

HIGHVELD

STEEL AND VANADIUM CORPORATION LIMITED

Registration No. 1960/001900/06

Incorporated in the Republic of South Africa

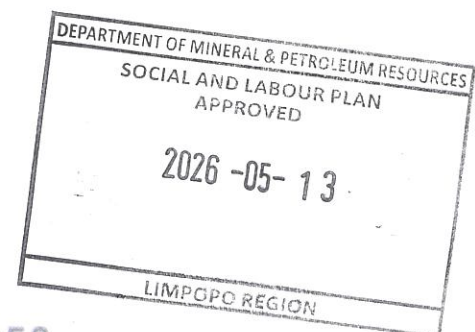
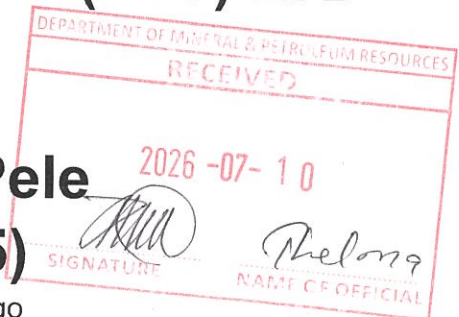

**LEANO LA LEAGO LE LA BA ŠOMI
BAKENG SA**

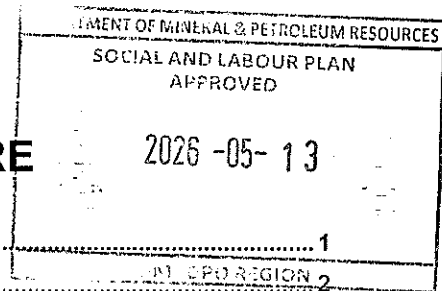
MAPOCHS RESOURCES (PTY) LTD

**Moloko wa Pele
(2011-2015)**

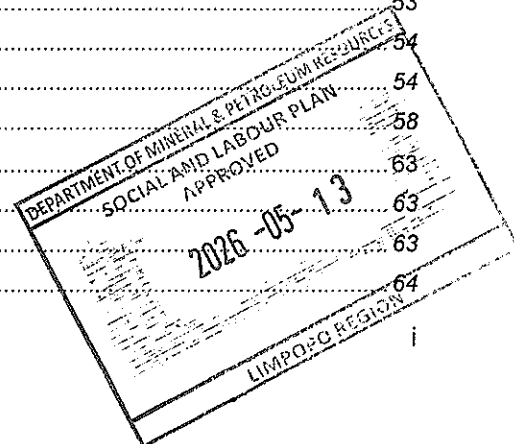
Phetolelo e Fetotšwego

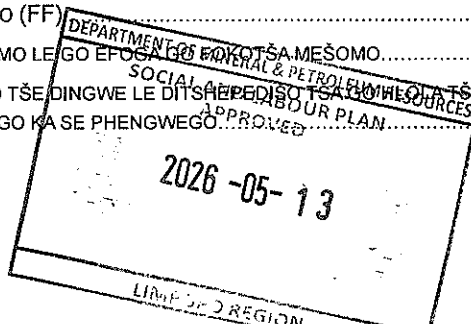
LENANEO LA DIKAGARE

1. MATSENSO GO LE TSHEDIMOŠO YA SEHLOGO KA GA TŠHOMIŠO	1
1.1 LEINA LA KHAMPHANI	2
1.2 LEINA LA MOEPO	2
1.3 LEINA LA BORAKONTERAKA BA BAGOLO	2
1.4 ATERESE YA LEFELO	3
1.5 ATERESE YA POSO	3
1.6 NOMORO YA MOGALA	3
1.7 NOMORO YA FAKESSE	3
1.8 LEFELO LEO MOEPO O LEGO GO LONA	4
1.9 DITHOTO	5
1.10 NAKO YA GO BA GONA GA MOEPO	6
1.11 KAROGANO YA BAŠOMI LE MAFELO A GO ROMELA BAŠOMI	6
1.12 SETLOGO	8
1.12.1 Khamphani	8
1.12.2 Mananeo a Moepo	9
1.13 THUTO YA PAHATIŠIŠO YA MOTHEO YA EKONOMI YA LEAGO (BSESS)	9
1.14 MAFELELO A NGWAGA WA DITŠHELETE	15
1.15 MAFELO A BOHLOKWAAO SLP E LEBIŠITŠEGO TLHOKOMELO GO ONA	15
1.16 SEBOPEGO SA SLP	16
2 LENANEO LA TLHABOLLO YA BAŠOMI (HRDP)	21
2.1 SETLOGO LE MOKGWA WA GO DIRA DILO	21
2.1.1 Setlogo	21
2.1.2 Mokgwa wa go Dira Dilo	22
2.2 LEANO LA TLHABOLLO YA MABOKGONI	24
2.2.1 Matseno	24
2.2.2 Maemo a motheo	24
2.2.3 Thuto le tlhahlo	28
2.2.4 Mananeo a thuto (goba Dithuto tša go lthutela Mošomo)	36
2.2.5 Mananeo a go hlahlelwa mabokgoni	40
2.2.6 Mananeo a mabokgoni a tlhago	48
2.2.7 Dikgoba tšeo go lego thata go di flatša	53
2.3 LEANO LA TŠWETŠO PELE YA MOŠOMO	53
2.3.1 Matseno	54
2.3.2 Maemo a motheo	54
2.3.3 Leanotiragatšo	58
2.4 LEANO LA BOHLAHLI LE PHAHOŠO	63
2.4.1 Matseno	63
2.4.2 Maemo a motheo	63
2.4.3 Leanotirišo	64

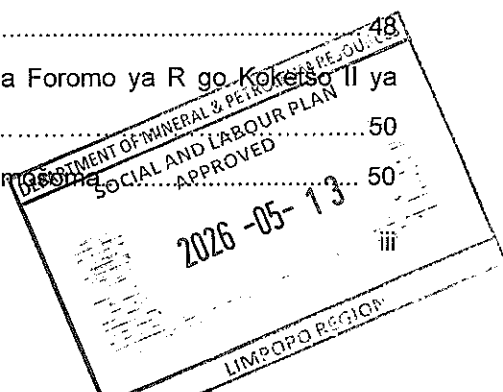
2.5	LEANO LA GO HLAHLELWA MOŠOMO LE PASARI	70
2.5.1	<i>Matseno</i>	70
2.5.2	<i>Maemo a motheo</i>	70
2.5.3	<i>Leanotiragatšo</i>	70
2.6	LEANO LA TEKATEKANO YA MOŠOMO	75
2.6.1	<i>Matseno</i>	75
2.6.2	<i>Maemo a Motheo</i>	75
2.6.3	<i>Leanotirišo</i>	76
2.6.4	<i>Go aga bokgoni (tlhabollo ya bontši bja talente)</i>	86
3	LENANEO LA TLHABOLOLO YA EKONOMI YA SEGAE (LEDP)	88
3.1	SETLOGO LE MOKGWA WA GO DIRA DILO	88
3.1.1	<i>Setlogo</i>	88
3.1.2	<i>Mokgwa wa go dira dilo</i>	88
3.2	SETLOGO SA TSHEDIMOŠO YA EKONOMI YA LEAGO	90
3.2.1	<i>Matseno</i>	90
3.2.2	<i>Mafelo a go kgatlampana ga mošomo</i>	91
3.2.3	<i>Mafelo ao bašomi ba tšwago go ona</i>	91
3.2.4	<i>Leanotiragatšo leo le bontšhago lefelo la šedi la LEDP ya Mapochs</i>	91
3.3	KGATELETŠO YA EKONOMI YA LEAGO YA GO ŠOMA GA MOEPO SETŠHABENG SA MOEPO	92
3.3.1	<i>Maemo a motheo</i>	92
3.3.2	<i>Kgateletšo</i>	92
3.3.3	<i>Leanotirišo</i>	93
3.4	TLHABOLOLO YA MANANANEOKGOPARARA, GO FEDIŠA BODIIDI LE DIPROTŠEKE TŠE TLIŠAGO BOIKETLO .	109
3.4.1	<i>Mokgwa wa go dira dilo</i>	109
3.4.2	<i>Seemo sa motheo</i>	109
3.4.3	<i>Maanotirišo le Diprotšeke</i>	110
3.4.4	<i>Tlholo ya Dikgwebopotlana, tša Magareng le tše Nnyane (di-SMME)</i>	137
3.5	DIKGATO TŠA GO RAROLLA MAEMO A DINTLO, BOPHELO LE PHEPHO	139
3.5.1	<i>Matseno</i>	139
3.5.2	<i>Maemo a motheo</i>	139
3.5.3	<i>Leanotirišo</i>	140
3.6	LEANO LA KGATELELO YA THEKO LE PHETHAGATŠO YA LONA GO DIKHAMPHANI TŠA HDSA GO YA KA DITHOTO TŠE BOHLOKWA, DITIRELO LE DILO TŠEO DI ŠOMIŠWAGO	145
3.6.1	<i>Mokgwa wa go dira dilo</i>	145
3.6.2	<i>Maemo a motheo</i>	146
3.6.3	<i>Leanotiragatšo</i>	147
4	LENANEO LA GO LAOLA PHOKOTŠO LE GO FOKOTŠWA MOŠOMONG	151
4.1	MOKGWA WA GO DIRA DILO	152
4.2	GO HLOMA FORAMO YA KAMOSO (FF)	153
4.3	MEKGWA YA GO BOLOKA MEŠOMO LE GO EPOGA GO FOKOTŠWA MEŠOMO	155
4.4	MEKGWA YA GO FA DITHAROLLO TŠE DINGWE LE DITŠHEPEDIŠO TŠA TŠHIRELETŠO YA MOŠOMO MOO GO LAHLEGELWA KE MOŠOMO GO KA SE PHENGWEGO	156

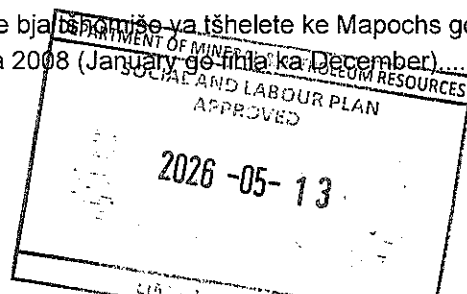
4.5 MEKGWA YA GO FOKOTŠA KGATETŠO YA LEAGO LE YA EKONOMI GO BATHO KA BATHO KA O TEE KA O TEE, LEFELO LE EKONOMI MOO GO FOKOTŠWA MOŠOMONG GOBA GO TSWALELWA GA MOEPO GO KGONTHIŠEDITŠWEGO.....	157
5 GO TSENYA TIRIŠONG MEKGWA YA GO DIRA DILO	160
6 THUŠO YA DITŠHELETE BAKENG SA GO PHETHAGATŠA SLP.....	162
7 GO THOMA.....	170

LETHATHAMOLA DITAFOLA

Tafola 1: Palo ya bašomi ba Mapochs bao ba šomago lefelong le lengwe le le lengwe	7
Tafola 2: Kakaretšo ya tshepedišo ya ditherišano ya go kgoboketša SLP	10
Tafola 3: Leano la Tiragatšo la go mpshafatša diprotšeke tša SLP le kopanyo ya borakotraka ba motheo	18
Tafola 4: Leanotiragatšo la go phethagatša HRDP	22
Tafola 5: Kakaretšo ya magoro a mešomo a palomoka ya bašomi go tšwa go WSP (March 2009)	26
Tafola 6: Go aroganywa ga bašomi go ya ka maemo a sehlopha go tšwa go WSP (March 2009)	26
Tafola 7: Leanotiragatšo la kopanyo ya tshedimošo ya motheo ya borakotraka ba Motheo	27
Tafola 8: Mananeo a go fihla ga bjale a ABET (March 2009).....	28
Tafola 9: Foromo ya Q – Palo le maemo a thuto a bašomi (March 2009).....	29
Tafola 10: Leanotiragatšo la ABET.....	31
Tafola 11: Leano la mengwaga e mehlano la lenaneo la ABET le maikemišetšo.....	33
Tafola 12: Mananeo a feletšego a dithuto a Mapochs (March 2009).....	33
Tafola 13: Leanotiragatšo la Lenaneo la Thuto.....	36
Tafola 14: Leano la mengwaga e mehlano la mananeo a thuto le maikemišetšo.....	37
Tafola 15: Dintlha tša mananeo a tlhahlo ya bokgoni a Mapochs	40
Tafola 16: Leanotiragatšo la mananeo a bokgoni.....	43
Tafola 17: Leano la mengwaga ye mehlano la tlhabollo ya mabokgoni le maikemišetšo.....	44
Tafola 18: Leanotiragatšo la lenaneo la tlhahlo la mabokgoni a tlhago.....	47
Tafola 19: Leano la mengwaga e mehlano la mananeo a tlhahlo a mabokgoni a tlhago le maikemišetšo la Mapochs	48
Tafola 20: Dikgoba tšeo go lego thata go di tlatša go ya ka Foromo ya R go Kokeriso II ya melawana ya MPRDA.....	50
Tafola 21: Kakaretšo ya dinyakwa tša mošomo bakeng sa go	50

Tafola 22: Palo ya batho bao ba tlwaeditšwego go tšwetšapele mešomo ya bona (March 2009)	53
Tafola 23: Boati bja talente go ya ka boemo bja mošomo.....	53
Tafola 24: Boati bja talente go ya ka Kgoro.....	54
Tafola 25: Leanotiragatšo la tšwetšopele ya mošomo.....	55
Tafola 26: Leano la Tšwetšopele ya Mošomo.....	56
Tafola 27: Leano la mengwaga e mehlano la mešomo le maikemišetšo a go tšwetšapele mešomo bakeng sa di-HDSA	57
Tafola 28: Dikabelo tše di Šišintšwego tša Mohlahliwa/Mohlahli.....	60
Tafola 29: Leanotiragatšo la bohlahli.....	59
Tafola 30: Leano la mengwaga e mehlano la tlhahlo ya bašomi, ke gore, dikabelo tša Bahlahliwa	63
Tafola 31: Leano la mengwaga e mehlano la maikemišetšo a bohlahli bakeng sa go abela bahlahli go ya ka sehlopha	63
Tafola 32: Leanotiragatšo la Pasari le Tlhahlo Mošomong.....	67
Tafola 33: Leano la mengwaga e mehlano la tlhahlo mošomong le dipasari.....	68
Tafola 34: Dipalopalo tša Tekatekano ya Mešomo go ya ka Foromo ya S go Koketšo II ya Melawana ya MPRDA (March	71
Tafola 35: Leano la mengwaga e mehlano le maikemišetšo a go kgatha tema ga HDSA ka go Mapochs	72
Tafola 36: Go kgata tema ga leanotiragatšo la HDSA	73
Tafola 37: Leano la mengwaga e mehlano le maikemišetšo a go kgatha tema ga basadi ka go Mapochs	76
Tafola 38: Leanotiragatšo la go kgatha tema ga basadi ka Meepong.....	77
Tafola 39: Leanotiragatšo Kakaretšo la LEDP	82
Tafola 40: Tlhako ya Tlhabollo e Swarelelago	87
Tafola 41: Leanotiragatšo la go tsenywa tirišong ga diprotšeke tša LED.....	100
Tafola 42: Leanotiragatšo la go Bopa SMME	126
Tafola 43: Leanotiragatšo la go phethagatša magato a go rarolla maemo a dintlo le a Bophelo.....	129
Tafola 44: Leanotiragatšo la magato ao a lebanego le phepo ya bašomi	132
Tafola 45: Boemo bja ga bjale bja bašomišo ya tšhelete ke Mapochs go barekiši ba BEE goba HDSA bakeng sa ngwaga wa 2008 (January go tšhla ka December).....	134

Tafola 46: Maikemišetšo a go oketša tšhomišo ya tšhelete go dikhamphani tša HDSA.....	135
Tafola 47: Leanotiragatšo la kgetho ya theko	135
Tafola 48: Go hlophšwa ga barekiši ba BEE	138
Tafola 49: Leanotiragatšo la go fokotša tekanyo ya mošomo le go fokotšwa mošomong	140
Tafola 50: Peakanyo ya ditšhelete ya SLP go tloga ka di 1 January 2010 – 31 December 2019	150
Tafola 51: Diprotšeke tša LED tše di Fetošitšwego – Diprotšeke tša Mathomo le Diprotšeke tša go Tšeela Legato la Karolo ya 102.....	154

LETHATHAMO LA DISWANTŠHO

Seswantšho 1: Lefelo la Moepo wa Mapochs	5
Seswantšho 2: Sebopego sa SLP ya Mapochs	17
Seswantšho 3: Tšhate ya Moepo wa Mapochs	25

LETHATHAMO LA DIMAMETLETŠO

Mametletšo 1.1: Karoganyo e tseneletšego ya bašomi ba Mapochs go ya ka mafelo a go romela bašomi

Mametletšo 1.2: Pego ya BSESS

Mametletšo 1.3: Metsotso ya dikopano tše di swerwego nakong ya tshepetšo ya ditherišano le bakgathatema ba SLP ya Highveld ya Mapochs

Mametletšo 2: Go Thekga Maano a Tlhabollo ya Bašomi

Mametletšo 2.1: Pholisi ya HRDP

Mametletšo 2.2: Leano la Tlasana la tlhabollo ya mabokgoni

Mametletšo 2.3: Leano la Tlasana la Tšwetšopele ya Mošomo

Mametletšo 2.4: Leano la Tlasana la bohlahli le go fahlolla

Mametletšo 2.5: Leano la Tlasana la go hlalelwa mošomo le pasari

Mametletšo 2.6: Leano la Tlasana la tekatekano ya mešomo

Mametletšo 3: Go thekga Merero ya Mošomo ya Tlhabollo ya Ekonomi ya Selegae

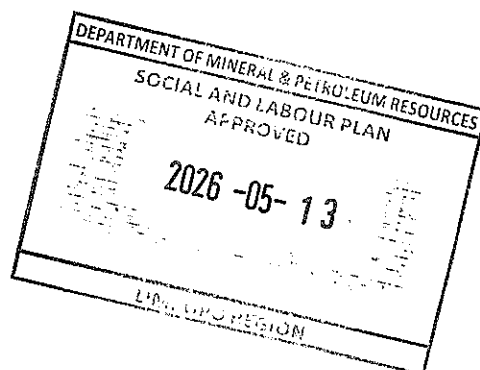
Mametletšo 3: Leano la Tlasana la diprotšeke tša tlhabollo ya ekonomi ya selegae

Mametletšo 3.2: Leano la Tlasana la maemo a dintlo le a bophelo

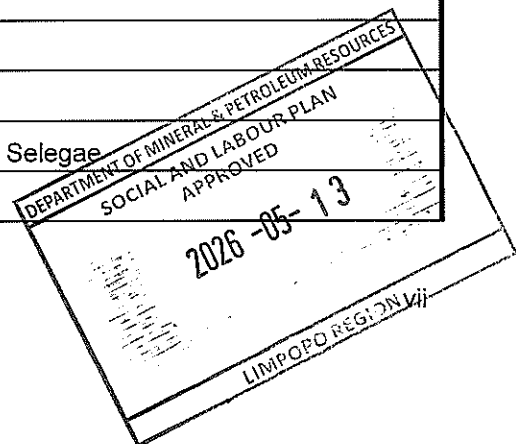
Mametletšo 3.3: *Leano la Tlasana la theko*

Mametletšo 4: Leano la Taolo ya go Fokotša Mošomo le go Fokotšwa Mošomong

LETHATHAMO LA DKHUTSUFATŠO

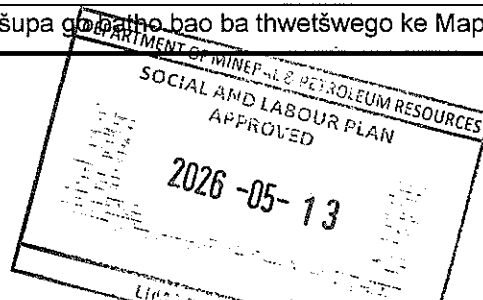
KHUTSUFATŠO	TLHALOSO
ABET:	Thuto ya Motheo ya Batho ba Bagolo le Tlhahlo
AFS:	Sehlopha sa Tshepedišo e Feletšego
B&E:	Go thuthupiša le go Epa
BEE:	Matlafatšo ya Ekonomi ya Bathobaso
BSESS:	Dinyakišišo tša Bohlokwa tša Leago le Ekonomi
CBOs:	Mekgatlo e Theilwego Setšhabeng
CEO:	Mohlankedi Pharephare
CSR:	Boikarabelo bja Leago bja Kgwebo
DME:	Kgoro ya Diminerale le Matla
DoE:	Kgoro ya Thuto
DoH:	Kgoro ya tša Maphelo
DoL:	Kgoro ya tša Mešomo
DTI:	Kgoro ya Kgwebo le Intasteri
DWAF:	Kgoro ya Meetse le Dikgwa
EMEM:	Mošomo wa Metšhene ya go Šišinya Lefase
EMLM:	Mmasepala wa Selegae wa Elias Motsoaledi
FET:	Thuto le Tlhahlo tše di Tšwelago Pele
FF:	Foramo ya Kamoso
GET:	Thuto le Tlhahlo ya Kakaretšo
GSDM:	Mmasepala wa Selete wa Greater Sekhukhune
GTLM:	Mmasepala wa Selegae wa Greater Tubatse
HDSAs:	Ma-Afrika Borwa ao e Lego Kgale a Hloka
HET:	Thuto ya Godimo le Tlhahlo
HLC:	Maemo a Bodulo le a Bophelo
HRD:	Tlhabollo ya Bašomi
HRDP:	Lenaneo la Tlhabollo ya Bašomi
IDPs:	Maano a Tlhabollo e Kopanetšwego
LED:	Tlhabollo ya Ekonomi ya Selegae
LEDP:	Lenaneo la Tlhabollo ya Ekonomi ya Selegae
LIPSA:	Lekgotla la Thušo la Limpopo

KHUTSUFATŠO	TLHALOSO
MERSETA:	Boenjenere bja Mešomo le Ditirelo tše di Tswalanago le SETA
MGS:	Marthinus Gerhardus Steyn
MPRDA:	Molao wa Tlhabollo ya Methopo ya Diminerale le Petroleamo
MQA:	Taolo ya Mangwalo a Thuto ya Meepo
NGOs:	Mekgatlo yeo e Sego ya Mmušo
NQF:	Tlhako ya Mangwalo a Thuto a Bosetšhaba
PPP:	Tswalano ya Poraefete le ya Setšhaba
RDP:	Lenaneo la Kagolefsa le Tlhabollo
SABS:	Biro ya Maemo ya Afrika Borwa
SETA:	Bolaodi bja Thuto le Tlhablo ya Kgoro
SHEQ:	Polokego, Maphelo, Tikologo le Boleng
SLP:	Leano la Leago le la Bašomi
SMMEs:	Dikgwebo Potlana, tša Magareng le tše Nnyane
UIF:	Sekhwama sa Inšorensa ya go se Thwalwe
VAT:	Motšhelo wa Boleng bja go Oketšwa
VCT:	Keletšo le Tekolo ya Boithaopo
VVP:	Ditšweletšwa tša Vanchem Vanadium
WIM:	Basadi Meepong
WSP:	Leano la Bokgoni bja Mošomong

DITLHALOSO

LENTŠU	SEO SE BOLELWAGO
Rakonteraka yo mogolo	E bolela ka borakontra ka bao ba amegago kgwebong ya motheo ya moepo le dikholego tša moepo
Bašomi	Bašomi ba Moepo wa Mapochs le bašomi ba bagolo ba konteraka
Highveld	E bolela Highveld Steel and Vanadium Corporation Limited
Mapochs	E bolela Moepo wa Mapochs
Moepo wa Mapochs	E šupa go bobedi moepo le didirišwa
Tšhata ya Moepo	E šupa go Tšhata ya Maatlafatšo ya Leago le Ekonomi go Intaseteri ya Meepo ya Afrika Borwa
Mošomi wa go ya go ile	E šupa go bapalo bao ba thwetšwego ke Mapochs go ya go ile

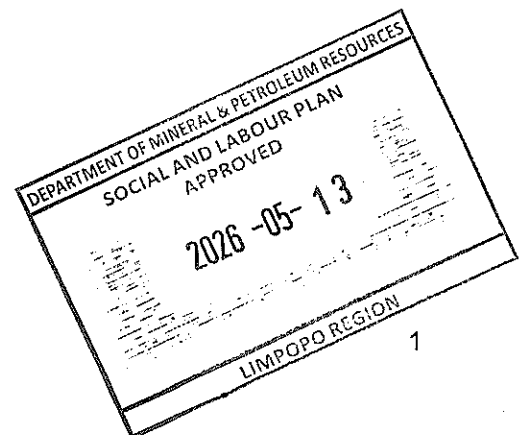

KAROLO 1

KETAPELE:

Matseno le tshedimošo ka setlogo mabapi le go šoma ga moepo

Molawana 46 (a)

1. MATSENO GO TSHEDIMOŠO KA SETLOGO MABAPI LE GO ŠOMA GA MOEPO

Molawana 46 (a)

Hlokomela:

- Tokumente ye ya Leano la Leago le la Bašomi (SLP) e thekgwa ke "*Merero ya Thekgo*," yeo e emetšego "*Ditokumente tša Tirelo*" go kgontšha tirišo e šomago ya SLP le go bega tšwetšopele ka mehla. E šupa go Karolo 1.15.
- Ka lebaka la gore mananeo a SLP ye a šoma kudu mabapi le taba ya Moepo wa Mapochs, bakeng sa merero ya tšhupetšo, khutsofatšo ya "Mapochs" e tla dirišwa go tloga go Karolo 2 go ya pele. Le ge go le bjalo, tirišo ya lentšu Mapochs e tšewa e bolela "*ka Leano la Leago le la Bašomi la Highveld Steel & Vanadium Corporation Limited bakeng sa Moepo wa Mapochs*" gomme ga e leke go aroganya Highveld le Mapochs, goba go tloša maikarabelo a Highveld, ka tsela efe goba efe.
- Highveld ke mong wa tokelo ya kgale ya go epa yeo e bopilwego ke ditokelo tša diminerale, laesense ya go epa ML1/1998 le khuetšo ya nnete ya mešomo ya go epa. Highveld e ikemišeditše go fetoša tokelo ya yona ya meepo ya taelo ya kgale go ya go tokelo ya meepo. Ge e fetošwa e tla fetišetša kgwebo ya Mapochs gammogo le diithoto tše dingwe tšeo di sa šuthišwego go lekala la yona, Mapochs Mine (Proprietary) Limited ("**Mapochs Mine (Pty) Ltd**"), ka tlase ga tumelelo ya Tona ya go fetišetša tokelo ya go epa yeo e fetotšwego go ya ka karolo 11 ya MPRDA.

1.1 Leina la khamphani

Highveld Steel and Vanadium Corporation Limited (Highveld)

1.2 Leina la moepo

Moepo wa Mapochs (Mapochs)

1.3 Leina la borakotraka ba bagolo

Se se latelago se fa karoganyo ya borakotraka ba bagolo ba Mapochs le bašomi ba yona:

Borakotraka ba bagolo:

Marthinus Gerhardus Steyn (MGS); Go Thuthupiša le go epa (B&E); Dipeeletšo tša Autumn Storm 134 (Properties) Limited ("**Autumn Storm**"); Raul's Business Enterprises CC ("**Raul's Business Enterprises**"); Itireleng Ore Reclamation (Proprietary) Limited ("**Itireleng Ore Reclamation**").

Dikonteraka tša bobedi:

Eugene Pretorius and Associates (Proprietary) Limited (Eugene Pretorius); Komatsu ("Komatsu"); Automatic Full System Group (AFS); Earthmoving Mechanics ("Earthmoving Mechanics"); Gijima AST Holdings (Proprietary) Limited ("Gijima AST"); Life Occupational Health (Proprietary) Limited ("Life Occupational Health"); Magnum Metals and Plastics CC ("Magnum Metals"); Paul's Laundry Electrical and Property Holdings (Proprietary) Limited ("Paul's Laundry"); Thorburn Security Solutions (Proprietary) Limited ("Thorburn"); Trentyre (Proprietary) Limited ("Trentyre"); Hire Engineering and Construction ("Hire Engineering").

1.4 Aterese ya lefelo

Ofisi e Kgolo ya Highveld:

Old Pretoria Road

Portion 93 of the farm Schoongezicht 308 JS eMalahleni

(Witbank)

Mpumalanga

South Africa

Moepo wa Mapochs:

Portion 129 of the farm Mapochsgronde 500 JS

Roosenekal

Mmasepala wa Selegae wa Elias Motsoaledi

Limpopo

1.5 Aterese ya Poso

Private Bag X1

Roosenekal

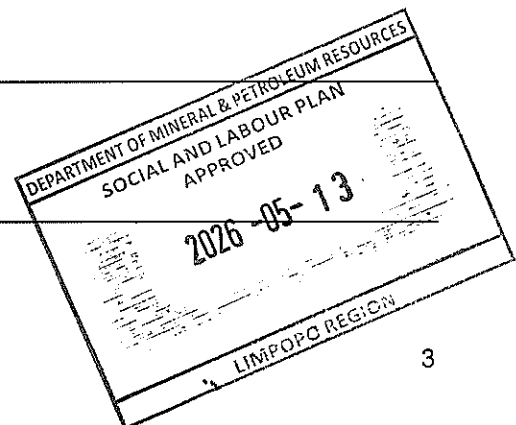
1066

1.6 Nomoro ya mogala

(013) 273 5000

1.7 Nomoro ya fekese

(013) 273 5033

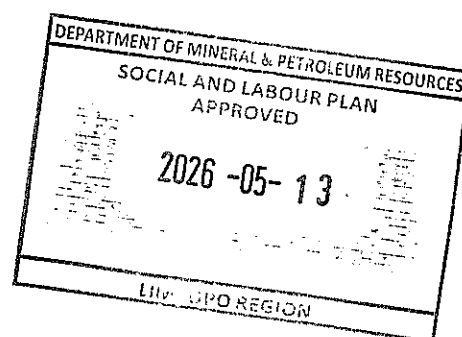

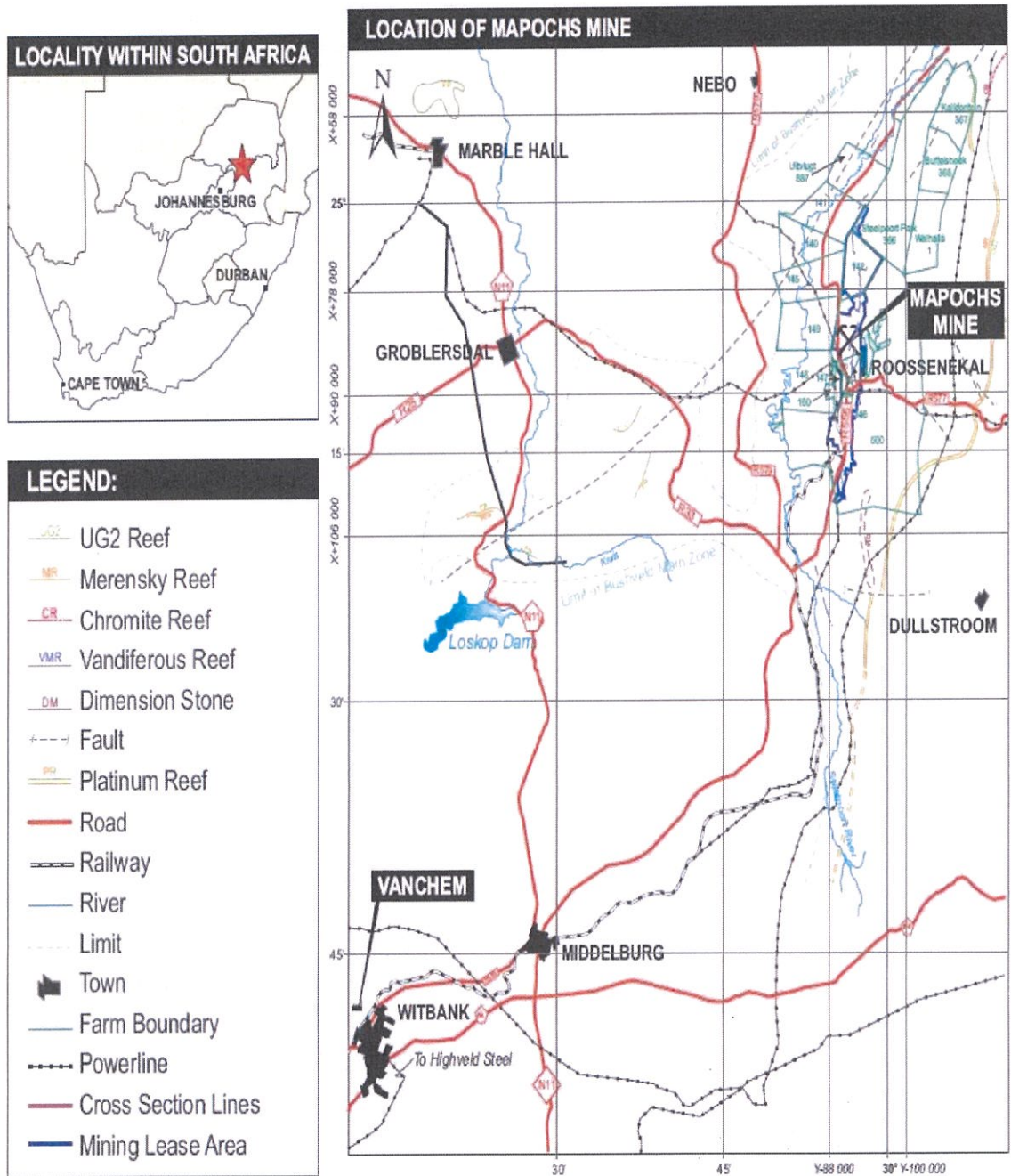
8.1 Moo moepo o lego gona

Mapochs e mo e ka bago dikhilomithara tše 90 ka leboa-bohlabela bja Middelburg, dikhilomithara tše 75 ka borwa bja Steelpoort, dikhilomithara tše 75 ka bodikela bja Mashishing (yeo pele e bego e le Lydenburg) le dikhilomithara tše 5 ka lebowa la Roossenekal. Mapochs e akaretša:

- dikarolo tše di fapanego tša polasa ya Mapochsgronde 500, Karolo ya Ngwadišo ya JS;
- dinomoro tše dingwe tša polasa ka tlase ga leina la Mapochsgronde, Karolo ya Ngwadišo ya JS;
- Karolo e Šetšego ya polasa ya Vlakraagte 146, Karolo ya Ngwadišo ya JS;
- Karolo e Šetšego ya polasa ya Zwartkop 142, Karolo ya Ngwadišo ya JS;
- Karolo 1 ya polasa ya Zwartkop 142, Karolo ya Ngwadišo ya JS; le
- Karolo 5 ya polasa ya Steelpoortpark 366, Karolo ya Ngwadišo KT.

Lebelela **Seswantšho 1** bakeng sa thulaganyo ya tikologo ya tšhomo ya Mapochs.

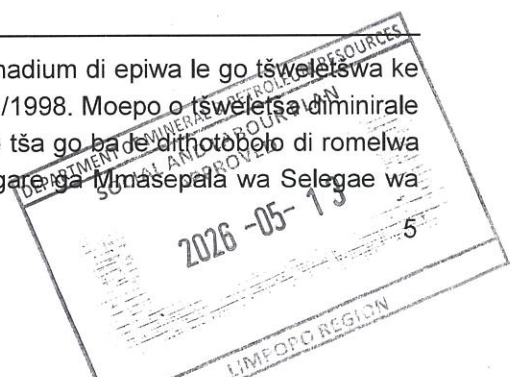

Seswantšho 1: Lefelo leo Moepo wa Mapochs o Lego go Lona

1.9 Thoto

Diminerale tša magnetite tša titaniferous tšeo e nago le vanadium di epiwa le go tšweletšwa ke Mapochs ka tlase ga nomoro ya laesense ya Highveld ML1/1998. Moepo o tšweletšwa diminerale tša go ba le dithotobolo le diminerale tše botse. Diminerale tša go ba le dithotobolo di romelwa mafelong a go šoma ka ditšhipi a Highveld ao a lego ka gare ga Mmashepala wa Selegae wa

eMalahleni. Diminerale tše botse di romelwa khamphaning ya Vanchem Vanadium Products (Proprietary) Limited ("VVP"), yeo le yona e lego ka gare ga Mmasepala wa Selegae wa eMalahleni. VVP ke lekala la kgale la Highveld leo le bitšwago Vanchem. Highveld e rekišitše kgwebo ya Vanchem ka 2008 yeo godimo ga yona mong yo mofsa wa Vanchem a ilego a tšwetša pele kgwebo bjalo ka VVP. Mapochs e tšwela pele go fepa VVP ka diminerale tše botse.

1.10 Nako ya go ba gona ga moepo

Nako ya go ba gona ga moepo, le lefelo la phetogo bakeng sa tokelo ya moepo, mengwaga e 30.

1.11 Go arolwa ga bašomi le mafelo go romela bašomi

Palomoka ya maemo a mošomo (ba go ya go ile, dikonteraka) go tloga ka March 2009 kua Mapochs ke 406. Go na le dihlopha tše tharo tša bašomi bao ba kgathago tema mo tšhomong ya mathomo ya moepo wa Mapochs:

1. Bašomedi ba go ya go ile ba Mapochs:	Bašomi ba 185
2. Bašomi ba kontraka ba bagolo ba Mapochs:	Bašomi ba 158
3. Bašomi ba ka tlasana ba kontraka ba Mapochs:	Bašomi ba 63

Tlhaloso e latelago e dirišitšwe go hlaola borakontraka ba bagolo bao ba nyakago go tsenywa ka botlalo ka go SLP:

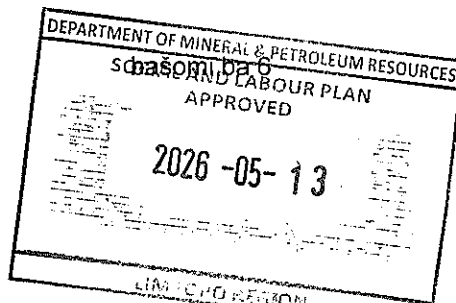
"Barakontraka ba bagolo ba emela borakontraka bao ka moka mo moepong o itšego, go ya ka ditlhaloso tša Karolo 1 le Karolo 101 go Molao wa Tlhabollo ya Methopo ya Diminerale le Petroleamo (MPRDA), ba kgathago tema kgwebong ya motheo ya moepo le dikholegong tša moepo, mohlala, Didirišwa tša Moepo, Moepo, go lahla Mešaletša le Taolo. Tlhaloso ye ya borakontraka ba bagolo e ka katološetšwa gape go akaretša borakontraka bao ba abago karolo e kgolo ya mošomo mo moepong maemong ao a tšeago legato la tšhomišo ya mošomi wa go ya go ile. Mešomo ya bona ya motheo ga e na boleng bjo bonnyane le bjo bo sa felego go feta bja mošomi wa go ya go ile, gomme moo mošomi yoo a bego a tla ba le ditlamorago tše mpe tše kgolo go letseno la gagwe moo e bego e le gore moepo o ka tswalelwa ka nako yeo.

Se se latelago ke karoganyo ya bašomi, go ya ka rakontraka yo mongwe le yo mongwe o mogolo:

• MGS:	bašomi ba 15
• B&E:	bašomi ba 109
• Autumn Storm:	bašomi ba 14
• Raul's Business Enterprises:	bašomi ba 9
• Itireleng Ore Reclamation:	bašomi ba 11

Se se latelago ke karoganyo ya bašomi, go ya ka rakontraka yo mongwe le yo mongwe wa tlase yo mogolo:

- Eugene Pretorius:

- Komatsu: bašomi ba 3
- AFS: mošomi o tee
- Mešomo ya go Šišinya Lefase: bašomi ba 6
- Gijima AST: bašomi ba 2
- Bophelo bjo Bobotse bja Mošomi: mošomi o tee
- Magnum Metals: bašomi ba 2
- Paul's Laundry: bašomi ba 2
- Thorburn: bašomi ba 16
- Trentyre: bašomi ba 3
- Hire Engineering: bašomi ba 21

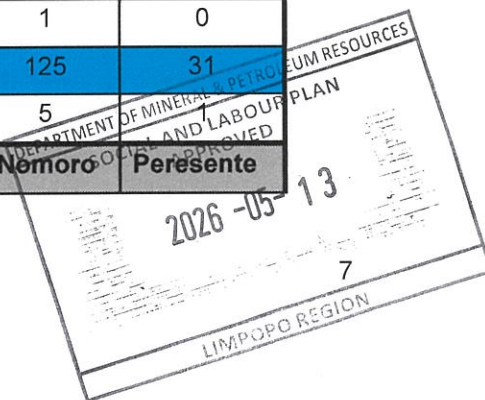
Ela hloko gore Highveld e ka fetola kgetho ya khamphani ya borakotraka ba ba bagolo ka go Mapochs mo nakong e tlogo. Le ge go le bjalo, palomoka ya dibaka tša mešomo (mešomo ya go ya go ile le ya borakotraka) ka Mapochs e lebeletšwe gore e tla dula e swana kudu. Highveld e rerile mafelelong go katološa tirišo ya moepo wa Mapochs go akaretša mediro ya ka tlase ga lefase ka moso. Ge se se ka direga, palo ya bašomi ba Mapochs e tla oketšega gomme mananeo a SLP, ao a laolwago ke mananeo a thekgo, a ikemišeditše go kaonefatšwa go akaretša katološo ye.

Karoganyo ya bašomi ba Mapochs lefelong le lengwe le le lengwe leo le romelwago bašomi e laeditšwe ka go **Tafole 1**.

Mametletšo 1.1 e fa bašomi lefelo le lengwe le le lengwe la mošomo leo le romelwago go ya ka dikutullo tša Dinyakišišo ya Motheo ya Thuto ya Ekonomi ya Leago ("**BSESS**") yeo e theilwego godimo ga sampole ya 98% ya bašomi ka moka ba go ya go ile le sampole ya 70% ya bašomi ba kontraka.

Tafole 1: Bašomi ba Mapochs go ya ka lefelo leo le romelago bašomi

Profense	Mmasepala	Nomoro	Peresente
Free State	Mmasepala wa Selegae wa Metsimaholo	1	0
Gauteng	Mmasepala wa Toropokgolo ya Johannesburg	2	0
	Mmasepala wa Toropokgolo ya Tshwane	6	1
	Mmasepala wa Toropokgolo ya Ekurhuleni	2	0
	Mmasepala wa Selegae wa Ba-Phalaborwa	2	0
Limpopo	Mmasepala wa Selegae wa Blouberg	1	0
	Mmasepala wa Selegae wa Elias Motsoaledi	125	31
	Mmasepala wa Selegae wa Fetakgomo	5	1
Profense	Mmasepala	Nomoro	Peresente

	Mmasepala wa Selegae wa Greater Marbel Hall	1	0
	Mmasepala wa Selegae wa Greater Tubatse	64	16
	Mmasepala wa Selegae wa Makhuduthamaga	7	2
	Mmasepala wa Selegae wa Modimolle	1	0
	Mmasepala wa Selegae wa Polokwane	3	1
	Mmasepala wa Selegae wa Thulamela	1	0
Mpumalanga	Mmasepala wa Selegae wa Albert Luthuli	2	0
	Mmasepala wa Selegae wa Emalahleni	9	2
	Mmasepala wa Selegae wa Mbombela	7	2
	Mmasepala wa Selegae wa Msukwalgwa	2	0
	Mmasepala wa Selete wa Nkomazi	1	0
	Mmasepala wa Selete wa Steve Tshwete	16	4
	Mmasepala wa Selegae wa Thaba Chweu	9	2
	Mmasepala wa Selegae wa Thembisile	1	0
North West	Mmasepala wa Selegae wa Rustenburg	1	0
Zimbabwe	Zimbabwe	11	3
India	India	1	0
Swaziland	Palale	1	0
E sa tsebjwego		124	31
Palomoka		406	100

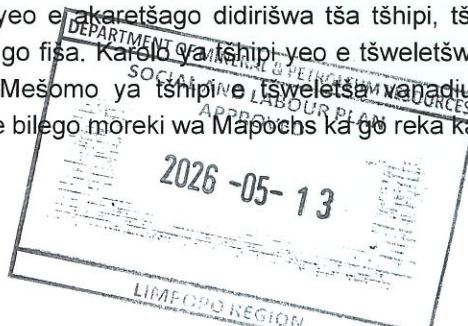
E šupa lefelo le legolo la thomelo ya bašomi leo le nyakago go kgatha tema ga Mapochs go ya ka LED le kopanyo le IDP ya lefelo leo.

1.12 Setlogo

1.12.1 Khamphani

Mapochs e hlomilwe ke Highveld Steel le Vanadium Corporation Limited ("Highveld") ka 1968 ka maikemišetšo a go aba diminerale go mešomo ya tšhipi ya Highveld le go Vanchem, yeo e bego e le karolo ya Highveld.

Highveld e hlomilwe ka 19 May 1960 kua eMalahleni (yeo pele e bego e le Witbank), Mpumalanga. Highveld e dira dithulaganyo tša ore ya magnetite ya titaniferous yeo e nago le vanadium bakeng sa tšweletšo ya tšhipi le mešaletša ya go tološwa ga tšhipi e nago le vanadium. Highveld ke motšweletši wa tšhipi, yeo e akaretšago didirišwa tša tšhipi, tšhipi ya lefase ka bophara, tšhipi ya poleiti le tšhipi ya go fiša. Karolo ya tšhipi yeo e tšweletšwago e rekišetšwa mogato wa go bušetšwa morago. Mešomo ya tšhipi e tšweletšwa vanadium slag bjalo ka setšweletšwa sa ka thoko. VVP, yeo e bilego moreki wa Mapochs ka go reka karolo ya Vanchem

ka 2008, e tšweletša ferrovanadium, vanadium pentoxide le dikhemikhale tše di fapafapanego tša vanadium.

Diminerale tše di nyakegago go tsenela mešomo ya tšhipi le VPP di hwetšwa go tšwa Mapochs kgauswi le Roosenekal ka Limpopo. Diminerale tša go ba le dithotobolo tše di tšweletšwago ke Mapochs e rekišetšwa Highveld gore e holege mo mafelong a yona a ditšhipi. Diminerale tše botse tše di tšwago Mapochs di rekišetšwa VPP bakeng sa tšweletšo ya ferro-vanadium.

Mapochs e bile karolo ya Highveld ka mengwaga ye mentši. Ka 2008, Highveld e ile ya dira kwano ya go rekiša Mapochs go setho seo se bitšwago Mapochs Mine (Pty) Ltd. Highveld ke mong wa tokelo ya kgale ya go epa yeo e hlomilwego ke, a.o., laesense ya go epa ya ML1/1998. Highveld e ikemišeditše go fetoša tokelo ya yona ya moepo ya taelo ya kgale go ya go tokelo ya moepo. Ge e fetošwa e tla fetišetša kgwebo ya Mapochs gammogo le dithoto tše dingwe tše di sa šuthišwego go lekala la yona, Mapochs Mine (Pty) Ltd, ka tlase ga tumelelo ya Tona ya go fetišetša tokelo ya go epa yeo e fetotšwego go ya ka karolo 11 ya MPRDA. Mapochs Mine (Pty) Ltd e lahlile dišere tše itšego tša "A" tša tlwaelo go Mapochs Mine (Pty) Ltd go VPP, tše morero wa tšona e bego e le go fa VPP ditokelo tša go kgonthiša phephelo ya diminerale tše botse go yona.

1.12.2 Lenaneo la Mošomo wa Moepo

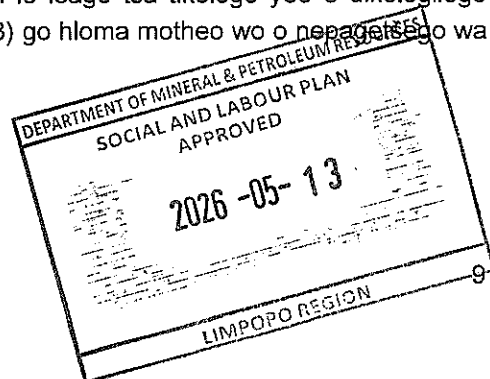
Mošomo wa moepo o bopša ke moepo le didirišwa tša go epa. Mapochs ke mokoti wo o bulegilego le mošomo go epa molete wo o bulegilego. Le ge e le gore meepo ya godimo ga mmu ga bjale e dirwa ka Mapochs ka go šomiša mekgwa ya go epa ka molete wo o bulegilego, go naganwa gore meepo ya ka fase ga mmu e tla direga nakong ye e tlogo bjalo ka karolo ya leano la go godiša polokelo ya diminerale ka Mapochs. Minerale yeo e rafšago Mapochs e romelwa Highveld le VPP ka Mmasepaleng wa Selegae wa eMalahleni go hwetša poelo e nngwe gape, bjalo ka ge go hlalositšwe go Karolo 1.12.1. E šupa go Lenaneo la Mošomo wa Meepo la Mapochs bakeng sa go hwetša dintlha tše dingwe ka ga tshepedišo ya moepo.

1.13 Dinyakišišo ya Thuto ya Motheo ya Ekonomi ya Leago ("BSESS")

E le go kgoboketša le go phethagatša ka nepo SLP ya Highveld ya Mapochs, tshedimošo e amegago le ya sebjalebja le ya ikonomi le leago mabapi le dika tša bašomi ba Mapochs, go akaretšwa le bahlokomedi ba bona, le ditšhaba tše di amegilego di ile tša kgoboketšwa. BSESS e thakgotšwe go tloga ka di 25 go fihla ka di 28 September 2007.

Maikemišetšo a BSESS e be e le go: (1) go laetša setlogo sa dintlha tša ikonomi le mafolofolo a bašomi ba Mapochs; (2) go laetša dika tša ikonomi le leago tša tikologo yeo e dikologilego moepo, le mafelo a magolo a go romela bašomi; le (3) go hloma motheo wo o nepagetseng wa go hlama le go diriša SLP e nago le mohola.

BSS e bopša kudu ke:

1. dipotšišo tše di lebanego le bontši bja bašomi (ba go ya go ile le ba kontraka ya motheo) mo moepong, yeo e bopago karolo ya dinyakišišo tše di tseneletšego tša leago le ekonomi tša tikologo ya ka gare ya Mapochs (moepo);
2. tshekatsheko ya maano a LED, maano le maitekelo profenseng ya Limpopo, EMLM, GTLM le GSDM1;
3. tshekatsheko ya ditšhaba tše di angwago ke Mapochs; le
4. tshepedišo e tseneletšego ya ditherišano le bakgathatema go tšwa go Mapochs, Roosenekal, EMLM le GSDM.

Bontši bja tshedimošo bo kgobokeditšwe ka nyakišišo ya dipotšišo tša bašomi ba Mapochs le tlhahlobo ya tikologo ya ikonomi le leago ya ditšhaba tše di amilwego ke Mapochs. Nyakišišo e be e akaretša dintlha tše di latelago:

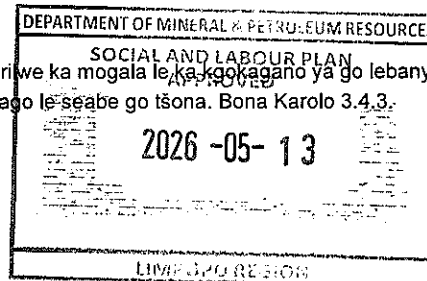
- tshedimošo yeo e amanago le setlogo sa bašomi;
- tshedimošo e amanago le maemo a ekonomi le leago;
- tlwaetšo ya mabokgoni le boitemogelo;
- dintlha tša lapa la mošomi;
- dintlo le madulo;
- dikgopolo le dipelaelo;
- tikologo ya ka ntle ya ekonomi ya leago;
- ditšhaba tše di dikologilego le tše di romelago bašomi; le
- Mešomo ya LED le di-IDP.

Dintlha tša nyakišišo di tsentswe ka gare ga database ya elektroniki yeo e ikgethilego yeo e hlomilwego ka mokgwa wo bonolo go o šomiša gore tshedimošo ya motho ka noši le ya ikonomi ya leago e fihlelelwe gabonolo bakeng sa kelo ye e tšwelago pele, phethagatšo ya protšeke, tlhahlo ya mabokgoni, maitapišo a go dira dilo a LED, bj.bj.

Highveld e lekotše le go sekaseka diphihlelelo tša BSESS gomme ya hlama leanotiragatšo le diprotšeke tša SLP ka botlalo bakeng sa Mapochs. Dipolelo tša BSESS di tla ba gona go Kgoro ya Diminerale le Maatla ("DME") le go EMLM le GSDM go tsenywa go IDPs tša bona. Dintlha tše di tšwago go BSESS di šomišitšwe go kgoboketša karolo e nngwe le e nngwe ya SLP le go hlama maano a go tšea magato a a tseneletšego a go e phethagatša, ke gore go hlama le go phethagatša SLP e go be go theilwe godimo ga dipolelo tša nnete le tshedimošo ya ikonomi le leago go tšwa go BSESS. BESS e hlalošwa ka botlalo dikarolong tša ka morago tša pego ye [bona pego ya BSESS ka go **Mametletšo 1.2**].

Tshepedišo e tseneletšego ya ditherišano e dirilwe go tlatša SLP, bjalo ka ge go laeditšwe mo go **Tafola 2** ka tlase. **Metso** e mengwe ya dikopano tše e hwetšwa ka go **Mametletšo ya 1.3**. Ela hloko gore go ile gwa dirwa gape tshekatsheko e tseneletšego ya sekgoba go laetša

¹ Ka kgopelo ela hloko gore ditherišano le GTLM di dirilwe ka mogala le ka kgokagano ya go lebanya le GSDM. Ba laeditše gore ke diprotšeke dife tša LED tše Mapochs a ka bago le seabe go tšona. Bona Karolo 3.4.3.

dipharologantšho tše kgolo tša go obamela SLP ya Highveld ya Mapochs go ya ka MPRDA, Tšhata ya Meepo le mafelo ao tshedimošo e hlaelago kudu go ona (lebelela **Tafola 2**).

Tafola 2: Kakaretšo ya tshepedišo ya ditherišano ya go kgoboketša SLP

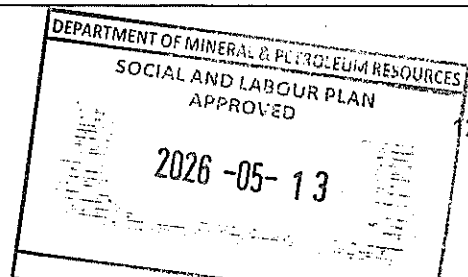
LETŠATŠIKGWEDI	KOPANO	MORERO
23 August 2007	Kopano ya SLP le bolaodi bja Mapochs. <i>Ga go na metsotso yeo e ilego ya kgoboketšwa.</i>	Go kgontšha taolo go kwešiša setlogo sa SLP le seo se nyakegago.
17 September	Kopano le Mapochs	Go kgonthiša morero wa Mekgatlo ya

LETŠATŠIKGWEDI	KOPANO	MORERO
2007	taolo le baemedi ba Mekgatlo Mametletšo 1.3.1	SLP le BSESS. Go hwetša tšhomišanommogo ya Mekgatlo bakeng sa go diriša BSESS.
di 25 go fihla ka di 28 September 2007	Dipoledišano tša BSESS le bašomi le balaodi. Mametletšo 1.2 (bona pego ya BSESS).	Go kgoboketša tshedimošo ya motheo ya ikonomi ya leago mabapi le bašomi le malapa a bona. Go hwetša tshedimošo ya motheo ya ikonomi ya leago moepong. Go hwetša maikutlo a bašomi mabapi le mananeo a go fapafapana a tlibollo ka gare ga SLP. Go fa bašomi bokgoni bja motheo ka go SLP.
02 October 2007	Go kopana le Mapochs le baemedi ba taolo ba Highveld. <i>Ga go metsotso yeo e ilego ya kgoboketšwa.</i>	Go aga bokgoni bja sehlopha sa taolo sa Mapochs le Highveld ka maikemišetšo a go phethagatša SLP.
10 October 2007	Thutotliahlo le sehlopha sa taolo le protšeke sa Highveld le Mapochs. <i>Ga go metsotso yeo e ilego ya kgoboketšwa.</i>	Go tšwetša pele bokgoni bja sehlopha sa Highveld le Mapochs ka go SLP. Go dira tshekatsheko ya sekgoba. Go hlama leano la go hlama SLP, Merero ya Thekgo le BSESS.

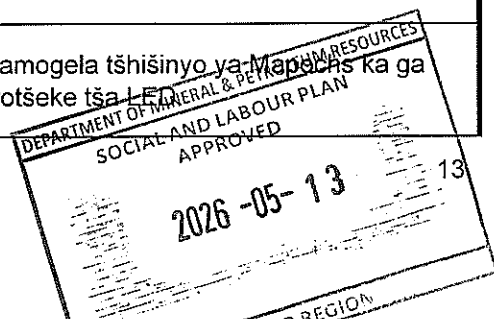
18 October 2007	Kopano le Balaodi ba LED ba EMLM le GSDM. Mametletšo 1.3.2	Go tsebiša balaodi ba LED ka tshepedišo ya SLP ya Mapochs le go sekaseka dibaka tša go kgatha tema ga Mapochs. Go hloma kamano ya kgokagano le bahlankedi ba mmušo.
14 November 2007	Thutotlhahlo le sehlopha sa taolo le protšeke sa Highveld le Mapochs. <i>Ga go metsotso yeo e ilego ya kgoboketšwa.</i>	Go tšweletša tshedimošo ya motheo yeo e nyakegago, dikgoba tša tshedimošo, dikgato tše di šišintšwego tša SLP le maikemišetšo.

LETŠATŠIKGWEDI	KOPANO	MORERO
14 November 2007	Go Kopana le Mekgatlo yeo e Theilwego Setšhabeng (di-CBO). Mametletšo 1.3.3	Go tsebiša di-CBO ka ga SLP ya Mapochs le go nyakišiša dibaka tša go šomišana le bakgathatema mo phethagatšong ya SLP. Gape e dira nyakišišo e kopana le CBO malebana le kwešišo le dipelaelo mabapi le dibaka tša Mapochs.
14 December 2007	Thutotlhahlo le Baemedi ba Mokgatlo. Mametletšo 1.3.4	Go kgontšha maloko a magolo a dikopano mo tshepedišong ya SLP ya Mapochs le BSESS. Go ahlaahla sengwalwa sa SLP le BSESS, tšeo di rometšwego go Mekgatlo bakeng sa ditshwayatshwayo ka December 2007. Go hwetša ditlhaloso tša Mokgatlo mabapi le SLP le BSESS.
14 December 2007	Thutotlhahlo le borakotraka ba bagolo. Mametletšo 1.3.5	Go fa kwešišo ya motheo ya SLP ya Mapochs go borakotraka ba bagolo le go hlalosa tlhokego ya go tsenywa ga bona go SLP.
28 January 2008	Kopano le Boto ya Phetošo ya Ditokelo tša Meepo (MCR). Mametletšo 1.3.6	Go sekaseka kgopelo ya MCR.

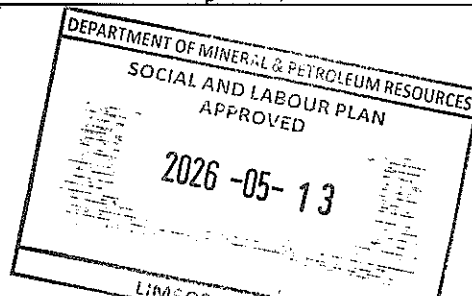
04 February 2008	Thutotlhalo le borakotraka ba bagolo. <i>Ga go metsotso yeo e ilego ya kgoboketšwa.</i>	Go tšwetša pele bokgoni bja borakotraka ba bagolo mo tshepedišong ya SLP ya Mapochs, le go laetša maikarabelo a bona le kopanyo ya bona go SLP.
11 February 2008	Kopano le Boto ya MCR. Mametletšo 1.3.7	Go sekaseka kgopelo ya MCR.
19 February 2008	Kopano le Mekgatlo. Mametletšo 1.3.8	Go ala dipoele tša mathomo tša SLP le BSESS go fihla ga bjale. Go ahlaahla dibaka tše di ka bago gona le diprotšeke tša Mapochs, go ya ka di-IDPs, le go di sepelelana le merero ya EMLM le GSDM. Go amogela ditshwaotshwao go tšwa go dikomiti mabapi le ditokumente tše di amanago le SLP.
19 February 2008	Kopano le EMLM. Mametletšo 1.3.9	Go sekaseka lethathamo leo le šišintšwego la diprotšeke tša LED.
25 February 2008	Kopano le Boto ya MCR.	Go sekaseka kgopelo ya MCR.

LETŠATŠIKGWEDI	KOPANO	MORERO
	Mametletšo 1.3.10	
28 February 2008	Kgokagano le Mekgatlo. Maikutlo ao a amogetšwego mabapi le SLP le ditokumente tše di amanago le yona. Mametletšo 1.3.11	Dikopano tša tšwetšopele; dikopano tša kgokagano tša SLP; dikopano tša poledišano tša LED.
17 March 2008	Kopano le Boto ya MCR. Mametletšo 1.3.12	Go sekaseka kgopelo ya MCR.
25 March 2008	Mangwalo go tšwa Highveld Mametletšo 1.3.13	Lenaneo le le šišintšwego la diprotšeke tša LED tšeo di swanetšego go phethagatšwa bakeng sa SLP.
September 2007 go fihla ka March 2008	Dikopano tše di fapafapanego tša protšeke le go kgokagana le sehlopha sa Highveld le Mapochs.	Tihalošo e lego pepeneneng ka go hlangwa ga SLP.
04 April 2008	Mangwalo a EMLM. Go Mametletšo 1.3.14 tšwa go	Go amogela tšhišinyo ya Mapochs ka ga diprotšeke tša LED.

07 April 2008	Go Ngwalelana Highveld Mametletšo 1.3.15	Go tšwa go	Lenaneo le le šišintšwego la diprotšeke tša LED tseo di swanetšego go phethagatšwa bakeng sa SLP.
17 April 2008	Mangwalo a EMLM. Mametletšo 1.3.16	Go tšwa go	Go amogela tšhišinyo ya Mapochs ka ga diprotšeke tša LED.
24 April 2008	Go ngwalelana Highveld Mametletšo 1.3.17	Go tšwa go	Go tiišetša boikgafo bja Mapoch bja go phethagatša diprotšeke tša LED.
25 April 2008	Kopano le Boto ya MCR. Mametletšo 1.3.18		Go sekaseka kgopelo ya MCR.
15 May 2008	Thutotlhahlo le borakotraka ba bagolo. Mametletšo 1.3.19		Go boledišana ka ga go tsenywa ga bona ka gare ga SLP ya Mapochs.
15 May 2008	Kopano le EMLM. Mametletšo 1.3.20		Go feleletša diprotšeke tša LED bjalo ka karolo ya SLP ya Mapochs. Go boledišana ka ga go thwalwa ga Barulaganyi ba Ditoropo ke Mapochs go thuša EMLM.
13 June 2008	Kopano le EMLM. Mametletšo 1.3.21		Go phetha diporojeke tša LED.
17 June 2008	Kopano le Boto ya MCR. Mametletšo 1.3.22		Go sekaseka kgopelo ya MCR.
10 July 2008	Kopana le bakgathatema ba EMLM. Mametletšo 1.3.23		Go tsebiša protšeke ya SLP ya Mapochs yeo e bego e sepedišwa Mafelo a go šoma ka Tšhipi a Highveld go bakgathatema ba bangwe bao ba amegago ka tlihabollo ka gare ga Roosenekal.
17 July 2008	Seboka sa Leano sa SLP		Go fa pego ya tšwetšopele ka ga Mapochs

LETŠATŠIKGWEDI	KOPANO	MORERO
	Mametletšo 1.3.24	SLP. Go fa ditshwaelo ka ga tšwetšopele ya diprotšeke tša LED ya Mapochs.
15 August 2008	Kopana le batšweletši ba bangwe lefelong la Roosenekal. Mametletšo 1.3.25	Go ahlaahla mokgwa wo o kopantšwego wa tlihabollo ka gare ga Roosenekal.
19 August 2008	Kopano le GTLM. Mametletšo 1.3.26	Go ahlaahla protšeke ya mohlagase bjalo ka karolo ya diprotšeke tša LED bakeng sa SLP ya Mapochs.

17 September 2008	Kopano ya GTLM. Bona Memo kgomareditšwego. Mametletšo 1.3.27	Go ahlaahla go tšeela legato porotšeke ya mohlagase ka porotšeke ya temo, bjalo ka karolo ya diprotšeke tša LED tša SLP ya Mapochs.
14 October 2008	Seboka sa Leano sa SLP. <i>Ga go metsotso yeo e ilego ya kgoboketšwa.</i>	Go fa pego ya tšwetšopele ka ga SLP ya Mapochs. Go fa ditshwaelo ka ga tšwetšopele ya diprotšeke tša LED ya Mapochs.
27 October 2008	Go kopana le bakgathatema ba setšhaba (di-NGO, di-CBO, baetapele ba bodumedi, borakgwebo ba selegae, bj.bj.). Mametletšo 1.3.28	Go ahlaahla kgonagalo ya phethagatšo ya diprotšeke tša LED mo tikologong ya Roosenekal le go hlama Foramo ya Tlhabollo ya Setšhaba.
28 October 2008 go ya pele	Go boledišana le bakgathatema ka mehla.	Go fa bakgathatema ka moka tshedimošo ka ga SLP ya Mapochs.

1.14 Mafelelo a ngwaga wa ditšhelete

31 December

1.15 Mafelo ao SLP e Lebišitšego Tlhokomelo Kudu go ona

Leanotiragatšo la SLP le šoma go bašomi ba go ya go ile, le bašomi ba konteraka ba Mapochs. Mafelo ao SLP e lebišitšego tlhokomelo kudu go ona ke:

- go oketša bokgoni bja go bala le go ngwala / go bala dipalo;
- go tsenya tirišong tlhabollo ya mošomo;
- go fa dibaka tša tlhabollo ya mabokgoni,
- go hlahlia ma-Afrika Borwa ao e Lego Kgale a Hloka ("HDSAs") le matlafatšo ya dihlopha;
- go aba dithušo tša go ithuta, dipasari, dithuto tša borutegi, mananeo dithuto tša go ithuta go bašomi le setšhaba;
- go okeša ya go kgatha tema ga HDSA ka go taolo;
- go oketša go kgatha tema ga basadi go tša meepo;
- go godiša tlhabollo ya kgwebo;
- go logaganywa ga di-IDP tša EMLM le GSDM;
- go tsenywa tirišong ga diprotšeke tša LED, tseo di lebišago tlhokomelo go Nteng boiketlo le phedišo ya bodiidi;
- go kaonafatša Maemo a Dintlo le a Bophelo ("HLC");

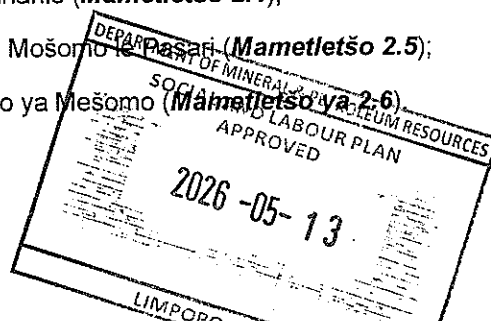
- go fana ka phihlelelo go tlhokomelo ya motheo ya tša maphelo;
- go netefatša dijo tše di nago le phepo;
- go oketša seabe sa di-HDSA le ditšhaba mo mabakeng a thekišo;
- go tšwetšapele mananeo a go lemoša ka HIV/AIDS le Keletšo le go Dira Diteko ka Boithaopo ("VCT");
- go fetola Mapochs ka go dumelelana le Tšhata ya Meepo;
- go hloma mafelo a tlhahlo;
- go hloma Foramo ya Kamoso ("FF") le balaodi le bašomi;
- go šomiša tšhelete e lekanego bakeng sa dikgato tša SLP;
- go bea ditshepedišo le ditšhupetšo tša tshepedišo maemong a maleba;
- go phethagatša le go bega ka ga kgatelopele ya dikgato tša SLP;
- go ela go tšwela pele le go šoma gabotse ga SLP go bašomi le ditšhaba;
- go ikgokaganya le bakgathatema;
- go phethagatša Maikarabelo a tša Leago a Dikhamphani ("CSR"); le
- go kopanya borakotraka ba bagolo.

1.16 Sebopego sa SLP

SLP ya Highveld ya Mapochs e bopa tlhako e akaretšago ya Bašomi Lenaneo la Tlhabollo ("HRDP"), Lenaneo la Tlhabollo ya Ekonomi ya Selegae ("LEDP") le Mešomo ya CSR ka go Mapochs. Dikhamphani tša konteraka tšeo di kgathago tema medirong ya motheo ya moepo ka go Mapochs di tla kgopelwa go dira mešomo ya tšona ka tlase ga SLP ya Highveld bakeng sa Mapochs. Bakeng sa go nolofatša taolo e swanetšego le phethagatšo ya merero, Highveld e kgobokeditše sehlopha sa "Maano a Tirelo ya Thekgo," yeo gape e bitšwago "Maano a ka Tlasana," go nolofatša Mapochs tabeng ya go diriša SLP. Maano a a akaretša dipholisi, ditshepedišo le maanotirišo ao a sepedišanago le mafelotšhomo ka moka a SLP.

Maanotšhomo a Thekgo a SLP ao a swanetšego ke a latelago:

- Go thekga Merero ya Mošomo ya Lenaneo la Tlhabollo ya Bašomi (**Mametletšo 2**):
 - Lenaneo Pholisi la Tlhabollo ya Bašomi (**Mametletšo 2.1**) ;
 - Leano la Tlasana la Tlhabollo ya Mabokgoni (**Mametletšo 2.2**);
 - Leano la Tlasana la Tšwetšopele ya Mošomo (**Mametletšo 2.3**);
 - Leano la Tlasana la Thušo le Tlhalo (**Mametletšo 2.4**);
 - Leano la Tlasana la Tlhalo ya Mošomo le Papisari (**Mametletšo 2.5**);
 - Leano la Tlasana la Tekatekano ya Mošomo (**Mametletšo 2.6**).

- Thekgo ya Lenaneo la Tirelo la Tlhabollo ya Ekonomi ya Selegae (**Mametletšo 3**):

- Leano la Tlasana la Tlhabollo ya Ekonomi ya Selegae (**Mametletšo 3.1**);
- Leano la Tlasana la Maemo a Dintlo le Bophelo (**Mametletšo 3.2**);
- Leano la Tlasana la Theko (**Mametletšo 3.3**).

- Thekgo ya Lenaneo la go Fokotša Mošomo le go Fokotšwa Mošomong (**Mametletšo 4**).

Maano a Tlasana a, a hlomilwe go sepedišana le dinyakwa tša Tšhata ya Meepo le go nolofatša phethagatšo ya SLP ya Highveld bakeng sa Mapochs. Maano a tlasana a Highveld a hlamilwe bjalo ka *ditokumente tša mošomo tša* Mapochs, tseo di tlogo fetoga ka mehla go laetša kgatelopele ya phethagatšo ya SLP. Mapochs, gammogo le borakotraka ba yona ba bagolo, ba tla šoma ka gare ga ditokumente tše letšatši le letšatši go phethagatša SLP ka katlego. Ka gona, ge go bonala go na le tlhaelelo ya tshedimošo ga bjale, tše di tla rarollwa go ya ka maanotiragatšo le mabaka ao a hlalositšwego ka go SLP.

Ka ge SLP e ka se fetolwe ka ntle le tumelelo ya Tona ya Diminerale le Maatla bjalo ka ge go akantšwe ka go molawana wa 44 wa melawana yeo e phatlaladitšwego ka fase ga MPRDA, diprotšeke tše nnyane di hlametšwe go phethagatša merero ya SLP ya Highveld bakeng sa Mapochs, gomme di tla šomišwa go bega merero ke Highveld. Maano a a tlasana a tla mpshafatšwa ka mehla gomme a romelwa go DME mafelelong a pego e nngwe le e nngwe ya go bega go laetša kgatelopele ya phethagatšo ya SLP.

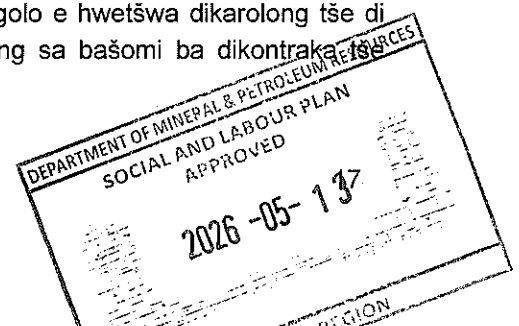
Maano a Tlasana a bontšhitšwe ka go **Dimametletšo 2, 3 le 4**. Highveld ke moswari wa bjale wa tokelo ya moepo ya taelo ya kgale. Mapochs e ikemišeditše go ba moswari wa tokelo ya moepo yeo e fetotšwego ge tumelelo ya tona go ya ka karolo 11 ya MPRDA e hweditšwe bakeng sa go fetišetša tokelo ya go moepo yeo e fetotšwego go yona ke Highveld. Highveld e na le maikarabelo a go netefatša gore dikotraka tše dikgolo tša Mapochs ka gare ga SLP ya Highveld go ya ka ditlhaloso tša karolo 1 le karolo 101 ya MPRDA di a latelwa.

Maano a tlasana a SLP a hlomilwe bjalo ka maano a taolo ao a akaretšago:

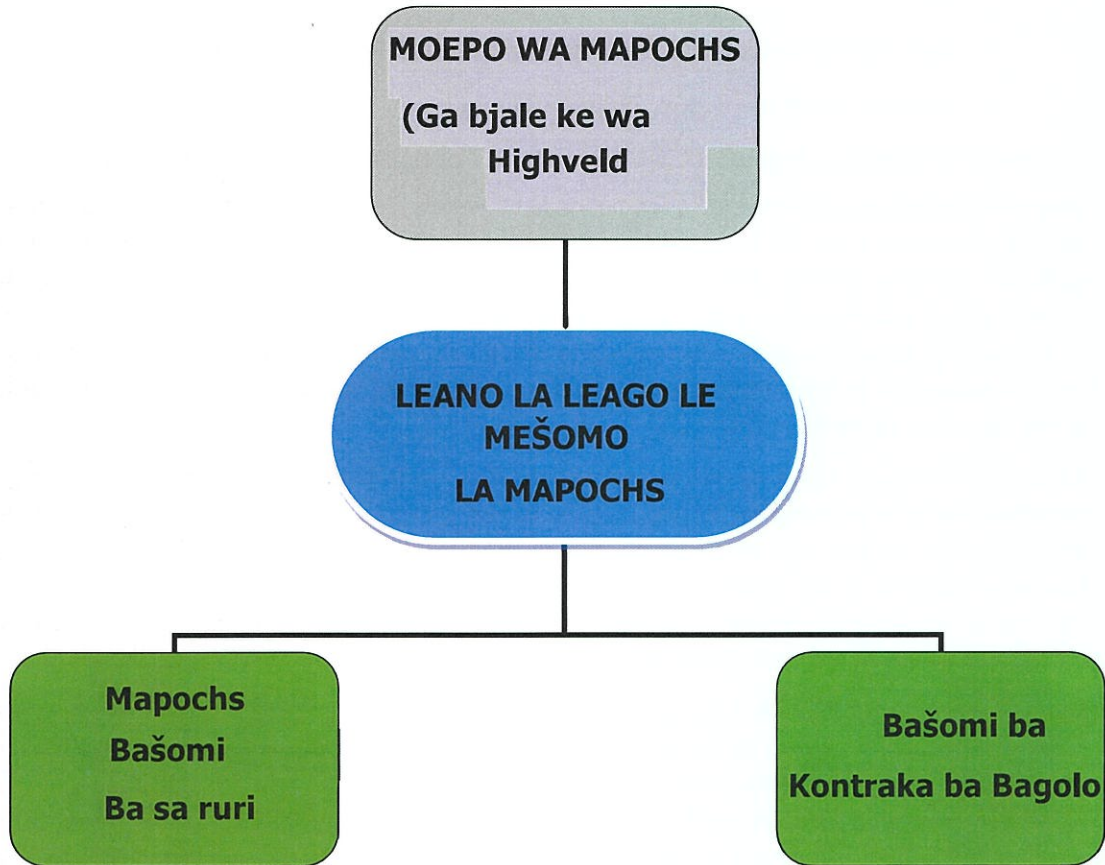
1. maikemišetšo le maanotiragatšo a moepo ka kakaretšo, go akaretša bašomi ba sa ruri le ba bašomi ba dikotraka tše dikgolo, ke gore, seo gape se ka bitšwago "seswantšho ka moka sa kobamelo ya Mapochs ka kakaretšo";
2. maikemišetšo a motho ka noši le maanotiragatšo tša bašomi ba Mapochs; le
3. maikemišetšo a motho ka o tee ka o tee a bašomedi ba dikotraka tše dikgolo.

Go bohlokwa go ela hloko tše di latelago mabapi le tshedimošo e nyakegago ya dikotraka tše dikgolo:

- bjalo ka ge mošomi wa kontraka e kgolo a lebelelwa bjalo ka mošomi wa go ya go ile go ya ka SLP ya Highveld SLP bakeng sa Mapochs, maanotiragatšo le maikemišetšo di beilwe dihlopheng tše tša bašomi; le
- tshedimošo yeo e lego bohlokwa go dikotraka tše dikgolo e hwetšwa dikarolong tše di swanetšego tša maano a tlasana a swanetšego bakeng sa bašomi ba dikotraka tše dikgolo.

Seswantšho 2 se fa seswantšho sa SLP ya Highveld SLP ya Mapochs le dihlopha tše di amegago tša bašomi tšeo go tšona go hlamilwego maikemišetšo a tlasana le mafelo a tlasana a go šoma.

Seswantšho 2: Sebopego sa SLP ya Highveld

Tafola 3 e na le leanotiragatšo la go tšwela pele go mpshafatša mananeo a tlasana ao a boletšwego ka godimo le ao a tsentswego, go tsenywa ga borakotraka ba bagolo ba Mapochs go SLP le go hloma maikemišetšo ka kakaretšo.

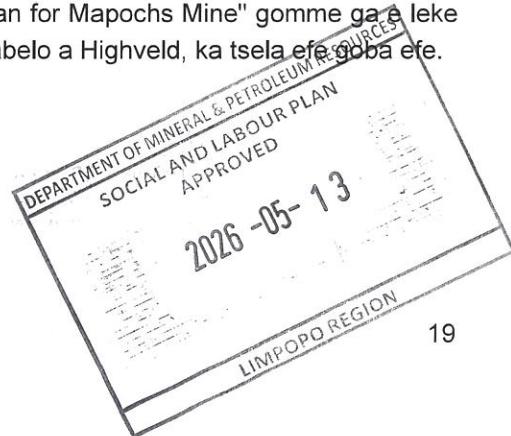
Tafola 3: Leanotiragatšo la go mpshafatša mananeo a tlasana a SLP le kopanyo ya borakotraka ba bagolo

MOGATO	DILO TŠEO DI ROMELWAGO	LETŠATŠIKGWEDI LA BOIKEMIŠETŠO
Go lemoga le go sekaseka ditaba tše bohlokwa kudu mabapi le go tsenywa ga borakonteraka ba bagolo go SLP ya Highveld	Go boledišana ka leano la kgopolo la go lemoga le go rarolla ditaba tše bjalo.	March 2010

MOGATO	DILO TŠEO DI ROMELWAGO	LETŠATŠIKGWEDI LA BOIKEMIŠETŠO
Mapochs.		
Tlhabollo ya molaotshepetšo mabapi le tema yeo e kgathwago ke borakonteraka ba bagolo ka go Mapochs le go tsenywa ga bona ka go SLP, ka nepo ya tlhabollo ya lebaka le letelele ya bašomi. Go hlama leano la peakanyo ya kopanyo ya borakonteraka ba bagolo ba Mapochs ka go SLP ya Highveld ya Mapochs.	Peakanyo ya pholisi le Kopanyo ya borakonteraka ba bagolo.	May 2010
Tshekatsheko, ditlhaloso le kwano mabapi le leano la pholisi ya kopanyo magareng ga Mapochs le borakonteraka ba bagolo.	Pholisi e saennwego le leano la kopanyo magareng ga borakonteraka ba ba bagolo le Mapochs.	June 2010
Go phethagatšwa ga merero le ditshepedišo tše di tseneletšego ke borakonteraka ba motheo ba Mapochs go sepediša le SLP ya Highveld ya Mapochs.	Tlhabollo ya dikgato tše di tseneletšego tša tiro, maikemišetšo le dinako tšeo di lebanego le bašomi ba konteraka.	August 2010
Go mpshafatšwa ga merero ya thekgo ya SLP ka tshedimošo e tseneletšego go tšwa go borakonteraka ba motheo ba Mapochs.	Mpshafatša SLP yeo e thekgago maano a mošomo ka dipalopalo tša motheo tša borakonteraka ba Mapochs le palomoka ya dipalopalo tša moepo.	August 2010
Phethagatšo ya kobamelo ya borakonteraka ba bagolo.	Go tsenywa tirišong ga SLP ya Highveld ke borakonteraka ba bagolo ba Mapochs.	November 2010
Tekolo ya ka mehla le go hlokomela tirišo ya SLP.	Go Hlahloba le go Lekola:	Ka mo go tšwelago pele
Beakanya leanotiragatšo le lefsa la la ditiro tše bohlokwa tša SLP bakeng sa 2011.	Leanotiragatšo le lefsa la SLP bakeng sa 2011	January 2011

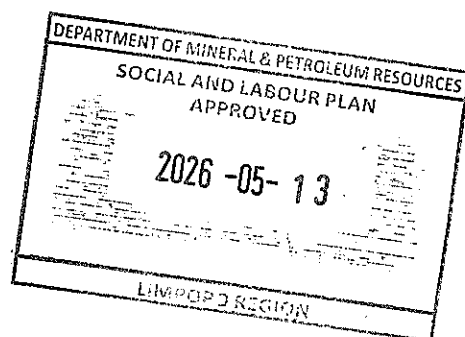
Hlokomela: Ka lebaka la gore mananeo a SLP a šoma kudu mabapi le taba ya Moepo wa Mapochs, bakeng sa merero ya tšhupetšo, khutsofatšo ya "Mapochs" e tla dirišwa go tloga go Karolo 2 go ya pele. Le ge go le bjalo, tirišo ya lentšu Mapochs e tšewa e šupa "Highveld Steel and Vanadium Corporation Limited Social and Labour Plan for Mapochs Mine" gomme ga e leke go aroganya Highveld le Mapochs, goba go tloša maikarabelo a Highveld, ka tsela efe goba efe.

KAROLO 2

LENANEO LA TLHABOLLO YA BAŠOMI

Molawana 46 (b)

2 LENANEO LA TLHABOLLO YA BAŠOMI (HRDP)

Molawana 46 (b)

Dikarolo tše di latelago di akaretša ditiro tša leano, tše di bopago motheo wa HRDP ya Mapochs.

2.1 Sebopego le Mokgwa wa go Dira Dilo

Mametletšo 2.1: Pholisi ya HRDP

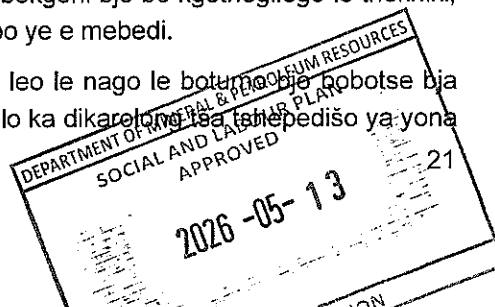
2.1.1 Setlogo

Tšhata ya Meepo e nyaka gore meepo e tšweletše le go diriša HRDP go kgontšha phetogo le matlafatšo ya bašomi go ya maamong a godimo ka mokgatlong le go šomiša dibaka tše dingwe tša letseno ka ntle ga mokgatlo. Bakeng sa go fihlelela go obamela Tšhata ya Meepo, Mapochs e šetše e diriša leano leo le lebišago tlhokomelo go dipoelo tše di latelago:

- philelelo ya bokgoni bja setekgeniki go tšwa go baepi ba moepo le bašomi ka go šomiša dikholego tša go ithuta (Dikholego tša go lthuta);
- tlhabollo ya mabokgoni a setekgeniki a bašomi ba moepo le dithekniki ka go fa bašomi phihlelelo ya dibaka tša go ithuta tša boitemogelo go Dipoloma tša Yunibesithi ya Theknolotši (Ditefelo);
- kaonafatšo e tšwelago pele ya mabokgoni (a Mapochs le a tlhago) a bašomi ka mananeo a mabokgoni ao a tlaleletšago lenaneong la mabokgoni a maloko a sehlopha le go ba putsa ka mabokgoni a tlaleletšo ao a šomilwego (Mananeo a Tlhahlo ya Mabokgoni);
- tlhabollo ya mabokgoni a Dialoga tša Meepo, Thutafase le Boentšeneare ka Sekimi sa Pasari ya Yunibesithi (Dipasari);
- tlhabollo ya mabokgoni a profešenale a Meepo, Thutafase le Boentšenere ka lenaneo la Dialoga la Moentšeneare-Ka-Tlwaetšo bakeng sa maloko a setšhaba le bao ba ka bago baithuti bao ba swanelegago bakeng sa lenaneo le bjalo (Go Hlahlelwa Mošomo);
- phihlelelo ya bokgoni bja taolo ka tšhomišo ya Lenaneo la Tlhabollo ya Taolo, Lenaneo la Tlhahlo ya Boetapele, maitapišo a tlhabollo ya motho le tlhahlo, le ka maitapišo a taolo ya talente (Bohlahli le tšwetšopele ya mošomo); le
- go tsenywa tirišong ga tshepedišo ya mošomo wa meputso ya nakwana bakeng sa setšhaba, moo bašomi ba bao e sego ba sa ruri ba bonwago bjalo ka bao ba nago le ditalente gomme bašomi bao ba bontšhago bokgoni ba hlatlošetšwago maamong a go thwalelwa sa ruri ka gare ga Mapochs.

Ka ntle le lefelo la tlhahlo la Mapochs mo meepo, Mapochs gape e tla šomiša lefelo la tlhahlo la Highveld leo le lego eMalahleni go hwetša tlhahlo ya bokgoni bjo bo kgethegilego le thekniki, go ya ka go godiša kamano e tiilego magareng ga meepo ye e mebedi.

Highveld e na le lefelo la tlwaetšo leo le amogetšwego leo le nago le botumolelo bjo bobotse bja tlwaetšo ya setegeniki. Highveld e bile le seabe se segolo ka dikarolo tša tshepedišo ya yona

go ya ka tlhahlo ya sethekniki go theoša le mengwaga. E na le Yuniti ya Tlhahlo ya Boentšenere yeo e hlometšwego gabotse yeo e itshepago ka kabo ya mabokgoni a sethekniki. Yuniti ye ya tlhahlo e amogetšwe ke Boentšenere bja Tšweletšo le Ditirelo tše di Amanago le tšona SETA (MERSETA). Yuniti ya tlhahlo e tšwaetša batho bjalo ka karolo ya boikgafo bja yona bja go rarolla tlhaelelo ya mabokgoni ka mafelong a yona a go šoma. Mapochs e tsenya letsogo go maitapišo a ka go romela bašomi ba yona go ya dithutong tša tlhahlo lefelong la tlhahlo le go thekga ka tšhelete mananeo a mangwe a tlhahlo bakeng sa tlhabollo ya bokgoni ditšhabeng tšeo di amilwego ke moepo Lefelo la tlhahlo la Mapochs, leo le theilwego mo meepong, le fana ka mananeo a motheo a bokgoni.

2.1.2 Mokgwa

HRDP yeo e kopantšwego e tla leka go oketša bokgoni bja tšweletšo bja batho bao ba thwetšwego goba ba thwetšwego go Mapochs, ka go phethagatša maano a a latelago a thekgo:

- lenaneo la Tlhabollo ya Mabokgoni;
- lenaneo la tlhahlo le phahlollo;
- leano la go hlalelwa mošomo le pasari;
- leano la tšwetšopele ya mošomo; le
- Leano la Tekatekano Mošomong.

Karolo e latelago e thekgwa ke *Thekgo ya Merero ya Tirelo ya HRDP (maano a tlasana)* go **Mametletšo 2**. Maano a tlasana a emela ditokumente tša mošomo tša Mapochs (bašomi ba go ya go ile le ba konteraka ba bagolo) gomme di tla mpshafatšwa ngwaga ka ngwaga go laetša diphetogo tša bašomi le kgatelopele mo phethagatšong ya mediro ya SLP. **Pholisi ya HRDP** e hlamilwe gomme o tsentšwe ka go **Mametletšo 2.1**.

HRDP ya 2010 – 2014 e lebane le go fa bašomi dibaka tše di lekanego tša ABET, tlhabollo ya mabokgoni, tšwetšopele ka Mapochs le phetogo ya Mapochs go ya ka dinyakwa tša Tšhata ya Meepo. Ka 2014, katlego ya HRDP e tla lekolwa gomme go tla hlongwa HRDP ya mengwaga e mehlano (5). Se se dirwa mengwageng e mengwe le e mengwe e mehlano (5) ka morago ga moo.

HRDP ya Mapochs e hlahlwa ke dipelo tšeo di lego go BSESS le tshepetšo ya ditherišano yeo e hlalošitšwego go Karolo 1.13. Dikgato tše di latelago tša leano go **Tafola 4** di tla phethagatšwa ke Mapochs mabapi le tiragatšo ya HRDP.

Tafola 4: Leanotiragatšo la go phethagatša HRDP

MOGATO	DILO TŠEO DI ROMELWAGO	LETŠATŠIKGWEDI LA BOIKEMIŠETŠO
Kabo ya methopo ya phethagatšo ya HRDP yeo e swarelelago ka botlalo le kgokaganyo ya maitekelo a HRDP go Mapochs.	Go abela batho maikarabelo ao a ikgethilego; Go aga merero ya HRDP boemong bja mešomong; Go hloma mekgwa ya taolo ya tshepetšo.	April 2010
Go tsenywa tirišong ga dikgato tša HRDP ke bompodi ba Mapochs.	Pego ya ka mehla ya kgatelopele ya phethagatšo ya dikgato tša HRDP.	April 2010 go ya pele
Go tsenywa tirišong ga maanotiragatšo a tiro go borakotraka ba ba bagolo Tafola 3.	Go ya ka Tafola 3.	October 2010
Go tšwela pele go hlokomela, kgatelopele le go bega ka ga phethagatšo ya HRDP.	Pego ya kgwedi ka kgwedi.	Ka mo go tšwelago pele
Go kgoboketša leanotiragatšo le lefsa la mediro e bohlokwa ya SLP bakeng sa 2011.	Leanotiragatšo le lefsa la SLP bakeng sa 2011	January 2011

2.2 Lenaneo la Tlhabollo ya Mabokgoni

Molawana 46 (b) (i)

Mametletšo 2.2: Leano la Tlasana la Tlhabollo ya Mabokgoni

2.2.1 Matseno

Mapochs e phethagatša Leano la Tlhabollo ya Mabokgoni leo le lebišago tlhokomelo go hlaleng bašomi bao ba nago le mabokgoni a go kaonafatša tšwetšopele ya bona ka go intasteri ya meepo le tlhabollo ya bona mabapi le makala a mangwe. Lebelela Leano la Tlasana la **Tlhabollo ya Mabokgoni la** Mapochs ka go **Mametletšo 2.2** ya *Leano la Mošomo la Thekgo la Tlhabollo ya Bašomi*. Leano le la Tlasana la Tlhabollo ya Mabokgoni le tla šomišwa go hlalaha tshepetšo ya go hloma le go phethagatša dikgato tše di tseeneletšego.

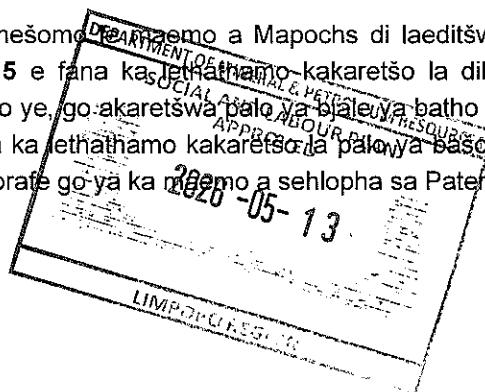
Maikemišetšo a tlhabollo ya mabokgoni ka go Mapogo ke:

- go kaonafatša boleng bja bophelo bja bašomi;
- go kaonafatša ditebelelo tša mošomo le go šoma;
- go kaonafatša tšweletšo le phadišano ya mošomi;
- go fana ka dibaka tša go itlholela mešomo;
- go kaonafatša maemo a peeletšo ka go thuto le tlhahlo;
- go hlohleletša tšhomišo ya lefelo la mošomo bjalo ka tikologo ya go ithuta yeo e šomago;
- go kgontšha batšeakarolo ba bafsa go tsena mmarakeng wa mošomo go hwetša maitemogelo a maleba a mošomo; le
- go kaonafatša dikakanyo tša mešomo ya di-HDSA ka thuto le tlhahlo.

Lenaneo la Tlhabollo ya Mabokgoni a Mapochs le amana le molao wa tlhabollo ya mabokgoni, gomme le akaretša go romela ka mehla Lenaneo la Mabokgoni a Mošomong (WSP) le dipego tša ngwaga le ngwaga tša tlhahlo. Se se akaretša go lefela le go nyaka ditefelo le dimpho go Bolaodi bja Thuto le Tlhahlo bja Kgoro (SETA) bjo bo amegago bjoo tiragatšo e ngwadišitšwego le bjona, ke gore Bolaodi bja Mangwalo a Thuto le Tlhahlo ya Meepo (MQA). Nakong e fetilego, se se be se dirwa ke Highland ka moka.

2.2.2 Seemo sa motheo

Sebopego sa bjale sa mešomo le maemo a Mapochs di laeditšwe tšhateng go letlakala 24, **Seswantšho 3. Tafola 5** e fana ka jethathamo kakaretšo la dihlopha tša mešomo tseo di sepedišanago le mešomo ye, go akaretšwa palo ya bjale ya batho go ya ka dihlopha ka morafe le bong. **Tafola 6** e fana ka jethathamo kakaretšo la palo ya bašomi ba go ya go ile go ya ka dihlopha tša bong bja morafe go ya ka meemo a sehlopha sa Paterson.

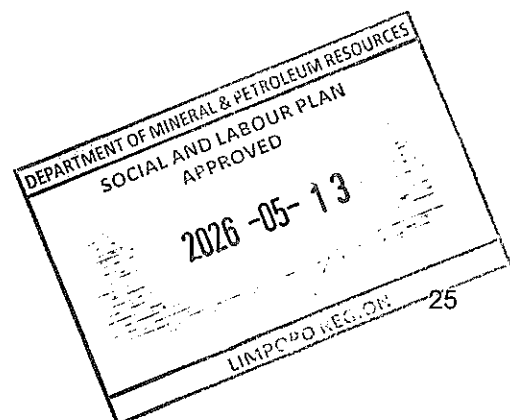
Ditshepedišo tše di latelago di ile tša dirišwa ke Mapochs:

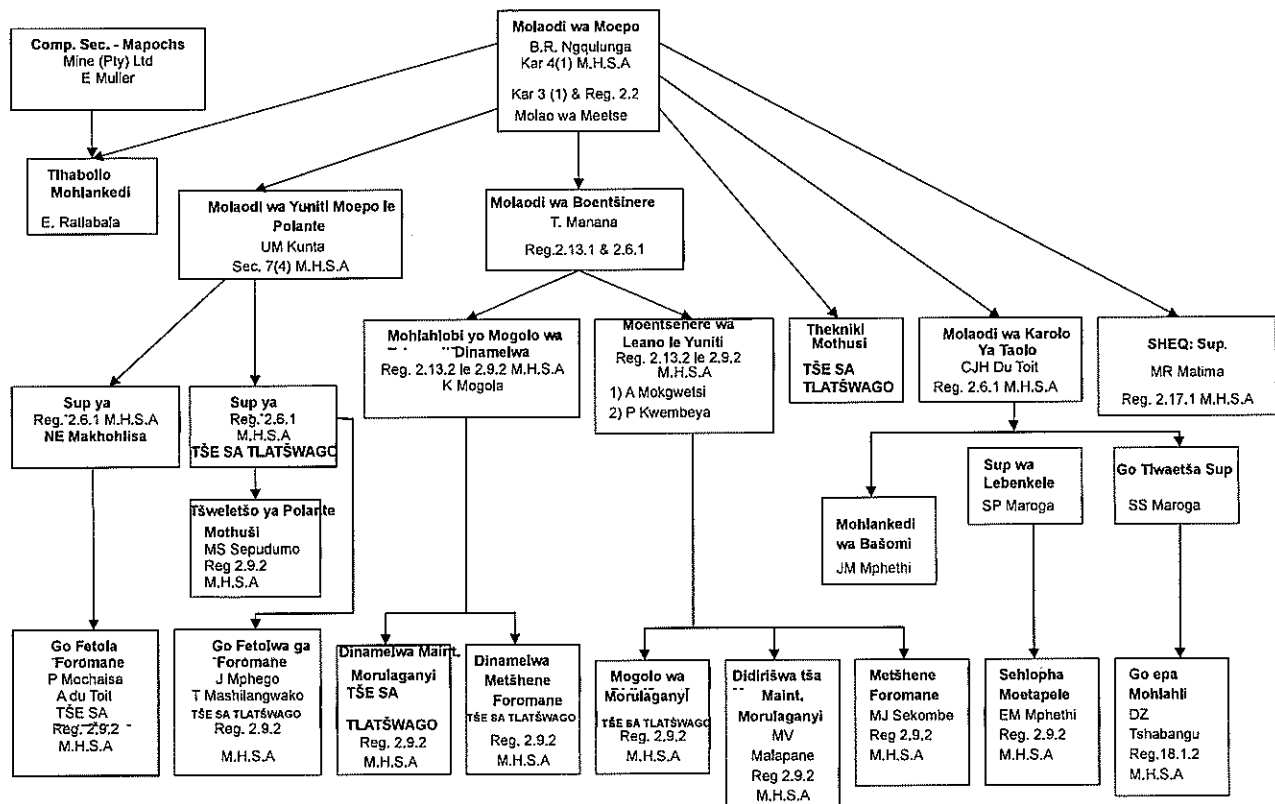
- diprofešene tša mošomo bakeng sa maemo ka moka;
- dibopego tša tlhahlo mo maemong a mangwe le a mangwe; le
- dimatriki tša mošomo.

Dikarolo tše di latelago tša Leano Tlhabollo ya Mabokgoni bakeng sa Mapochs di hlaloswa mo dikarolong tše di latelago:

1. thuto le tlhahlo, go akaretša ABET;
2. mananeo a go ithuta (ao gape a tsebjago e le dikholego tša go ithuta);
3. mananeo a mabokgoni;
4. mananeo a mabokgoni a tlhago; le
5. dikgoba tseo go lego thata go di tlatša.

Tlhokomedišo: Tšhate ya borakonteraka ba bagolo le tlhaloso ya bašomi go ya ka maemo a sehlopha ga di hwetšagale gomme di tla netefatšwa le go tsenywa ka gare mo tshepedišong e latelago ya go bega. Dintlha tša borakontra ka ba bagolo le tšona di laetša maemo a motheo ao a bilego gona go tloga ka April 2008. Dintlha tša motheo tša borakonteraka di tla mpshafatšwa le go tsenywa ka gare ga tshepedišo ye e latelago ya go bega.

Seswantšho 3: Tšhate ya Moepo wa Mapochs

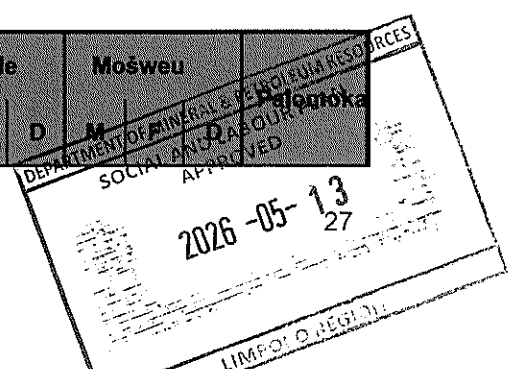
Tafola 5: Kakaretšo ya magoro a mešomo a palomoka ya bašomi go tšwa go WSP (March 2009)

Magoro a Mešomo	Mo-Afrika			Bammala			Mo-Asia			Mošweu			Mošele			Palomoka
	M	F	D	M	F	D	M	F	D	M	F	D	M	F	D	
Batlatšamopresidente ba Phethišo, Bahlankedi ba bagolo, Bahlankedi ba Phethišo le Bahlankedi ba Phethišo	4	1	0	0	0	0	0	0	0	2	1	0	2	0	0	10
Ditsebi	1	0	0	0	0	0	0	0	0	3	0	0	0	0	0	4
Ditsebi tša dithekniki le E a tswalanywa Ditsebi	14	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	16
Bangwaledi le Taolo Bašomi	4	4	0	0	0	0	0	0	0	0	4	0	0	0	0	12
Bašomi ba Tirelo le ba Thekišo	2	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	3
Bašomi bao ba Nago le Bokgoni bja go Lema le go Rea Dihlapi	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1
Bašomi ba Bokgoni, Bokgabo bja Diatla le Mešomo ye e Amanago le Yona	30	0	0	1	0	0	0	0	0	1	0	0	11	0	0	43
Dibjalo le metšhene Badiriši le Bakopanyi	181	14	0	0	0	0	0	0	0	9	0	0	0	0	0	204
Bašomi le Thuto ya Mathomo Mešomo	25	7	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	32
Batho bao ba Ithutelago Mošomo	5	1	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	7
Barutwana ba Karolo 18	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2
Palomoka	268	27	0	1	0	0	0	0	0	19	6	0	13	0	0	334

M = Monna; F = Mosadi; D = Golofetšego

Tafola 6: Go aroganywa ga bašomi go ya ka maemo a sehlopha go tšwa go WSP (March 2009)

Dihlopha/Dikreiti	Mo-Afrika			Bammala			Mošele			Mošweu			Palomoka
	M	F	D	M	F	D	M	F	D	M	F	D	

Sehlopha - D	3	0	0	0	0	0	2	0	0	0	1	0	6
Dihlopha tša C	28	1	0	0	0	0	11	0	0	2	1	0	43
Dihlopha tša B	111	15	0	1	0	0	0	0	0	2	1	0	130
Dihlopha tša A	5	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	6
Palomoka	147	17	0	1	0	0	13	0	0	4	3	0	185

M = Monna; F = Mosadi; D = Golofetšego

Bašomi ba bagolo ba dikonteraka ba Mapochs ka maemo a sehlopha le go beakanywa ga tšhate ga di tsebje, eupša di tla kgonthišetšwa gomme ka morago tša tsenywa ka gare ga leano la mošomo le thekgo la SLP nakong ya go bega mo go latelago. Leano le le latelago la tiragatšo go **Tafola 7** le hlomilwe go netefatša kopanyo ya tshedimošo ya motheo go tšwa go borakonteraka ba bagolo ka gare ga tshepedišo ya tiragatšo ya Mapochs SLP.

26 Tafola 7: Leanotiragatšo la kopanyo ya tshedimošo ya motheo ya borakonteraka ba Bagolo

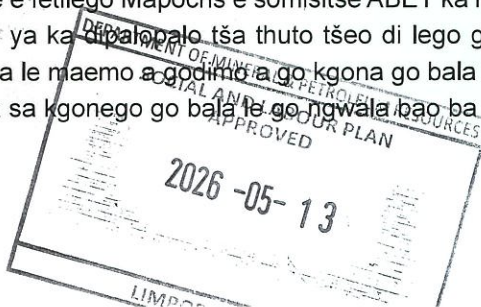
MOGATO	DILO TŠEO DI ROMELWAGO	LETŠATŠIKGWEDI LA BOIKEMIŠETŠO
Go hlahlala borakonteraka ba ba bagolo ka go tlatša le go romela WSP, moo se se sego gona.	Go romelwa ga WSP go Mapochs.	June 2010
Go hlahlala borakonteraka ba konokono le tlhamo ya tšhate le dihlopha tša mošomo.	Go romela magoro a ditšhate le mošomo go Mapochs.	June 2010
Go tšwela pele go tsenya tshedimošo ya motheo go tšwa go borakonteraka ba konokono go peakanyo ya SLP ya Mapochs.	Go mpshafatša maano le maikemišetšo a mengwaga e mehlano (5) bakeng sa tlhabollo ya mabokgoni a moepong ka moka.	Ka mo go tšwelago pele
Beakanya leanotiragatšo le lefsa la mešomo e bohlokwa ya SLP bakeng sa 2011.	Leanotiragatšo le lefsa la SLP bakeng sa 2011	January 2011

2.2.3 Thuto le Tlhahlo

Mapochs e tla thuša go kaonafatša metheo ya tlhabollo ya mabokgoni ka go oketša ditefo tša go bala le go ngwala le go tšea karolo go ABET.

2.2.3.1 Seemo sa motheo

Mapochs e na le lefelo la tlhahlo leo le hlomilwego moo moepo o kgatlampanego ka tlhahlo ya wona ya ABET nakong ye e fetilego Mapochs e šomišetše ABET ka mokgwa wo o lekanyeditšwego nakong ye e fetilego. Go ya ka **Tafola 9**, go molaleng gore bašomi ba Mapochs ba na le maemo a godimo a go kgona go bala le go ngwala, ke gore go na le batho ba mmalwa bao ba sa kgonego go bala le go ngwala bao ba thwetšwego mo meepong. Go

fihla ga bjale, ke batho ba ka bago 59 bao ba phethile lenaneo la ABET ka katlego go Mapochs bjalo ka ge go laeditšwe go **Tafola 8**. Ga bjale, batho ba 60 ba ingwadišeditše diklase tša ABET gomme lenaneo le hlametšwe gore le kgone le go lebiša tlhokomelo go bašomi ba go ya go ile le ba konteraka gotee le maloko a setšhaba ao a nyakago go oketša maemo a bona a go bala le go ngwala. Mapochs e fana ka tše dingwe tša tlhahlo le tlhlobo ya yona ka Sepedi ka ge bontši bja bašomi ba šomiša polelo ye go boledišana ka gae le mošomong.

Le ge go le bjalo, go ya ka dipoelo tša pego ya BSESS (February 2008), mo e ka bago 50% ya bašomi ba Mapochs ga se ba hwetša mohuta lege e le ofe wa thuto ya semmušo. Se se bolela gore palo e kgolo ya bašomi ba Mapochs ga ba tsebe go bala le go ngwala, e lego seo se bontšhago tlhokego e kgolo ya mananeo a ABET. Ka lebaka leo, HRDP ya Mapochs e tla swanelwa ke go tsepamiša kgopolo tabeng ha go nea bašomi dibaka tše di kwalago mo moepong, bakeng sa go ingwadiša go ABET le go tšwetša pele thuto ya bona.

Kgopolo ya Mekgatlo ke gore lenaneo la ABET kua Mapochs ga le atlege ebile le na le tekanyo ya tlase kudu ya go ingwadiša ge le bapetšwa le tlhokego ya nnete yeo e lego gona ya ABET gare ga bašomi. Go ya ka Mekgatlo, palo e nnyane ya batho bao ba tsenago ABET ga se ka lebaka la go hloka kgahlego goba tlhohleletšo go bašomi, eupša ke ka lebaka la mathata/mapheko a go ya diklaseng ka nako ya bona le go hloka dinamelwa. E bolela gore bašomi ba ya diklaseng tša ABET ka morago ga diiri tša mošomo ge ba lapile gomme ga go na dinamelwa tšeo di fiwago ka morago ga dithuto go ba iša gae. Gape go boletšwe gore bašomi ba bantši ba swanelwa ke go sepela sebaka se se telele go fihla gae, ka dinako tše dingwe bošego, e lego seo se dirago bjalo ka tšhitišo tabeng ya go tsenela diklase tša ABET.

Maemo a thuto a bašomi ba Mapochs go ya ka bong le morafe a begilwe go **Foromo Q** yeo e lego go **Tafola 9** letlakaleng le le latelago.

Tafola 8: Mananeo a go fihla ga bjale a ABET (March 2009)

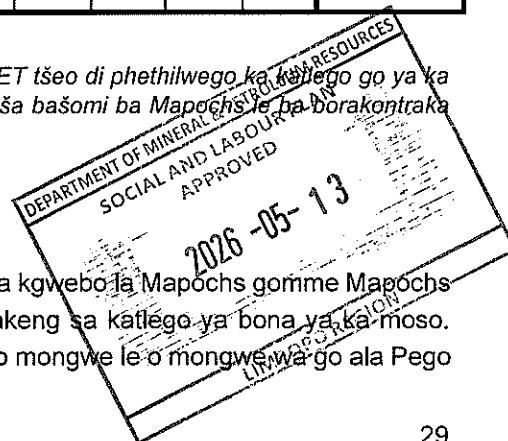
Tekanyo ya Abet	moAfrika		waMmala		moAsia		Mošweu		Palomoka
	M	F	M	F	M	F	M	F	
ABET 1	37	0	0	0	0	0	0	0	37
ABET 2	22	0	0	0	0	0	0	0	22
ABET 3	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ABET 4	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Palomoka	59	0	0	0	0	0	0	0	59

M = Monna; F = Mosadi

Dinomoro tšeo di fiwego ka mo godimo di emela dithuto tša ABET tšeo di phethilwego ka katlego go ya ka dipalopalo tša Mapochs. Ela hloko gore dipalopalo tše di akaretša bašomi ba Mapochs le ba borakotraka ba konokono gotee le maloko a setšhaba.

2.2.3.2 Leanotiragatšo

Go tšwela pele, ABET e tla ba karolo e bohlokwa ya leano la kgwebo la Mapochs gomme Mapochs e dumela gore bašomi bao ba rutegilego ba bohlokwa bakeng sa katlego ya bona ya ka moso. Foromo ya Q e tla mpshafatšwa mafelelong a Modikologo o mongwe le o mongwe wa go ala Pego

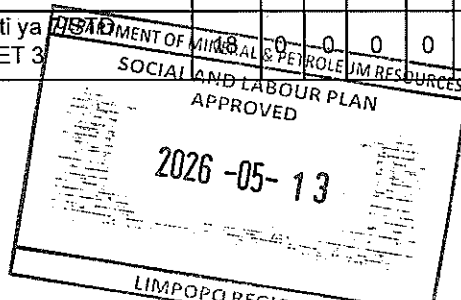
wa moepo gomme ya romelwa go DME. Dintlha tša mananeo a ABET ao a filwego mengwageng e e latelago, le baholegi ba ona, di tla akaretšwa ka go WSP, yeo e tlogo kgoboketšwa gomme ya romelwa ngwaga ka ngwaga go Kgoro ya Mešomo (DoL) gomme ya tsenywa ka gare ga ditlhaloblo tša ngwaga ka ngwaga tša SLP.

Mapochs e dirišitše 2008 go hlama lefsa le go phethagatša lenaneo la maleba la ABET leo le ngwadišitšwego le MQA. Leano la **Tlhabollo ya Mabokgoni** leo le lego ka go **Mametletšo 2.2** le dirišitšwe go hlaha tshepetšo ye moo lenaneo le lefsa le le tseneletšego la ABET le hlamilwego le go matlafatšwa bogareng bja 2008. Ge bašomi, bao ba šomilego ka dibaka tša ABET, ba rutilwe go fihla maemong ao ba tšewago bjalo ka bao ba tsebaggo go bala le go ngwala (Mphato wa 9/ABET 4), lenaneo la tlaleletšo la tlhabollo le tla hlongwa go tsepelela go tšwetša pele dibaka tša Thuto le Tlhallo ya Godimo (FET) gare ga bašomi bao ba nago le maswanedi. Lenaneo la ABET le tla nolofatša motheo wo o swanetšego wa go dira mananeo a tlhabollo ya mabokgoni ao a lebišitšwego go dinyakwa tša bašomi, le dinyakwa ka gare ga EMLM. Ge moepo o katološa mešomo ya wona go meepo ya ka tlase ga lefase, mananeo a mabokgoni a bašomi a tla šomišwa go hlama bašomi go hwetša mabokgoni ao a amanago le meepo ya ka tlase ga lefase.

Mapochs gape e katološitše lenaneo la yona la ABET go maloko a setšhaba ao a nago le kgahlego ya go tšwetša pele thuto ya ona ya semmušo go dikologa Roossenekal. Lenaneo le akaretša go mpshafatša mafelo a gona bjale a tlhallo, go hlama kgwebo ya mohlakanelwa le Sekolo se Sephagamego, go hlama mananeo a maleba le go fana ka ditlabakekelo tša go ithuta tše di lekanego. Maikemišetšo a lenaneo le ke go kaonafatša mabokgoni a ditšhaba tša kgauswi le malapa a bašomi ka gare le ka tikologong ya Roossenekal. Porotšeke e tla katanela go oketša sekgahla sa baithuti bao ba ngwadišitšwego mananeong a. Ka go oketša maemo a thuto le mabokgoni gare ga badudi ba Roossenekal, batho ba tla ba le phihlelelo e kgolo mananeong a tlhallo le dihlongwa tša go ikgetha. Se se tla oketša bokgoni bja bona bja go bapatša le go ba kgontšha go hwetša mešomo.

Tafola 9: Foromo ya Q – Palo le maemo a thuto a bašomi (March 2009) Molawana 46 (b) (i) (aa)

Sehlopha	Boemo bja NQF	Tshepedišo ya go beakanya	Monna					Mosadi					Palomoka	
			A	C	I	F	W	A	C	I	F	W	Monn	Female
Kakaretšo Thuto le Tlwaetšo (GET)		No sekolo/sa Tsebjego	52	0	0	0	1	0	0	0	0	0	53	0
		Mphato wa 0/Sekolo sa Digotlane	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		Kereiti ya 1/Sub A	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		Kereiti 2/Sub B	10	0	0	0	0	0	0	0	0	0	10	0
		Kereiti 3/Std 1/ABET 1	25	0	0	0	0	0	0	0	0	0	25	0
		Kereiti 4/Std 2	3	0	0	0	0	1	0	0	0	0	3	1
		Kereiti 5/Std 3/ABET 2	19	0	0	0	0	0	0	0	0	0	19	0
		Kereiti 6/Std 4	10	0	0	0	0	0	0	0	0	0	10	0
		Kereiti ya 5/ABET 3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	18	0

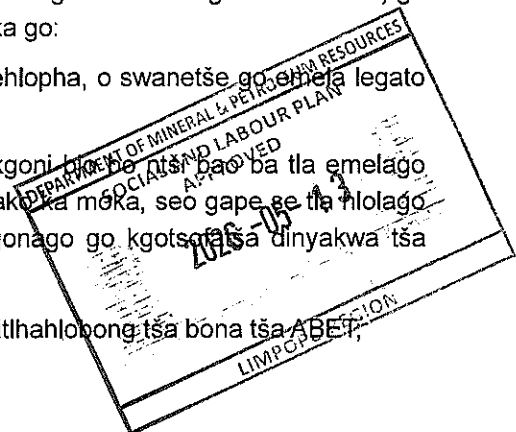
Go ya pele Thuto le Tlwaetšo (FET)		Kereiti 8/Std 6	11	0	0	0	0	12	0	0	0	0	11	5
	1	Kereiti 9/Std 7/ABET 4	17	0	0	0	2	0	0	0	0	0	19	4
	2	Kereiti 10/Std 8/N1	31	0	0	0	4	7	0	0	0	0	35	11
	3	Kereiti 11/Std 9/N2	19	1	0	0	3	1	0	0	0	0	23	0
Thuto ya Godimo le Tlhahlo (HET)	4	Kereiti 12/Std 10/N3	48	0	0	11	3	5	0	0	0	6	62	11
	5	Ditifiketi	2	0	0	0	2	1	0	0	0	0	4	1
	6	Pele di-degree/Di-diploma	3	0	0	2	4	0	0	0	0	0	9	0
	7	Di-honours/Diploma tša godimo	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	8	Di-masters/Mangwalo a Bongaka	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Palomoka			268	1	0	13	19	27	0	0	0	6	301	33

A = mo-Afrika; C = wa-Mmala; I = mo-India/mo-Asia; W = Mošweu; F = Mofaladi

Leano le legolo la ABET le bontšhitšwe go **Tafola 10**, mola maikemišetšo ao a beilwego go ngwadiša bašomi mananeong a ABET, a bontšhitšwe go **Tafola 11**.

Lenaneo le lefsa la ABET le tla hlalngwa le go thewa godimo ga:

- go katološa ditlabele tša bjale tša ABET, lenaneo le methopo mo meepong go kgotsafatša tlhokego ya ABET, bjalo ka ge go hlalošitšwe ka go BSESS;
- go hlama mekgwa ya go oketša go kgatha tema ga ABET go bašomi ba go ya go ile le ba konteraka gotee le maloko a setšhaba;
- go thoma lenaneo la ABET leo le šomago ganyenyane ka dinako ya mošomo, le ka ka morago ga diiri tša mošomo;
- go hwetša ka go akgofa bašomi bao ba bontšhago bokgoni bjo bobotse bja go maatlafatša le go tšwetšapele mešomo ya bona;
- go phethagatša dithuto, tšeo di ka šomišwago ka nako e tletšego le ka nako e kopana, go ya ka dinyakwa tša Mapochs le bokgoni bja mošomi;
- go dumelela dihlopha tša bašomi (mo go sehlopha se sengwe le se sengwe sa bašomi) go ya diklaseng bakeng sa mananeo a katološitšwego, ka go:
 - mošomedi yo mongwe yo a šetšego, goba sehlopha, o swanetše go emela legato motho yo a tsenetsago thuto; goba
 - Mapochs e hlola bašomi bao ba nago le bokgoni batho bao ba tšena go diklaseng tša ABET ka nako e kopana, seo gape se tla hlalago go hlalngwa ga boati bja ditalente bjo bo kgonago go kgotsafatša dinyakwa tša mešomo tša Mapochs tša ka moso;
- go hloma ditlhohletšo go bašomi bao ba atlegago ditlhahlopong tša bona tša ABET;

- go hloma lenaneo la tlhokomedišišo go kgontšha bašomi go kwešiša dikholego tša tlhabollo ya mešomo ya bona le tšwetšopele ya bona ge ba ka atlega dithutong tša ABET le go ingwadiša mananeong a tšwetšopele;
- go fa bašomi dibaka tše pedi (2) tša go atlega thutong e itšego, moo morago ga go palelwa gabedi, go ka se fiwego dibaka tše dingwe – lebaka la sephetho se ke go thibela bašomi go ingwadiša mananeong a ABET fela go phema mošomo; le
- go kgontšha balebeledi le baokamedi ba go fetolwa ga dinako tša mošomo ka bohlokwa le boleng bja mananeo a ABET go bašomi ba bona.

Go hlaloša gape **dikelo tša kgetho ya** ABET go lebiša šedi le go bea pele go kgatha tema ga bašomi ba maleba mananeong a ABET, ke gore, go hlaola le go hlohleletša bašomi bao ba nyakago ABET le go se nee ABET go bašomi bao ba nago le maemo a lekanego a go bala le go ngwala ka go:

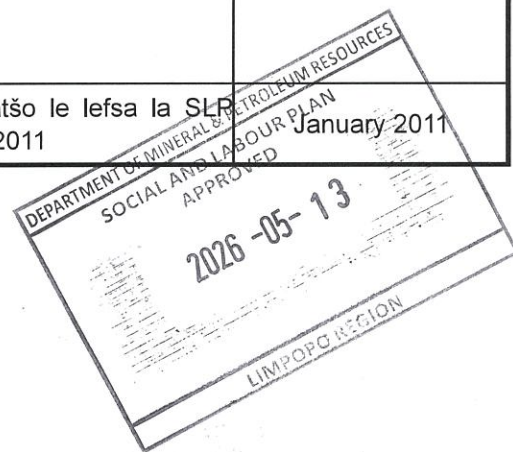
- go netefatša gore dibaka di fiwa bašomi ka moka bao ba swanelegago go ngwadišwa ka ABET le go tloša mapheko ka moka ao a sa lokago ao a ka thibelago ngwadišo ya bona;
- go dira tekolo ya motho ka noši le mošomi yo mongwe le yo mongwe go laetša maemo a gagwe a gona bjale le ao a letetšwego a thuto le tlhahlo;
- go thwala baabi bao ba dumeletšwego ba ABET go nolofatša mananeo le bašomi le maloko a setšhaba ao a nago le kgahlego go tšwetšeng pele thuto ya bona ya semmušo;
- go aba dinamelwa go baithuti / bašomi bao ba hlokago phihlelelo ya ditlabelo tša ABET mo meepong;
- go nolofatša phihlelelo mananeong a tlhahlo ao a fago bašomi bokgoni bja go bala le go ngwala le mabokgoni a bophelo;
- go fana ka dithuto tša ABET go ya ka maemo ao a beilwego ke MQA, go tloga go Maemo a 1 go ya go Maemo a 4;
- go lekola le go hlahloba ABET go ya ka tshepedišo e tiilego ya netefatšo ya boleng go dirišwa MQA gomme e tla obamela maemo ao a beilwego ke Kgoro ya Thuto ya Limpopo (DoE);
- go abela bašomi bao ba bontšhago bokgoni bja mananeo a tlhabollo a ABET gore mafelelong ba kgone go tlatša mešomo ya maemo a godimo; le
- go fagahlela go katološa bokgoni bja lenaneo la ABET, lefelo la tlhahlo le bosepediši, motheong wa ngwaga le ngwaga.

Tafola 10: Leanotiragatšo la ABET

MOGATO	DILO TŠEO DI ROMELWAGO	LETŠATŠIKGWEDI LA BOIKEMIŠETŠO
Boeletša le go sekaseka dipoelo tša BSESS tšeo di lego mabapi le ABET bakeng sa bašomi ba konokono ba konteraka.	Netefatšo ya maemo a thuto le sekghala sa go se tsebe go bala le go ngwala	April 2010

Go tsenywa tirišong ga maano a dintlha ka botlalo ke borakotraka ba konokono go dumelelana le SLP ya Mapochs.	Tiragatšo ya mananeo le dikgato tša SLP.	May 2010
Go boledišana le Mekgatlo ka ga dikakanyo tša bona mabapi le katlego goba go palelwa ga lenaneo la bjale la ABET, le go ngwala ditšhišinyo tša bona.	Dikopano le Mekgatlo le go rekota dikgopolo le ditšhišinyo tša yona.	Ka mo go tšwelago pele
Go tšwela pele go lekola katlego ya ABET le go thewa godimo ga dipoelo, go hlama lefsa goba go mpshafatša lenaneo la bjale la ABET gore le kgone go šoma gabotse go kgotsofatša dinyakwa tša ABET tša bašomi ba Mapochs. Go hlama leanotiragatšo le le tseneletšego leo le nago le: ditekanyetšo tša ngwadišo, bakgathatema, ditlabele, sebopego sa thuto, methopo, bokgoni, maikemišetšo le magato.	Lenaneo le lefsa la ABET, leo le theilwego godimo ga dipoelo tša pego ya dipoelo le go hlahlwa ke SLP. Akaretša borakotraka ba bagolo.	Ka mo go tšwelago pele
Boitlamo bjo bo bolokegilego le thekišo go tšwa go bašomi, taolo le motheo	Baemedi ba bašomi, taolo le motheo	Ka mo go tšwelago pele
MOGATO	DILO TŠEO DI ROMELWAGO	LETŠATŠIKGWEDI LA BOIKEMIŠETŠO
borakotraka ka ditherišano tše di bulegilego.	borakotraka ba ikgafile ebile ba phuthologile ka lenaneo la tlhahlo leo le šišintšwego.	
Hlahloba le go mpshafatša dinyakwa tša bokgoni le bokgoni bja Mapochs. Go mpshafatša diporofaele tša bašomi le dinyakwa tša mošomo. Go ya ka lenaneo le le fetoletšwego la ABET le Lenaneo la Tiragatšo la Tlhabollo ya Bokgoni la SLP (Mametletšo 2.2), hlama tshepedišo e ikgethilego ya go phethagatša lenaneo la ABET ka Mapochs.	Dithuto tše di mpshafaditšwego tše di tšweleditšwego kopanong ya Komiti ya Tlhabollo ya Bašomi.	Ka mo go tšwelago pele
Beakanya leano le lefsa la tiragatšo la ditiro tše bohlokwa tša SLP bakeng sa 2011.	Leanotiragatšo le lefsa la SLP bakeng sa 2011	January 2011

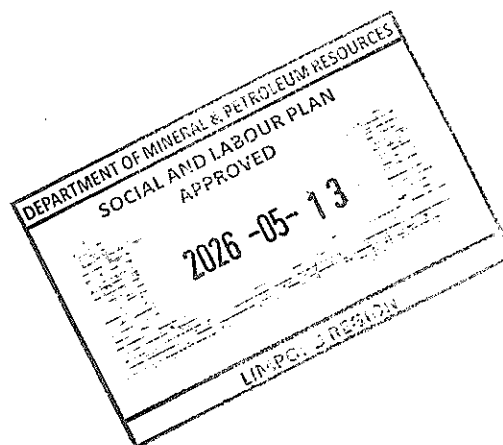
Tafola 11: Leano la mengwaga e mehlano la lenaneo la ABET le maikemišetšo

Legoro	2010												T	2011												T	2012												T
	Ba sa ruri				Mokotraka				Setšhaba					Ba sa ruri				Mokotraka				Setšhaba					Ba sa ruri				Mokotraka				Setšhaba				
	Monna		Mosadi		Monna		Mosadi		Monna		Mosadi			Monna		Mosadi		Monna		Mosadi		Monna		Mosadi			Monna		Mosadi		Monna		Mosadi						
	H	O	H	O	H	O	H	O	H	O	H	O		H	O	H	O	H	O	H	O	H	O	H	O		H	O	H	O	H	O	H	O					
ABET 1	5	0	0	0	5	0	10	0	0	0	20	0	40	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0					
ABET 2	5	0	0	0	5	0	10	0	0	0	20	0	40	5	0	0	0	5	0	10	0	0	0	20	0	40	0	0	0	0	0	0	0	0	0				
ABET 3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	5	0	0	0	5	0	10	0	0	0	20	0	40	5	0	0	0	5	0	10	0	0	0	20	0	40
ABET 4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	5	0	0	0	5	0	10	0	0	0	20	0	40
Paper size	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
NQF 3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
NQF 4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Palo ka ngwaga	10	0	0	0	10	0	20	0	0	0	40	0	80	10	0	0	0	10	0	20	0	0	0	40	0	80	10	0	0	0	10	0	20	0	0	0	40	0	80

Legoro	2013														2014													Palomoka e Kgolo	
	Ba sa ruri				Mokotraka				Setšhaba						Ba sa ruri				Mokotraka				Setšhaba						T
	Monna		Mosadi		Monna		Mosadi		Monna		Mosadi				Monna		Mosadi		Monna		Mosadi		Monna			Mosadi			
	H	O	H	O	H	O	H	O	H	O	H	O	T		H	O	H	O	H	O	H	O	H	O	H	O			
ABET 1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	40			
ABET 2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	80			
ABET 3	5	0	0	0	5	0	10	0	0	0	20	0	40	5	0	0	0	5	0	0	10	0	0	20	0	40	160		
ABET 4	5	0	0	0	5	0	10	0	0	0	20	0	40	5	0	0	0	5	0	0	10	0	0	20	0	40	120		
NQF 2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0			
NQF 3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0			
NQF 4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0			
Palo ka ngwaga	10	0	0	0	10	0	20	0	0	0	40	0	80	10	0	0	0	10	0	0	20	0	0	40	0	80	400		

H = HDSA; O = Ba bangwe (bBašomi ba Bašweu le ba Dinaga Dišele); T = Palomoka. *Lemoga gore ngwaga wo mongwe le wo mongwe go tla dirwa lenaneo le lefisa la dipakane le go romelwa go DME.

2.2.4 Lenaneo la go ithuta (goba Dithuto tša go Ithutela)

Lenaneo la go ithuta ke lenaneo leo le ngwadišitšwego le leo le dumeletšwego leo le akaretšago boitemogelo bja mošomo bjo bo šomago, gammogo le dithuto tša kgopolo, gomme ka go rialo le kopanya thuto ya mošomong le ya diinstithušene. Go ithuta go kgontšha baithuti go šoma go ya ka maemo ge ba thwalwa.

2.2.3.1 Seemo sa motheo

Bjalo ka ge go bontšhitšwe go **Tafola 12**, bašomi ba 20 ba phethile dithuto tša lenaneo la go ithuta ka katlego go fihla ga bjale. Moepo o tla tšwela pele go oketša lenaneo la ona la go ithuta gomme o tla fana ka dikholego tša go ithuta ka go makala ao a sepedišanago le mešomo ya moepo. Go ya ka dinyakwa le moya wa Tšhata ya Meepo, Mapochs e tla tsenya tirišong lenaneo leo ka lona e tšweletšago batho bao ba nago le bokgoni bakeng sa go šoma ga Mapochs. Mapochs gabjale e mo mogatong wa go thwala basadi ba babedi (2) ba bathobaso bakeng sa go ithutela Thutafase / Meepo.

Dipoelo tša BSESS di bontšha gore mo e ka bago 53% ya bašomi ba begile gore ga ba tsebe gore Mapochs e fana ka dithuto. Se se tišetša palo e nnyane ya batho bao go fihla ga bjale ba tsenetšego lenaneo la go ithuta la Mapochs. Go swanetše go hlangwa mekgwa ya go boledišana ka dibaka tša go ithuta, dithulaganyo tša ngwadišo le dikelo tša kgetho ya mananeo a.

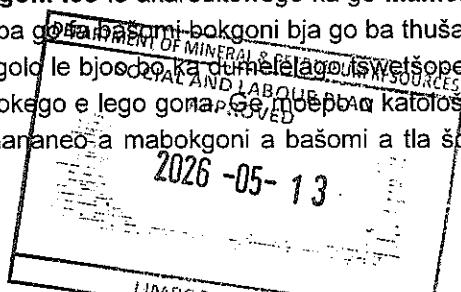
Tafola 12: Mananeo a feletšego a dithuto a Mapochs (March 2009)

Magoro	Mo-Afrika		Bammala		Mo-Asia		Mošweu		Palomoka
	M	F	M	F	M	F	M	F	
Bašomi ba go lokiša dilo	4	0	0	0	0	0	0	0	4
Mošomo wa Metšhene ya go Šuthiša Lefase (EMEM)	9	0	0	0	0	0	0	0	9
Ditšebi tša didirišwa tša mešomo e boima	1	0	0	0	0	0	0	0	1
Babediši	5	0	0	0	0	0	0	0	5
Badiriši ba Ditšhilo	1	0	0	0	0	0	0	0	1
Palomoka	20	0	0	0	0	0	0	0	20

M = Monna; F = Mosadi

2.2.3.2 Leanotiragatšo

Mapochs e tla tšwela pele go fa bašomi le batho bao ba kgethilwego go tšwa ditšhabeng tša kgauswi, gammogo le baithuti bao ba ngwadišitšwego ka go diinstithušene tše di fapafapanego tša thuto ya sekontari. Lenaneo la go ithuta la Mapochs le tla tsebišwa ke WSP le Lenaneo la **Tlhabollo ya Bokgoni leo** le akareditšwego ka go **Mametletšo 2.2**. Maikemišetšo a dikholego tša go ithuta e tla ba go fa bašomi bokgoni bja go ba thuša go phethagatša maikarabelo a bona ka bokgoni bjo bogolo le bjo bo ka dumeletšwego tšwetšopele ya bona maemong a mangwe kua Mapochs, moo tlhokego e lego gona go moepo a katolosa mešomo ya wona go meepo ya ka tlase ga lefase, mananeo a mabokgoni a bašomi a tla šomišwa go hlama bašomi go hwetša

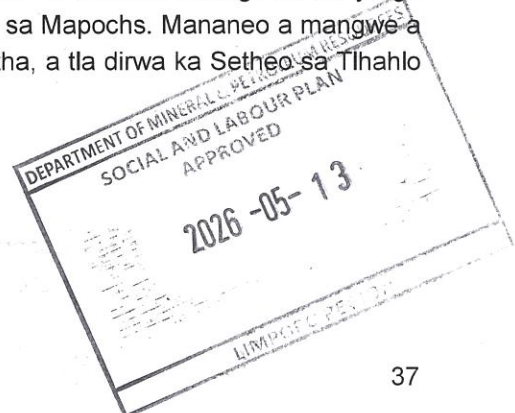

mabokgoni ao a amanago le meepo ya ka tlase ga lefase. **Tafola 13** e fana ka leanotiragatšo la go hlama leano la go ithuta le go phetha tshepedišo.

Tafola 13: Leanotiragatšo la Lenaneo la Thuto

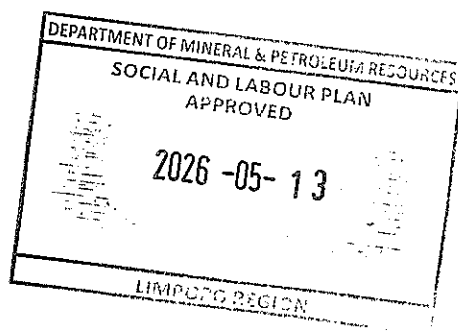
MOGATO	DILO TŠEO DI ROMELWAGO	LETŠATŠIKGWEDI LA BOIKEMIŠETŠO
Hlahloba le go sekaseka lenaneo la bjale la go ithuta, go lebiša tlhokomelo go dinyakwa tša Mapochs le go bea dipakane le ditekanyetšo tša ngwadišo.	Hlahloba pego le ditšhišinyo.	May 2010
Hlahloba ge eba o fana ka dikholego tša thuto ka go šomiša tlhahlo ya maemo a godimo Lenaneo ke kgetho ye kaone. Hlahloba moabi wa ditirelo wa bjale go ya ka dinyakwa tša Mapochs le bokgoni bja go kgotsofatša dinyakwa tše.	Pego mabapi le go kgokaganya bašomi ba Mapochs le mananeo a tlhahlo kua Highveld le bokgoni bja moabi wa ditirelo go kgotsofatša dinyakwa tša go ithuta tša Mapochs tša ka moso.	June 2010
Hlahloba dinyakwa tša mabokgoni tša ka moso tša Mapochs le bašomi ba gona bjale bakeng sa bakgopedi bao ba ka ngwadišwago mananeong a barutwana.	Go laetša maemo ao a ka bago gona nakong e tlogo, go laetša bakgopedi go dira kgopelo. Lenaneo la bakgopedi bao ba swanetšego go fiwa sebaka sa go ingwadiša lenaneong la thuto.	August 2010
Go tsenywa tirišong ga maano a dintlha ka botlalo ke borakotraka ba konokono go dumelelana le SLP ya Mapochs.	Tiragatšo ya mananeo le dikgato tša SLP.	September 2010
Beakanya leano le lefsa la tiragatšo la ditiro tše bohlokwa tša SLP bakeng sa 2011.	Leanotiragatšo le lefsa la SLP bakeng sa 2011	January 2011

Tafola 14 e laetša maikemišetšo a go kgatha tema ga bašomi mo dithutong tšeo di šomago go Mapochs, mo mengwageng e mehlano (5) ye e latelago. Ka kgopelo ela hloko gore dinyakwa le mananeo a go ithuta di tla lekolwa ngwaga ka ngwaga, ka fao go ka direga gore a fetoge go tšwa dipalopalong tšeo di bontšhitšwego go Tafola 14. Dittlabakelo tšeo di dirišetšwago karolo ya go ithuta ka kgopelo ga barutwana e tla ba Setheo sa Tlhahlo sa Mapochs. Mananeo a mangwe a go ithuta, ao a akaretšago karolo ya thekniki le ya go ikgetha, a tla dirwa ka Setheo sa Tlhahlo sa Highveld kua eMalahleni.

Tafola 14: Leano la mengwaga e mehlano la mananeo a thuto le maikemišetšo

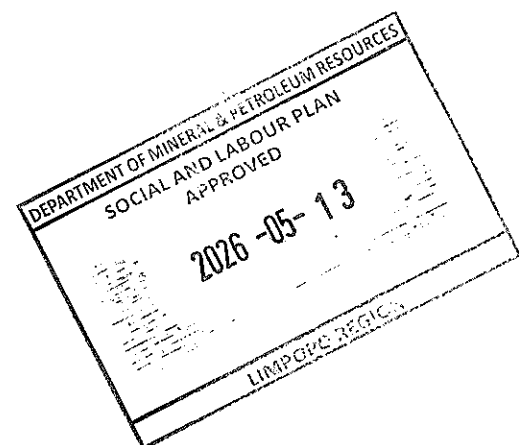
Legoro	2010										2011										2012									
	Rakotraka					wa sa Ruri					Ba sa Ruri					Mokotraka					Ba sa ruri					Mokotraka				
	Monna		Mosadi		Monna		Mosadi				Monna		Mosadi				Monna		Mosadi				Monna		Mosadi					
	H	O	H	O	H	O	H	O			H	O	H	O			H	O	H	O			H	O	H	O				
Setsebi sa Metšhene	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Motlakase	1	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1
EMEM:	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Moepo le go thuthupiša	2	0	0	0	1	0	0	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	1	0	0	0	0	3	
Malwala	0	0	1	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1	0	0	0	2	
Sebediši (Boilermaker)	1	0	0	0	1	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Setsebi sa Motlakase wa Koloi	1	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1	
Palo ka ngwaga	5	0	1	0	2	0	0	0	8	2	0	0	0	1	0	0	0	3	5	0	0	0	2	0	0	0	0	7		

Legoro	2013									T	2014								T	Palomoka e Kgolo
	Ba sa ruri				Mokontraka				Ba sa ruri				Mokontraka							
	Monna		Mosadi		Monna		Mosadi		Monna		Mosadi		Monna		Mosadi					
	H	O	H	O	H	O	H	O	H		O	H	O	H	O	H	O			
Setsebi sa Melšhene	1	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	1	3	
Motlakase	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	
EMEM	1	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	1	4	
Moepo le go thuthupiša	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	6	
Malwala	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	
Sebediši (Boilermaker)	1	0	0	0	1	0	0	0	2	1	0	0	0	1	0	0	0	2	6	
Setsebi sa Motlakase wa Kolo	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	
Palo ka ngwaga	3	0	0	0	1	0	0	0	4	3	0	0	0	1	0	0	0	4	26	

H = HDSA; O = Ba bangwe (bBašomi ba Bašweu le ba Dinaga Dišele); T = Palomoka.

*Lemoga gore ngwaga o mongwe le o mongwe go tla dirwa lenaneo le lefsa la dipakane le go romelwa go DME.

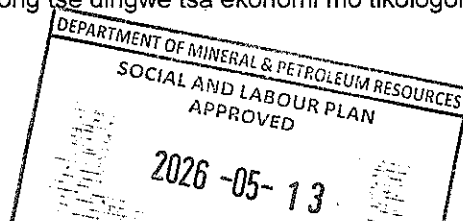
Tše di latelago di swanetše go elwa hloko ge go phethagatšwa mananeo a thuto:

- go fa bašomi le maloko a kgethilwego a setšhaba dikholego tša go ithuta;
- go fana ka mananeo a go ithuta, ao a ngwadišitšwego ke MQA go ya ka Molao wa Tlhabollo ya Mabokgoni. Dikwano tša thuto le baithuti di tla tsenywa go ya ka dikarolo tša 16, 17 le 18;
- go fa baithuti sebaka sa go fihlelela mabokgoni ao a dirišitšwego le motheo wa go tšwela pele ka go ithuta;
- go fana ka dikholego tša go ithuta tše di tla kgontšhago bakgathatema go ba Batšweletši le Borabokgabo bao ba nago le bokgoni, bao ba nago le ditebelelo tša tšwetšopele ye e tšwelago pele ka lefapheng la Meepo le Boenjenere, go ya ka go šoma aa bona le dikganyogo tša bona;
- go fa baithuti ba Yunibesithi goba ba Yunibesithi ya Mapochs mošomo wa maikhutšo /boitemogelo;
- go thoma lenaneo la go thuša go kwešiša le go lemoša ka gare ga tshepedišo go netefatša gore bašomi ba fiwa sebaka sa go tšea karolo;
- go kgontšha morutwana go fihlelela maemo a godimo a maikarabelo ka gare ga lefelo la mošomo gomme ka tsela ye a hlabolle mabokgoni a tlaologanyo, a motho ka noši le a poledišano;
- go fa moithuti tlhahlo ye e swanetšego mo lefelong la mošomo;
- go nolofatša phihlelelo ya mafelo a maleba a go ithuta, ka Mapochs, Highveld le bafani ba tlhahlo bao ba ikemetšego;
- go fa baithuti tlhokomelo ye e swanetšego;
- go dira tekolo ya baithuti mošomong;
- go hlapiša dipego tša katlego ya mananeo a thuto;
- go lefela baithuti dikholego tše di theilwego godimo ga tlhahlo ya MQA; le
- go fana ka setifikeiti go morutwana ge a feditše go ithuta.

Ka morago ga fao SETA yeo e amegago e tla rwala maikarabelo a go fa morutwana tshwanelo ya maleba ka morago ga go fetša go ithuta.

2.2.5 Mananeo a Tlhahlo ya Mabokgoni

Maikemišetšo a lenaneo la tlhahlo ya mabokgoni ke go fa bašomi mabokgoni ao a nyakegago le bokgwari bakeng sa go phethagatša maikarabelo a bona a mešomo ka katlego. Mananeo a gape a hlametšwe go fa bašomi matla le bokgoni bjo bo nyakegago go tšwetšapele maemo a godimo a mešomo ka Mapochs, go ya ka mananeo a tlhahlo le go tšea karolo ga HDSA. Karolo "bokgoni bja tlhago" (e hlalositšwego ka go Karolo 2.2.6) ya mananeo a mabokgoni e na le maikemišetšo a go fa bašomi mabokgoni a mangwe a go epa, ao a ka ba kgontšhago go hwetša dibaka tše dingwe tša mešomo dikarolong tše dingwe tša ekonomi mo tikologong.

2.2.5.1 Seemo sa motheo

Mapochs o ile a tsenya letsogo ka tlase ga nomoro ya motšhelo ya Highveld bjalo ka khamphani ya MERSETA. Ngwadišo le MQA e ka direga feela ge Mapochs e eba mothwadi ka tshwanelo ya yona, ka ngwadišo ya yona yeo e tlogo go direga ka nako e tee le phetošo le phetišo ya tokelo ya meepo. Mookamedi yo a rutegilego le yo a nago le bokgoni o ile a tšea karolo go Tlhabollo ya Mabokgoni

Tlhahlo ya mofahloši

Go ya ka diphihlelelo tša BSESS (February 2008), bontši bja bašomi bo tseba ka lenaneo la tlhabollo ya mabokgoni leo Mapochs e le fago go fa bašomi mabokgoni a maleba. Le ge go le bjalo, go ya ka Mapochs Unions, bašomi ba hwetša fela tlhahlo ya motheo le ye e lekanyeditšwego ya mabokgoni, gomme ba nyaka tlhahlo e tseneletšego le ya kgonthe ya tlhabollo ya mabokgoni.

Lenaneo le lengwe le le lengwe la tlhabollo ya mabokgoni leo le phethagatšwago ka Mapochs le tla ngwadišwa ke MQA gomme le bopa sekoloto sa go ba le maemo a National Qualifications Framework (NQF). Mananeo a tlhabollo ya mabokgoni ao a filwego ke Mapochs a begilwe go **Tafola 15**. Maikemišetšo a magolo a mananeo a mabokgoni a Mapochs ke go tlwaetša batho ka bobona mabokgoni ao a nyakwago ke moepo le go kgontšha tšwetšopele ya bona ka Mapochs mo mengwageng e 10 e tlogo. Ka lebaka la bophelo bjo botelele bja ka kua Mapochs, moepo o tla lebiša tlhokomelo go hlomeng bašomi ba wona ka mabokgoni a go rwalwa ka mokgwa wo o lekanyeditšwego. Ge moepo o katološa mešomo ya wona go meepo ya ka tlase ga lefase, mananeo a mabokgoni a bašomi a tla šomišwa go hlama bašomi go hwetša mabokgoni ao a amanago le meepo ya ka tlase ga lefase.

Go na le mafelo a mabedi (2) a tlhahlo ao a šomišwago go sepetša mananeo a tlhahlo ya mabokgoni a Mapochs:

- Senthara ya Tlhahlo ya Highveld; le
- Senthara ya Tlhahlo ya Mapochs.

Mananeo ao a nago le setegeniki kudu le a raraganego a fiwa Senthareng ya Tlhahlo ya Highveld bjalo ka ge a hlalošitšwe go **Tafola 15**.

Dintlha tša tikologo tša ekonomi le leago go tšwa go EMLM le di-GSDM go le tšona di somišitšwe go laetša dinyakwa tše kgolo tša ekonomi le dielo tša tikologo. Mananeo a tlhabollo ya mabokgoni a tla sepelelana le dinyakwa tše tša tlhabollo gomme bašomi ba tla thušwa ka mabokgoni gore ba kgone go tsenywa ka tšweletšong ka gare ga mananeokgoparara ao a lego gona.

Tafola 15: Dintlha tša mananeo a tlhahlo ya bokgoni a Mapochs

Tlhokomedišo: H e emela Highveld Training Centre; M e emela Mapochs Training Centre; P e emela bokgoni bja tlhago; Khamphani e laetša dinyakwa tša Mapochs.

Legoro		E tšweletšwa ka H goba M	P goba bakeng sa C	Palo ya bašomi
Phethagatšo	Tlhabollo ya taolo le tlhapetšo	H	Khamphani	32

Boetapele / Mabokgoni a Taolo Tlhahlo	H	A tlhago	115
---	---	----------	-----

Legoro		E bontšhitšwe go H goba M	P goba bakeng sa C	Palo ya bašomi
Thuto ya Boikarabelo bja Molao		H	A tlhago	4
Tlwaetšo ya Mohlahlobi		H	Khamphani	31
Khoutu ya Kgalemo ya Bašomi le Tlhahlo ya Tshepetšo.		H	Khamphani	24
Tlhahlo ya Tsebo ya Tikologo		H	A tlhago	18
Temošo mabapi le HIV/AIDS		M	A tlhago	48
Tlhahlo ya go Tima Mollo		M	Khamphani	613
Thušo ya Pele le Tlhahlo ya Kakaretšo		M	A tlhago	252
Maemo a Tlhahlo ya Polokego ye e Theilwego godimo ga Dipolelo 1-3		M	Khamphani	181
Mapochs My Induction		M	Khamphani	516
Maemo a Temošo ya Polokego, Maphelo, Tikologo le Boleng (SHEQ) 2		H	Khamphani	112
Maemo a Temošo a SHEQ 3		H	Khamphani	25
Boetapele bjo bo Bonwago		M	Khamphani	14
Thušo ya tša Maphelo le Polokego ya Bašomi	Polokego, maphelo le tikologo	M	Khamphani	108
Moemedi wa Maphelo le Polokego Tlhahlo		H	Khamphani	24
Tiragalo / Kotsi Tlhahlo ya Dinyakišišo		H	Khamphani	33
Temošo ya QA / Go Hlahloba		H	Khamphani	14
SHEQMAN		H	Khamphani	20
Temošo ya TQM		H	Khamphani	12
SAMTRAC		H	Khamphani	6
Tšhireletšo ya go Kwa le Ditsebe		M	Khamphani	24
Ditlabakelo tša Letsogo		M	A tlhago	80
Mogato wa Tlhahlo ya Theknolotši 1 – 2		M	Khamphani	77
Matseno go Ditlabakelo		M	A tlhago	13
Bohlokwa bja go tshepega		H	Khamphani	17

Legoro		E bontšhitšwe go H goba M	P goba bakeng sa C	Palo ya bašomi
Tlhokomelo				
Motlakase / Didirišwa		H	A tlhago	20
Dithuto tša Tlhahlo tša Bobediši		H	A tlhago	77
Tlhahlo ya go Lokiša Dithuto		H	A tlhago	57
Dithuto tša Tlhahlo ya Didirišwa tša Mešomo e Boima		H	A tlhago	27
Go Šišinywa ga Lefase Tlhahlo ya Ditlabakelo		H	A tlhago	40
Go Šomiša Didirišwa tša go Thetha	Tlhahlo mabapi le mošomo o itšego	M	A tlhago	165
Go Tsenela / Go Šomiša Polante		M	A tlhago	18
Tlhahlo ya Tsebo ya Tshepedišo ya Lefelo		M	Khamphani	71
Lefelo la go Tlotša		M	A tlhago	22
Ba go Thoma / Bao ba Tšwetšego Pele go lthuta Microsoft Word / Excel	Tlhahlo mabapi le mošomo o itšego	H	A tlhago	17
Tlhahlo ya Modiriši wa Crane e Telele		M	A tlhago	46
Tlhahlo ya Teko ya Bokgoni bja go Diriša Metšene e Megolo		M	Khamphani	28
Kwešišo ya Motheo ya Kgwebo	Bokgoni bja bophelo le mananeo a tlhahlo ya mabokgoni a tlhago	M		144

2.2.5.2 Leanotiragatšo

Mapochs e tla hlohletša ka mafolofolo dibaka tša thuto le tlhahlo ya mabokgoni gare ga bašomi ba yona gomme e dirišitše 2008 go lekola lefsa le go kaonafatša Lenaneo la Tlhabollo ya Mabokgoni a moepo. Leano la Tlasana la **Tlhabollo ya Mabokgoni** leo le lego go **Mametletšo 2.2** le tla šomišwa go hlhla tshepedišo ye. **Tafola 16** e fana ka lelokelelo la maanotirišo a lenaneo la mabokgoni.

Mananeo a tlhabollo ya mabokgoni ao a fiwago bašomi ba Mapochs a tla phethagatšwa go Mafelo a Tlhahlo a Mapochs, Mafelo a Tlhahlo a Highveld le mafelo a mangwe a baabi ba tlhahlo ya

meepo. **Tafola 17** e laetša Lenaneo la Tlhabollo ya Mabokgoni le maikemišetšo a Mapochs. Lenaneo la Tlhabollo ya Mabokgoni le tla kgokagana le leano la tšwetšopele ya mošomo, leano la tlhahlo, leano la boingwadišo le leano la borutegi le leano la tekatekano ya mešomo. Lenaneo la Tlhabollo ya Mabokgoni a Mapochs le rulagantšwe lebaka la mengwaga e mehlano (5). Mafelelong a nako e nngwe le e nngwe ya mengwaga e mehlano (5), lenaneo la mabokgoni le tla lekolwa gape gomme lenaneo le lefsa la mengwaga e mehlano (5) le tla hlalollwa.

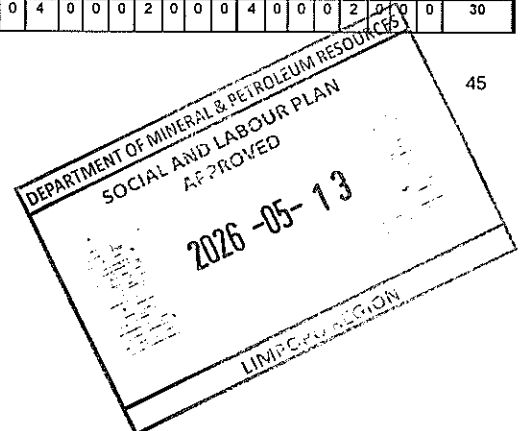
Tafola 16: Leanotiragatšo la mananeo a bokgoni

MOGATO	DILO TŠEO DI ROMELWAGO	LETŠATŠIKGWEDI LA BOIKEMIŠETŠO
Hlahloba le go sekaseka mananeo a tlhabollo ya mabokgoni a gona bjale le bokgoni bja mafelo a tlhahlo ao a hlomilwego.	Motsotso ka Mošomi Seboka sa Komiti ya Tlhabollo ya Bašomi yeo e bontšhago go swanela le go šoma gabotse ga mananeo a gona bjale.	Ka mo go tšwelago pele
Hlahloba bašomi go ya ka dipharologano tša mabokgoni le go kgona, go akaretša dinyakwa tša tekatekano ya mešomo.	Dipoelo tše di ngwadilwego tša diprofaele tša bokgoni tša bašomi tseo di bonagatšwago mo dikopanong tša Komiti ya Tlhabollo ya Bašomi.	Ka mo go tšwelago pele
Netefatša lenaneo le le tseneletšego la tlhabollo ya <i>mabokgoni</i> : maitekelo, <i>maikemišetšo</i> , <i>bakgathatema</i> , <i>ditlabakelo</i> , <i>methopo</i> , <i>bašomi</i> , <i>ditšela tša mošomo</i> , <i>dinako le ditekanyetšo</i> .	Lenaneo la tlhabollo ya bokgoni bjo bo bhagamego.	June 2010
Go tsenywa ga borakonteraka mananeong a tlhabollo ya mabokgoni, ka dintlha ka ga magato, maikemišetšo le maanotirišo bakeng sa bašomi.	Kopanyo ya borakonteraka ba bagolo.	July 2010
Fana ka tlhahlo ya go šoma / taolo /tlhahlo ya boetapele le thuto go ya ka tlhahlo yeo e beilwego, dikarolwana tša mabokgoni le go ya ka HDSA ka maikemišetšo a taolo.	Go ngwadiša batho bao ba hlaotšwego mananeong a tlhabollo.	January 2011 - Go tšwela pele
Beakanya leanotiragatšo le lefsa la ditiro tše bohlokwa tša SLP bakeng sa 2011.	Leanotiragatšo le lefsa la SLP bakeng sa 2011	January 2011

Tafole 17: Leano la mengwaga e mehlano la tihabollo ya mabokgoni le maikemisetšo

Legoro		2010								2011								2012								2013								2014								Palomoka
		Ba sa ruri				Mokotraka				Ba sa ruri				Mokotraka				Ba sa ruri				Mokotraka				Ba sa ruri				Mokotraka												
		Monna		Mosadi		Monna		Mosadi		Monna		Mosadi		Monna		Mosadi		Monna		Mosadi		Monna		Mosadi		Monna		Mosadi		Monna		Mosadi										
		H	O	H	O	H	O	H	O	H	O	H	O	H	O	H	O	H	O	H	O	H	O	H	O	H	O	H	O	H	O	H	O									
Taolo ya Tiragatšo Tihahlo	Tihabollo ya taolo la ya lithokomelo	3	2	0	0	1	1	0	0	3	2	0	0	1	1	0	0	3	2	0	0	1	1	0	0	3	2	0	0	1	1	0	0	3	2	0	0	1	1	0	0	35
Boetapele / Taolo Tihahlo ya Mabokgoni		3	2	0	0	1	1	0	0	3	2	0	0	1	1	0	0	3	2	0	0	1	1	0	0	3	2	0	0	1	1	0	0	3	2	0	0	1	1	0	0	35
Tlwaetšo ya Mchlahlobi		2	2	0	0	1	1	0	0	2	2	0	0	1	1	0	0	2	2	0	0	1	1	0	0	2	2	0	0	1	1	0	0	2	2	0	0	1	1	0	0	30
Bašomi Code de la gomme Tihahlo ya Tšhepedišo		4	2	0	0	2	1	0	0	4	2	0	0	2	1	0	0	4	2	0	0	2	1	0	0	4	2	0	0	2	1	0	0	4	2	0	0	2	1	0	0	45
Tihahlo ya Temošo ya Tikologo	Polekego, Mophelo le Tikologo	2	0	0	0	1	0	0	0	2	0	0	0	1	0	0	0	2	0	0	0	1	0	0	0	2	0	0	0	1	0	0	0	2	0	0	0	1	0	0	0	15
Tihahlo ya go Tima Mollo		16	0	14	0	7	0	6	0	16	0	14	0	7	0	6	0	16	0	14	0	7	0	6	0	16	0	14	0	7	0	6	0	16	0	14	0	7	0	6	0	215
Tihahlo ya Kakaretšo le e Gatetšego Pele ya Thušo ya Pele		74	0	6	0	34	0	3	0	70	0	10	0	32	0	5	0	76	2	4	0	35	1	2	0	78	1	1	0	36	0	0	0	78	2	0	0	36	1	0	0	587
Polekego e Theilwego Godimo ga Dipolelo Boemo bja Tlwaetšo 1 – 3 Tihahloletšo ya Mapochs		8	0	0	0	4	0	0	0	8	0	0	0	4	0	0	0	8	0	0	0	4	0	0	0	8	0	0	0	4	0	0	0	8	0	0	0	4	0	0	0	60
Maemo a 2 a Temošo a SHEQ	Tihahlo ya selegenā:	151	3	13	3	69	1	6	1	151	3	13	3	69	1	6	1	151	3	13	3	69	1	6	1	151	3	13	3	69	1	6	1	151	3	13	3	69	1	6	1	1235
Mogato wa Tihahlo ya Theknolotši 1 le 2		8	0	12	0	4	0	6	0	20	0	0	0	9	0	0	0	20	0	0	0	9	0	0	0	20	0	0	0	9	0	0	0	20	0	0	0	9	0	0	0	146
Matseno go Ditlabakelo		20	0	0	0	9	0	0	0	20	0	0	0	9	0	0	0	20	0	0	0	9	0	0	0	20	0	0	0	9	0	0	0	20	0	0	0	9	0	0	0	145
Motlakase / Didirišwa		24	6	0	0	11	3	0	0	30	0	0	0	14	0	0	0	30	0	0	0	14	0	0	0	30	0	0	0	14	0	0	0	30	0	0	0	14	0	0	0	220
Dithuto tša Tihahlo tša Bobediši	Tihahlo ya selegenā:	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Fitting Training Courses		2	0	0	0	1	0	0	0	2	0	0	0	1	0	0	0	2	0	0	0	1	0	0	0	2	0	0	0	1	0	0	0	2	0	0	0	1	0	0	0	15
	Tihahlo ya selegenā:	4	0	0	0	2	0	0	0	4	0	0	0	2	0	0	0	4	0	0	0	2	0	0	0	4	0	0	0	2	0	0	0	4	0	0	0	2	0	0	0	30
		4	0	0	0	2	0	0	0	4	0	0	0	2	0	0	0	4	0	0	0	2	0	0	0	4	0	0	0	2	0	0	0	4	0	0	0	2	0	0	0	30

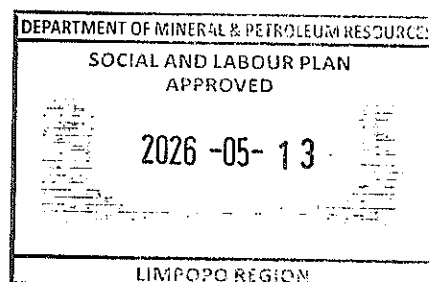

Dithuto tša Tliahlo ya Didišwa tša Mešomo e Boima	2	0	0	0	1	0	0	0	2	0	0	0	1	0	0	0	2	0	0	0	1	0	0	0	2	0	0	0	1	0	0	0	2	0	0	0	1	0	0	0	15
Tliahlo ya Dtlabakelo tša go Šišinya Lefase	3	0	0	0	1	0	0	0	3	0	0	0	1	0	0	0	3	0	0	0	1	0	0	0	3	0	0	0	1	0	0	0	3	0	0	0	1	0	0	0	20

42

Lefoko		2010								2011								2012								2013								2014								Palomoka
		Ba sa ruri				Mokotraka				Ba sa ruri				Mokotraka				Ba sa ruri				Mokotraka				Ba sa ruri				Mokotraka												
		Monna		Mosadi		Monna		Mosadi		Monna		Mosadi		Monna		Mosadi		Monna		Mosadi		Monna		Mosadi		Monna		Mosadi		Monna		Mosadi										
		H	O	H	O	H	O	H	O	H	O	H	O	H	O	H	O	H	O	H	O	H	O	H	O	H	O	H	O	H	O	H	O									
Go Šomiša Didišwa tša go Thetha	Tliahlo ye e lišego yeo e amanago le mašomo	2	0	0	0	1	0	0	0	2	0	0	0	1	0	0	0	2	0	0	0	1	0	0	0	2	0	0	0	1	0	0	0	2	0	0	0	1	0	0	0	15
Go Tšenela / Go Šomiša Polante		4	0	6	0	2	0	3	0	10	0	0	0	5	0	0	0	10	0	0	0	5	0	0	0	10	0	0	0	5	0	0	0	10	0	0	0	5	0	0	0	75
Lefelo la go Tlotša		0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	5		
Maphelo le Polokego Tliahlo ya Moemedi		2	0	0	0	1	0	0	0	2	0	0	0	1	0	0	0	2	0	0	0	1	0	0	0	2	0	0	0	1	0	0	0	2	0	0	0	1	0	0	0	15
Tiragalo / Kotsi Tliahlo ya Dinyakišišo		2	0	0	0	1	0	0	0	2	0	0	0	1	0	0	0	2	0	0	0	1	0	0	0	2	0	0	0	1	0	0	0	2	0	0	0	1	0	0	0	15
Temošo ya QA / Go Hlahloba		2	0	0	0	1	0	0	0	2	0	0	0	1	0	0	0	2	0	0	0	1	0	0	0	2	0	0	0	1	0	0	0	2	0	0	0	1	0	0	0	15
SHEQMAN	Tliahlo ye e lišego yeo e amanago le mašomo	1	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	5	
Tšhireletšo ya go Kwa le Ditsebe		24	0	6	0	11	0	3	0	26	0	4	0	12	0	2	0	30	0	0	0	14	0	0	0	30	0	0	0	14	0	0	0	30	0	0	0	14	0	0	0	220
Ba go Thoma / Bao ba Tšwetšego Pele go lthuta Microsoft Word / Excel		2	0	0	0	1	0	0	0	2	0	0	0	1	0	0	0	2	0	0	0	1	0	0	0	2	0	0	0	1	0	0	0	2	0	0	0	1	0	0	0	15
Tliahlo ya Modiriši wa Crane e Telele		2	0	2	0	1	0	1	0	2	0	2	0	1	0	1	0	2	0	2	0	1	0	1	0	2	0	0	0	1	0	0	0	2	0	0	0	1	0	0	0	24
Dover Testing Evaluation		3	0	0	0	1	0	0	0	3	0	3	0	1	0	1	0	3	0	0	0	1	0	0	0	3	0	0	0	1	0	0	0	3	0	0	0	1	0	0	0	24

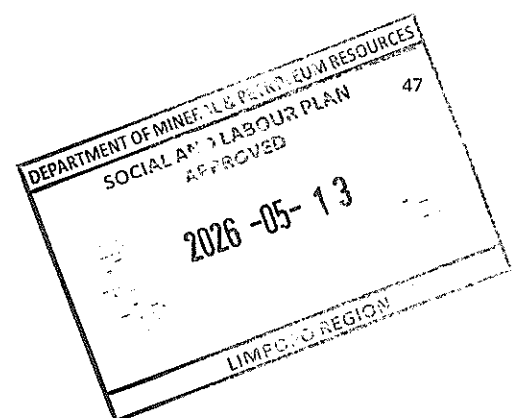
46

PALOMOKA YA MANANEO A MABOKGONI	374	17	60	3	171	8	28	1	396	11	47	3	181	5	21	1	406	13	34	3	1866	15	1	408	12	29	3	187	5	12	1	408	3	28	3	1876	12	1	3306
---------------------------------------	-----	----	----	---	-----	---	----	---	-----	----	----	---	-----	---	----	---	-----	----	----	---	------	----	---	-----	----	----	---	-----	---	----	---	-----	---	----	---	------	----	---	------

H = HDSA; O = Ba bangwe (Bašomi ba Bašweu le ba Dinaga Dišele); T = Palomoka.

* Hlokomela gore mananeo a tlhahlo ya mabokgoni a theilwe lenaneong la mananeo a mabokgoni ao a ngwadišitšwego ao a phatlaladitšwego ke MQA. **Ela hloko gore mabokgoni ao a laetšwego bakeng sa moepo feela a ka fetoletswa go mabokgoni a tlhago bakeng sa diintasteri tše dingwe ge go tswalelwa goba fokotšwa. Ka fao, moo mabokgoni a šomišwego gona bjale mo moepong; se ga se bolele gore a lekanyeditšwe moepong feela, a tla šoma le go diintasteri tše dingwe mo ikonoming. ***Hlokomela gore ngwaga o mongwe le o mongwe go tla dirwa lenaneo le lefsa la dipakane le go romelwa go DME.

Mananeo a tlhabollo ya mabokgoni a tla phethagatšwa ka go:

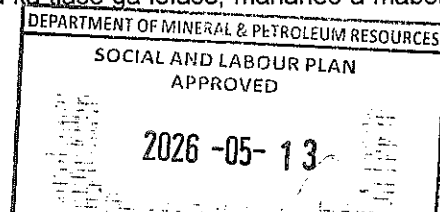
- go hlokomela phethagatšo ya Lenaneo la Tlhabollo ya Mabokgoni ke komiti ya tlhahlo ya moepo;
- go fa tlhahlo yeo e dumeletšwego ke ISO 9001:2000 gomme e lekolwa ke MQA. Mananeo ka moka a mabokgoni ao a phethilwego ka katlego ke bašomi, le ao a ngwadišitšwego le SETA yeo e amegago, a tla feletša ka tefelo ya kadimo go ya ka maswanedi go tšwa go Tlhako ya Mangwalo a Thuto ya Bosetšhaba ("NQF");
- go fa mananeo a tlhabollo ya mabokgoni ao a sepelelanago le karolo 20 ya Molao wa Tlhabollo ya Mabokgoni (Molao wa Nomoro ya 97 wa 1998);
- go fana ka mananeo a tlhabollo ya mabokgoni ao a tlogo go aga bokgoni bja bašomi go ba kgontšha go fihlelela dibaka tše di phagamego tša mešomo ka Mapochs;
- go fana ka mananeo a tlhabollo ya mabokgoni ao a tlogo lebiša tlhokomelo e sego feela go tlhabollo ya mabokgoni mošomong, eupša gape le go kaonafatšeng mabokgoni a bophelo ka kakaretšo, ka go realo go dumelela bašomi go ba le mabokgoni a maleba go kgotsofatša dinyakwa tša mešomo le tša bophelo tseo di fetogago;
- diriša mekgwa ye e fapafapanego ya go dira gore batho ba ikwe ba lokologile go kaonafatša bokgoni bja bona bja go phela. Dikhamphani tše di tla akaretša ditaba tša go swana le HIV/AIDS, tekatekano ya mešomo, tekatekano ya bong, phapano le tše dingwe; le
- go fa bašomi tlhahlo ya thuto yeo e akaretšago thekgo ya baithuti, go hlokomela, go bega le go sekaseka.

2.2.6 Mananeo a bokgoni bja tlhago

Mananeo a mabokgoni a tlhago a fa bašomi mabokgoni ao a hlohleletšago kamogelo ya bona go dikarolo tše dingwe tša ekonomi ka ntle ga lekala la meepo, ke gore mabokgoni ka go makala a mangwe a ekonomi ao a ikemetšego go tšwa go meepo. Mananeo a mabokgoni a tlhago a swanetše go sepedišana le tše tlogo pele tša LED le diprotšeke tša di-IDP tša bommassepala ba baamogedi goba bao ba romelago bašomi.

2.2.6.1 Seemo sa motheo

Mapochs e dirišitše mananeo a mmalwa a tlhahlo ya mabokgoni a tlhago bjalo ka ge go bontšhitšwe go **Tafola 15**. Maikemišetšo a bjale a mananeo a tlhahlo ya mabokgoni a Mapochs a sepelelana le dinyakwa tša go šoma le mabokgoni a moepong. Le ge go le bjalo, ge Mapochs e batamela mo kgatong ya go tloša modiro goba go tswalela, maikemišetšo a lenaneo la mabokgoni e tla ba go fa bašomi mabokgoni ao a ka kgontšhago tšwetšopele ya bona ka gare ga moepo. Le ge go le bjalo, mananeo a tlhahlo ya mabokgoni a tlhago a tla dirišwa nakong ka moka ya moepo go fa bašomi mabokgoni a mangwe bakeng sa maemo ao a sa letelwago, ke gore, go fokotšwa mešomong mo go sa rulaganywago, go tloša mešomo le go tswalela. Ge moepo o katološa mešomo ya wona go meepo ya ka tlase ga lefase, mananeo a mabokgoni a

bašomi a tla šomišwa go hlama bašomi go hwetša mabokgoni ao a amanago le meepo ya ka tlase ga lefase.

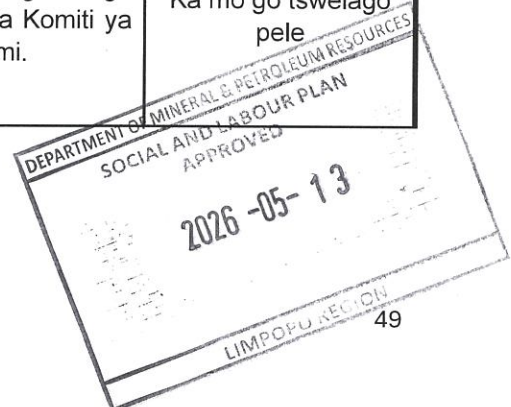
2.2.6.2 Leanotiragatšo

Ka lebaka la gore mešomo ka moka ya meepo e tla fela ka letšatši le lengwe, Mapochs e tla fa bašomi ba yona bokgoni bja go ba kgontšha go hwetša dibaka tše dingwe tša go iphediša dikarolong tše dingwe tša ekonomi ge mešomo ya moepo e fedile. Maikemišetšo a Mapochs ke gore mošomi yo mongwe le yo mongwe a be le sebaka sa go ba le bokgoni bja a ka sepelago le bjona ka **2019**. Lenaneo la **Tlhabollo ya Mabokgoni leo le** lego ka go **Mametletšo 2.2** le tsebišitše tshepedišo ya tlhabollo ya mabokgoni a go sepelwago le wona.

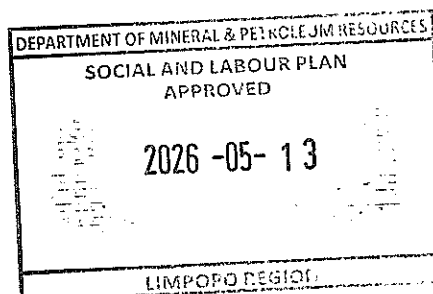
Mapochs o lemoga gore ga se bašomi ka moka, kudukudu bašomi bao ba sa tsebeggo go bala le go ngwala, bao ba ikemišeditšego go ya diklaseng tša ABET. Ka fao, Mapochs e tla fa bašomi bao kgetho ka go fana ka mananeo a makopana a tlhabollo ya mabokgoni a go sepelwago le wona le dithuto tša mabokgoni a bophelo. Mapochs e tla fa bašomi ka moka bao ba nago le kgahlego sebaka sa go hwetša mabokgoni a go sepelwago le wona ao a sa hlwago a hlaolwa. Lenaneo le le latelago la tiragatšo go **Tafola 18** le laetša ka moo Mapochs e tlogo hlamago lenaneo la tlhahlo ya mabokgoni a go sepelwago le wona. **Tafola 19** e laetša maikemišetšo a go kgatha tema ga bašomi mananeong a tlhahlo ya mabokgoni ao go sepelwago le wona, mo mengwageng e mehlano (5) e latelago.

Tafola 18: Leanotiragatšo la lenaneo la tlhahlo la mabokgoni a tlhago

MOGATO	DILO TŠEO DI ROMELWAGO	LETŠATŠIKGWEDI LA BOIKEMIŠETŠO
Hlahloba le go sekaseka mananeo a tlhabollo ya mabokgoni a gona bjale le bokgoni bja mafelo a tlhahlo ao a hlomilwego.	Sebaka sa Komiti ya Tlhabollo ya Bašomi yeo e bontšhago go swanela le go šoma gabotse ga mananeo a gona bjale.	Ka mo go tšwelago pele
Hlahloba bašomi go ya ka dipharologano tša mabokgoni le go kgona, go akaretša dinyakwa tša tekatekano ya mešomo.	Dipoelo tše di ngwadilwego tša diprofaele tša bokgoni tša bašomi tše di bonagatšwago mo dikopanong tša Komiti ya Tlhabollo ya Bašomi.	Ka mo go tšwelago pele

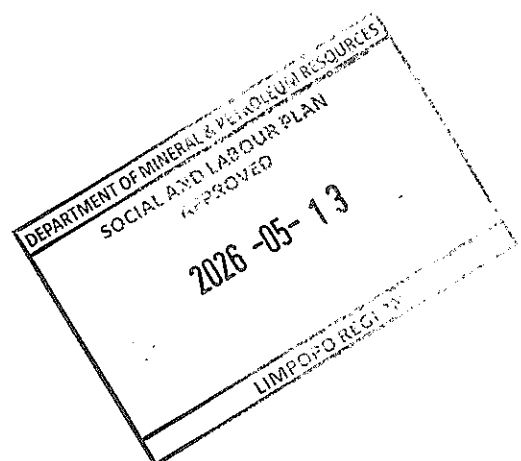

Go tsenywa ga borakonteraka mananeong a tlhabollo ya mabokgoni, ka dintlha ka ga magato, maikemišetšo le maanotirišo bakeng sa bašomi.	Kopanyo ya borakonteraka ba bagolo.	July 2010
Beakanya leano le lefsa la tiragatšo la ditiro tše bohlokwa tša SLP bakeng sa 2011.	Leanotiragatšo le lefsa la SLP bakeng sa 2011	January 2011

Tafole 19: Leano la mengwaga e mehlano la mananeo a tlhahlo a mabokgoni a tlhago le maikemišetšo la Mapochs

Legoro	2010										2011										2012									
	Ba sa ruri				Mokontraka				Palomoka	Ba sa ruri				Mokontraka				Palomoka	Ba sa ruri				Mokontraka				Kakaretšo			
	Monna		Mosadi		Monna		Mosadi			Monna		Mosadi		Monna		Mosadi			Monna		Mosadi									
	H	O	H	O	H	O	H	O		H	O	H	O	H	O	H	O		H	O	H	O								
Letsogo la Motheo bokgoni	2	0	4	0	0	0	0	0	6	2	0	4	0	0	0	0	0	6	4	0	2	0	0	0	0	0	0	0	6	
Go ripa ka kgase	2	0	2	0	0	0	0	0	4	2	0	0	0	0	0	0	0	2	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	
Go weltela ka Arc	2	0	2	0	0	0	0	0	4	2	0	0	0	0	0	0	0	2	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	
Mananeotlhahlo le didirišwa tša mohlagaše tša go rwalwa	2	0	2	0	0	0	0	0	4	2	0	0	0	0	0	0	0	2	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4	
Bokgoni bja khomphutha	2	0	2	0	0	0	0	0	4	2	0	0	0	0	0	0	0	2	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	
Bokgoni bja bophelo le	0	0	0	0	0	0	0	0	0	6	0	4	0	0	0	0	0	10	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4	
Mabokgoni a Tšireletšo	4	0	4	2	0	0	0	0	10	4	0	4	0	2	0	0	0	10	4	0	4	0	2	0	0	0	0	0	10	
Palo ka ngwaga	14	0	16	2	0	0	0	0	32	20	0	12	0	2	0	0	0	34	22	0	6	0	2	0	0	0	0	0	30	

Legoro	2013									2014									Palomoka
	Ba sa ruri				Mokotraka				Kaka retšo	Ba sa ruri				Mokotraka				Kaka retšo	
	Monna		Mosadi		Monna		Mosadi			Monna		Mosadi		Monna		Mosadi			
	H	O	H	O	H	O	H	O		H	O	H	O	H	O	H	O		
Basic hand skills	2	0	4	0	1	0	0	0	7	6	0	2	0	0	0	0	0	8	33
Gas cutting	2	0	0	0	0	0	0	0	2	4	0	0	0	0	0	0	0	4	14
Arc welding	2	0	0	0	0	0	0	0	2	4	0	0	0	0	0	0	0	4	14
Mananeotlhahlo le didirišwa tša mohlagase tša go rwalwa	2	0	0	0	0	0	0	0	2	4	0	0	0	0	0	0	0	4	16
Bokgoni bja khomphutha	3	0	2	0	0	0	0	0	5	2	0	3	0	0	0	0	0	5	18
Bokgoni bja bophelo le	4	0	4	0	0	0	0	0	8	4	0	4	2	0	0	0	0	10	32
Safety skills	4	0	4	0	2	0	0	0	10	4	0	4	2	0	0	0	0	10	50
Palo ka ngwaga	19	0	14	0	3	0	0	0	36	28	0	13	4	0	0	0	0	45	177

H = HDSA; O = Ba bangwe (Bašomi ba Bašweu le ba Dinaga Dišele); T = Palomoka.

DEPARTMENT OF MINERAL & PETROLEUM RESOURCES
SOCIAL AND LABOUR PLAN APPROVED
2026-05-13
LIMPOPO REGION

2.2.7 Dikgoba tseo go lego thata go di tlatša

Dikgoba tseo go lego thata go di tlatša di emela dikgoba tseo di tladitšwego ga bjale le tseo di sa tlatšwago. Dikgoba tseo go thata go di tlatša / go di tšeela legato ka lebaka la go hwetšagala mo go lekanyeditšwego ga mabokgoni mmarakeng bakeng sa dikgoba tše itšego. Dikgoba tseo gape di emela maemo ao Mapochs e sa sepedišanego le ditlamego tša yona tša tekatekano ya mešomo go ya ka Tšhata ya Meepo.

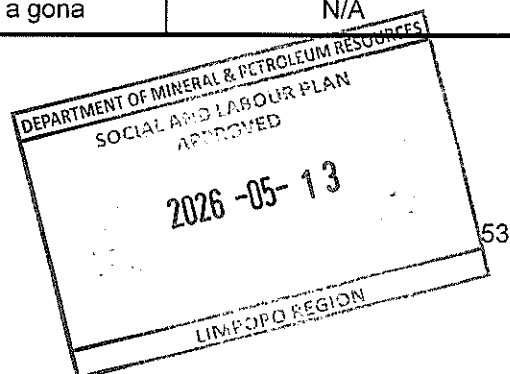
Dikgoba tseo go lego thata go di tlatša di tla rarollwa Mapochs ka phethagatšo ya Mananeo a Tlhabollo ya Mabokgoni le dikholego tša go fapafapana tša go ithuta, bjalo ka ge go hlalošitšwe mo dikarolong tša ka godimo. Dikgoba tseo go lego thata go tlatšwa ka Mapochs di bontšhitšwe Foromong ya R go **Tafola 20**. Mananeo a tlhabollo ya mabokgoni, ABET le mananeo a go ithuta gammogo le Mananeo a Tšwetšopele ya Mošomo le Tlhahlo a tla šomišwa go aga mabokgoni ka mafelong ao a nyakegago gomme a tla thewa godimo ga WSP ya tiragatšo. Dihlopha tše di kgethilwego di tla fiwa kgetho ya go tlatša dikgoba.

Tafola 20: Dikgoba tše thata go tlatšwa go ya ka Foromo R ka go Mametletšo II ya Melawana ya MPRDA 46 (b) (i) (bb)

Maemo a mošomo	Thaetlele ya mošomo ya sekgoba	Thaetlele ya mošomo ya bokgoni bjo bo hlaelelago le bjo bo bohlokwa	Mabaka a magolo a go palelwa ke go tlatša sekgoba
Mošomi yo a nago maswanedi a profešenale le maitemogelo ditsebi le taolo ya magareng	Ga a gona	Ga a gona	N/A
Bašomi bao ba nago le bokgoni bja sethekniki le bao ba nago le maswanedi a thuto, balaodi ba bannyane, baokamedi, diforomane le baokamedibagolo	Ga a gona	Setsebi sa Motlakase wa Koloi Badiriši ba Ditšhilo, Disele Molokiši le Setsebi sa Motlakase	Mananeokgoparara a mabe, lefelo leo le sa kgahlišego la moepo
Go tšea diphetho tšeo di se nago tsebo le tšeo di sa hlalosegego	Ga a gona	Ga a gona	N/A

2.3 Leano la Tšwetšopele ya Mošomo

Molawana 46 (b) (ii)

Mametletšo 2.3: Leano la Tlasana la Tšwetšopele ya Mošomo

2.3.1 Matseno

Leano la tšwetšopele ya mošomo le na le maikemišetšo a go laetša tsela ya mošomo ya bašomi, go laetša ditsela tše di ka kgonegago tša go huduga goba go fetoga go tšwa go karolo e nngwe goba maemo go ya go e nngwe ka gare ga taelo e itšego ka go hlalosa mabokgoni, bjalo ka mabokgoni le maitemogelo ao a nyakwago ke dihlopha tše di fapanego tša mešomo. Mananeo a tlhahlo le tlhabollo ya moepo ka morago ga fao e ba mokgwa woo ka wona bokgoni bjo bo nyakegago bo tšweletšwago. Mošomo o ka ba boemong bjo bo swanago goba boemong bjo bo phagamego. Tsela ya tšwetšopele ya mošomo e ka dirišwa gape nakong ya kgetho le go thwala, tlhahlo le tlhabollo, gammogo le taolo ya ditalente.

2.3.2 Seemo sa motheo

Lenaneo le le tseneletšego la **Tšwetšopele** ya Mošomo le hlomilwe bakeng sa Mapochs ka go **Mametletšo 2.3**. Mapochs e hlomile dinyakwa tše di tseneletšego tša mošomo le thuto mo maemong a mangwe le a mangwe ka mokgatlong bjalo ka ge go laeditšwe ka go Kakaretšo ya **Tafola 21** ka tlase. Ela hloko gore dikereiti tše dingwe tša mošomo ga di tšwelele ka ge ga bjale go se na mešomo mo moepong yeo e sepedišanago le dikereiti tše. Hle ela hloko dinyakwa tša mošomo tše di lego ka go **Mametletšo 2.3**. Maikarabelo le mešomo ya motho yo mongwe le yo mongwe le tšona di a fiwa. Lebelela Tšhate go **Seswantšho 3** (Karolo 2.2) bakeng sa tlhaloso ye e tseneletšego ya maemo a go fapana. Dikgoba tša mošomo tše di hlalositšwego ka botlalo le dimatriki di hlomilwe bakeng sa maemo a mangwe le a mangwe ka gare ga tshepedišo. Lebelela kobamelo ya rakonteraka yo mogolo go Karolo 1.15.

Dikutollo go tšwa go BSESS (February 2008) di laetša gore bašomi ka kakaretšo ba tseba ka lenaneo la tšwetšopele ya mošomo kua Mapochs. Le ge go le bjalo, go bonala gore bontši bja bašomi ga ba fiwe dibaka tša tšwetšopele ya mešomo. Go ya ka dipelo tša BSESS, bašomi ba lemoga gore ba tla dula ba le maemong a go swana a mošomo/maemo ka moka a mošomo wa bona kua Mapochs, ntle le dibaka tše dingwe tša tšwetšopele. Mekgatlo e nyaka dibaka tše ntši tša tšwetšopele ya mešomo, mananeo le ditekanyetšo tše di swanetšego go tsebišwa bašomi ke moepo.

Tafola 21: Kakaretšo ya dinyakwa tša mošomo bakeng sa go šoma

Maemo a NQF	Dikereiti tša Mošomo	LEGORO 1: Dithaetlele tša mošomo	Dinyakwa tša thuto
Taolo, HR, SHEQ, Ditshelete, Lab, Tshepedišo le (Ofisi Kgolo ge go hlokega)			
7	E1.	Molaodi wa Moepo	- Ditekanyetšo tša maemo a godimo go tša moepo - Thekete ya Bahlapešhi ba Moepo - Thekethe ya go thuthupiša

6	D Godimo	Motlatšamolaodi wa Moepo	- Mangwalo a thuto a ya tlaleletšo ka moepong - Thekete ya Bahlapetši ba Moepo - Thekethe ya go thuthupiša
5	D Tlase	Molaodi wa Karolo, Taolo Mookamedi wa Mabenkele Molaodi wa SHEQ	- Ditekanyetšo tša maemo a godimo go tša ditšhelete / HR - Mangwalo a thuto ya tlaleletšo go tša go thotha - Tekolo ya maemo a godimo ka gare ga tshepedišo ya taolo ya boleng
	C Godimo	Mookamedi wa Tlhahlo DPO Mohlankedi wa Tlhahlo Moetapele wa Sehlopha wa Mabenkele	- Dikholego tša maemo a godimo ka go HR/ Tlhahlo - Marematlou ka setifikeiti mabenkeleng le taolong ya setoko
4	C1	Mongwaledi	Marematlou ka setifikeiti mošomong wa bongwaledi
3	B4	Mothuši wa Molaodi	Go thaepa ga mphato wa marematlou le mešongwana ya ka ofising ka kakaretšo
Go epa			
5	D Tlase	Mookamedimogolo wa Moepo	- Mangwalo a thuto a ya tlaleletšo ka moepong - Setifikeiti sa Baokamedi ba Moepo - Thekethe ya go thuthupiša
	C Godimo	Baetapele ba Sehlopha	- Marematlou - Setifikeiti sa Boetapele bja Sehlopha
3	B5	Leloko la Sehlopha	Kreiti ya 12 yeo e nago le laesense ya go otlela ya Code 10
	B4	Leloko la Sehlopha	
2	B3	Leloko la Sehlopha	
	B2	Leloko la Sehlopha	
	B1	Leloko la Sehlopha	
1	A3	Leloko la Sehlopha	Ga a gona
Polante			
5	D2 D1	Molaodimogolo wa Polante	Mangwalo a thuto a maemo a godimo ka go taolo ya Tšweletšo
4	C Godimo	Foromane ya Polante	Mogwebi yo a Swanelegago
3	C1	Mothuši wa Foromane	Lengwalo la Marematlou leo le nago le Thuto ya Dipalo le Saense
	B5	Maloko a sehlopha	Lengwalo la Marematlou leo le nago le Thuto ya Dipalo le Saense
	B4		
2	B3		
	B2		
Maemo a NQF	Dikreiti tša Mošomo	LEGORO 1: Dithaetlele tša mešomo	Dinyakwa tša thuto
	B1		

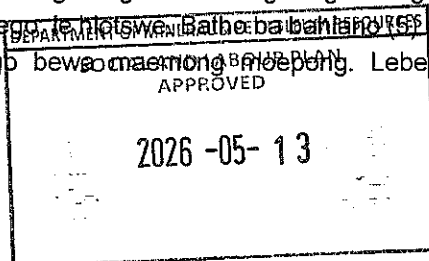
Boentšinere			
6	D Godimo	Molaodi wa Boentšinere	- Mangwalo a Thuto ya Tlaleletšo ya Boentšinere - Setifikeiti sa Bokgoni bja Mmušo
5	D Tlase	Moentšinere wa Yuniti	- Mangwalo a Thuto ya Tlaleletšo ya Boentšinere - Setifikeiti sa Bokgoni bja Mmušo
	C Godimo	Foromane ya Boentšinere	- Mogwebi yo a Swanelegago - Setifikeiti sa Boetapele bja Sehlopha
4	C2	Makhenikhi yo Mogolo	Mogwebi yo a nago le Maswanedi • tlhahlo ya go fetofetoga le maemo ya diiri tše 135
3	C1	Setsebi sa metšhene	Mogwebi yo a nago le Maswanedi
	B5	Banna bao ba nago le mohola	Lengwalo la Marematlou leo le nago le Thuto ya Dipalo le Saense
	B4		
2	B3		
	B2		
	B1		

Palo ya batho bao ba tlwaeditšwego dibaka tša tšwetšopele ya mešomo go fihla ga bjale kua Mapochs e tšweleditšwe ka go **Tafola 22**.

Tafola 22: Palo ya batho bao ba tlwaeditšwego go tšwetšapele mešomo ya bona (March 2009)

Legoro la tlhahlo	Mo-Afrika		Bammala		Mo-Asia		Mošweu		Palomoka
	Monna	Mosadi	Monna	Mosadi	Monna	Mosadi	Monna	Mosadi	
Mohlalobi wa Meepo	2	0	0	0	0	0	1	0	3
Mohlalobi wa Boentšinere	1	0	0	0	0	0	0	0	1
Mookamedi wa Polante	3	0	0	0	0	0	1	0	4
Tlhabollo ya Taolo	3	0	0	0	0	0	0	0	3
Tlhabollo ya Boetapele	5	0	0	0	0	0	0	0	5
Palomoka	14	0	0	0	0	0	2	0	16

Mokgobo wa talente wa batho ka noši wo o bopilwego ka badiragatši ba ba kgethegilego, gammogo le bonkgetheng ba taolo bao ba ka bago gona bao ba nago le bokgoni bjo bo lekotšwego maamong a go fapafapana, bao ba latišešitšwego le go bewa ka gare ga mokgobo wa ditalete bakeng sa go latelana le tlhabollo e akgošilego, le ntswe. Batho ba bantaro (65) bao ba bopago sehlopha se sa ditalete ba sa tšwa go bewa maamong moepung. Lebelela

Tšwetšopele ya Mošomo yeo e thekgago leano la mošomo go **Mametletšo 2.3** le **Tafola 23** le **Tafola 24**.

Maikemišetšo a Tekatekano ya Mešomo go Karolo 2.6 a bontšha gore go na le bašomi ba go ya go ile ba 165 le bašomi ba basadi ba 20. Ga bjale, Mapochs e fihleletše dinyakwa tša Tekatekanoya **Mešomo (83% ya taolo mo moepong e bopšago ke di-HDSA le 11% ya basadi)**. Ga bjale di-HDSA di na le maemo a 15 go a 18 a taolo ya magareng (83%), gomme mosadi o tee (1) o na le maemo a taolo (11%). Ga bjale go na le basadi ba 16 bao ba šomago ka moepong. Tšhata ya Meepo e hlaloša gore meepo e swanetše go kgotsofatša dinyakwa tša basadi ba 10% mo meepong ya motheo le magatong a mangwe ka moka a meepo ka Myi 2009. Mapochs e tla tšwela pele go thwala, go tlwaetša le go kopanya basadi ka meepong ya motheo gammogo le maemong a taolo mo meepong go ya ka dinyakwa tša Tekatekano ya Mošomo.

Tšwetšopele ya maemo a godimo e laolwa ke tiragatšo, bokgoni le phišego, gammogo le go hwetšagala ga dibaka tša mošomo ka gare ga mošomo wo o filwego.

Tafola 23: Boati bja talente go ya ka boemo bja mošomo

Maemo a mošomo	Monna				Mosadi				Palomoka	Šitišitšwe	
	A	C	I	W	A	C	I	W		M	F
Go swanelega ka bokgoni bja profešenale le ditsebi tše di nago le phihlelo le taolo ya magareng	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Bašomi ba bokgoni ba setegeniki le bao ba nago le maswanedi a thuto, balaodi bja tlasana, bahlokamedi, diforomane le balaodibagolo	8	0	0	0	0	0	0	0	8	0	0
Seka-bokgoni le temogo ya go tšea diphetho	12	0	0	0	1	0	0	0	13	0	0
Go tšea diphetho mo go se nago bokgoni le mo go hlalositšwego	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Palomoka ya bašomi ba go ya go ile	20	0	0	0	1	0	0	0	21	0	0
Bašomi bao e sego ba go ya go ile (ba motšwa o swere)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
PALOMOKA YA BAŠOMI	20	0	0	0	1	0	0	0	21	0	0

A = mo-Afrika; C = Mmala; I = mo-India; W = Mošhweu; M = Monna; F = Mosadi

53 Tafola 24: Boati bja talente go ya ka Kgoro

Kgoro	Monna		Mosadi		Palomoka
	HDSA	Mošweu	HDSA	Mošweu	
Go epa	6	0	1	0	7
Polante	7	0	0	0	7

Boentšinare	5	0	0	0	5
Taolo, HR, SHEQ, Ditšhelete, Laboratori, Taolo	2	0	0	0	2
Palomoka	20	0	1	0	21

2.3.3 Leanotiragatšo

Mapochs e tla hlohleletša ka mafolofolo tšwetšopele ya mešomo le dibaka tša tšhiedišano gare ga bašomi ba yona gomme e dirišitse 2008 go mpshafatša Lenaneo la Tšwetšopele ya Mošomo la bjale bjalo ka ge go laeditšwe ke leanotiragatšo go **Tafola 25**. Lenaneo le le tseneletšego la **Tšwetšopele ya Mošomo** leo le lego ka go **Mametletšo 2.3** le tla šomišwa go hlhla tshepedišo ye. Lenaneo le le tseneletšego la tšwetšopele ya mošomo le bonšhitšwe go **Tafola 26**, moo go bontšhwago dithaetlele tša mošomo tša bašomi, maemo a maleba Kereiti ya Paterson, morafe, bong le maemo ao a akantšwego a ka moso. Leano le le tla mpshafatšwa bjalo ka ge go bontšhitšwe go **Tafola 23**.

Lenaneo la Tšwetšopele ya Mošomo le tla phethagatšwa lebaka la mengwaga e mehlano (5), ka morago ga fao le tla sekasekwa gape mengwageng e mengwe le e mengwe e mehlano (5). Lenaneo la Tšwetšopele ya Mošomo le tla kgokaganywa le Lenaneo la Tlhabollo ya Mabokgoni, lenaneo la go ithuta, boingwadišo le lenaneo la borutegi, lenaneo la tlhahlo le lenaneo la tekatekano ya mešomo.

Mekgwatshepetšo e hlomilwe gore batho ka noši ba tšwele pele go tloga maamong a fase a go šoma ka bokgoni go ya go maemo a godimo a go šoma ka bokgoni le maemo a taolo ge dibaka tša mešomo di ka tšwelela gomme dikgoba tša mošomo di ka bulega. Lenaneo la tšwetšopele ya mešomo le tla netefatša gore dikholego, dikganyogo, dinyakwa tša tlhabollo le bokgoni bjo bo ka bago gona bja bašomi ka moka di balwa go ya ka dinyakwa le bokgoni bja moepo. Tshedimošo ye e tla šomišwa go beakanya ditsela tša maleba tša mošomo tša bašomi go tloga maamong a fase a bokgoni go ya maamong a godimo a bokgoni goba a taolo.

Tafola 25: Leanotiragatšo la Tiragatšo la tšwetšopele ya mošomo

MOGATO	DILO TŠEO DI ROMELWAGO	LETŠATŠIKGWEDI LA BOIKEMIŠETŠO
Hlahloba dikutollo go tšwa go BSESS, sekaseka le go hlaola bašomi bao ba ka bago gona bao ba swanetšego go tsenywa ka gare ga mokgobo wa ditalente bakeng sa dibaka tše di ka bago gona tša tšwetšopele ya mešomo, le go sekaseka maemo a temogo a bašomi mabapi le dibaka tša tšwetšopele ya mešomo.	Dipego tša mošomo ka ga dikutullo tšwetšopele ya	April 2010

DEPARTMENT OF MINERAL & PETROLEUM RESOURCES
 SOCIAL AND LABOUR PLAN
 APPROVED
 2026-05-18

Lekodišiša gape diprotšeke tša go akgofo tša go latelana ga HDSAs, tšeo di lemogilwego bjalo ka tšeo di nago le bokgoni bjo bogolo bja go tšwela pele go ya go maemo a godimo a bokgoni le taolo mo lebakeng le lekopana.	Leano le le akgofilego la bao ba hlaotšwego go tšwela pele go ya maamong a taolo.	May 2010
Dira tekolo ya motho ka noši le bašomi bao ba hlaotšwego, ka dipoledišano, go laetša dikganyogo le bokgoni bja bašomi.	Ngwala tshedimošo ka ga bokgoni le ditabatabelo tša bašomi.	June 2010
Beakanya leano la tšwetšopele ya mešomo bakeng sa : bakgopedi, ditsela, maemo a mešomo, maikemišetšo, baeletši, mananeo a tlhabollo ya mabokgoni, ditlabakelo, methopo,	Leano le le hlwekišitšwego la tšwetšopele ya mošomo.	July 2010
MOGATO	DILO TŠEO DI ROMELWAGO	LETŠATŠIKGWEDI LA BOIKEMIŠETŠO
<i>dinako, le ditekanyetšo.</i>		
Hlabolla, phethagatša le go kgokaganya ditsela tša mošomo tša kakaretšo le diprofaele tša mošomo go bašomi ka moka.	Lenaneo la poledišano le bašomi mabapi le ditsela tša mošomo tša thuto e nngwe le e nngwe bjalo ka ditekanyetšo tše di sepedišanago le yona.	August 2010
Šomiša peakanyo ya mošomo ya semmušo ya bakgopedi bao ba lemogilwego gore ba na le bokgoni ka go diriša maano a motho ka noši a tšwetšopele ya mošomo.	Merero ya tlhabollo ya motho ka noši ya bakgopedi bao ba kgethilwego.	September 2010
Tšwela pele go fana ka tlhahlo le keletšo ya mošomo go bašomi bao ba sego ba hlaolwa bao ba nago le bokgoni bja go tšwela pele ka tlhabollo goba bao ba se nago kgahlego go tlhabollo e tšwelago pele.	Keletšo yeo e tšwelago pele.	October 2010 go ya pele
Go tsenywa ga borakotraka tshepedišong ya tšwetšopele ya mešomo, ka dintlha ka botlalo tša mabapi le magato, maikemišetšo le maanotirišo bakeng sa bašomi.	Go hlama merero ya motheo ya tlhabollo ya mešomo ya borakotraka.	October 2010
Beakanya leano le lefsa la tiragatšo la ditiro tše bohlokwa tša SLP bakeng sa 2011.	Leanotiragatšo le lefsa la SLP bakeng sa 2011	January 2011

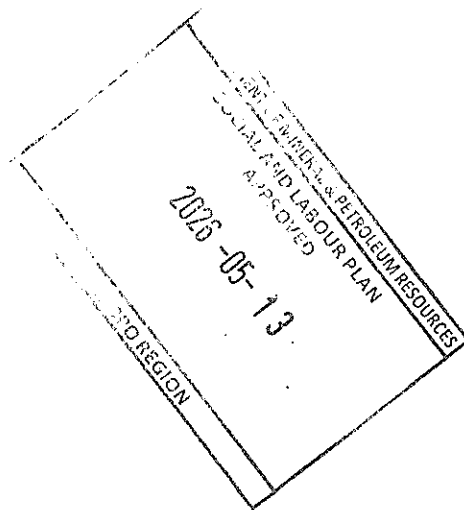
Tafola 26: Leano la Tšwetšopele ya Mošomo

BOEMO BJA GONA BJA LE	KGONAGALO YA MAEMO A KAMOSO
------------------------------	------------------------------------

Kgoro	Thaetlele ya Mošomo	Kereiti	Morafe	Bong	Thaetlele ya Mošomo	Kereiti
Methopo ya Bašomi	Tlhahlo Mookamedimogolo	Cu	B	M	Molaodi wa HR	D
Ditšhelete						
Laboratori						
Taolo						
Go epa	Mootledi wa Matipane	B	B	F	Foromane	Cu
	Leloko la Sehlopha	B	B	M	Foromane	Cu
	Badiriši ba Bagolo x 5	B	B	M	Diforomane	Cu
Polante	Leloko la sehlopha x 3	B	B	M	Badiriši ba Bagolo x 3	Cl
	Leloko la sehlopha x 3	B	B	M	Diforomane	Cu
	Foromane	Cu	B	M	Moenjenere wa Yuniti	D
Boentšinare	Foromane	Cu	B	M	Moenjenere wa Yuniti	D
	Planner x 2	Cu	B	M	Moenjenere wa Yuniti	D
	Mechanician x 2	Cl	B	M	Diforomane	Cu

Palo ya batho bao ba **lego mo go Tafola 26** ka godimo e nyaka bokgoni bjo bo itšego go nolofatša tšwetšopele ya bona ya taolo. **Tafola 27** e laetša maikemišetšo a tšwetšopele ya HDSAs ka mananeo a taolo, taolo le tlhabollo ya boetapele mo mengwageng e mehlano (5) e e tlogo.

Tafola 27: Leano la mengwaga e mehlano la mešomo le maikemišetšo a go tšwetšapele mešomo bakeng sa di-HDSA

Legoro la Tlhahlo	2010										T	2011										T	2012										T
	Ba sa ruri					Mokontraka						Ba sa ruri					Mokontraka						Ba sa ruri					Mokontraka					
	Monna		Mosadi			Monna		Mosadi				Monna		Mosadi			Monna		Mosadi				Monna		Mosadi			Monna		Mosadi			
	H	O	H	O	H	O	H	O	H	O		H	O	H	O	H	O	H	O	H	O		H	O	H	O	H	O	H	O			
Bookamedi bja Moepo (Cu)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0				
Bookamedi bja Boentsienere (Cu)	2	0	0	0	1	0	0	0	0	3	1	0	0	0	1	0	0	0	0	2	2	0	0	0	1	0	0	0	3				
Bookamedi bja Polante (Cu)	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0				
Taolo Bookamedi (Cu)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0				
Taolo (D – E)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	1				
B-C Tlase	2	0	1	0	0	0	0	0	0	3	3	0	2	0	0	0	0	0	0	5	4	0	2	0	0	0	0	0	6				
Palomoka	5	0	1	0	1	0	0	0	0	7	5	0	2	0	1	0	0	0	0	8	7	0	2	0	1	0	0	0	10				

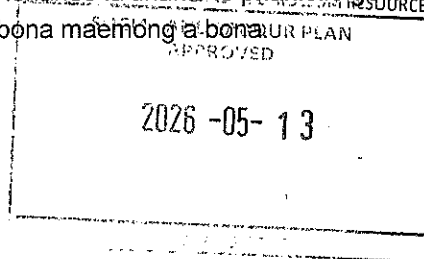
Legoro la tlhahlo	2013										T	2014										T	Palomoka e Kgolo				
	Ba sa ruri					Mokontraka						Ba sa ruri					Mokontraka										
	Monna		Mosadi			Monna		Mosadi				Monna		Mosadi			Monna		Mosadi								
	H	O	H	O	H	O	H	O	H	O		H	O	H	O	H	O	H	O								
Bookamedi bja Moepo (Cu)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Bookamedi bja Boentsienere (Cu)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	8
Bookamedi bja Polante (Cu)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
Bookamedi bja Taolo (Cu)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Taolo (D – E)	1	0	0	1	0	0	0	0	0	2	2	0	0	0	0	1	0	0	0	3	7	0	0	0	0	0	7
B-C Tlase	4	0	2	0	0	0	0	0	0	6	4	0	2	0	0	0	0	0	0	6	26	0	0	0	0	0	26
Palomoka	5	0	2	1	0	0	0	0	0	8	6	0	2	0	1	0	0	0	0	9	42	0	0	0	0	0	42

H = HDSA; O = Ba bangwe (bašomi ba Bašweu le ba Dinaga Dišele); T = Palomoka * Tlhokomedišo: Dinomoro tšeo di lego ka gare ga mašakana di emela palo ya di-HDSA yeo e tšwa go oketšwa go dinomoro tša tšwelopele tša mengwaga e fetilego. *Hlokomela gore ngwaga o mongwe le o mongwe go tla dirwa lenaneo le lefisa la dipakane le go romelwa go DME.

Mekgwatshepetšo ye e latelago e tla dirišwa go akgoiša go latelelwa ga bašomi bao ba hlaotšwego bjalo ka bao ba nago le bokgoni bjo bogolo, go tšwetšapele tšwetšopele ya di-HDSA go maemo a godimo a bokgoni le taolo ka gare ga Mapochs:

- go dira ditekolo tše di tseneletšego, ka dipoledišano tša bokgoni bja mošomi, go laetša dikganyogo le bokgoni bja mošomi;
- phethagatšo ya *peakanyo* ya mešomo yeo ka yona mešomo ya bašomi e rulagantšwego go ya ka mabokgoni a bona, mabokgoni, mabokgoni, dikgahlego le dikelo;
- go fa modiredi thekgo le thekgo go fihleleleng maikemišetšo a gagwe a peakanyo ya mošomo;
- go nolofatša taolo ya dithuto tša ABET le mananeo a tlhabollo ya mabokgoni;
- kgothaletša go tšea karolo mananeong a ABET bjalo ka sedirišwa sa go fihlelela tsela ya bohwa le dibaka tše di ka bago gona tša go ithuta;
- go kgoboketša le go phethagatša lenaneo la go tšweletša temošo leo le kopantšwego la Tlhabollo ya Bašomi (HRD) le bašomi, go akaretšwa le dibaka tša bona tša tšwetšopele ya mošomo;
- go tloga fao, tsebiša bašomi ka mehla ka ga dibaka tša bona tša peakanyo ya mešomo ka dikomiti tša temošo le tlhahlo ya induction;
- go fa bašomi ditšhupetšo tša mošomo, go putsa bao ba šomago ka maatla le go bontšha bokgoni bja go laola maikarabelo a go feta;
- hlalosa le go phatlalatša dinyakwa tša tlasana tša mešomo. Tshedimošo ye e tla romelwa pele go bašomi bao ba lego gona;
- go akgoiša tšwetšopele ya mešomo ya di-HDSA tšeo di lemogilwego bjalo ka tše di nago le bokgoni bjo bogolo le kganyogo;
- go nolofatša phethagatšo ya dinyakwa tša tlhabollo ya motho ka noši tša bašomi go ya ka maikemišetšo a leano la Mapochs;
- kgonthiša gore bašomi ba tseba ka ga dikganyogo tša modiredi yo mongwe le yo mongwe;
- go tloša mapheko ao a thibelago tšwetšopele ye e atlegilego ya mešomo ya bašomi;
- netefatša gore baeletši le balaodi ba dula ba le gona ka tlhahlo ka moka ya mešomo, le dibaka tša tšwetšopele tše di latelago tšeo di ka bago gona go mošomi; le
- go hlaloba kgatelopele ka taolo ya tiragatšo yeo e tšwelago pele.

Mananeo a a kgethegilego a bohwa a hlametšwe go tsenya basadi maemong a motheo a moepo wa Mapochs. Maikemišetšo a lenaneo le e tla ba go diriša bontši bja bašomi ba basadi go tšwa ditšhabeng tšeo di amegilego, le ka go diriša lenaneo la tlhahlo le phahlole go matlafatša basadi ba go kgona go phethagatša maikarabelo a bona maemong a bona.

2.4 Leano la Bohlahlhi le Bofahloši

Molawana 46 (b) (iii)

Mametletšo 2.4: Leano la Tlasana la Bohlahlhi le Bofahloši

2.4.1 Matseno

Bohlahlhi ke tshepedišo e bohlokwa le sedirišwa sa go thekga tlhabollo ya batho, tekatekano ya mešomo, peakanyo ya HRD le taolo ya tiragatšo. Ke kamano ya semmušo magareng ga mohlahlhi le mohlahlhiwa, gomme e hlomilwe go kaonafatša mošomo wa mohlahlhiwa ka go aga mabokgoni le tsebo. Lenaneo la tlhahlo ke tshepetšo ya go godiša kamano ya go tšwela pele ya tlhahlo magareng ga mohlahlhi le mohlahlhiwa. Maikemišetšo ke go netefatša gore bokgoni bjo bogolo bja mohlahlhiwa bo a bulega e lego bjo bo holago mohlahlhiwa, mohlahlhi le moepo.

Bohlahlhi bja ka gare bo šupa bohlahlhi "bjo bo abjago ka gare" moo bašomi ba maemo a tlase ba kopantšwego le bašomi ba maemo a godimo gore go fetisetšwe mabokgoni.

Tlhahlo ya ka ntle e šupa tlhahlo ya dikhamphani tša ka ntle tša BEE tseo di nago le kgahlego ya go kgatha tema ka go meepo.

Leano la Tlhahlo la Mapochs le emela tsenogare ye e rutagantšwego gabotse le ya profeshenale go nolofatša magato a magolo go thekga tekatekano ya mešomo le tlhabollo ya mabokgoni ka gare ga tiragatšo.

2.4.2 Seemo sa motheo

Lenaneo **la Tlhahlo le Bofahloši** le tšweleditšwe go hlahla tshepedišo ya tlhahlo ya Mapochs, gomme le bontšhitšwe ka go **Mametletšo 2.4**. Go fihla ga bjale, go na le batho ba tshelago (6) bao ba ngwadišitšwego lenaneong la tlhahlo la Mapochs. Le ge e le gore tlhako le mokgwa wa tlhahlo di sa le mo tshepedišong ya go hlongwa gomme tlhahlo e sa swanetše go bewa, tafola ye e latelago (**Tafola 28**) e fana ka dintlha tša dikamano tseo di ka bago gona tša bahlahliwa/bahlahlhi ba Mapochs. Lebelela kobamelo ya rakonteraka yo mogolo go Karolo 1.15.

Diphihlelelo tša BSESS (February 2008) di utolla gore bontši bja bašomi ba Mapochs ba na le kgahlego ya go kgatha tema lenaneong la tlhahlo, eupša ga se ba ka ba fiwa sebaka. Go molaleng go tšwa go BSESS gore dibaka le dikelo tša lenaneo la tlhahlo ka Mapochs di tla swanelwa ke go tsebišwa ka mo go atlegago go bašomi, gore ba kgone go diriša dibaka tseo go tšwetšapele tlhabollo ya motho ka noši. Gape Mapochs e tla swanelwa ke go dira maitekelo a kopanego go ngwadiša bašomi bao ba bontšhago bokgoni bjo bo phagamego bja go tšwetšapele mešomo ye mengwe, yeo e lego thata go e tlatša.

Tafola 28: Dikabelo tše di Šišintšwego tša Mohlahliwa/Mohlahli

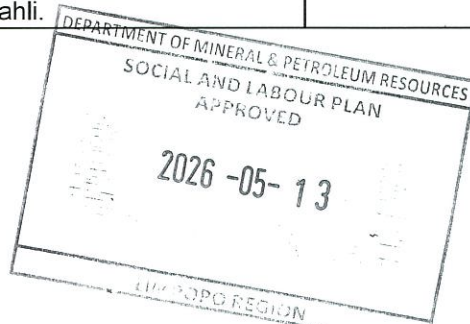
MOHLAHLIWA	MOHLAHLI
Motlatšamolaodi wa Moepo	Molaodi Kakaretšo
Mookamedi Mogolo wa Tlhahlo	Mofahloši wa Tlhabollo ya Bokgoni bja Highveld
Mootledi wa Matipatipane	Foromane
Maloko a Sehlopha x 7	Hlogo ya Dikgoro
Foromane	Molaodi wa Boentšinere
Badiriši ba Bagolo x 5	Mookamedimogolo wa Moepo
Morulaganyi X 2	Moentšinere wa Yuniti
Mothekniki X 2	Moentšenere wa Yuniti

2.4.3 Leanotiragatšo

Mapochs e tla hloheletša ka mafolofolo dibaka tša tlhahlo gare ga bašomi ba yona ba bjale le ba ka moso, gomme e dirišitše nako ya 2008 go hloma le go phethagatša Lenaneo le le swanetšego la Thušo leo le amanago le Lenaneo la yona la Tšwetšopele ya Mošomo. Leano la Tlasana la Bohlahli le Bofahloši wo o bontšhitšwego go **Mametletšo 2.4** o tla šomišwa go hlahla tshepedišo ye. Mo lebakeng le, mananeo a go tšea magato ao a tseneletšego a Lenaneo la Thušo a tla phethagatšwa mo lebakeng la mengwaga e mehlano (5). Mafelelong a nako e nngwe le e nngwe ya mengwaga e mehlano (5), lenaneo la tlhahlo le tla lekolwa gomme leano le lefsa la mengwaga e mehlano (5) le tla dirwa. Lenaneo la Thušo le tla kgokaganywa le lenaneo la tlhabollo ya mabokgoni, lenaneo la go ithuta, lenaneo la tšwetšopele ya mešomo, boingwadišo le lenaneo la borutegi, le lenaneo la tekatekano ya mešomo. Leanotiragatšo bakeng sa bohlahli le bontšhitšwe go **Tafola 29**.

Tafola 29: Leanotiragatšo la bohlahli

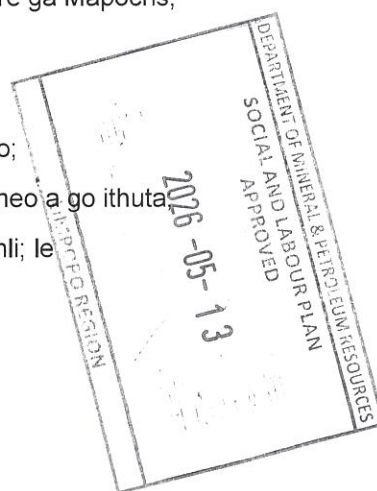
MOGATO	DILO TŠEO DI ROMELWAGO	LETŠATŠIKGWEDI LA BOIKEMIŠETŠO
Go šomiša Leano Tlasana la Bohlahli le Bofahloši, go hlwekiša tlhako, dipholisi le ditshepedišo tša go diriša bohlahli.	Leano la Tlasana la Bohlahli le Bofahloši tše di Hlwekišitšwego.	April 2010
Hlahloba bokgoni le bokgoni bja taolo ya maemo a godimo bja go ba bahlahli.	Bahlahli bao ba lemogilwego bao ba tlogo kgatha tema lenaneong la semmušo la bohlahli.	May 2010

Hlaola dinyakwa tša tlhahlo le batho bao ba nago le bokgoni bja go ba bahlahlhi.	Bahlahlhi bao ba lemogilwego bao ba tlogo kgatha tema lenaneong la semmušo la bohlahli.	June 2010
Bapetša mohlahlhi le mohlahlhiwa.	Tswalano ya go bapetša mohlahlhi / mohlahlhiwa.	August 2010
MOGATO	DILO TŠEO DI ROMELWAGO	LETŠATŠIKGWEDI LA BOIKEMIŠETŠO
Hlaola moabi wa ditirelo go fana ka tlhahlo ya semmušo go batho bao ba tšwago moepong bao ba abetšwego go ba bahlahlhi.	Tumelelano ya maemo a tirelo yeo e saennwego le moabi wa tirelo. Bahlahlhi bao ba tšwago Mapochs ba ngwadišitšwe mananeong a tlhahlo le moabi wa ditirelo.	July 2010
Šomiša lenaneo la tlhahlo.	Tlhokomelo ya ka mehla le dipego tša kgatelopele. Mohlahlhiwa yo a atlegilego.	August 2010 go ya pele
Tlhahlo ya borakotraka ba bagolo mo tlhabolong le phethagatšo ya SLP le HRDP.	Barakotraka bao ba nago le maatla a magolo bao ba ikemišeditšego ka botlalo go phethagatša SLP.	2010 ka moka ga yona
Go tsenywa ga borakotraka tshepedišong ya tšwetšopele ya mešomo, ka dintlha ka botlalo tša mabapi le magato, maikemišetšo le maanotirišo bakeng sa bašomi.	Leano la merero ya borakonteraka ba bagolo.	October 2010
Go hlama le go tsenya tirišong lenaneo la tlhahlo ya setšhaba bakeng sa diprotšeke tša LED.	Ditumelelano tša Tlhabollo ya Setšhaba tša LED.	November 2010
Beakanya leano le lefsa la tiragatšo la ditiro tše bohlokwa tša SLP bakeng sa 2011.	Leantiragatšo le lefsa la SLP bakeng sa 2011	January 2011

Mabapi le tlhahlo ya ka gare le bašomi, Mapochs e tla diriša mekgwa e latelago:

- go hlola dibopego tša phethagatšo ya tlhahlo ka gare ga Mapochs;
- go hlaola mohlahlhi / mohlahlhiwa;
- go hlahla bahlahlhi;
- go bapiša bahlahlhi le bahlahlhiwa bao ba swanetšego;
- go beakanya dinepo tša kamano le maano a mananeo a go ithuta;
- phethagatša le go hlokomela tšwetšopele ya bahlahlhi; le
- hlahloba le go lokiša tshepedišo gabotse.

Tshepedišo ye e lego ka godimo e lebiša tlhokomelo kudu go batho bao ba tšwago dihlopheng tša HDSA go nolofatša dinamelwa tša godimo le go fihlelela maikemišetšo a phetogo.

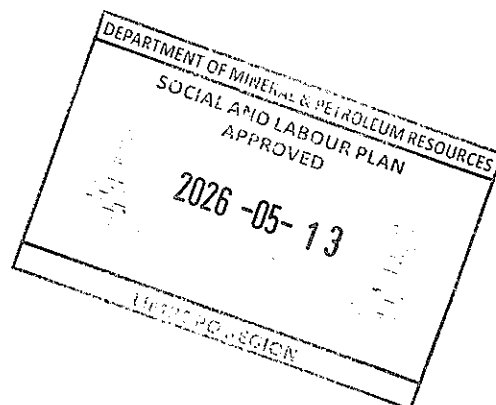
Mo maemong a ka ntle, Mapochs e tla fana ka tlhahlo go molekane wa yona wa BEE le dikamano tše dingwe tša Dikgwebo tša Mohlakanelwa goba tša Tekatekano. Mapochs e tla tsenya tirišong leano la ka gare la tlhahlo go baeletši ba bašomi ba yona go ya ka leano la tlihabollo ya mabokgoni, leano la tšwetšopele ya mešomo le leano la tekatekano ya mešomo.

Lenaneo la tlhahlo le tla phethagatšwa ka dikgato tše di latelago:

- go fetiša mabokgoni go tšwa go bašomi go ya go di-HDSA tše di hlaotšwego;
- go hlahla le go aga bokgoni gare ga badirišani ba yona ba BEE le thekišo;
- go hlahla le go fahloša bašomi mabapi le dibaka tša go ithuta;
- go netefatša gore bahlahlili ba na le bokgoni bjo bo lekanego le bokgoni bja go kgatha tema;
- go fana ka meputso go bahlahlili bao ba dirago gabotse le bao ba atlegago;
- go netefatša gore bahlahliliwa ba bapetšwa le bahlahlili ba maleba go ya ka, mohlala, mohuta wa semelo; le
- go fana ka mananeo a go akgoiša a tlihabollo ya motho ka noši go bašomi bao ba lemogilwego gore ba na le bokgoni bjo bo lekanego le kganyogo.

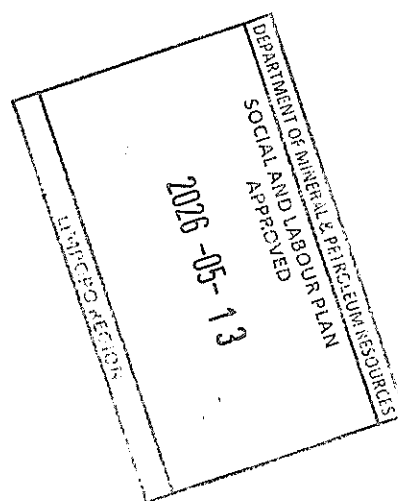
Tafola 30 ka mo tlase e laetša dipakane (**Bahlahliliwa**) tša palo ya bašomi bao ba swanetšego go fiwa tlhahlo ngwaga ka ngwaga go fihla ka 2014. Batho ba ba bopša ke maloko a sehlopha sa ditalente, bašomi ka moka go tšwa go Bband le ka godimo, gammogo le borutiši, dialoga tša tlhahlo le baithuti.

Bakgokaganyi ba tlhahlo (bahlahlili) ba swanetše go tliwaetšwa go nolofatša tshepedišo ya tlhahlo le go fana ka tlhahlo ge go hlokega, ke gore batho bao ba amegago go tšwa Mapochs, bao ba abetšwego go ba baeletši, ba tla swanelwa ke go dumelelwa semmušo bjalo ka bahlahlili. **Tafola 31** e fana ka **maikemišetšo (Bahlahlili)** a go tliwaetša batho ka nako ya mengwaga e mehlano (5) go phethagatša mešomo ya bona bjalo ka mohlahlili.

Tafola 30: Leano la mengwaga e mehlano la tlhahlo ya bašomi, ke gore, dikabelo tša Bahlahliwa

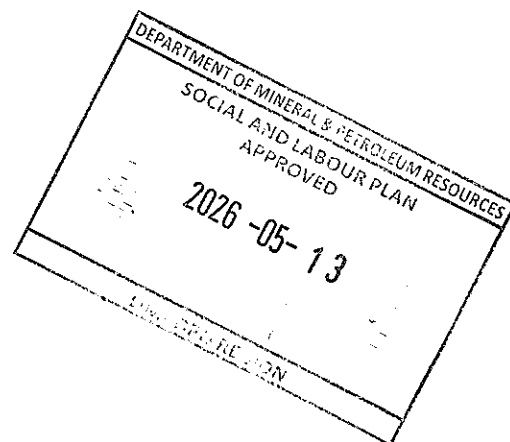
Kgoro	2010									T	2011									T	2012									T
	Ba sa ruri				Mokontraka						Ba sa ruri				Mokontraka						Ba sa ruri				Mokontraka					
	Monna		Mosadi		Monna		Mosadi				Monna		Mosadi		Monna		Mosadi				Monna		Mosadi		Monna		Mosadi			
	H	O	H	O	H	O	H	O	H		O	H	O	H	O	H	O	H	O		H	O	H	O	H	O	H	O		
Balaodi	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	
Bašomi	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1	
SHEQ:	1	0	0	0	1	0	0	0	0	2	1	0	0	0	1	0	0	0	2	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	
Go epa	1	0	1	0	0	0	0	0	0	2	1	0	1	0	0	0	1	0	3	2	0	1	0	1	0	0	0	0	4	
Polante	2	0	0	0	1	0	0	0	0	3	2	0	0	0	1	0	0	0	3	3	0	0	0	2	0	0	0	0	5	
Boentšinere	1	0	0	0	1	0	0	0	0	2	2	0	0	0	1	0	0	0	3	2	0	0	0	1	0	0	0	0	3	
Other																														
Lenaneo la go lthuta	2	0	2	0	1	0	1	0	0	6	1	0	1	0	1	0	0	0	3	2	0	1	0	1	0	0	0	0	4	
Baamogedi ba Dipasari	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	1	0	0	0	1	0	3	2	0	1	0	1	0	0	0	0	4	
Dialoga ka tlhahlo	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	
Palomoka	9	0	3	0	4	0	1	0	0	17	9	0	4	0	4	0	2	0	19	14	0	4	0	6	0	0	0	0	24	

Kgoro	2013								T	2014								T	Palomoka e Kgolo
	Ba sa ruri				Mokontraka					Ba sa ruri				Mokontraka					
	Monna		Mosadi		Monna		Mosadi			Monna		Mosadi		Monna		Mosadi			
	H	O	H	O	H	O	H	O		H	O	H	O	H	O	H	O		
Balaodi	1	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	1	5
Bašomi	0	0	1	0	0	0	1	0	2	0	0	1	0	0	0	1	0	2	6
SHEQ:	1	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	1	0	0	0	2	8
Go epa	3	0	2	0	2	0	1	0	8	5	0	2	0	2	0	1	0	10	27
Polante	5	0	0	0	2	0	0	0	7	7	0	0	0	3	0	0	0	10	28
Boentšinare	3	0	0	0	2	0	0	0	5	4	0	0	0	2	0	0	0	6	19
Other																			
Lenaneo la go lthuta	2	0	1	0	1	0	0	0	4	3	0	0	0	2	0	0	0	5	22
Baamogedi ba Dipasari	2	0	2	0	1	0	1	0	6	3	0	1	0	2	0	0	0	6	20
Dialoga ka tlhahlo	1	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	1	3
Palomoka	18	0	6	0	8	0	3	0	35	25	0	4	0	12	0	2	0	43	138

Taola 31: Leano la mengwaga e mehlano la maikemišetšo a bohlahli bakeng sa go abela bahlahli go ya ka sehlopha

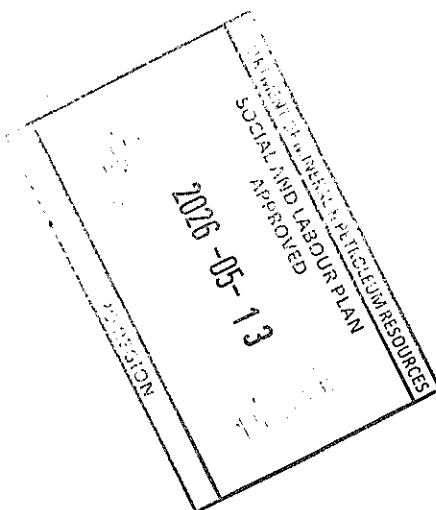
Bakgokaganyi ba bohlahli	2010								T	2011								T	2012								T
	Ba sa ruri				Mokontraka					Ba sa ruri				Mokontraka					Ba sa ruri				Mokontraka				
	Monna		Mosadi		Monna		Mosadi			Monna		Mosadi		Monna		Mosadi			Monna		Mosadi		Monna		Mosadi		
	H	O	H	O	H	O	H	O		H	O	H	O	H	O	H	O		H	O	H	O	H	O	H	O	
Sehlopha sa E	1	0	0	0	1	0	0	0	2	1	0	0	0	1	0	0	0	2	1	0	0	0	1	0	0	0	2
Sehlopha sa D	5	0	0	0	2	0	0	0	7	5	0	0	0	2	0	0	0	7	5	0	0	0	2	0	0	0	7
Sehlopha sa C	6	0	0	0	3	0	0	0	9	6	0	0	0	3	0	0	0	9	6	0	0	0	3	0	0	0	9
Sehlopha sa B	1	0	1	0	2	0	0	0	4	1	0	1	0	2	0	0	0	4	1	0	1	0	2	0	0	0	4
Palomoka	13	0	1	0	8	0	0	0	22	13	0	1	0	8	0	0	0	22	13	0	1	0	8	0	0	0	22

Bakgokaganyi ba bohlahl!	2013								T	2014								T	Palomoka e Kgolo
	Ba sa ruri				Mokontraka					Ba sa ruri				Mokontraka					
	Monna		Mosadi		Monna		Mosadi			Monna		Mosadi		Monna		Mosadi			
	H	O	H	O	H	O	H	O		H	O	H	O	H	O	H	O		
Sehlopha sa E	1	0	0	0	1	0	0	0	2	1	0	0	0	1	0	0	0	2	10
Sehlopha sa D	5	0	0	0	2	0	0	0	7	5	0	0	0	2	0	0	0	7	35
Sehlopha sa C	6	0	0	0	3	0	0	0	9	6	0	0	0	3	0	0	0	9	45
Sehlopha sa B	1	0	1	0	2	0	0	0	4	1	0	1	0	2	0	0	0	4	20
Palomoka	13	0	1	0	8	0	0	0	22	13	0	1	0	8	0	0	0	22	110

H = HDSA; O = Ba bangwe (Bašomi ba Bašweu le ba Dinaga Dišele); T = Palomoka.

*Hlokomela gore ngwaga o mongwe le o mongwe go tla dirwa lenaneo le lefsa la dipakane le go romelwa go DME.

2.5 Leano la go Lahlegelwa ke Mošomo le

Pasari

Molawana 46 (b) (iv)

Mametletšo 2.5: Leano la Tlasana la go Lahlegelwa ke Mošomo le Pasari

2.5.1 Matseno

Mapochs e tseba gabotse tlhokego ya go se thuše fela bašomi ba yona ka dibaka tša tlhabollo, eupša gape le go fa maloko a setšhaba sa selegae dibaka tša go fihlelela dibaka tša thuto ya ka godimo (dipasari) le dibaka tša mošomo tša boitemogelo (go hlahlelwa mošomo). Lenaneo la borutegi le boingwadišo le kgokagana le batho bao ba hlabologago go fana ka tiragatšo le batho bao ba nago le bokgoni bjo bo nyakegago. Ka ntle le mabokgoni ao a amanago le kgwebo, moepo gape o lemoga tlhokego ya go hlabolla batho bao ba nago le mabokgoni go tšwa ditšhabeng, bao ba angwago ke moepo, dikarolong tše dingwe tša ekonomi. Go ya ka Karolo 2.2.3.2, Mapochs e tla fa bašomi ba yona mabokgoni, ao go ka sepelwago le ona go ya dikarolong tše dingwe tša ekonomi ge go fokotšwa goba go tswalelwa.

2.5.2 Seemo sa motheo

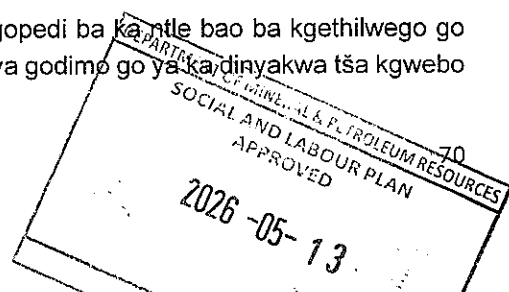
Go fihla ga bjale, ga go na dithuto tša semmušo goba mananeo a borutegi ao a dirilwego kua Mapochs bjalo ka ge go netefadišwe ke dipelo tša BSESS. Go bile le dikgopelo tše mmalwa tšeo di sego tša dumelelwa, tšeo di sa ngwadišwago. Go fihla ga bjale, Mapochs e le mo mogatong wa go nyaka basadi ba babedi (2) ba bathobaso bakeng sa go tsenela dithuto tša tša Thutafase / Meepo. Tlhaloso e tseneletšego ya **Leano la Tlasana la Tlhabollo ya Mošomo le Pasari** e kgobokeditšwe bakeng sa Mapochs go **Mametletšo 2.5** Leano la Mošomo la go Thekga Tlhabollo ya Bašomi. Lenaneo le le tla šomišwa go hlahla tshepedišo. Lebelela mekgwa ya kobamelo ya rakonteraka yo mogolo go Karolo 1.15.

2.5.3 Leanotiragatšo

Leano la go hlahlela mošomo le pasari la Mapoch le tla lebiša tlhokomelo tabeng ya go hlamela di-HDSA ka gare ga moepo, tšeo di nago le kgahlego ya go kgatha tema ka intastering ya meepo, ka mabokgoni le tsebo tše di nyakegago. Mapochs e tla tšwetša pele ka mafolofolo dithuto le dibaka tša borutegi, go ya ka maemo a ditšhelete le tlhokego ya mešomo ya meepo.

Moepo o ikgafile pele go fa bašomi ba bona ba ka moso sebaka le mekgwa ya go hlabolla mabokgoni le go kgona ga bona. Moepo o tla hlohleletša kgolo le tlhabollo ya motho ka noši ka go diriša molaotshepetšo wa thušo ya nyakišišo moo bašomi le bana ba bona ba ka dirago kgopelo ya thušo ya thuto maamong ao a ka holago Mapochs lebaka le letelele.

Sa bobedi, moepo o tla fa borutegi bja ka ntle go bakgopedi ba ka ntle bao ba kgethilwego go ithuta ka nako e tletšego ka go diinstithušene tša thuto ya godimo go ya ka dinyakwa tša kgwebo

tša moepo tseo di hlalositšwego. Malapa a bašomi ba ditšhaba tseo bašomi ba tšwago go tšona a tla fiwa maemo a godimo a boingwadišo le dibaka tša borutegi moo go hlokegago.

Mapochs e tla diriša go hahlelwa mošomo le pasari bo ya ka leano la tlasana leo le lego ka go **Mametletšo 2.5**. Leano le le beakantšwe lebaka la mengwaga e mehlano (5) gomme le tla mpshafatšwa

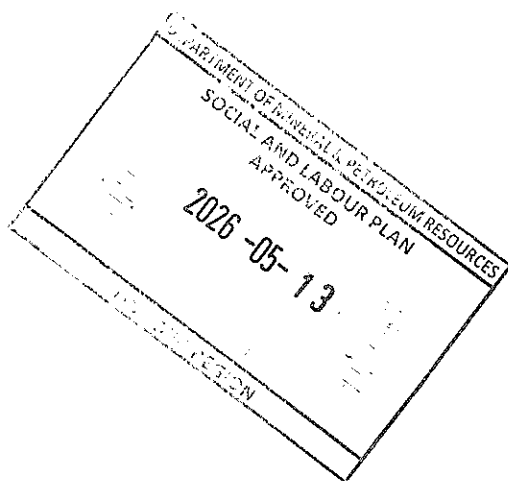
mafelelong a nako e nngwe le e nngwe. **Leanotiragatšo** le tšweleditšwe bakeng sa go hlahlelwa mošomo le dipasari bjalo ka ge go bontšhitšwe go **Tafola 32**.

Tafola 32: Leanotiragatšo la go Hlahlelwa Mošomo le Pasari

MOGATO	DILO TŠEO DI ROMELWAGO	LETŠATŠIKGWED LA BOIKEMIŠETŠO
Hlahloba seo se hweditšwego ke CBNRM.	Tshekatsheko ya tshedimošo yeo e lebanego le phethagatšo ya go hlahlelwa mošomo le dipasari.	March 2010
Hlaola dinyakwa tša kgwebo go ya ka dinyakwa tša pasari tša ka moso.	Lenaneo la dinyakwa mabapi le dinyakwa tša mošomo, kudukudu tseo di nago le ditlhaloso tša thuto ya godimo.	April 2010
Hlaola maemo a ngwadišo le kgopelo ya pasari, go ya ka SLP ye le Leano la Tlasana la go Hlahlelwa Mošomo le Pasari.	Ditekanyetšo tša ngwadišo le tirišo.	May 2010
Mpsafatša Leano la Tlasana la go Hlahlelwa Mošomo le Pasari: <i>Bakgopedi, dinyakwa tša ngwadišo, dinyakwa tša moepo, maano a tiro, maikemišetšo, dinako le ditekanyetšo.</i>	Leano le mpshafaditšwego la mengwaga e mehlano (5).	June 2010
Go hlama le go tsenya tirišong lenaneo la tlhokomedišišo ka gare ga ditšhaba tša selegae tša go hwetša dibaka tša go hlahlelwa mošomo le pasari ka Mapochs.	Go hlama le go phethagatša lenaneo la temošo le tlhagišo le phethagatšo ka mehla.	August 2010 go ya pele
Ikopanye le Dikholetšhe tša Selete go hwetša baithuti bao ba ka tsenago dikholetšheng nakong ya maikhutšo a bona.	Lethathamo la bao ba hlahlelwago mošomo go tšwa Dikholetšheng tša selegae le Diyunibesithi tša Theknoletši bakeng sa go hlahlela batho mošomo go Mapochs.	September 2010
Go tsenywa ga borakonteraka mo thulaganyong ya tlhahlo ya mošomo le pasari, ka dintlha ka ga maitekelo, maikemišetšo le maano a go tšea magato a bašomi ba bona.	Tlhamo ya borakonteraka ba bagolo go leano la tlhwaetšo ya mošomo le pasari.	October 2010

Beakanya leanotiragatšo le lefsa la mešomo e bohlokwa ya SLP bakeng sa 2011.	Leanotiragatšo le lefsa la SLP bakeng sa 2011	January 2011
--	---	--------------

Tafola 33 e laetša **maikemišetšo** a go kgatha tema ga batho ka noši tlhahlong ya mošomo le dipasaring kua Mapochs. Phatlalatšo ye e tseneletšego ya mohuta wa borutegi le borutegi, gammogo le dikwano tša kontraka le bao ba hlahlelwago mošomo/baamogedi ba dipasari, e tla ba gona go tšwa go Kgoro ya Bašomi ya Mapochs.

Tafola 33: Leano la mengwaga e mehlano la tlhahlo mošomong le dipasari

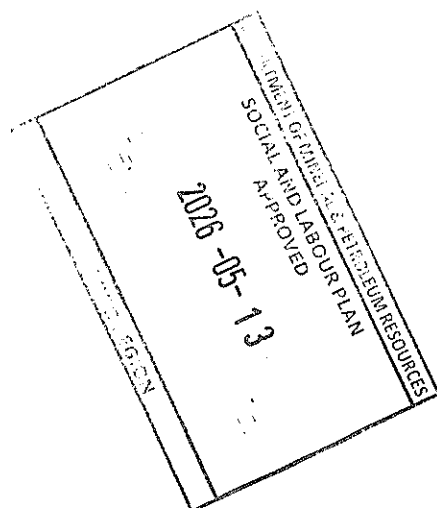
Legoro	2010									T	2011									T	2012									T
	Ba sa ruri				Mokotraka						Ba sa ruri				Mokotraka						Ba sa ruri				Mokotraka					
	Monna		Mosadi		Monna		Mosadi				Monna		Mosadi		Monna		Mosadi				Monna		Mosadi		Monna		Mosadi			
	H	O	H	O	H	O	H	O	H		O	H	O	H	O	H	O	H	O		H	O	H	O	H	O	H	O		
Go hlalelwa mošomo / Tlhahlo ya Boitemogelo /	1	0	1	0	1	0	0	0	3	2	0	1	0	1	0	0	0	4	2	0	1	0	1	0	0	0	4			
Dipasari	1	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	1	2	0	0	0	1	0	0	0	3			
Palo ka ngwaga	2	0	1	0	1	0	0	0	4	3	0	1	0	1	0	0	0	5	4	0	1	0	2	0	0	0	7			

Legoro	2013									T	2014									T	Palomoka e Kgolo
	Ba sa ruri				Contractor						Ba sa ruri				Contractor						
	Monna		Mosadi		Monna		Mosadi				Monna		Mosadi		Monna		Mosadi				
	H	O	H	O	H	O	H	O	H		O	H	O	H	O	H	O				
Go hlalelwa mošomo / Tlhahlo ya Boitemogelo /	3	0	1	0	1	0	0	0	5	3	0	1	0	1	0	0	0	5	21		
Dipasari	2	0	0	0	1	0	0	0	3	2	0	0	0	1	0	0	0	3	11		
Palo ka ngwaga	5	0	1	0	2	0	0	0	8	5	0	1	0	2	0	0	0	8	32		

H = HDSEA; O = Ba bangwe (Bašomi ba Bašweu le ba Dinaga Dišele); T = Palomoka.

*Tlhokomedišo: E emela palo ya batho bao hlalelwago mošomo le dipasari lebaka la mengwaga e mehlano (5). Gantši go hlalelwa mošomo go tšea mo e ka bago mengwaga e mebedi (2). Dipasari di theilwe godimo ga thuto ya mengwaga e meraro (3) go moithuti yo mongwe le yo mongwe.

*Hlokomela gore ngwaga o mongwe le o mongwe go tla dirwa lenaneo le lefisa la dipakane le go romelwa go DME.

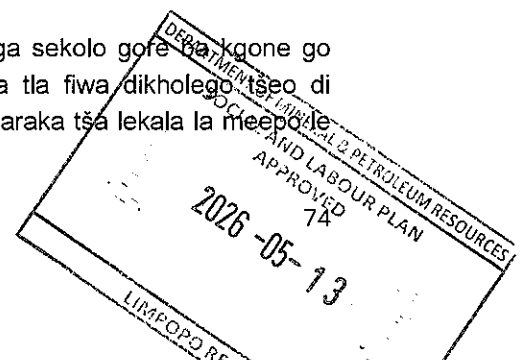
Baithuti bao ba nago le maitemogelo ba tla fiwa dipoloma tša S4 go tšwa diyunibesithing tša Theknolotši. Lenaneo la bona le tla laelwa ke Yunibesithi ya Theknolotši gomme le tla di kgontšha go phetha dinyakwa tša P1 le P2 tša

Dipoloma tša Bosetšhaba go Meepo goba tša Thutafase. Tšhelete ya kgwedi e nngwe le e nngwe e swanetše go lefelwa.

Dithuto tše di tla dirwa ka go tša meepo, tša thutafase goba tša metšhene. E tla dumelela ditefelo ka moka tša thuto le bodulo mo yunibesithing ya bodulo. Nako ya go bušetša mošomo morago, yeo e sepelelanago le botelele bja pasari go tšwa go Mapochs, e tla dirišwa.

Mapochs e tla diriša mekgwa e latelago yeo e lebanego le ditlhahlo tša mošomo tša yona le dipasari tša yona:

- go fa bašomedi sebaka sa pele sa go ithuta ka dibaka tša borutegi le borutegi, ka morago ga fao malapa a bašomedi le mafelelong batho ba go tšwa ditšhabeng tša kgauswi le ditšhaba tšeo bašomi ba tšwago go tšona.
- go netefatša gore lenaneo la go hlalelwa mošomo le pasari di lebiša tlhokomele go maatlafatšeng di-HDSA le basadi;
- go dumelela di-HDSA go šoma bjalo ka bao ba ithutelago mošomo gore e be bašomi bao ba nago le bokgoni moepong;
- go hlabolla, go godiša le go šomiša gabotse bokgoni bja di-HDSA;
- go šomiša motheo wa mabokgoni wo o lego gona go fihlelela maatlafatšo ya di-HDSA;
- go tšwetša pele phihlelelo ye e akgofilego le ye e lekalekanego ya dibaka tša go ithutela mošomo le tša dipasari;
- go kopanya go ithutela mošomo goba baamogedi ba pasari bjalo ka leloko la go šoma la moepo;
- go fa bahlokamedi ba tlhahlelo ya mošomo le baamogedi ba pasari go šoma bjalo ka barutiši le bahlokamedi ba mananeo;
- go akaretša bašomi ba go ithutela mošomo maikarabelong a go fapafapana le go ba pepentšha ditlhohlong tše di fapafapanego;
- go fana ka tshekatsheko e tšwelago pele ya go hlalelwa mošomo mo gongwe le mo gongwe le baamogedi ba pasari.
- go pepentšha bašomi ba go ithutela mošomo le bao ba hwetšago dipasari go netweke ya ditsebi tša intasteri;
- go fana ka lenaneo la borutegi go thuša baithuti bao ba nyakago go tsenela dithuto tša ka tlase goba tša ka morago ga dithuto tša ka go makala ao a amanago le meepo;
- ka tshwanelo le ka bosetšhaba ka gare ga Mapochs, gammogo le dikelo tše di nyakegago tša kgetho ya tšona;
- hlaola baithuti bao ba kgethilwego mo maemong a pele ga sekolo gore ba kgone go godiša bokgoni mo kgatong ya mathomo. Baithuti ba ba tla fiwa dikholego tšeo di sepelelanago le dinyakwa tša bjale le tša ka moso tša mmara tša lekala la meepo le khamphani; le

- go fana ka dikholego tseo di lefago ditefelo tša ngwadišo, thuto, bodulo le didirišwa tša go ithuta.

2.6 Lenaneo la tekatekano ya mešomo

Molawana 46 (b) (v)

Mametletšo 2.6: Leano la Tlasana la Tekatekano ya Mešomo

2.6.1 Matseno

Mapochs e latela ka botlalo melao ya motheo ya Tšhata ya Meepo, gomme e katanela go fihlelela tše di fetago dinyakwa tša tlase. Moepo o dumela gore tekatekano ya mešomo ke karolo ye bohlokwa ya go aga bašomi bao ba šomago gabotse le bao ba emelwago le go netefatša tekatekano ya bašomi ka moka. Maiteko a kgethegilego a tla lebišwa go hlaola di-HDSA le talente, le go fana ka mananeo a go akgofiša a tlhahlo le tlhabollo go thuša tšwetšopele ya tšona.

2.6.2 Seemo sa motheo

Lenaneo le le tseneletšego la **Tekatekano** ya Mešomo le kgobokeditšwe go Mapochs gomme le tsentšwe ka go **Mametletšo 2.6** ya Lenaneo la Thekgo la Tlhabollo ya Bašomi. Mapochs e obamela dipeakanyetšo tseo di lego ka go Molao wa Tekatekano ya Mešomo, gomme Pego ya Tekatekano ya Mešomo yeo e kopantšwego, ke gore, bakeng sa sehlopha sa Highveld (go akaretšwa Mapochs), e tšweleditšwe bjalo ka ge go hlokega. **Pego ya morago bjale ya Tekatekano ya Mešomo** e hwetšwa ka go **Koketšo 2.6.1** ya leano la tekatekano ya mešomo. Dipalopalo tša tekatekano ya mešomo ya bašomi ba go ya go ile ba Mapochs di ka go **Foromo ya S go Tafola 34**. Lebelela mokgwa wa kobamelo ya motheo wa rakonteraka go Karolo 1.15. Lebelela go **Tafola 35** le **Tafola 36** bakeng sa diphesente tša bjale tša di-HDSA le basadi mo tiragalong.

Ga bjale go na le bašomi ba banna ba go ya go ile ba 165 le bašomi ba basadi ba 20 kua Mapochs, bao go bona bašomi ba basadi ba 16 ba lego mošomong wa go epa. Tlhaloso e tseneletšego e hwetšagala go tšwa go Kgoro ya Bašomi ya Mapochs mabapi le maemo ao a nepagetšego ao banna le basadi ba a tlatšago. Ga bjale, **83% ya taolo ya meepo e bopša ke di-HDSA le 11% ya basadi**. Tšhata ya Meepo e hlaloša gore meepo e swanetše go kgotsofatša dinyakwa tša basadi ba 10% mo meepong ya motheo le magatong a mangwe ka moka a meepo ka Mey 2009, ka fao Mapochs e ikgafile go kgotsofatša ka botlalo dinyakwa tša Tšhata ya Meepo. Se se ra gore Mapochs e tla tšwela pele go thwala le go tlwaetša bašomi ba bantši go netefatša gore basadi ba 16 ba gona bjale bao ba lego meepong ya motheo ba tšwela pele go ya maemong a godimo ka go khamphani.

Go fihla ga bjale, Mapochs e thwetše le go tlwaetša basadi ba 12 go tlatša mešomo ka mafapheng a moepo a polante le bjalo ka bahlankedi ba moepo. Basadi ba mmalwa ba be ba šomela Mapochs nakong e fetilego (pele ga 2008). Le ge go le bjale, ka lebaka la mafokodi a go fapafapana a mmele ao a hlokwago ke mešomo ya moepo, bantši ba basadi bo ile bja fetšetšwa go tšwa go mešomo ya bona ya moepo go ya go mešomo yeo e sego ya moepo kua Highveld. Go ya ka dikutullo tša BSESS (February 2008), bašomi ba bathobaso ke sehlopha se segolo sa

morafe seo se thwetšwego ka Mapochs. Go ya ka sebopego sa bong, Mapochs e tletše banna go go bapetšwa le basadi. Go tšwa go BSESS le go ya ka ditemogo tša bašomi, go hweditšwe gore maemo a mešomo a Mapochs ga a lokele go thwala le go boloka basadi moepong. Leano la tiragatšo le hlomilwe go goketša basadi go ya Roosenekal le go fetola maemo mo meepong gore e be ye e kgontšhago go thwala basadi.

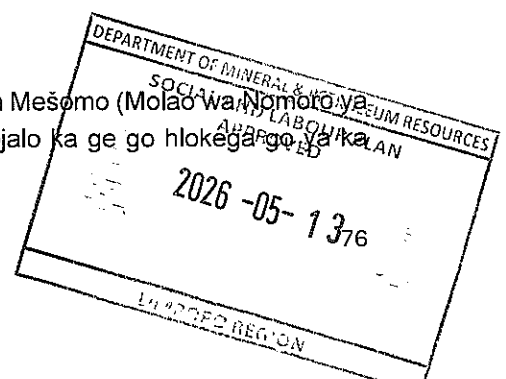
Tafola 34: Dipalopalo tša Tekatekano ya Mešomo go ya ka Foromo ya S go Koketšo II ya Melawana ya MPRDA (March 2009)

Maemo a mošomo	Monna					Mosadi					Palomoka	Šitišitšwe	
	A	C	I	F	W	A	C	i	F	W		Monna	Mosadi
Bolaodi bjo bophagame	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0
Bolaodi bjo bo phagamego	3	0	0	2	2	0	0	0	0	1	8	0	0
Ditšebi tše di nago le maswanedi a profešenale le tšeo di nago le maitemogelo le taolo ya magareng	10	0	0	0	2	2	0	0	0	0	14	0	0
Bašomi bao ba nago le bokgoni bja sethekniki le bao ba nago le maswanedi a thuto, balaodi ba bannyane, baokamedi, diforomane le baokamedibagolo	34	1	0	11	3	0	0	0	0	0	49	0	0
Go tšea diphetho tše di nago le bokgoni le tše di nago le tlhaologanyo	160	0	0	0	11	16	0	0	0	5	192	0	0
Go tšea diphetho mo go se nago bokgoni le mo go hlalositšwego	59	0	0	0	1	9	0	0	0	0	69	0	0
Palomoka ya bašomi ba go ya go ile	268	1	0	13	19	27	0	0	0	6	334	0	0
Bašomi bao e sego ba go ya go ile (ba motšwa o swere)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
PALOMOKA YA BAŠOMI	268	1	0	13	19	27	0	0	0	6	334	0	0

A = mo-Afrika; C = wa-Mmala; I = mo-India/mo-Asia; W = Mošweu; F = Mofaladi

2.6.3 Leanotiragatšo

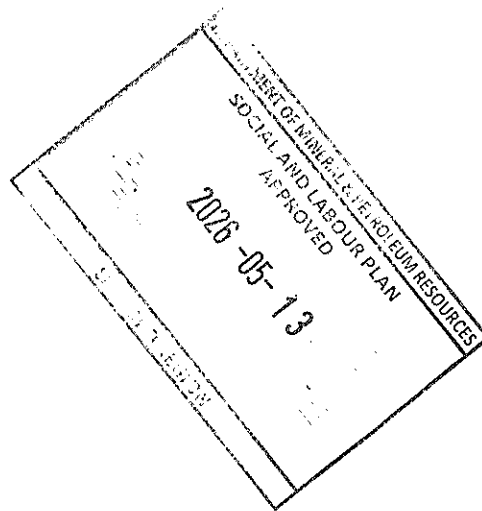
Mapochs e obamela dipeakanyetšo tša Molao wa Tekatekano ya Mešomo (Molao wa Nomoro 55 wa 1998), gomme o rometše pego go Molaodi-Kakaretšo bjalo ka ge go hlokega go ya ka

karolo ya 21 ya Molao woo. Ela hloko gore Mapochs pele a beakantše tlhokego ye ka tshepetšo ya Highveld.

2.6.3.1 Go Kgatha Tema ga ma-Afrika Borwa ao e Lego Kgale a Hloka

Mapochs e tla netefatša gore bonnyane bja 40% ya taolo ya yona e bopša ke di-HDSA ka ngwaga wa 2009. Moepo o ikgafile go kgotsofatša ka mo go feletšego pakane ye. **Tafola 35** ka tlase e laetša maikemišetšo a Mapochs a go oketša seabe sa di-HDSA mo mengwageng e mehlano (5) e tlogo.

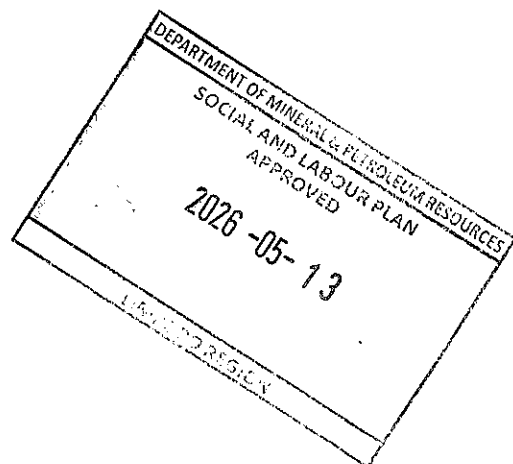

Tafolela 35: Leano la mengwaga e mehlano le maikemišetso a go kgatha tema ga HDSA ka go Mapochs

Legoro (Kreiti ya Paterson)	HDSA ya Kgonthe Bolaoding			Leano la HDSA Bolaoding														
	2009			2010			2011			2012			2013			2014		
	% HDSA	No HDSA	Palo Kakaretšo	% HDSA	No HDSA	Palo Kakaretšo	% HDSA	No HDSA	Palo Kakaretšo	% HDSA	No HDSA	Palo Kakaretšo	% HDSA	No HDSA	Palo Kakaretšo	% HDSA	No HDSA	Palo Kakaretšo
Bolaodi bjo bophagame	100%	1	1	100%	1	1	100%	1	1	100%	1	1	100%	1	1	100%	1	1
Bolaodi bjo bo phagamego	67%	4	6	67%	4	6	67%	4	6	67%	4	6	67%	4	6	67%	4	6
Go swanelega ka bokgoni bja profešenale le ba boiphihlelo ditsebi tša tša maphele le tša taolo ya magareng	91%	10	11	91%	10	11	91%	10	11	91%	10	11	91%	10	11	91%	10	11
Palomoka	83	15	18	83	15	18	83	15	18	83	15	18	83%	15	18	83%	15	18

HDSA = Ma-Afrika Borwa go e Lego Kgale a Hloka

*Hlokomela gore ngwaga o mongwe le o mongwe go tla dirwa lenaneo le lefisa la dipakane le go romelwa go DME.

Mapochs e dirišitše 2008 go hloma le go phethagatša Lenaneo le le swanetšego la Tekatekano ya Mešomo go ya ka karolwana ye e lego ka go **Mametletšo 2.6**, yeo e tlogo šomišwa go hlahla tshepedišo. Nakong ye, maano a go tšea magato ao a tseneletšego a go phethagatša Lenaneo la Tekatekano ya Mešomo a tla hlwekišwa, go akaretšwa: *mananeo a tšwetšopele ya HDSA, ditsela tša mošomo, maemo a tekatekano ya mešomo, maikemišetšo, tlhahlo, lenaneo la tlhabollo ya mabokgoni, methopo, dinako le ditekanyetšo.*

Lenaneo la Tekatekano ya Mešomo le tla phethagatšwa lebakeng la mengwaga e mehlano (5), ka morago ga fao le tla lekolwa gomme lenaneo le lefsa la mengwaga e mehlano (5) le tla beakanywa lebakeng le le latelago. Lenaneo la Tekatekano ya Mešomo le tla kgokaganywa le lenaneo la tlhabollo ya mabokgoni, lenaneo la go ithuta, lenaneo la tšwetšopele ya mešomo, boingwadišo le lenaneo la borutegi, le lenaneo la tlhahlo. Mapochs e tla phethagatša leano le le latelago la tiro go **Tafola 36** go hlola dibaka tša go kgatha tema ga di-HDSA mo maamong a taolo.

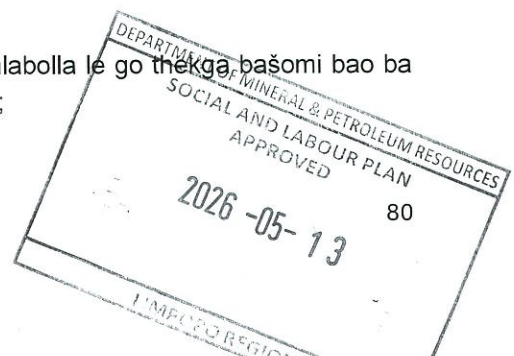
Tafola 36: Go kgata tema ga leanotiragatšo la di-HDSA

MOGATO	DILO TŠEO DI ROMELWAGO	LETŠATŠIKGWEDI LA BOIKEMIŠETŠO
Hlahloba dipelo tša BSESS le ditšhišinyo ka go Diprotšeke tša Tirelo tša SLP le Thekgo.	Go tsenywa ga dipelo ka gare ga Lenaneo la Tekatekano ya Mešomo.	April 2010
Tlhalošo ya Pego ya Tekatekano ya Mešomo yeo e arogantšwego ya Mapochs.	Pego ya Tekatekano ya Mešomo ya Mapogo.	May 2010
Hlahloba bokgoni le dikganyogo tša bašomi, go ya ka dinyakwa tša meepo.	Tsebišo yeo e ngwadilwego mabapi le bokgoni, dikganyogo le tšwetšopele ya bašomi.	June 2010
Šomiša peakanyo ya mošomo ya semmušo ya bakgopedi bao ba lemogilwego gore ba na le bokgoni ka go diriša maano a motho ka noši a tšwetšopele ya mošomo.	Merero ya tlhabollo ya motho ka noši ya bakgopedi bao ba kgethilwego.	June 2010
Hlama maano a go latelwa ka lebelo go bašomi bao ba HDSA bao ba lemogilwego bjalo ka bao ba nago le bokgoni bjo bogolo bja go tšwetšapele mešomo ya taolo mo lebakeng le lekopana.	Dipeakanyo tše di akgofilego tša bao ba hlaotšwego go tšwetšapele taolo.	July 2010
Go hlama lenaneo la tlhahlo ya setšhaba la bakgopedi ba ka ntle go tšwa ditšhabeng tša selegae le tša kgauswi go tlatša mešomo ye, ge e le gore bašomi ba ka gare ga naga ga ba swanelege go dira mešomo ya taolo.	Lenaneo la tlhahlo / matlafatšo ya setšhaba.	August 2010

Dipeakanyo tša lenaneo la go thwala go thwala di-HDSA le bakgopedi ba ka ntle bao ba swanelegago.	Leano la go thwala batho.	August 2010
MOGATO	DILO TŠEO DI ROMELWAGO	LETŠATŠIKGWEDI LA BOIKEMIŠETŠO
Go tsenywa ga borakonteraka mo thulaganyong ya tlhahlo ya mošomo le pasari, ka dintlha ka ga maitekelo, maikemišetšo le maano a go tšea magato a bašomi ba bona.	Tumelelo ya borakotraka ba motheo go ya ka dinyakwa tša tekatekano ya mešomo.	October 2010
Tlhokomelo le phethagatšo ya lenaneo la tekatekano ya mešomo.	Tšwetšopele go ya ka maikemišetšo ao a hlalošitšwego.	Ka mo go tšwelago pele
Beakanya leano le lefsa la tiragatšo la ditiro tše bohlokwa tša SLP bakeng sa 2011.	Leanotiragatšo le lefsa la SLP bakeng sa 2011	January 2011

Mapochs e diriša mekgwa ye e latelago go hlohleletša go kgatha tema ga di-HDSA ka mabokgoni a godimo le maemo a taolo:

- diriša BSESS go hlaloša ka tshwanelo motswako wa semorafe le bong bjo bo lego gona mo meepong;
- go sekaseka dipoelo tša BSESS mabapi le go kgatha tema ga di-HDSA;
- go šomiša mekgwa le mekgwa ya go kgatha tema ga bong bja Highveld go hlama melaotshepetšo ya Mapochs;
- go fana ka kgetho go di-HDSA bakeng sa maemo a bokgoni le a taolo, ge e ba di fihlelela dinyakwa tša mošomo;
- go fa tšwetšopele mananeong a tlhahlo a setšhaba, ao a lebišago tlhokomelo go tšwetšopele ya bokgoni go tšwa go ditšhaba tša selegae le tša bašomi bao ba romago, go tlatša maemo a bokgoni le a taolo;
- go šomiša maano a go thwala go reka ntle di-HDSA tšeo di swanelegago bjalo ka tsela ya mafelelo fela moo mananeo a tlhahlo a setšhaba a sa kgonego go kgotsofatša dinyakwa tša meepo;
- go hloma peakanyo ya tihatlamano, tlhabollo ya mošomo, le ditshepedišo tša taolo ya tshepedišo ka gare ga tshepedišo ya Bašomi go netefatša go tsena ga di-HDSA maamong a taolo;
- go tšwetša pele mešomo ka nako ye e beilwego, kudu-kudu ka gare ga diprotšeke tša diprotšeke tša diprotšeke;
- phethagatšo ya mananeo a taolo ya moriti go hlabolla le go thekga bašomi bao ba hlaotšwego ka go kgethega mešomong ya taolo;

- go lemoša le go ruta bašomi ka ga ditaba tšeo di amago bong, morafe le phapano go tšwetša pele setšo seo se sa kgethollego;
- go dira ditekolo tša motho ka noši tša bašomi ba maemo a fase ba HDSA go laetša batho bao ba ka swanelago maemo a taolo. Bašomi ba ba tla bewa mananeong a tlhabollo ao a akgošitšwego a motho ka noši gomme tšwetšopele ya bona e tla lekolwa ka dipoledišano tša ka mehla; le

72

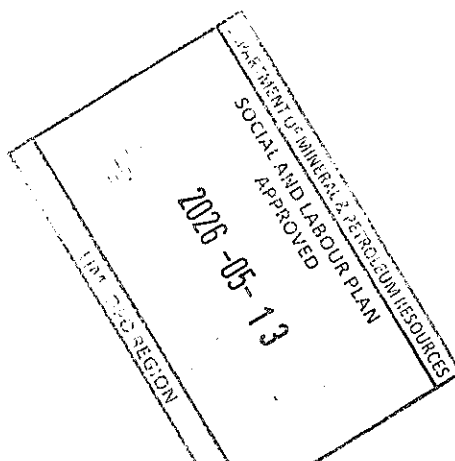
- go aba baeletši le bahlahlhi bao ba ikgethilego go batho ba HDSA bao ba bontšhago bokgoni le kganyogo ya maemo a godimo a bokgoni le taolo. Ka tsela ye, ba tla tlwaetšwa ka mo go lekanego gore e be bakgopedi bao ba nago le kgonagalo e kgolo ya go hlatlošwa;

2.6.3.2 Go tšea karolo ga basadi

Go rarolla ditaba tša histori sa Afrika Borwa, tšeo di dirilego gore bontši bja maAfrika Borwa bo thibelwe go tšea karolo mo ikonoming ya mohlakanelwa, kudukudu basadi, Mapochs e tšweleditše Molaotshepetšo wa Tekatekano ya Bong le Leano leo le lego ka go Leano la Tlasana la Tekatekano ya Mešomo (lebelela **Mametletšo 2.6**). Molaotshepetšo le Leano la Tekatekano ya Bong di netefatša gore basadi ba emelwa mešomong yeo ka tlwaelo e bego e lebelelwa e le ya banna fela, ke gore go netefatša gore basadi ba thwalwa mešomong ye e fapanego mo meepong. Mapochs e tla obamela 10% ya palo ya basadi bao ba šomago meepong go fihla ka May 2009, bjalo ka ge go nyakwa ke MPRDA. Tlhalošo le phethagatšo ya Karolwana ya Tekatekano ya Mešomo, bjalo ka ge go hlalošitšwe ka go **Mametletšo 2.6**, di tla akaretša le go hlaloša magato ao a lebanego le go kgatha tema ga basadi. Go kgatha tema ga basadi ka go Mapochs go tšewa gore go bohlokwa kudu.

Tafola 37 e laetša maikemišetšo ao a beilwego go kgatha tema ga basadi ka go Mapochs.

Leano la Tiragatšo la go oketša seabe sa basadi ka go meepo le tšweleditšwe ka go **Tafola 38**. Karolo 2.6.3.1 le dikgato tša tiro tšeo di **lego go Tafola 35** le tšona di bohlokwa go oketša go tšea karolo ga basadi ka go Mapochs. Leano la tekatekano ya mešomo ya Mapochs, ka tatelano ya maemo a pele, le tla lebiša tlhokomelo go oketšeng go tšea karolo ga (1) Bathobaso, (2) Bammala, (3) Maindia le (4) Basadi ba bašweu.

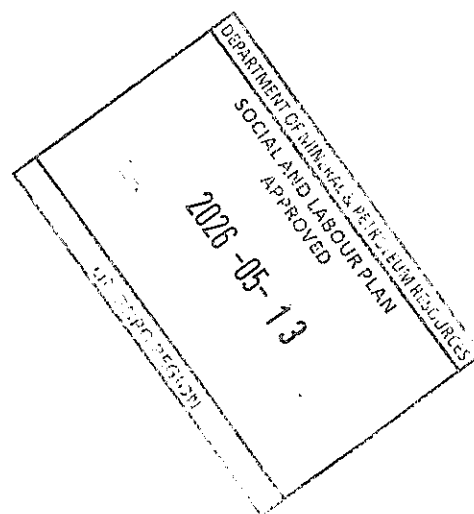
81

73 Tafola 37: Leano la mengwaga e mehlano le maikemišetšo a go kgatha tema ga basadi ka go Mapochs

Legoro (Kreiti ya Paterson)	Basadi ba Kgontho			Basadi bao ba rulagantswego														
	2009			2010			2011			2012			2013			2014		
	%	No Basadi	Palo Kakaretšo	%	No Basadi	Palo Kakaretšo	%	No Basadi	Palo Kakaretšo	%	No Basadi	Palo Kakaretšo	%	No Basadi	Palo Kakaretšo	%	No Basadi	Palo Kakaretšo
Bolaodi bjo bo phagamego	0%	0	1	0%	0	1	0%	0	1	0%	0	1	0%	0	1	0%	0	1
Bolaodi bjo bo phagamego	17%	1	6	17%	1	6	17%	1	6	17%	1	6	17%	1	6	17%	1	6
Ditsebi tše di nago le maswanedi a profeshenale le tšeo di nago le maitemogelo le taolo ya magareng	0%	0	11	18%	2	11	18%	2	11	18%	2	11	18%	2	11	18%	2	11
Bašomi bao ba nago le bokgoni bja sethekniki le bao ba nago le maswanedi a thuto, balaodi ba bannyane, baokamedi, diforomane le baokamedibagolo	0%	0	38	10%	4	41	9%	4	43	11%	5	44	14%	6	44	14%	6	44
Seka-bokgoni le temogo ya go tšea diphetho	15%	18	123	15%	19	126	16%	20	128	17%	22	130	17%	23	132	17%	23	132
Go tšea diphetho mo go se nago	17%	1	6	17%	1	6	13%	1	8	22%	2	9	22%	2	9	22%	2	9

bokgoni le mo go hlalositšwego																		
Palomoka	11%	20	185	14%	27	191	14%	28	197	16%	32	201	17%	34	203	17%	34	203

Tafola 38: Leanotiragatšo la go kgatha tema ga basadi ka Meepong

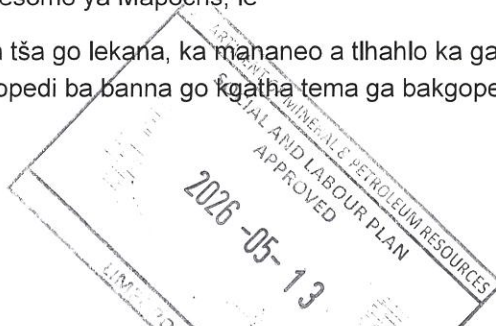
MOGATO	DILO TŠEO DI ROMELWAGO	LETŠATŠIKGWED LA BOIKEMIŠETŠO
Poledišano le go tšholla ditaba, mathata le diphapano tša kobamelo go ya ka Basadi ka Meepong (WIM).	Leanotiragatšo la tšwetšopele le la tiro la go tliša diphetogo tše bohlokwa le ditharollo tša naga ka Mapochs.	March 2010
Hlahloba dipolelo le ditšhišinyo tša WIM tša BSESS, SLP le Lenaneo la Tekatekano ya Mešomo (Mametletšo 2.6). Hlaola maemo a motheo mabapi le go obamela MPRDA le Tšhata ya Meepo, ke gore, lekanyetša sekgoba sa go obamela sa basadi mo meepong le go bona ge eba go tla kgonagala go obamela go fihla ka May 2009. Akaretša dipalopalo tša borakgwebo ba bagolo.	Hlaola kgonagalo ya phokotšo e kopana ka go obamela 10% ya phokotšo ya WIM ka Mapochs. Pego ka ga motheo wa maleba wa basadi ka go meepo le go lekanyetša sekgoba sa go obamela. Akaretša borakonstraka ba bagolo.	March 2010
Go ya ka se se boletšwego ka mo godimo, hlama leanotiragatšo tiro go rarolla bothata bja go obamela WIM mo Mapochs. Tsenya dikgato tše di tseneletšego tša: Ditefelo tša HLC le leano la go thwala go fana ka dinyakwa tša ka pela tša Mapochs.	Leanotiragatšo la go lebeletšana le basadi ka go bothata bja go obamela go Mapochs.	April 2010
Bjalo ka karolo ya leano la tiro leo le boletšwego ka godimo, hlama magato a go rarolla mathata ao a ka bago gona/mapheko ao a thibelago go tsenywa tirišong le go bolokwa ga WIM ka katlego, ke gore, go hlama magato a go fetola tikologo ya meepo ya mmele, go fetoša didirišwa tša thekniki, le go dira mananeo a temošo go dira gore maikutlo a banna go basadi a kwešišwe.	Thulaganyo ya go šogana le mapheko a Mapochs bakeng sa WIM.	April 2010
Beakanya lenaneo la go thwala la lebaka le letelele la WIM go Mapochs. Maikemišetšo e tla ba go thwala le go tlwaetša basadi ba maleba go tšwa go Roosenekal le ditšhaba tša kgauswi go fihlelela dinyakwa tša mabokgoni a lebaka le letelele a WIM. Se se tla swanelwa ke go akaretša lenaneo le le tseneletšego la tlhahlo go thoma ka 2008, ka ge se se tla tšea mengwaga ye meraro (3) go phethagatšwa pele se ka thoma go tšweletša dipolelo.	Lenaneo la go thwala le tlhahlo ya lebaka le letelele ya WIM go tšwa ditšhabeng tšeo di amegilego ke Mapochs.	August 2010

Go tšwela pele go hlokomela le go phethagatša protšeke ya WIM go ya ka Leano la Tekatekano ya Mešomo.	Tlhokomelo ya ka mehla ya protšeke ya WIM le maikemišetšo ao a boletšwego ka godimo.	Ka mo go tšwelago pele
MOGATO	DILO TŠEO DI ROMELWAGO	LETŠATŠIKGWEDI LA BOIKEMIŠETŠO
Šomiša magato ao a tšweleditšwego mo go Tafola 36 .	Tše di romelwago tše di lego go Tafola 36 .	Go ya ka Tafola 36
Beakanya leano le lefsa la tiragatšo la ditiro tše bohlokwa tša SLP bakeng sa 2011.	Leanotiragatšo le lefsa la SLP bakeng sa 2011	January 2011

Mekgwatshepetšo ye e latelago e tla phethagatšwa go netefatša gore basadi ba kgatha tema maamong ka moka a tiragatšo:

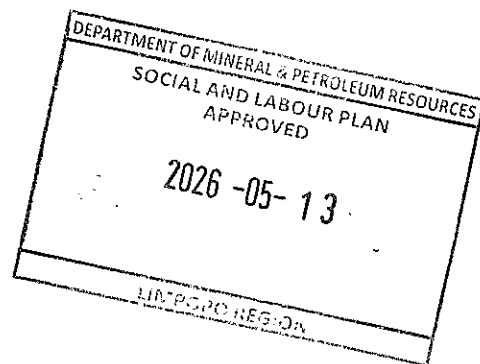
- go diriša BSESS go hlalosa ka tshwanelo motswako wa semorafe le bong bjo bo lego gona mo meepong;
- go sekaseka dipelo tša BSESS mabapi le go kgatha tema ga di-HDSA;
- go hlama mananeo a go oketša go kgatha tema ga basadi ka go Mapochs, le moo go kgonegago, go feta maikemišetšo ao a beilwego go **Tafola 36**;
- go fana ka kgetho go di-HDSA bakeng sa maemo a bokgoni le a taolo, ge e ba di fihlelela dinyakwa tša mošomo;
- go fa tšwetšopele mananeong a tlhahlo a setšhaba, ao a lebišago tlhokomelo go tšwetšopele ya bokgoni go tšwa go ditšhaba tša selegae le tša bašomi bao ba romago, go tlatša maemo a bokgoni le a taolo;
- go šomiša maano a go thwala go reka ntle di-HDSA tše di swanelegago bjalo ka tsela ya mafelelo fela moo mananeo a tlhahlo a setšhaba a sa kgonego go kgotsofatša dinyakwa tša meepo;
- go tsebiša le go ruta bašomedi go fokotša dikgopolo tša go se kwešišane le dikgopolo tša go se kwešišane tše di amago basadi;
- go fa bašomi ba basadi sebaka sa go tšea karolo medirong le ditlhohlo tše di lekanago le tše di fiwago bašomi ba banna. Se se tla kgontšha basadi go aga boitemogelo ka go intaseteri, ka go realo go ba dira gore ba kgone go ba bakgopedi ba maemo a godimo goba a taolo;
- go netefatša gore basadi bao ba nago le bokgoni bja go hlabologa ba elwa hloko ka botlalo gammogo le balekane ba bona ba banna, gomme ga ba hlokomologwe ka boomo mo tshepedišong ya tšwetšopele, ka go akaretša karolo ye e itšego ya basadi mo leanong la tšwetšopele ya mešomo ya Mapochs; le
- go fana ka dibaka tša go lekana, ka mananeo a tlhahlo ka gare ga tiragatšo, go swana le ao a fiwago bakgopedi ba banna go kgatha tema ga bakgopedi ba basadi.

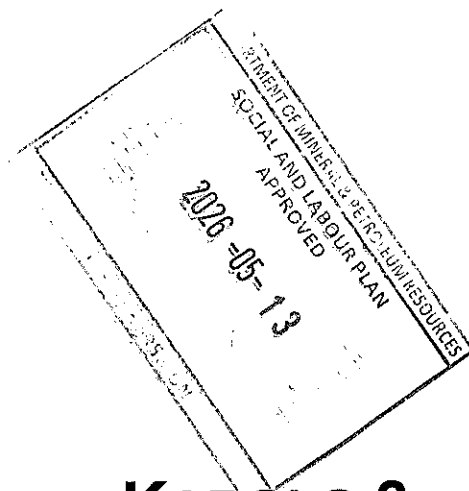

2.6.4 Bokgoni bja go aga (tlhabollo ya talente)

Mapochs e tla hlaola sehlopha sa ditalente sa batho bao ba nago le bokgoni bja go tlwaetšwa goba go hlomelwa ka mabokgoni ao a ka kgotsofatšago dinyakwa tša moepo. Sekhwama se sa ditalente se tla oketšwa ka mehla ka bakgopedi ba ba swanetšego, gape se tla hlwekišwa, ka ge bakgopedi ba atlega mananeong a go fapafapana a tšwetšopele (Bonaa Karolo 2.3).

Go tla hlabollwa letamo la bobedi la ditalente tša setšhaba, leo le akaretšago maloko a ditšhaba tša kgauswi tšeo di nago le bokgoni bja tlhabollo ya meepo le mabokgoni a mangwe ao a nyakegago ke Mapochs. Motlalo wa ditalente o tla fiwa bokgoni bjo bo lekanego bja go hlokomela Mapochs le dinyakwa tša yona tša mešomo.

KAROLO 3

LENANEO LA TLHABOLLO YA EKONOMI YA LEAGO

Molawana 46 (c)

3 LENANELO LA THLABOLLO YA EKONOMI YA LEAGO (LEDP)

Molawana 46 (c)

3.1 Sebopego le Mokgwa wa go Dira Dilo

3.1.1 Setlogo

Mapochs e butšwe semmušo ka di 20 June 1968. Ga e sa le go tloga ka nako yeo, moepo o kgonne go kgatha tema ye bohlokwa mo mengwageng ye 40 ye e fetilego mo tihabollong ya mananeokgoparara le ditirelo tša toropo ya Roossenekal. Mapochs e tšweleditše tihabollo ya mananeokgoparara go badudi ba selegae ba Roossenekal, yeo mathomong e bego e reretšwe bašomi ba meepo. Go oketšega ga palo ya batho mo tikologong go dirile gore go nyakege ditirelo tše di fetago tšeo di hwetšagalago gona bjale. Boitlamo bja Mapochs, ka tirišano le EMLM, ke go hwetša tharollo ya kabo ya meetse a ka gae ka Roossenekal, le ge e le gore maikarabelo a a wela ka tlase ga mmušo wa selegae. Lebaka la tšhomišano ya Mapochs mo ntlheng ye ke go tshwenyega ga moepo go netefatša gore dinyakwa tša motheo di fiwa setšhaba.

3.1.2 Mokgwa wa go dira dilo

Dikarolo tše di latelago di akaretša ditiro tša leano, tšeo di bopago motheo wa HRDP ya Mapochs. Hle bona **Lenaneo la Tirelo la Thušo la LEDP** leo le lego ka go **Mametletšo 3**.

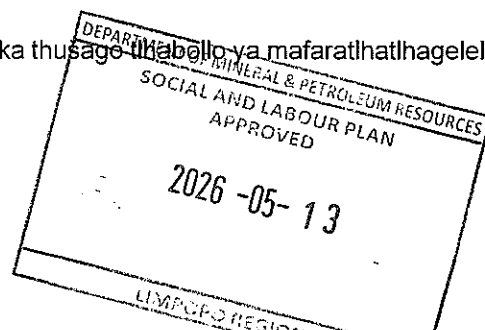
LEDP e tla leka go tšwetša pele kwano le go kgatha tema ga Mapochs mo maitekong ao a hlahlilwego a EMLM, GTLM le GSDM IDPs. Šomiša Dikarolo tša 3.2.1 le 3.2.2 go hlohletša go tsepamiša kgopolo go bommasepala ba. Merero e latelago ya motheo e tla bopa motheo wa PDP ya Mapochs:

- Leano la protšeke la LED (Leano la Tlasana le tsentšwe ka go **Mametletšo 3.1**);
- Leano la Maemo a Dintlo le Bophelo (Leano la Tlasana le bontšhitšwe go **Mametletšo 3.2**); le
- Leano la thekišo (Leano la Tlasa le bontšhitšwe go **Mametletšo 3.3**).

Merero ya go šoma ya LEDP yeo e thekgago e emela ditokumente tša mošomo tša Mapochs. Merero ye e tla mpshafatšwa ka mehla go laetša diphetogo tša bašomi le go laetša kgatelopele mo phethagatšong ya mešomo ya SLP. Lebelela Karolo 1.15 go hwetša tlhalošo ye e tseneletšego ya ka moo Merero ya Tirelo ya LEDP yeo e thekgago, goba Merero ya ka fase, e šomago ka gona.

Nepo ya LEDP ya Mapochs ya 2010 – 2014 e tla ba:

- go beakanya CSR ya Mapochs le maano a tihabollo ya go ya go ile le EMLM, GTLM; le GSDM IDPs;
- go hloma diprotšeke tša LED tšeo di ka thusago tihabollo ya mafaratlhatlhagelelo, tlhomo ya boiketlo le phedišo ya bodiidi;

- koketšo ya maemo a thekišo yeo e theilwego godimo ga HDSA le setšhaba go ya ka maemo a thekišo ya meepong; le
- go godiša go hlongwa ga borakgwebo gare ga maloko a malapa a bašomi.

Go ya ka katlego ya diprotšeke tša bjale tša LED, LEDP ya mengwaga e mehlano (5) e tla hlongwa mo ngwageng wa 2014, le mengwageng ye mengwe le ye mengwe ye mehlano (5) ka morago ga fao go fihla ge e tswalelwa. **Lenaneo la Kakaretšo la Tiragatšo ya LEDP le bontšhitšwe go Tafola 39**

Tafola 39: Leanotiratšo Kakaretšo la LEDP

MOGATO	DILO TŠEO DI ROMELWAGO	LETŠATŠIKGWEDI LA BOIKEMIŠETŠO
Tshekatsheko ya dipoelo, ditšhišinyo le maano a go tšea magato go tšwa go BSESS. Peakanyoleswa ya merero ya tiragatšo le phetošo ya merero ya tiragatšo yeo e ka dirwago go ya ka maitekelo.	Mešomo ya go tšwela pele le diprotšeke tša go šoma tša LED. Taodišosengwalo ya ditaodišosengwalo tša LED.	March 2010
Go aba methopo ya phethagatšo ya LED ye e swarelelago ka botlalo le kgokaganyo ya dikgato tša LED go Mapochs.	Go fa batho maikarabelo ao a ikgethilego. Go aga LEDP ka gare ga mešomo ya go bega mola, le go hloma mekgwa ya taolo ya tshepetšo.	April 2010
Tirišo ya LEDP	Maanotshepetšo a a fapafapanego ao a hlomilwego le ao a thekgwago.	May 2010
Peakanyoleswa ya mengwaga ye mehlano (5) ya LEDP, yeo e theilwego godimo ga Leanotiragatšo Tšhireletšo la LEDP leo le tsentšwego.	Go hlwekišwa ga ditšhupetšo tša go logaganya tša IDP, diprotšeke tša LED, Lenaneo la Tlhabollo ya Kgwebo, Lenaneo la Dijo, Lenaneo la Maemo a Bophelo le Lenaneo la Thekišo.	July 2010
Tiragatšo ya merero ya tiragatšo go Karolo 3 ya Karolo 1.16 ya tokumente ye, le kopanyo ya borakonteraka ba bagolo.	Go ya ka Tafola 3 . Kopanyo ya borakontraka ba bagolo.	October 2010
Go tšwela pele go hlokomela, kgatelopele le go bega ka ga phethagatšo ya HRDP.	Pego ya kgwedi ka kgwedi.	Ka mo go tšwelago pele
Beakanya leano le lefsa la tiragatšo la ditiro tše bohlokwa tša SLP bakeng sa 2011.	Leanotiragatšo le lefsa la SLP bakeng sa 2011	January 2011

Bjalo ka ge go hlalošitšwe ka go Karolo 1.13 le Karolo 3.2, karolo ya mošomo wa tšhemong ya BSESS e dirilwe go Mapochs go tloga ka 25 go fihla ka 28 September 2007 go laetša dika tša ikonomi le leago tša tikologo yeo e dikologilego moepo, le tša mafelo a mathomo a mošomo, le go hloma motheo wo o nepagetšego wa go hlabolla SLP. Mapochs e dirile tshekatsheko ya maano a tlhabollo ya LED, maano le maitekelo a Afrika Borwa, Profense ya Limpopo, EMLM le GSDM.

Bakeng sa dipoelo tša nyakišišo, bona pego ya BSESS yeo e lego ka go **Mametletšo 1.2**. Tshedimošo yeo e lego go BSESS e šupa go karolo ye nngwe le ye nngwe ya LEDP, ke gore, BSESS e neile tshedimošo ya maleba mabapi le dinyakwa le molaotlhakwa wa ikonomi le leago, yeo e kgontšhitšego go hlama maano a maleba a LED.

3.2 Tshedimošo ya Ikonomi ya Leago

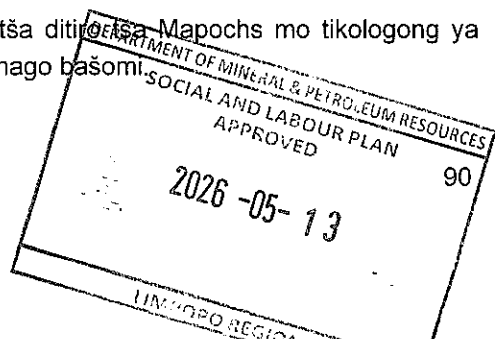
Molawana 46 (c) (i) le (ii) (a)

Mametletšo 1.2: pego ya BSESS

3.2.1 Matseno

Tshedimošo ye e tseneletšego ya leago le ikonomi ya lefelo la go šoma la Mapochs e filwe ka go Pego ya **Tshekatsheko ya Leago le Ikonomi ya Selete** yeo e tsentšwego bjalo ka karolo ya pego ya BSESS yeo e lego ka go **Mametletšo 1.2**. BSESS e šomile go laetša maatla ao a lego gona a Ikonomi ya Leago mo lebakeng la tiragatšo. Nyakišišo e akareditše gape bašomi ba Mapochs gomme e be e le go laetša mohuta wa tšhomišano ya moepo le bašomi le ditšhaba. Pego ya BSESS e utolla maemo a maleba a maikarabelo a leago le go kgatha tema mo go nyakegago ke Mapochs ka ditšhabeng tša kgauswi le tše kgolo tšeo di romelago bašomi. Se se latelago se dirilwe bjalo ka karolo ya CBNRM:

- go dira tshepetšo ye e tseneletšego ya ditherišano le bakgathatema go tšwa go Mapochs, EMLM, GTLM, GSDM, le CBOs (lebelela **Tafola 2**);
- go dira nyakišišo ya komporong ya tshedimošo ya leago le ikonomi le maano a tlhabollo ao a lego gona ao a lego ka gare ga ditlabakelo tša mmušo tša bosetšhaba, tša profense, tša selete le tša selegae (ke gore, Dipalopalo tša Afrika Borwa, di-IDP, Datha ya Dipalopalo le Boto ya Melao ya Mmasepala);
- go nyakišiša ditokumente tša EMLM, GTLM le GSDM IDP gore go tle go lemogwe ditlhohlo le dielo tša maemo;
- go sekaseka dinyakwa tša batho bao ba lego kgauswi le wena;
- lemoga motheo wa mananeokgoparara le mabokgoni ao a lego gona ao a amago katlego ya diprotšeke tša tlhabollo ya go ya go ile; le
- go lemoga ditlamorago tše di ka bago gona tša ditšhaba Mapochs mo tikologong ya ikonomi le ikonomi le mafelo a magolo ao a romago bašomi

Lefelo la Kgatelelo le hlalošwa bjalo ka mafelo, ditšhaba le tshepedišo ya ikonomi ya leago tšeo di angwago ka kottoloho ke tiragatšo ye e itšego, yeo e hlalošwago go tšwa nyakišišong ya motheo ya saense ya ikonomi ya leago, go swana le BSESS.

3.3 Kgatelelo ya ikonomi le leago ya tiragatšo mo setšhabeng seo moepo o lego go sona

Molawana 46 (c) (ii) (b)

Mametletšo 1.2: Pego ya Tlhatlhobo ya Leago le Ikonomi ya Selete ka go CBNRM

3.3.1 Seemo sa motheo

BSESS yeo e dirilwego go laetša dinamiki tša Mapochs le malapa a bašomi, ditšhaba tše di dikologilego, ditšhaba tšeo di romelago bašomi le dibaka tše di hlahlilwego. Lebelela pego ya BSESS go **Mametletšo 1.2**.

3.3.2 Ditlamorago

Nakong ya go šoma ga meepo, ditšhaba tša selegae di fiwa mešomo gammogo le ditirelo tša go tsenya tirišong ga meepo. Ka gare ga tikologo ya bjale ya taolo le ka lebaka la ditlwaello tša boditšhabatšhaba, dikhamphani tša meepo di a nyakega go thuša tlhabollo ya kgwebo ya selegae le go fa dikgwebo tša selegae maemo a godimo go ya ka dinyakwa tša tšona tša thekišo. Ka kakaretšo, meepo e thuša go fokotša bodiidi le kgolo ya ikonomi mola bakgathatema ba mmalwa ba holega ka meepo.

Mapochs e na le khuetšo ye e lebanyago ya ikonomi ka ditshenyagelo tša yona tša go šoma. Moepo o thekga diintasteri tše di fapafapanego ka ditshepetšo tša ketane ya kabo ka go hlola lehumo, mešomo le letseno leo le lefiwago lekgetho ka gare ga mmasepala wa selete se segolo. Ditšhaba tša selegae, kudukudu tša Roosenekal, Groblersdal le Burgersfort, di holwa ke moputso le ditshenyagelo tša bašomi. Moepo o šomiša tšhelete go dikgwebo le borakantšho go EMLM, GTLM le GSDM, tšeo ka lehlakoreng le lengwe di šomišago tšhelete go dikgwebo tše dingwe le borakantšho. Ditshenyagelo tša bašomi ba Mapochs le ditshenyagelo tša meepo go dikgwebo le borakantšho di hlola seabe se matla sa go oketša ikonomi ka ditšhabeng tše.

Mapochs e thwala bašomi ba go ya go ile ba 185 le ba go ya go ile ba 149. Mo e ka bago dipersente tše 80 tša bašomi bao ba thwetšwego ba tšwa go GSDM. Go hwetša tatelano ya bogolo bja mešomo ye e sa lebanyago le ditlamorago tša letseno la moepo, motšweletši wa tše nne (4) o šomišitšwe ka lebaka la go ithekgu kudu le seabe sa Mapochs mo ditšhabeng tša selegae. Se se ra gore, ge palomoka ya bašomi ya batho ba 344 e tšewa, mešomo ye e ka bago 1 376 yeo e sa lebanyago e tšweletšwa go ya ka kgopolo ya gore letseno ka moka le šomišwa ka mmasepala. Go ya ka bahlokamedi goba baholegi, mošomi ye o mongwe le yo mongwe o thekga batho ba bahlano (5) ka palogare, a tliša palomoka ya maphelo a batho go a amanago le Mapochs ka go GSDM go 6 880. Se se tlišwa gape ke gore Highveld ka eMalahleni, e thekgeile ka botlalo ka diminerale go tšwa moepo go tšweletša. Ge go elwa hloko gore Highveld e thwala batho ba

go feta ba 2 000, mešomo ye mengwe ye 25 000 yeo e sa lebanyago e amana le Mapochs (go tšea phulo ya go oketša ya tše tharo tše di sepelelanago le eMalahleni le palomoka ya go ithekga ya tše hlano). Se se hlola khuetšo ya palomoka ya maphelo a batho ba 31 880 bao ba amanago le mešomo ya Mapochs le Highveld (bao ba ithekgilego ka Mapochs). Ka go realo, moepo wo o na le khuetšo ye kgolo ya leago le ekonomi ya bogolo bjo bo phagamego.

Meputso ya ngwaga ka ngwaga go ekonomi ya GSDM e ka ba R36 milione. Tšhelete e šomišwa kudu metseng ya Middelburg, Lydenburg le Groblersdal. Bjalo ka ge go boletšwe, go ithekga ka ekonomi ya setšhaba ka go šoma ga meepo gantši go bakwa ke bokgoni bja go reka meepo. Thekišo e hola kudu diintasteri, mafelo a ditoropo a kgole le moepo gomme ka fao ditšhaba, bjalo ka Roosenekal, di ithekgile kudu ka meputso ya bašomi ba tšona.

Go ya ka thekišo ya Mapochs yeo e phatlaleletšego ka 2008, GSDM e goga 1% ya ditshenyagelo ka moka tša thekišo. Ka fao ekonomi ya setšhaba sa meepo e ithekgile kudu ka ditšhelete tša meputso go feta ka thekišo ya selegae.

Ditshenyegelo tša taolo ya meepo di tla fa mmušo bokgoni bja go aba mananeokgoparara le ditirelo. Ditefelo tše di latelago di dirilwe go Mmušo wa Afrika Borwa ka 2008:

- makgetho a bokgoni– R312 596.00;
- Sekhwama sa Inšorensa ya go se Thwalwe (UIF) – R227 991.00;
- motlakase – R2 924 813.00;
- meetse – R27 309.00;
- dikgokaganyo – R286 824.00; le
- sekgahla le lekgetho - R18 003.00;

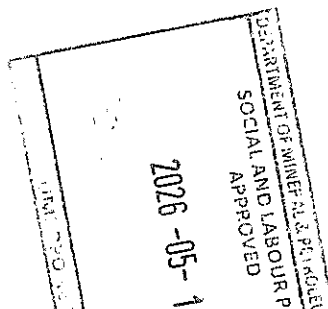
Ela hloko gore ditshenyegelo tša Motšhelo wa Boleng bjo bo Okeditšwego (VAT) ga di kgonthišege ka ge tefelo e dirilwe ka tlase ga Highveld.

3.3.3 Leano la go gata mogato

Go ya ka BSESS, tlhako ya Taolo ya go ya go ile e kgobokeditšwe go rarolla ditaba tša Ekonomi ya Leago le ditlamorago tša moepo, le go nolofatša LED le kobamelo ya dikokwane tša Tšhata ya Meepo. Ditšhupetšo tše mmalwa tša motheo le ditšhišinyo di dirilwe go **Tafola 40** go tšwa go BSESS, ka kamano ye e kgethegilego le LED:

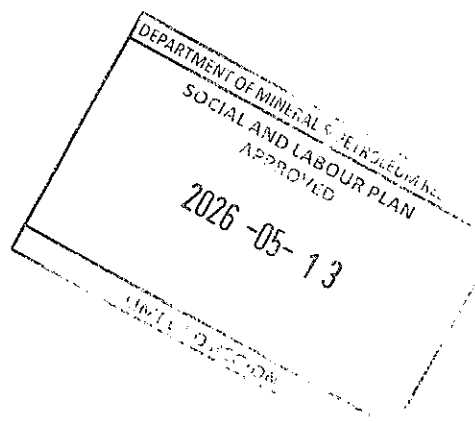
- bašomi bao ba hudugelago dinageng tša ka ntle
- maemo a bodulo le a bophelo
- thekišo; le
- tšwetšopele ya setšhaba, ya setšhaba le ya setšhaba.

Dikeletšo tše di tšweleditšwe ka go Leanotiragatšo la Thekgo la LEDP leo le lego go **Mametletšo 3**.

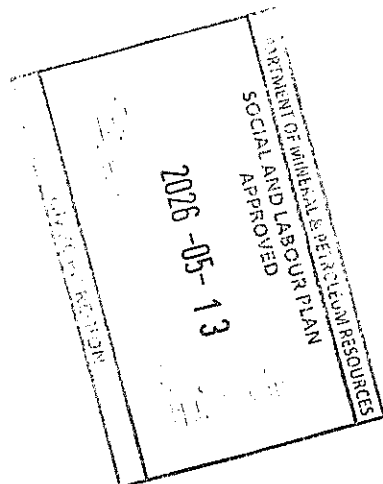

Tafola 40: Tlhako ya Tlhabollo e Swarelelago

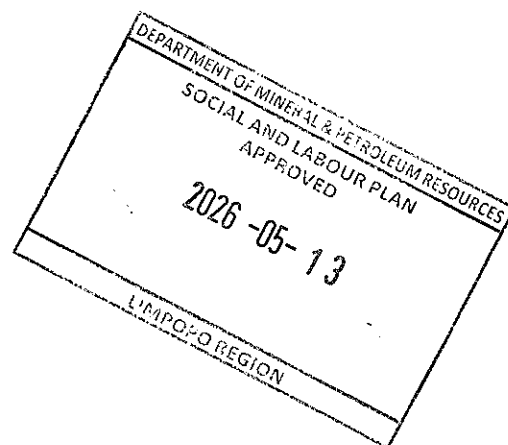
Lefelo la go Tsepamiša Kgopolo	Ditlamorago	Tlhagišo	Tiragatšo
TLHABOLLO YA BAŠOMI			
Maemo a bophelo ao a sepelelanago le maemo a lenyalo a bašomi.	Tlhokego ya go rarolla dipeakanyo tša bophelo bja bašomi, kudu bao ba dulago mekhukung le mekhukung ya leraga (mafelo a bodulo ao a sego a semmušo).	Bona mekgwa ya phethagatšo yeo e lokeleditšwego ka fase ga HLC.	Bona mekgwa ya phethagatšo yeo e lokeleditšwego ka fase ga HLC.
Mengwaga le maemo a lenyalo a bašomi.	Tlhokego ye kgolo ya HRDP go bašomi bao ba lego maamong a godimo a bophelo bja bona bja mošomo le bao ba sa rutegago. Bašomi bao ba nyalanago ba na le maemo a godimo a mošomo ka baka la maemo a godimo a bašomi bao ba nyalanago. Go na le sebaka sa go tšwetša pele le go godiša dikhoiti tša bong le bong. Go na le tlhokego ya tlhahlo le peeletšo go bašomi ba bafsa le maloko a setšhaba go lefelela tahlegelo ya bokgoni bjo bo ka bago gona, bjalo ka ge le ge moloko wo mogolo wa bašomi o rola modiro. Go na le sebaka sa go fa bašomi ba meepo bokgoni bja go rwa go tšwa go makala a mangwe go ba kgontšha go hwetša mošomo lefelong le lengwe ka morago ga go tswalela meepo.	Abela methopo ya phethagatšo ya HRDP yeo e swarelelago ka bollalo le kopanyo/kgokaganyo ya mananeo a magareng ga Mapochs le borakonteraka. Tshekatsheko le peakanyoleswa yeo e tšwelago pele ya HRDP le tshepetšo ya tiragatšo (Mapochs a swanetše go ba le mekgwa wa go netefatša gore borakontra ka obamela). Hlaola sehlopha sa ditalente gare ga bašomi ba bafsa le go phethagatša tlhahlo ya mabokgoni le peakanyo ya tšwetšopele ya mošomo go tlatša mešomo yeo e hlotšwego ka go lloša modiro goba go tlogela mošomo. Šomiša peakanyo ya bohwa le go thwala bašomi bao ba se nago bokgoni go tšwa setšhabeng sa selegae go phetha tshepetšo ya bohwa.	Diriša database ya nyakišišo bjalo ka tlhahlo ya go hlama HRDP yeo e swanetšego. Thoma mananeo a go tsebiša batho ka ga dikholego tša tlhabollo ya mabokgoni a lebaka le letelele. Kgetha goba šomiša mothuši wa tlhabollo ya mabokgoni yo a lego gona go hlahla bašomi le go hlama mananeo a tlhahlo. Kopanya diporofaele tša mošomo le mananeo a mošomo le mananeo a tlhahlo le a borutegi. Hlama dihlopha tša maleba tša baeletši. Beakanya le go aba mafelo a bohlokwa a tshepetšo le ditšhupetšo go bašomi bao ba rwelego maikarabelo a mešomo ya HRD. Fana ka ditšhupetšo (mohlala, dibonase/dikholego) go bašomi bao ba phethago dithuto/dithuto, mohlala, ditifiketi tša bašomi. Tšweletša dipego tša ngwaga ka ngwaga tša tshekatsheko le tšwetšopele.

		Hlaola bakgopedi ba tšwetšopele ya maemo a godimo a mešomo ka gare ga mešomo. Beeletša bašomi ka dikema tša ditšhušumetšo tša HRD.	
--	--	--	--

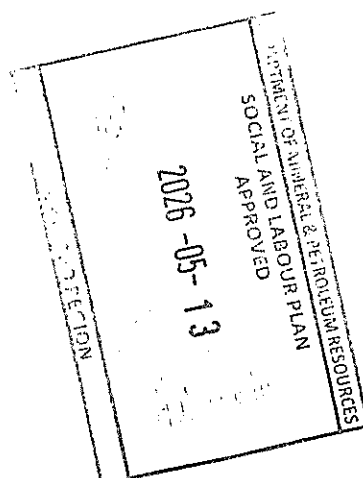

Lefelo la go Tsepamiša Kgopolo	Ditlamorago	Tlhagišo	Tiragatšo
	Ditshenyegelo tše di ka bago gona ka lebaka la palo ye kgolo ya bašomi bao ba lego dihlopheng tša mengwaga ya kotsi ya HIV/AIDS. Go swanetše go elwa hloko kgonagalo ya go ba gona le maemo a nnete a HIV.	Tšwela pele ka lesolo la go tsebiša batho ka ga AIDS. Tšwela pele ka lenaneo la VCT. Tsenya tirišanommogo ka gare ga lenaneo la mmušo la peakanyoleswa ya HIV/AIDS. Dira dipeakanyetšo tša ditšhelete tša ditshenyegelo tša ka moso tša kalafo le mananeo a thekgo ya bašomi.	Hlama dikgokagano le baemedi ba maleba ba mmušo. Go phatlalatša tshedimošo ka ga tšhomišano le phihlelelo ya lenaneo gare ga bašomi. Hlama lenaneo la HIV/AIDS klinikeng ya meepo le/goba mmogo le dintlo tše dingwe tša meepo mo tikologong le go kgetha modiredi wa tša leago/maphelo go rarolla ditaba tše di amanago le peakanyo ya lapa, keletšo ya lenyalo le ditaba tše di amanago le tšona.
Maemo a mošomo, maemo a thuto le dinyakwa tša bokgoni.	Dikotsi tša go se fihlelele dipakane tša go bala le go ngwala (kudu gare ga bakgopedi ba ABET). Go swanetše go hlokomelwa tshepetšo ya phethagatšo ya ABET go netefatša gore bašomi bao ba nago le bokgoni bjo bogolo ga ba ingwadišetše diklase tša ABET. Go nyakega gore go netefatšwe gore moabi wa ditirelo yo a kgethilwego o na le ditlabele, bokgoni le bokgoni bjo bo nyakegago (tše di lebanego le meepo) le gore moabi wa ditirelo ke dingongorego tša SEB.	Go oketša tsebo mananeong a ABET le go hloma mekgwa ya go nolofatša phihlelelo ye bonolo ya ABET. Feleletša maikemišetšo a go ingwadiša go ABET. Hlahloba mokgwa le mekgwa yeo e swanetšego go amogelwa ke mothuši wa ABET. Beakanya dikelo tša kgetho go lebiša šedi le go bea pele go kgatha tema ga badiredi ba maleba. Go hlama mekgwa ya go oketša go kgatha tema mananeong a ABET a tlhabollo ya mabokgoni.	Hlama sehlopha sa mošomo/komiti go hlama le go hlama leano le le swanetšego la tlhagišo (go ya ka maemo a polelo le go bala le go ngwala). Hlahloba diphihlelelo tša nyakišišo go ya ka maikemišetšo a mathomo ao a beilwego go ngwadišo ya ABET. Kgothaletša le go hlama ditšhupetšo tša go netefatša go ngwadišwa le go kgatha tema ga bašomi. Hlama tshepedišo ya go rekota mananeo ao a abjago, dipolelo tša tlhahlo, maemo a go tšea karolo, kego ya katlego le go tlogela, bj.bj. Se se bohlokwa kudu go Mapochs go nolofatša tlhokomelo ya borakantšho bja motheo go netefatša gore maikemišetšo le dikenno tša SLP di a fihlelelwa. Hlama Memorantamo wa Kwano magareng ga Mapochs le borakantšho ba motheo go rarolla ditaba tše di amanago le go se obamele (mohlala, ge dikhamphani di sa fihlelele maikemišetšo ao a dumelelanowego). Beakanya ditokumente tša nyakišišo ka dipolelo tša tlhahlo go nolofatša dipego tša ngwaga le ngwaga go DME.

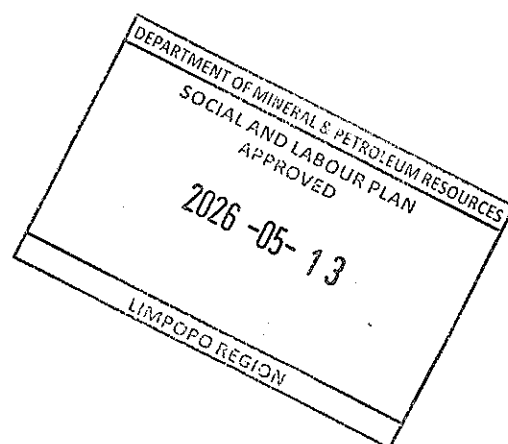
Tlhokego ya go hloma HRDP ka bottlalo, le go phatlalatša tshedimošo ka ga mananeo a. Tlhokego ya go nolofatša phihlelelo ya	Hlahloba mekgwa yeo e lego gona ya HRDP le ya tshedimošo. Go oketša temogo ya mananeo a borutegi ao a abjago ka Mapochs (kudu mabapi le maemo a godimo a temogo)	Kgetha setsebi sa HR go dira tshekatsheko ya dinyakwa, kelo ya dibaka le tlhaloso ye e tseneletšego ya HRDP. Lenaneo la go hlama le go hlama lenaneo la go hlama. Go phatlalatša tshedimošo ka ga mananeo a borutši le go nolofatša phihlelelo mananeong a.
---	--	---

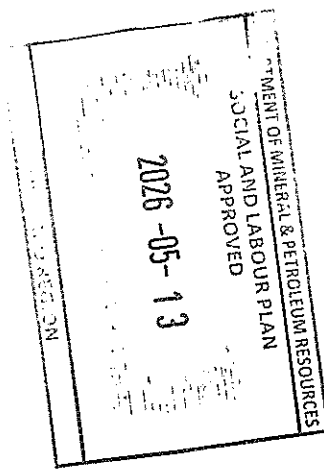
Lefelo la go Tsepamiša Kgopolo	Ditlamorago	Tlhagišo	Tiragatšo
	dikholego tša thuto go bašomi bao ba nago le maemo a godimo a thuto go feta ABET bao ba nyakago go tšwela pele ka dithuto tša bona. Fana ka ditšhupetšo go bakgopedi bao ba nago le kgahlego bao ba nyakago go ithuta ka mo go oketšegilego. Kotsi ya go thibela bašomi bao ba nago le maemo a fase a thuto go tšwa go dibaka tša tšwetšopele ya mešomo.	gare ga bašomi ba Mapochs le bao ba nago le maemo a 12 bao ba nyakago go tšwela pele ka dithuto tša bona). Kopanya dikgahlego tša bašomi le dinyakwa tša khamphani, hlaola bakgopedi bao ba swanetšego, le go fana ka phihlelelo ya borutegi le/goba boingwadišo. Hlaloša mabaka ao a dirago gore go se be le kgahlego go tšwetšopele ya mabokgoni le tlhabollo ya mabokgoni. Hlagaša dikelo tša kgetho ya maitekelo a HRDP le tlhabollo ya kgwebo go akaretša bašomi ka moka.	Kopanya diporofaela tša mošomo le mananeo a mošomo le mananeo a tlhahlo le a borutegi. Kopanye le bakgopedi ba ABET le bašomi ba bangwe go hwetša lebaka la go se be le kgahlego/go se be le maikemišetšo (mo go kgonegago) le: - o Fana ka tshedimošo ka ga tlhahlo le ditirelo. - o Ruta bašomi ka dikholego tša ABET, tlhabollo ya mabokgoni le dibaka tše dingwe tšeo di abjago ka Mapochs. - o Boledišana le bašomi ka ditsela tše bohlokwa tša go ba thuša le go lemoga mananeo a mangwe a tlhahlo. - o Hlaloša kamano magareng ga tlhabollo ya mabokgoni le tšwetšopele ya mešomo.
	Tlhokego ya go fa bašomi bokgoni bja go rwala go tsena dikarolong tše dingwe tša ekonomi. Go swanetše go netefatšwa gore lenaneo la go fokotša le go tloša le kgokagantšwe le mananeo a tlhabollo ya mabokgoni.	Netefatša gore mananeo a mabokgoni a akaretša mabokgoni ao e sego a ka ao a amanago le go katološa motheo wa mabokgoni a bašomi le go fana ka dibaka tše dingwe tša go iphediša. Aga godimo ga mabokgoni ao a sego gona ao a amanago le meepo gomme o diriše mabokgoni a ka go dikgato tša LED.	Hlahloba HRDP yeo e lego gona gore o kgone go amogela go šomišwa ga dithekniiki tše ntši. Hlama lenaneo la go swana la mabokgoni go aga godimo ga mabokgoni ao a lego gona ao e sego a go epa. Kopanya mananeo a bokgoni le thekišo, thekgo ya BEE le tlhabollo ya SMME.

	Go swanetše go rarolla ditaba le dipelaelo tša bašomi go netefatša gore peeletšo ya tlhabollo ya mabokgoni ga e lahlege go dikhamphani tše dingwe tša meepo goba dikarolo tše dingwe tša ekonomi.	Hlahloba mekgwa ya go thwala yeo e amogetšwego ke Mapochs. Hlamba tshepedišo ya dingongorego go rarolla dipelaelo tša bašomi/dikakanyo tše di fošagetšego mabapi le dikontraka tša mošomo.	Kgetha setsebi se se ikemetšego go nyakišiša mafokodi ao a ka bago gona tshepedišong ya go thwala. Boledišana le bašomedi go rarolla dipelaelo/dikakanyo tše di fošagetšego (kudu tšea nako go hlalošetša bašomedi dikontraka)
	Tlhokego ya go sekaseka maemo a mešomo le maemo a bašomi go hwetša maemo a maleba mo tiragalong (mošomo)	Hlaola dihlopha tša mošomo tša nakong e fetilego kgahlanong le tshepedišo ya profele ya mešomo ya bengmešomo ba bona go laetša ge e le gore	Diriša database ya nyakišišo go dira tshekatsheko ya go bapetša ya maemo a mošomo a nakong e fetilego le a bjale. Hlaola bašomi bao ba swanetšego go godišwa.

Lefelo la go Tsepamiša Kgopolo	Ditlamorago	Tlhagišo	Tiragatšo
	go dira diprofaele).	boitemogelo bja mošomi bo šomišwa gabotse kua Mapochs goba bo ka agwa go kgotsofatša dinyakwa tša ka moso. Beakanya diprotšeke tša profele ya mošomo tšeo di sepelelanago le sebopego sa go bega sa Foromo ya S mo tokollong ya SLP.	Abela le go aba methopo ya ditšhelete le thekniki go tšwetšopele ya bašomi bao ba hlaotšwego.
	Kotsi ya go palelwa ke go fihlelela maikemišetšo a HRD.	Go tšwetša pele ka mafolofolo HRDP le go nolofatša phihelelo ya mananeo a.	Hlamba leano la tlhagišo go godiša tlhokomedišišo le lenaneo la tšhupetšo go hlohleletša go kgatha tema ga HRDP.
	Ditshenyegelo tše di ka bago gona go ya ka dipeakanyo tša phokotšo ka lebaka la histori se se telele sa tirelo ya maloko a mangwe a bašomi.	Dira dipeakanyetšo tša ditšhelete tša dikholego tše di ka bago gona tša ka moso le mananeo a thekgo ya bašomi. Kgonthiša bokgoni bja bašomi ka go fana ka dibaka tše dingwe tša go iphediša. Hlahloba bokgoni gare ga bašomi bao ba lego gona go ba baabi ba ditirelo tša ka moso go Mapochs.	Hlahloba le go sekaseka dipeakanyetšo tša kgwedi le kgwedi tša phokotšo go kgonthiša gore ditšhelete di a lekana. Tšweletša/fetša tshepedišo ya go fokotša le go tloša. Fana ka tlhahlo ya mabokgoni go kgonthiša bašomi go fihlelela dibaka tše dingwe tša go tšweletša letseno.

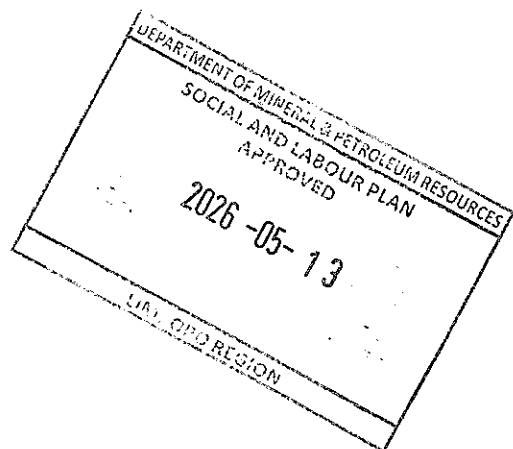

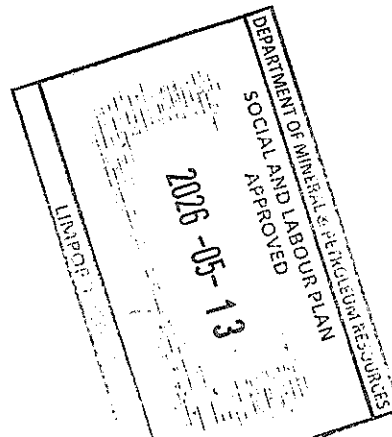

Tshepedišo ya Poledišano.	Go swanetše go elwa hloko gore Sepedi ke polelo ye e bušago kudu gare ga badiredi.	Kgonthiša gore Sepedi o bonagatšwa ka gare ga dikgokagano ntle le go kgetholla dipolelo tše dingwe.	Se se ka fihlelelwa ka go bonagatša Sepedi ka gare ga diteng tša poledišano tšeo di šomišwago go boledišana le bašomi, ge go kgonega.
Tshepedišo ya go thwala batho.	Kotsi ya go se latele molao wo o amegago wa mošomo ka go se bee bašomi ka moka (go akaretšwa bašomi bao ba thwetšwego ke borakantšho) ka fase ga tshepedišo ya go thwala ya semmušo.	Kgonthiša gore bašomi ka moka bao ba thwetšwego ka moso ba thwalwa ka mekgwa ya go thwala ya semmušo.	Go swanetše go ba le database ya bašomi ka moka ba ka moso bao ba bonagatšago tsela yeo tshepedišo ya semmušo ya go thwala batho e latetšwego ka yona mo thutaganyong ya bona ya go thwala (mohlala, tlatša diforomo tša kgopelo, go tsenela poledišano, go hwetša kontraka ya mošomo, bj.bj.).
TEKATEKANO MOŠOMONG			
Morafe, bong	Go swanetše go netefatšwa gore tshedimošo yeo	Hlahloba database ya HR yeo e lego gona go hloma	Tšweletša ditokumente tša nyakišišo ka tshedimošo yeo e fetoletšwego.

Lefelo la go Tsepamiša Kgopolo	Ditlamorago	Tlhagišo	Tiragatšo
le bogole.	sebopego se se lego ka go foromo ya SLP ke pontšho ya maleba ya maemo a tekatekano ya mešomo. Kgonthiša gore dipheo tša HDSA mo maemong a taolo di a fihlelelwa.	maemo a mešomo le dikhoiti tša tekatekano ya mešomo ka dikhamphaning tša molho ka noši. Go tšwetša pele tlhabollo ya mabokgoni le tlhahlo ya batho ba HDSA bao ba abetšwego maemo a taolo. Lemoga mekgwa ye mebe ya bašomi go basadi bao ba šomago ka Mapochs.	Hlaola dinyakwa tše bohlokwa go bašomi ba maemo a fase go fihlelela maemo a taolo mohlala, mabokgoni a dišhelete/taolo le go fana ka methopo le tlhahlo yeo e nyakegago go tlatša dikgoba.

Go tsenywa tirišong ga tekatekano ya bong le molaotshepetšo wa maatlafatšo ya bathobaso go a nyakega.	Šomiša mananeo a khuetšo le dikhonferense tša taolo ya diphetogo go ya ka bong, morafe le ditaba tša setšo. Kgetha basadi maamong a maleba dikomiting tša bašomi le polokego, bj.bj. Beakanya tshepedišo ya go ngongorega.	Rulaganya dikhonferense tša ka gare go raroila ditaba tša morafe, bong le setšo tše di amanago le lefelo la mošomo. Hlahloba ditshwaotshwao tša kgethollo ka dinako tša kgafetšakgafetša le go kgetha moeletši wa taolo ya diphetogo ge go hlokega. Bona mekgwa ya phethagatšo yeo e lokeleditšwego ka fase ga HLC. Beakanya mokgwa wa tayo go raroila ditaba tša kgethollo.
Go boloka le go kaonafatša dikhoiti tša tekatekano ya mešomo go ya ka bong. Rulaganya ditshenyegelo tša go hlaola, go thwala le go thwaetša bakgopedi ba basadi bao ba swanetšego go tšwa go maemo a go tsena go ya go maemo ka moka a maikarabelo.	Fetoša maikutlo a banna le basadi go basadi bao ba šomago ka Mapochs. Fokotša mapheko a go tsena ga basadi ka go fetola kgopolo ya gore intasteri ya meepo ke ya banna fela. Thoma tshepetšo ya go thwala batho ba bong bjo bo itšego.	Šomišana le bakgathatema ba bangwe ba bohlokwa go tšwetša pele kwešišo ya bong, mohlala, dikhamphani tša go tsebiša batho ka ga bong le dipontšho tša ditšela. Komišenare yo a nago le bokgoni bjo bo lekanego bja go thwala batho go thwala basadi bao ba kgethilwego. Go thwala basadi ka mehlodi ya ditaba ya selegae le ditsebišo ka dišhabeng tša kgauswi.
Tihokego ya ditlabele tša maleba tša go hlokomela basadi mošomong.	Hlahloba ditlabele tše di nyakegago go amogela bašomi ba go fapafapana, go akaretšwa le basadi.	Kaonafatša ditlabele tše di lego gona (go fetola dintlo, dintlo, bj.bj.) go netefatša tekatekano le phihlelelo mošomong (mohlala, go hlokomela basadi, batho bao ba golofetšego, bj.bj.)
BAŠOMI BAO BA HUDUGELAGO DINAGENG TŠA KA NTLE		
Go hwetša mošomo.	Go kgatha tema ga LED go EMLM le GTLM	Go tsepelela mo go tšwelago pele le mo go kaonafetšego go
		Hlama tshepedišo ya go thwala yeo e hlalošago

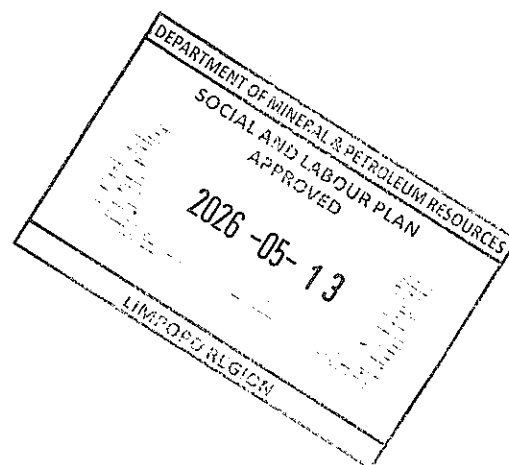

Lefelo la go Tsepamiša Kgopolo	Ditlamorago	Tihagišo	Tiragatšo
	ka gare ga GSDM.	go kalatša bašomi ba lefelong. Mafelo a mannyane a go romela bašomi ka dihllopha go akaretša malapa a bašomi ao a welago ka ntle ga mafelo a magolo a go romela bašomi (ge go kgonega). Hlahloba go obamela ga borakantšho bja borakantšho go dikeno tšeo di diritwego ka go SLP go ya ka kgetho ya bašomi ba selegae. Diriša ditirelo tša mmušo le/goba tša selegae tša go thwala bašomi (DoL, bj.bj.).	setšhaba, se šomiša ditirelo tša go thwala tšeo di hwetšagalago ka gare ga EMLM, gomme seo se nyaka gore bakgopedi ba fane ka bohlatse bja bodulo. Hlahloba database ya nyakišišo go kgoboketša mafelo a mannyane a bašomi le go a kgokaganya le dinyakwa tša ka gae tša bašomi. Kgetha mohlankedi wa mošomo/teseke ya mošomo go ikgokaganya le borakantšho bja borakantšho le ditirelo tša go thwala batho go netefatša gore dikelo tše di nyakegago di a fihlelelwa (tekatekano ya mešomo, go rata mošomo wa selegae, bj.bj.).
	Kotsi ya go thwala bašomi bao e sego ba selegae bao ba thwetšwego ka go Mapochs. Kotsi ya thulano magareng ga Mapochs le borakantšho bja motheo mabapi le go phethagatša dinyakwa tša go hwetša bašomi.	Kgopelo ya kgopelo ya mošomo e swanetše go tlatšwa pele ga ge kgopelo e ka dirwa. Fetoša dikwano tša borakantšho tša borakantšho go rarolla mathata a go hwetša mošomo ao a lemogilwego mo nyakišišong.	Hlahloba le go lokiša mekgwa ya go thwala borakontra. Diriša metswedi ya ditaba ya setšhaba/ya setšhaba go phatlalatša dikgoba. Hlama tshepedišo ya go thwala ya go swana yeo e nago le ditekanyetšo tša kakaretšo tša kgetho (ka ntle le go fokotša dinyakwa tše di ikgethilego tša dikhamphani tšeo di amegago) go netefatša gore methopo ya mešomo ya ka moso ga e thulane le dikeno tša SLP.
	Kotsi ya go se kgotsofatše dinyakwa tša SLP mabapi le go fana ka bodulo bjo bo swanetšego. Kotsi ya kgolo ya madulo ao e sego a semmušo.	Hlama molaotshepetšo wa bodulo le go nolofatša phihlelelo ya bodulo bjo bo kaonafadišwego le/goba bodulo go bašomi ka moka, ka go gatelela kudu bašomi bao ba nyetšego. Ditefelo tšeo di amanago le dikholago tše bjalo tša bodulo, bj.bj.	Diriša mananeo a thuto go bontšha mehola ya peeletšo ya thoto le boingwadišo bja dintlo, poelo ya diitshenyegelo le maikarabelo a modiriši a tlhokomelo, bj.bj. Boledišana le diinstitushene tše di amegago tša diitshetele go kaonafatša phihlelelo ya dikadimo tša dintlo go bašomi. Ditefelo tše di swanago le tšeo di abelwago bašomi ba dintlo tša go swana le tšeo.

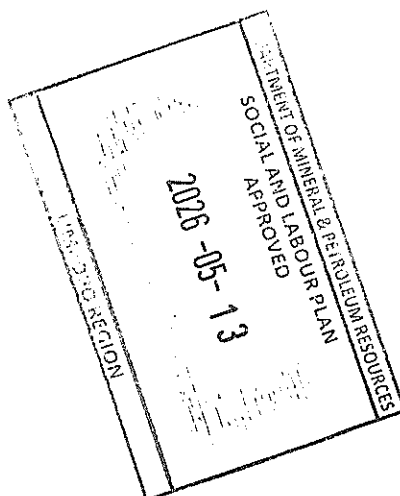
MAEMO A BODULO LE A BOPHELO			
Ditirelo tša dintlo le sebopego sa malapa.	Go oketša ditshenyagelo tša ditšhelete go kaonafatša maemo a bophelo a bašomi (kudu bao ba dulago dinageng tša ka ntle)	Maemo a maemo a maemo a maemo a maemo a bophelo a bašomi. Hlamba molaotshepetšo wa dintlo gomme o kgokaganye le	Hlahloba database ya nyakišišo go hlaola malapa a bašomi ao a dulago ka fase ga maemo ao a amogelelegago. Go dira gore malapa a be le maemo a godimo go ya ka maemo a bophelo

Lefelo la go Tsepamiša Kgopolo	Ditlamorago	Tihagišo	Tiragatšo
	madulo ao e sego a semmušo). Tlhokego ya tšwetšopele ya leago yeo e lebanego le boiketlo, maphelo, tlhokomedišišo ya HIV/AIDS/thekgo, bj.bj.	maano a go godiša setšhaba le tlhabollo ya mabokgoni.	boledišana le bašomedi bao ba amegago ka ditsela tše bohlokwa tša go ba thuša. Go šomana le dinyakwa ka tatelano ye e latelago ya maemo a pele go ya ka dipelo tša nyakišišo: - Bašomi ba SEHLOPHA sa 2 bao ba ikemišeditšego go hudugela magaeng a kgauswi le moepo. - Kgetha bašomi ba SEHLOPHA 1 le bašomi ba SEHLOPHA 2 bao ba šetšego go ya ka tatelano ya bogolo le maemo a tšhomišano.
	Kotsi ya tahlegelo ya tšweletšo, go se be gona le poelo ya bašomi ka lebaka la ditokišetšo le maemo a bophelo.	Go godiša go tia ga malapa ka go thuša go kaonafatša ditokišetšo tša bophelo. Go kaonafatša phihlelelo ya dinamelwa go nolofatša phihlelelo ya malapa le go fokotša nako ya go sepela.	Šomiša ditigelo tša pele tšeo di amanago le dintlo. Hlahloba kgonagalo ya go fiwa ga tšhelete ya go sepetša le/goba ya go sepela go bašomi ka moka.

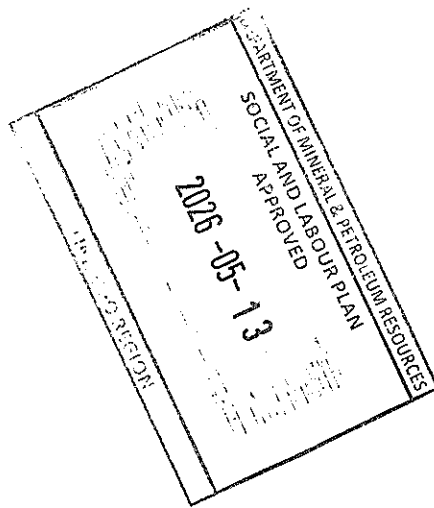
Go hlohleletša ka mafolofolo go hlongwa ga mafelo ao a sego a hlangwa. Ditshenyagalelo tša go rarolla le go tloša mafelo ao a sego a hlweka. Go swanetše go hlokomelwa gore dikotraka di a latelwa.	Bona dikgato tša phethagatšo mabapi le dintlo tšeo di lego ka fase ga karolo ya Bafaladi ba Bafaladi. Dirišana le beng ba naga le dintlo tša meepo go thibela le go laola mafelo ao a sego a hlweka. Go nolofatša bohlagahlaga go tšwa go diyuniti tša bodulo tšeo e sego tša semmušo goba ka go hudugela ga badudi bao e sego ba semmušo go tšwa dithabeng go ya go meepo yeo e filwego bodulo (bjalo ka kgato ya lebakanyana).	Lokiša le go hlokomela mašoba go dikologa thoto ya moepo. Tšwela pele le go oketša go paterola dithoto tša moepo. Diriša ditšhišinyo tša peleng tšeo di lego mabapi le dintlo. Hlama leano la tiragatšo mabapi le phihlelelo ya dintlo tša boleng bjo bo phagamego le kgokagano le ditirelo tša motheo. Go hlama ditirišano tša praebete tša setšhaba le mmušo go kgotsofatša dinyakwa tša dintlo tša semmušo le mananeokgoparara.
Bašomedi ba swanetše go fiwa thušo ya dintlo gore ba kgone go hwetša dintlo tša maemo a godimo ka go ba beng ba dintlo.	Hlaola bašomi bao ba hlokago le/goba ba kgopetšego thušo ya bodulo. Lebelela mekgwa ya tirišo yeo e laeditšwego ka fase ga letseno la lapa.	Diriša pholisi ya dintlo go hlaola bašomi bao ba swanelegago go hwetša thušo ya dintlo. Diriša database ya nyakišišo go hlaola bašomi bao ba kgopetšego thušo go tšwa go Mapochs ka go lefela dikadimo tša dintlo le/goba dihušo.

Lefelo la go Tsepamiša Kgopolo	Ditlamorago	Tihagišo	Tiragatšo
			Diriša database ya nyakišišo go hlaola bašomi bao ba ratago go hudugela malapeng ge fela Mapochs a thuša ka dintlo ka go rerišana ka ditsela tše bohlokwa tša go ba thuša.
Maphelo le polokego.	Ditlamorago tša ditshenyegelo tša ka moso tšeo di ka hlokwago ke go ba kotsing ga HIV/AIDS go tsošološa tlhokomedišišo, ka lebaka la phesente ya godimo ya bašomi ka dihlompeng tša mengwaga tšeo di lego kotsing ya HIV/AIDS.	Bona magato a phethagatšo ao a tšweleditšwego ka fase ga HRD mo tokollong ya SLP.	Bona magato a phethagatšo ao a tšweleditšwego ka fase ga HRD mo tokollong ya SLP.

	Maikarabelo a go netefatša gore ditirelo tšeo di fiwago ke kliniki ya ka/ngaka di na le boleng bjo bokaone bjo bo ka kgonegago.	Hlahloba boleng, ditshenyegelo le tshwanelo ya ditirelo le maemo/bokgoni bja dihlaire tšeo di fiwago kliniking ya meepo.	Ditsebi tša tša kalafi tše di ikemetšego tša Khomišene go sekaseka ditirelo le dihlaire tšeo di fago bašomi.
	Boikarabelo bja go netefatša gore maemo a phepo ao a nyakegago a a fihlelelwa (DME e eletša gore bonnyane dijo tše tee tša mahala ka letšatši di fiwe bašomi).	Hlahloba maemo a boleng le phepo ya dijo tša khilšhing tše di lego gona go netefatša gore dijo di na le tekatekano ya phepo. Hwetša ditshwaotshwao go tšwa go bašomi mabapi le boleng bja dijo tšeo di abjago.	Kgetha selsebi se ikemetšego go lekola boleng bja phepo bjo bo lego gona bja dijo tša canteen le go hlama/go kaonafatša lenaneo la phepo. Dira nyakišišo ya mošomi ka go diriša kokoano go laetša gore dijo tša khilšhi di a swanela go ya ka dinyakwa tša mošomi.
	Go rarolla mathata afe goba afe ao a amanago le polokego le polokego.	Beakanya mekgwa ya go ngwadiša dingongorego le/goba ditšhišinyo tšeo di sa tsebjego. Hlahloba go dumelelana le molaotshepetšo wa ka wa SHEQ.	Hlama tshepedišo ya tayo go rarolla ditiragalo tše di tsebjago tša tšhošetšo le/goba tlhorišo. Ditšela tša go šomana le ditšhošetšo ka gare ga lefelo la mošomo go netefatša gore ditiro tša tayo ga di mpefatše maemo. Go ruta bašomedi ka dithuto tša bong, morafe le setšo. Nyakišiša le go rarolla maemo a nnete le/goba ao a lemogwago mabapi le go hlokomelwa ga dintlo tše di fokolago go ya ka SHEQ. Diriša/oketša kelo ya kelo ya bašomi.

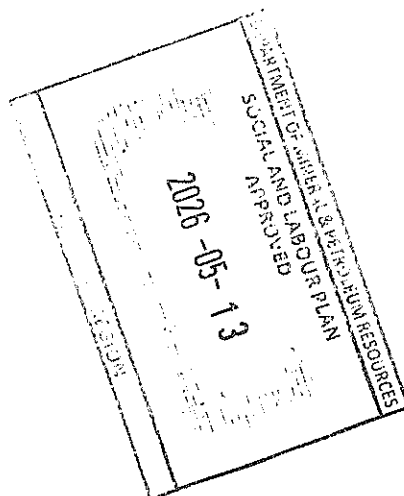
Lefelo la go Tsepamiša Kgopolo	Ditlamorago	Tihagišo	Tiragatšo
	Hlahloba mekgwa ya tšhireletšo yeo e lego gona gona gona bjale.	Mapochs go netefatša gore borakantšho bo boloka maemo ao a amogelelegago mabapi le ditlabele le didirišwa tša bašomi.	Kgetha ditsebi tše di ikemetšego go sekaseka maemo a polokego le a mošomo.
Letseno la ka gae.	Go swanetše go ba le temogo ka ga dithuto tša ABET tšeo di abjago ke Mapochs.	Kwešiša bašomi ka ga tlhahlo ya taolo ya ditšhelete go ABET.	Laela mothuši wa ABET go tšweletša lenaneo la tshedimošo ka ga lenaneo la ABET.
	O swanetše go thuša ka peakanyo ya ka moso ya phenšene.	Ruta bašomi ka ga dikholego tša peakanyo ya phenšene.	Kgonthiša gore tšhelete ya tšhireletšo e hwetšagala go bašomi ka moka. Aga bokgoni le bašomi ka kgopolo, dipalo le dikholego tša letlale la phenšene/tlhokomelo. Komišenare wa tša Ditšhelete go ruta bašomi ka ga dikgetho tša phenšene.
	Go swanetše go elwa hloko maemo a bašomi bao ba dulago ka fase ga mollwane wa bodiidi. Go swanetše go beakanywa maemo a fase go ya ka meputso le dikholego tšeo di amago bašomi ka moka.	Hlahloba ge eba mošomi yo mongwe le yo mongwe o phela ka fase ga mollwane wa bodiidi. Akaretša molekane wa gago/molekane wa gago ka go khansela ya mohlakanelwa mabapi le taolo ya ditšhelete. Hlala seroto sa dikholego (sephuthelo sa meputso) seo se fihlelelago maemo a fase eupša se dumelelago kgonagalo ya go fetofetoga le maemo a bengmešomo (mohlala, dinamelwa tšeo di fiwago go ya ka thušo ya maeto, ntlo ya ka go ya ka thušo ya dintlo).	Hlahloba sekala sa meputso ya bašomi ba maemo a fase go ya ka diponagatšo tša bodiidi tšeo di fiwego. Hlaola bašomi bao ba ka bago kotsing ya go phela ka fase ga mollwane wa bodiidi go ya ka letseno. Diriša database ya nyakišišo go sekaseka maemo a bašomi bao ba hlaotšwego go bona ge eba ditokišetšo tša bophelo le sebopego sa lapa di ama go ba kotsing ya bodiidi go bašomi ba. Boledišana le bašomedi ka ditsela tše bohlokwa tšeo ba ka ba thušago ka tšona.
	Go na le tlhokego ya go fana ka dikholego tša mekgwa ye mengwe ya go iphediša.	Kgothaletša bašomi go lemoga dibaka tša go tšweletša letseno la tlaleletšo.	Bona magato a phethagatšo ao a tšweleditšwego ka fase ga HRD mo tokolong ya SLP.

THEKIŠO			
Maemo a thekišo.	Go nyakega gore go be le seabe se se okeditšwego sa batšweletši ba HDSA. Go phethagatša ditshepišo tšeo di dirilwego ka gare ga SVP.	Go nolofatša go hlongwa ga dikhamphani tše di nago le maatla a bathobaso. Go šomana le dinyakwa tša maemo a godimo tšeo di hlalošwago ke bašomi ka thekgo ya SEB ya selegae	Hlaola dikgwebo tša maleba tša selegae ka go šomišana le DTI. Hlana ditirišano le bakgathatema ba bangwe ka go lekala la meepo go hlama ditekanyetšo le ditekanyetšo.

Lefelo la go Tsepamiša Kgopolo	Ditlamorago	Tlhagišo	Tiragatšo
	Kotsi ya gore boleng le bokgoni di ka šitišwa go oketša maemo a thekišo ya BEE.	dikhamphani go fana ka ditirelo tšeo di nyakegago ke gore ditirelo tšeo e sego tša motheo go dikhamphani tša SEB le go nolofatša go hlongwa ga dikhamphani tše bjalo. Beakanya ditekanyetšo le ditekanyetšo tša go kgetha batšweletši ba BEE.	Go nolofatša phihlelelo ya methopo le thekgo ya thekniki go bakgopedi ba maleba/baabi bao ba lego gona go hloma dikgwebo le tihabollo ya bokgoni. Bona magato a phethagatšo ao a lokeleditšwego ka fase ga setšhaba sa meepo le tihabollo ya dinagamagae ya tokomane ye.

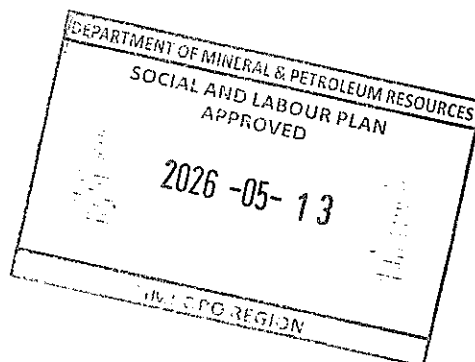

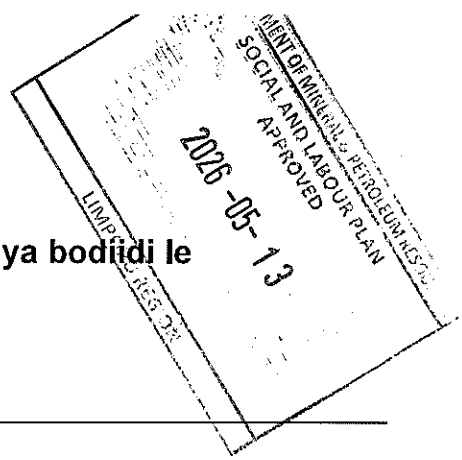
Mmasepala le Tlhabollo ya Dinagamagae			
Tlhabollo ya Ekonomi ya Selegae	Boingwadišo bjo bo nyakegago mafelong a magolo a go romela bašomi (EMLM le GTLM). Go kgatha tema mo foramong ya LED, le kopanyo le IDPs bakeng sa EMLM le GTLM di a hlokega. Go swanetše go hlongwa foramo ya ka moso ka gare ga Mapochs.	Go rarolla dinyakwa tša pele tša malapa a bašomi (ditirelo tša motheo, dintlo le mananeokgoparara a ditšela) ka thušo ye e okeditšwego ya phihlelelo ya dikadimo, dithoto le maatlafatšo ya dikgwebo tša selegae tša bathobaso. Thekga EMLM ka mafolofolo go akgoiša go hlongwa ga foramo ya LED le go šoma gabotse ga yona. Go šoma mmogo le mmušo wa selegae go laetša gore go na le dikgato tše di lebanego. Go tšwela pele go rerišana le mmušo wa selegae go akaretša diprotšeke tše di šišintšwego tša LED lenaneong la maemo a pele la IDP. Tsepamiša kgopolo go maatlafatšeng maloko a lapa bjalo ka selo sa pele seo se tšago pele ka go fana ka ditirelo tšeo e sego tša motheo ka Mapochs.	Bona dikgato tša tirišo tšeo di tšweleditšwego ka fase ga karolo ya HLC ya tokomane ye. Dira tekolo ya sebaka sa go hwetša dikgetho tša tšaleletšo tša BEE. Šomišana le dikhamphani tše dingwe tša meepo go hloma foramo ya LED. Go tšea karolo ka mafolofolo tekolong ya ngwaga le ngwaga ya ditokumente tša IDP le tshepetšo ya ditherišano tša setšhaba. Hlaola moemedi yo a swanetšego ka gare ga Mapochs go šoma bjalo ka mohlankedi wa kgokagano ya setšhaba ditabeng tša go swana le tlhabollo ya LED, thekišo, setšhaba le SMME. Hlaola dikelo tša kgetho tša go kgatha tema ka lapeng le mohuta le bogolo bja go kgatha tema. Mošomo o hlalošitše mohlankedi wa kgokagano ya setšhaba go tšwetša pele le go laola go tšea karolo ga malapa mo maitekong ao a hlahlitšwego ke meepo le go dira tekolo ya bokgoni go laetša bokgoni bja borakgwebo bao ba ka bago gona. Fana ka methopo ya thekniki le ya dišhelete ge go hlokega.

OWNERSHIP AND VENTURES			
Bohwa bja go lekana.	Boloka goba o kaonafatše maemo a gona bjale.	Kgonthiša gore maikemišetšo le dišupommu tša maemo a boingwadišo le kgwebo ya mohlakanelwa ka Mapochs di a fihlelelwa.	Molekane le dikhamphani tša maleba tša HDISA go tšwa tikologong ya EMLM.

Lefelo la go Tsepamiša Kgopolo	Ditlamorago	Tihagišo	Tiragatšo
GO HOLEGA			
Kabo ye e lekalekanego ya dikholego tša meepo.	Go letela go amogelwa ga Molaokakanywa wa Ditokelo tša Botlho. Go nyaka go kgatha tema go tšwetšopele yeo e thellwego setšhabeng.	Lebelela metšhene ya go akaretša yeo e lego ka fase ga setšhaba sa meepo le tlhabollo ya dinagamagae. Hlahloba kgokaganyo ya maikarabelo a leago a kgwebo le diprotšeke tša LED.	Hlama sekhwama seo se nago le matsogo ao a laetšwago bakeng sa mediro ya LED.
Go bega			
Dinyakwa tša ngwaga ka ngwaga tša go bega.	Pego ya ngwaga ka ngwaga ye e tseneletšego le ye e kgethegilego yeo e nyakegago go tšwa go DME. Diwego tša ka mehla le dikarabo tšeo di nyakegago go bašomi.	Diriša tshedimošo ya nyakišišo bjalo ka sedirišwa sa peakanyo go nolofatša diwego tša ka mehla le tša maleba. Lokiša tshedimošo ya bjale ya HR ka tshedimošo go tšwa go tshedimošo ya nyakišišo le go ngwala dintlha tša diphetogo tša maemo a thuto le tlhahlo ya bašomi.	Kgothaletša mošomi wa Mapochs go ba le maikarabelo a tiragatšo le go netefatša gore go begwa ka mehla. Diriša mecha ya ditaba (mohlala, dipampiri tša ditaba, dibidio, imeile) go fa bašomedi maikutlo mabapi le tšwetšopele ya phethagatšo ya dikeno tša SLP.

3.4 Tlhabollo ya mananeokgoparara, phedišo ya bodiidi le diprotšeke tša tlhamo ya boiketlo

Molawana 46 (c) (iii)

Mametletšo 3.1: Lenaneo la Diprotšeke tša LED

3.4.1 Mokgwa

LED ke mokgwa wa tlhabollo ya ekonomi wo o kgontšhago le go hlohleletša ditšhaba tša selegae, mmušo le lekala la praebete go šoma mmogo go fihlelela kgolo le tlhabollo ya ekonomi ye e swarelelago, ka go realo go tšwetša pele dikholego tša ekonomi le go kaonafatša boleng bja bophelo bja badudi ka moka mo lefelong lefe goba lefe la mmasepala. Maikemišetšo a Mapochs ke go thuša mmušo wa selegae le dibopego tša setšhaba go phethagatša dielo tša bona tša tlhabollo le go phethagatša dibaka tše mpsha tša ekonomi ka tirišo ya poelo ya Mapochs ka gare ga EMLM.

3.4.2 Seemo sa motheo

Mapochs e tla kgatha tema go tlhabollo ye kgolo ya mananeokgoparara le diprotšeke tša phedišo ya bodiidi ka gare ga EMLM le GTLM. Mapochs e bile le seabe medirong ye megolo ya Tšhelete ya Kgwebo (CSI) go fihla ga bjale ka ditšhabeng tša kgauswi. Ditiro tše tša CSI di amana kudu le dihlopha tše di latelago:

- fana ka kliniki yeo e sa lefelwego ka Roosenekal;
- meneelo ya tlhago go dikolo, mekgatlo ya go thuša batho, dihlopha tša boithabišo le dipapadi, di-CBO le mekgatlo yeo e sego ya mmušo (di-NGO);
- tokišo ya mananeokgoparara, mohlala, dikolong, diphaephe tša meetse, sekgoba sa ditsela, ditirelo, bj.bj.;
- thušo ya thuto ka mokgwa wa dikholego tša thuto go batho bao ba kgethilwego ka ditšhabeng tša kgauswi le tšhelete ya mananeo a go fapafapana a thuto;
- thekgo ya ditšhiwana, maphodisa, mekgwatshepetšo ya dijo, mmušo, dihlopha tša boithabišo le mešomo;
- meneelo go EMLM, mohlala, bakeng sa ditlabele tša boithabišo, kabo ya ditirelo tša motheo le tlhokomelo, goba go lokiša mananeokgoparara; le
- thušo ya tša leago go CBOs ka Roosenekal mabapi le kabo ya ditirelo tša motheo.

Pego ye e tseneletšego ya ditiro tša CSI tša Mapochs e hwetšwa ka go **Mametletšo 3.1** ya diprotšeke tša LED tše di thekgago Leano la Tirelo. Mapochs ga a tšee karolo mo foramong ya LED ya EMLM, ka ge foramo ye e sešo ya hlongwa. **Mapochs, le ge go le bjalo, e bile le seabe**

mo tihabollong ya tshepo ya setšhaba yeo e akaretšago bakgathatema ka moka bao ba amegago tihabollong ka gare ga Roossenekal, go akaretšwa EMLM.

Mapochs e rerišane ka botlalo le IDP le balaodi ba EMLM le GTLM mabapi le go sepelelana ga Mapochs SLP le IDPs tša bona le mabapi le tihabollo ya mananeokgoparara le diprotšeke tša phedišo ya bodiidi. Dikgopelo tša protšeke di rometšwe go EMLM gore di tle di ahlaahlwe. **Bohlatse bja ditherišano**, ka mokgwa wa metsotso ya dikopano, bo hwetšwa ka go **Mametletšo 1.3**.

3.3.3 Merero le diprotšeke

Mametletšo 3.1: Lenaneo la Tlasana la Diprotšeke tša LED

Mapochs e tla tšwela pele go sekaseka diprotšeke tša bjale/tše di akantšwego tša IDP le diprotšeke/maitekelo ao a hlahlilwego ka EMLM le GTLM. Lenaneo la Tlasana la **Porojeke ya Mengwaga e Mehlang (5)**, leo le nago le lenaneo la diprotšeke tša tihabollo ya setšhaba tšeo di swanetšego go phethagatšwa ka mafelong ao a angwago ke Mapochs, le kgobokeditšwe ka go **Mametletšo 3.1**. Mafelong a nako ye nngwe le ye nngwe ya mengwaga e mehlang (5), Lenaneo la LED le tla lekolwa gomme leano le lefsa la mengwaga e mehlang (5) le tla dirwa. Peakanyo ya tiragatšo ya diprotšeke tša LED e tšweleditšwe **go Tafola 41**.

Tafola 41: Leanotiragatšo la go tsenywa tirišong ga diprotšeke tša LED

MOGATO	DILO TŠEO DI ROMELWAGO	LETŠATŠIKGWEDI LA BOIKEMIŠETŠO
Tiragatšo ya diprotšeke tša LED le diprotšeke tša kgwebo tša Mapochs.	Tiragatšo ya diprotšeke tša LED.	January 2010 go ya pele
Dipoelo tše mpsha tše di ka lekanwago, maikemišetšo le magato a bohlokwa ao a swanetšego go bewa mo ngwageng wo o šetšego, le phethagatšo ya protšeke. Di swanetše go tsenywa ka gare ga taodišosengwalo ya Go go gadget SLP.	Matšatšikgwedi a mafa, methaladi le methopo ya go šala ya 2010 le diprotšeke. Go tsenywa tirišong ga diprotšeke tše di lego ka fase ga lenaneo la LED (Mametletšo 3.1).	December 2010
Ditherišano tše di tšwelago pele le Mekgato ya Mapochs, EMLM, GTLM, GSDM le CBOs mabapi le LED.	Metsotso ya dikopano le dipego tša kgatelopele ka ga diprotšeke tša LED.	Ka mo go tšwelago pele
Beakanya leano le lefsa la tiragatšo la ditiro tše bohlokwa tša SLP bakeng sa 2011.	Leanotiragatšo le lefsa la SLP bakeng sa 2011	2011

The projects that have been identified for Mapochs are as follows and are described in more detail below:

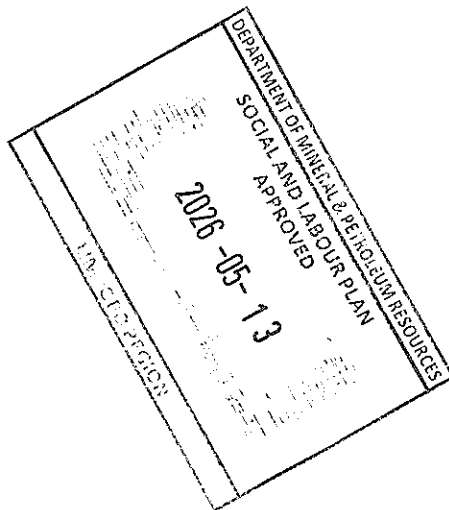
- porošeke ya dintlo le ditirelo tša go ya go ile;

- kabo ya meetse ye e kopantšwego le protšeke ya kago ya matamo;
- protšeke ya peakanyo ya ditoropokgolo e kopantšwego;
- di-ambulensi le porojeke ya ditirelo;
- porojeke ya temothuo ya dihlare le ya boiphedišo;
- nama ya kgogo le porojeke ya abattoir; le
- porojeke ya tlhabollo ya tsela le tlhokomelo.

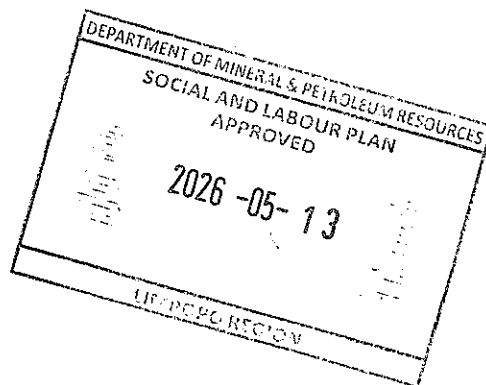
Diprotšeke tše di tla mpshafatšwa ka go se kgaotše nakong ka moka ya mathomo ya mengwaga e mehlano (5). Go ya ka **Tafola 41**, maano a kgwebo ao a nago le dintlha a kgobokeditšwe bakeng sa diprotšeke tše bjalo ka karolo ya tshepedišo ya mpshafatšo ya Leano la Tlasana la Diprotšeke tša LED.

Diprotšeke tše di nago le dintlha ke tše di latelago:

3.4.3.1 Protšeke ya 1: Protšeke ya dintlo le ditirelo tša go ya go ile

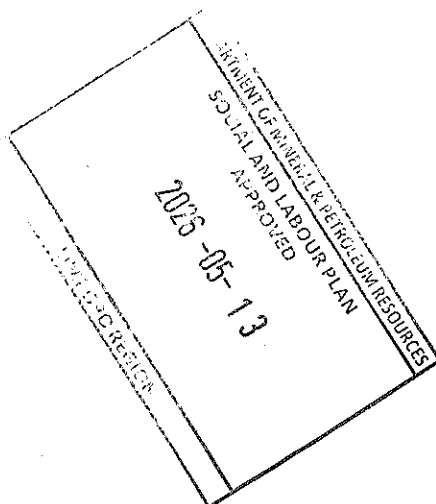
LEANO LA MOTHEO LA KGWEBO BAKENG SA LA PROTŠEKE:		PROTŠEKE 1: PROTŠEKE YA DINTLO LE DITIRELO TŠE DI SWARELELAGO	
HISTORI SA DIPROTŠEKE		MAIKEMIŠETŠO:	
Protšeke ye ke protšeke ye bohlokwa kudu ka ge e tla fa bašomi ba Mapochs dintlo tše di lekanego le tše di fihlelelwago le go kaonafatša kudu maemo a bona a bophelo. Diyuniti tša malapa tšeo di tlogo agwa, mohlala, di tla ba le mananeokgoparara a motheo a go swana le meetse, mohlagase le kgelelo ya ditšhila. Protšeke ye e tla obamela tlhokego ya DME ya go fediša tshepedišo ya dihosetele ka intastering ya meepo, le lenaneo la mmušo la go fediša madulo a batho bao ba dulago go lona ka 2014. Go tlaletša go thuša EMLM ka go fokotša bothata bja baagi, protšeke ye e tla ba le mohola go EMLM ka ge e tla tsenya letsogo ka go lefa ditekanyo tše di nyakegago kudu le metšhelo yeo e tlogo kgoboketšwa ke mmasepala wa selegae. Porojeke e akaretša kago ya dintlo ya bašomi ba Mapochs bjalo ka karolo ya lenaneo la dintlo la Mapochs. Mapochs e rerile go aga diyuniti tša malapa tše ka bago 20 tša bašomi ka gare ga lefelo la Roossenekal go hlokomela tlhokego ya dintlo ka lefelong leo. Mapochs gape e tla aba naga le ditirelo tša motheo go diyuniti tša dintlo. Dintlo di tla rekišwa goba tša hirwa go bašomi ba Mapochs gomme dintlo tšeo di sa rekwago goba tša hirwa ke bašomi di tla hirwa go maloko a setšhaba.		- Go fa bašomi ba Mapoch bodulo bjo bo lekanego le bjo bo ka fihlelelwago - Go fana ka mananeokgoparara a motheo a go swana le meetse, mohlagase le ditšhila tšeo di ka onafatšago maemo a bona a bophelo - Go thuša EMLM go fokotša bothata bja bopei - Go thuša mmasepala wa selegae ka go lefela ditefelo le makgetho.	
MASWAO A GO ŠOMA:		DIHLOPHA TŠE GO LEBIŠITŠWEGO TLHOKOMELO GO TŠONA	
- Go aga diyuniti tša malapa a ka bago 20 go bašomi ba Mapochs le maloko a setšhaba, go rata go fiwa bašomi. - Pihlelelo ya mananeokgoparara a motheo go swana le meetse, mohlagase le kgelelo ya ditšhila. - Go kaonefatša maemo a bophelo.		Bašomi ba Mapochs gammogo le maloko a setšhaba.	
		LEFELO:	
		Roossenekal	

MABAKA A NAKO	MEDIRO YA PROTSEKE:	PROTSEKE MAIKARABELO:
Lebaka la Nako 1: January 2010 - December 2010	- Boledišana le EMLM ka ga tiragatšo ya protseke, go akaretšwa le pego ya boentšeneere. - Thomiša peakanyo ya lefelo le go aroganya goba go tliša madulo. - Thoma mediro ya kago ya protseke. - Phethagatšo ya karolo ya I ya protseke (ke gore, bontši bja diyuniti tša dintlo tša bašomi).	Mapochs

Lebaka la Nako 2: January 2011 – December 2011	• Kgato ya bobedi ya protšeke (ke gore, mašaledi a diyuniti tša dintlo tša dinyakwa tša godimo le bašomi ba borakonteraka). • Feleletša mediro ya kago ya protšeke gomme ka morago o dire le go dira tekolo morago ga go phethwa.					
Lebaka la Nako 3: January 2012 – December 2014	• Go bea leihlo le go hlahloba dipuku tša ditšhelete.					
DITŠHELETE DITSHENYEGELO	January 2010 – December 2010	January 2011 – December 2011	January 2012 – December 2012	January 2013 – December 2013	January 2014 – December 2014	PALOMOKA
	R 10,000,000	R 5,000,000	R 5,000,000	R 5,000,000	R 5,000,000	R 30 millions

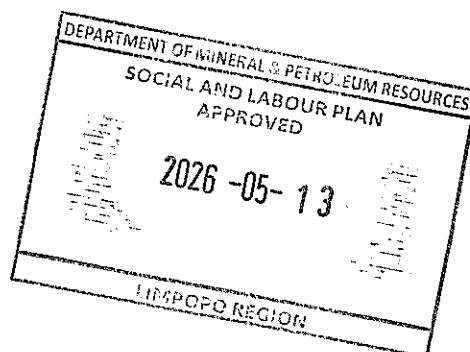
TLHAHLOBO YA DITLHAHLOBO TŠEO DI LEKANYETŠWEGO		
MEŠOMO YEO E ROMELWAGO	LETŠATŠI LE BEILWEGO	TŠHELETE YA TEKANYETŠO
- Boledišana le EMLM ka ga tiragatšo ya protseke, go akaretšwa le pego ya boentšeneere. - Thomiša peakanyo ya lefelo le go aroganya goba go tliša madulo. - Mafelo a go aba ditirelo. - Thoma mediro ya kago ya protseke. Phethagatšo ya Kgato ya I ya protseke (ke gore, bontši bja diyuniti tša dintlo tša bašomi).	Lebaka la nako 1: January 2010 - December 2010	R 15,000,000

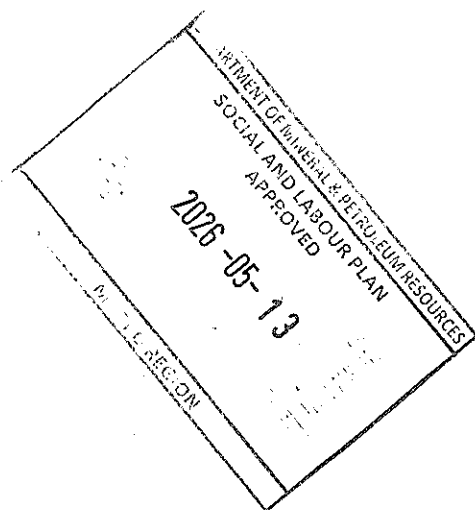

- Kgato ya II ya protšeke (ke gore, mašaledi a diyuniti tša dintlo tša dinyakwa tša godimo le bašomi ba borakonteraka). - Feleletša mediro ya kago ya protšeke gomme ka morago o dire le go dira tekolo morago ga go phethwa.	Lebaka la nako 2: January 2011 – December 2011	R 15,000,000
Go bea leihlo le go hlahloba dipuku tša ditšhelete.	Lebaka la Nako 3: January 2012 – December 2014	R 0

3.4.3.2 Protšeke 2 – Tšweletšo ya meetse yeo e kopantšwego le prošeke ya kago ya letamo

LEANO LA MOTHEO LA KGWEBO BAKENG SA LA PROTŠEKE:		PROTŠEKE 2: PROTŠEKE YA TŠWELETŠO YA MEETSE YEO E KOPANTŠWEGO LE KAGO YA LETAMO	
HISTORI SA DIPROTŠEKE		MAIKEMIŠETŠO:	
Ye ke protšeke ya mohlakanelwa ya tlhabollo ya mananeokgoparara magareng ga Highveld le Kgoro ya Merero ya Meetse le Dikgwa (DWAF) go kaonafatša kabo ya meetse a ka gae ka gare ga Roossenekal ka ditšhelete le go aga letamo la bobedi. Porojeke ya Joint Venture e tla akaretša go agwa ga dipompo, dipompo le dipompo tša kabo le kabo ya meetse go ya le go tšwa ka gare ga letamo go ya go ditšhaba ka gare ga lefelo la Roossenekal. Porojeke ye e tla kaonafatša kudu kabo ya meetse ka gare ga lefelo la Roossenekal. Ye nngwe ya maikemišetšo a Bosetšhaba a Mileniamo ya kabo ya ditirelo ke kabo ya meetse go malapa ka moka ka 2008 Ke 13.4% fela ya malapa a EMLM ao a nago le phihlelelo ya meetse a phala ka gare ga jarete, mola 19.6% e se na phihlelelo ya meetse a phala (EMLM IDP 2007/8). Ka fao Mapochs e tla thuša mmušo wa setšhaba le EMLM go fokotša tlhokego ya phihlelelo ya meetse ka go aga letamo la bobedi mo tikologong ya Roossenekal, ka tirišano le DWAF.		- Go aba mananeokgoparara go kaonafatša kabo ya ditirelo; le - Go oketša phihlelelo ya meetse a go ela ka diphaephe.	
MASWAO A GO ŠOMA:		DIHLOPHA TŠE GO LEBIŠITŠWEGO TLHOKOMELO GO TŠONA	LEFELO:
Go agwa ga letamo la bobedi la meetse Roossenekal		Ditšhaba tša selegae ka gare ga lefelo la Roossenekal	Roossenekal
MABAKA A NAKO	MEDIRO YA PROTŠEKE:	MAIKARABELO A POROTŠEKE:	

Lebaka la Nako 1: January 2010 December 2010	- Go kgokagana le go beakanya le DWAF tša EMLM. - Go thwalwa ga borakotraka. - Go ikopanya le bakgathatema bao ba amegago. - Go hlaola ya lefelo le tsela ya diphaephe. - Go šomiša dithuto tša maleba tša protšeke, peakanyo le peakanyo ya thekniki. - Go thoma kago ya letamo la bobedi la meetse ka Roossenekal.	Mapochs, DWAF
Lebaka la Nako 2:	Go tšwela pele ka go aga letamo la meetse.	

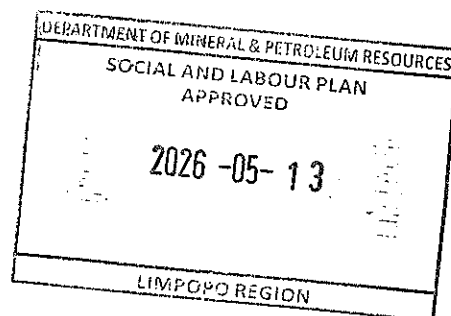
January 2011 December 2011	- Kago ya diphaephe, mekoti ya go borwa le dipompo. - Feleletša go agwa ga letamo.							
Lebaka la Nako 3: January 2012 December 2012	- Tiragatšo ya netweke ya kabo ya dithoto go ditšhaba. - Hlahloba le go hlokomela mošomo wo o phethilwego.							
DITŠHELETE DITSHENYEGELO	<table> <tr> <td>January 2010 December 2010</td><td>January 2011 December 2011</td><td>January 2012 – December 2012</td></tr> <tr> <td>R 2,500,000</td><td>R 5,000,000</td><td>R 2,500,000</td></tr> </table>	January 2010 December 2010	January 2011 December 2011	January 2012 – December 2012	R 2,500,000	R 5,000,000	R 2,500,000	PALOMOKA R10 million
January 2010 December 2010	January 2011 December 2011	January 2012 – December 2012						
R 2,500,000	R 5,000,000	R 2,500,000						

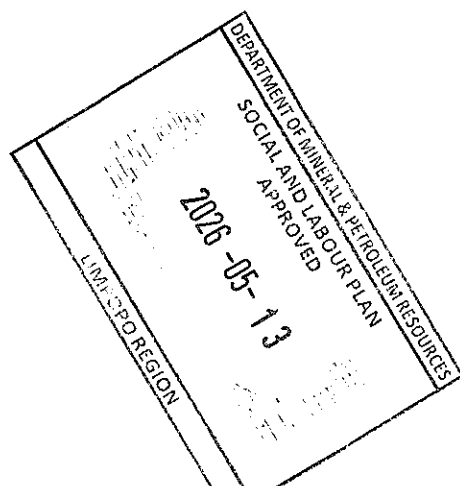
TLHAHLOBO YA DITLHAHLOBO TŠEO DI LEKANYETŠWEGO		
MEŠOMO YEO E ROMELWAGO	LETŠATŠI LE BEILWEGO	TŠHELETE YA TEKANYETŠO
- Go kgokagana le go beakanya le DWAF tša EMLM. - Go thwalwa ga borakotraka. - Go ikopanya le bakgathatema bao ba amegago. - Go hlaola ya lefelo le tsela ya diphaephe. - Go šomiša dithuto tša maleba tša protšeke, peakanyo le peakanyo ya thekniki. - Go thoma kago ya letamo la bobedi la meetse ka Roossenekal.	Lebaka la nako 1: January 2010 – December 2010	R 2,500,000

- Go tšwela pele ka kago ya letamo la meetse. - Go aga diphaephe, mekoti ya go borwa le dipompo. - Feleletša go agwa ga letamo.	Lebaka la Nako 2: January 2011 – December 2011	R 5,000,000
- Tiragatšo ya netweke ya kabo ya dithoto go ditšhaba. - Go hlaloba le go hlokomela mošomo wo o phethilwego.	Lebaka la Nako 3: January 2012 – December 2012	R 2,500,000

3.4.3.3 Protšeke 3 – Protšeke ya peakanyo ya ditoropokgolo e kopantšwego.

LEANO LA MOTHEO LA KGWEBO BAKENG SA PROTŠEKE:	PROTŠEKE 3: PROTŠEKE YA PEAKANYO YA MOTSE YEO E KOPANTŠWEGO
SETLOGO SA DIPROTŠEKE	MAIKEMISETŠO:

Protšeke ye e ka tirišano le EMLM. Protšeke ye e akaretša taolo goba go hlokomela leano la tlhabollo ya toropo go sekaseka katološo mo toropong ya Roossenekal le go hlama leano la tlhabollo ya dinyakwa tša toropo. Leano le le tla kgokaganywa le leano la tlhabollo ya ekonomi go hlohleletša go hlongwa ga dikgwebo le mediro ya ekonomi. Tlhabollo ya toropo ya Roossenekal ga bjale e direga ka mokgwa wo o sa rulaganyetšwago le wo beago kgatelelo ye e sa nyakegego go mananeokgoparara, ke gore kabo ya meetse le mohlagaše, ditsela le kelelatšhila ya meetse, bj.bj. Protšeke e tla akaretša tše di latelago: • kelo ya maemo a selegae a Roossenekal; • tlhahlobo ya naga ya selegae mabapi le dithoto tšeo di fetišitšwego go tšwa go Mmasepala wa Selete sa Greater Sekhukhune; • tlhahlobo ya naga ya selegae mabapi le dithoto tšeo di fetišeditšwego go Kgoro ya Merero ya Meetse le Dithokgwa (DWAF) le ESKOM bakeng sa Tlhabollo e šišintšwego ya De Hoop; le • go hlongwa ga toropo polaseng ya Mapochsgronde 911 J.S.			• Go sekaseka katološo mo toropong ya Roossenekal le go hlama leano la tlhabollo ya dinyakwa tša toropo; • Go hlohleletša go hlongwa ga dikgwebo le mediro ya ekonomi; le • Go netefatša mananeokgoparara a lekanego bakeng sa mediro ya tlhabollo le go goketša dipeeletšo ka lefelong leo.
MASWAO A GO ŠOMA:	DIHLOPHA TŠE GO LEBIŠITŠWEGO TLHOKOMELO GO TŠONA	LEFELO:	
Tlhabollo ye e rulagantšwego le ye e rulagantšwego ka Roossenekal.	Lefelo la Roossenekal	Roossenekal	
MABAKA A NAKO	MEDIRO YA PROTŠEKE:	MAIKARABELO A POROTŠEKE:	
Lebaka la Nako 1:	• Kgokagano le peakanyo le EMLM;	Mapochs	
January 2010 – December 2010	• Tlhabollo ya tshepedišo ya go bea leihlo le leano la tlhabollo; le • phethagatšo ya leano la tlhabollo ya diitoropokgolo.		
Lebaka la Nako 2: January 2011 – December 2011	• Tswela pele go phethagatša leano la tlhabollo ya diitoropokgolo; le • go bea leihlo le go sekaseka.		

DITŠHELETE DITSHENYEGELO	January 2010 – December 2010	January 2011 – December 2011	PALOMOKA
	R 500,000	R 500,000	R 1,000,000

TLHAHLOBO YA DITLHAHLOBO TŠEO DI LEKANYETŠWEGO		
MEŠOMO YEO E ROMELWAGO	LETSATŠI LE BEILWEGO	TŠHELETE YA TEKANYETŠO
• Kgokagano le peakanyo le EMLM; • tlhabollo ya tshepedišo ya go bea leihlo le leano la tlhabollo; le phethagatšo ya leano la tlhabollo ya ditoropokgolo.	Lebaka la Nako 1: January 2010 – December 2010	R 500,000
• Tšwela pele go phethagatša leano la tlhabollo ya ditoropokgolo; le go bea leihlo le go sekaseka.	Lebaka la Nako 2: January 2011 – December 2011	R 500,000

3.4.3.4 Protšeke ya 4 – Protšeke ya dinolofatši le ditirelo tša diambulense

LEANO LA MOTHEO LA KGWEBO BAKENG SA LA PROTŠEKE:	PROTŠEKE YA 4: PROTŠEKE YA DITLHAHLOBO LE DITIRELO TŠA AMBULANSE
SETLOGO SA DIPROTŠEKE	MAIKEMIŠETŠO:

118

Go na le dipetlele tše pedi fela tikologong ya EMLM gomme di hwetšwa Groblersdal le Moutse (Philadelphia), go se na sepetlele ka Roossenekal. Sebopego sa thekgo ya di-ambulensi ka gare ga EMLM le sona ga se na methopo ye e lekanego kudu ebile se akaretša lefelo le legolo. Nako ya karabelo ya go fihla dikotsing goba ditiragalong tša maphelo tša tšhoganetšo tše di tšhošetšago go ralala le EMLM e telele kudu go feta seo e swanetšego go ba sona, gomme e okeditše ditiragalo tša mahu. Go thata kudu go hwetša ditirelo tša di-ambulensi tikologong ya Roossenekal. Ka fao, go sepelelana le selo seo se tla go pele sa IDP sa EMLM go kaonafatša ditirelo tša di-ambulensi, Mapochs e tla thoma protšeke ye. Go holofelwa gore ka protšeke ye nako ya karabelo le boikgafo bja methopo ya ba thušo ya pele go ditiragalo tše di tšhošetšago bophelo bja batho di tla kaonafatšwa kudu, gomme ka go realo di tla phološa maphelo. Protšeke ya sebopego sa thekgo ya di-ambulensi e akaretša go kaonafatša ditirelo tša go huduša batho ka tšhoganetšo ka toropong ya Roossenekal. Ka go realo, go tla agwa lefelo la go bea di-ambulensi le diofisi tša bašomi tše di amanago le tšona. Diambulense di tla rekwa ke EMLM gomme tša hlakomelwa lefelong leo bjalo ka karolo ya protšeke ye. Kgoro ya Maphelo (DoH) e tla fana ka baotledi ba di-ambulensi le ba thušo ya pele. Tše di latelago go tla lebišwa šedi go tšona ka mo go kgethegilego: • lefelo la go šireletša di-ambulensi (Mercedes Sprinter); • diofisi x 3 (3m x 4m e nngwe le enngwe); • phapoši ya polokelo x 1 (6m x 6m); • phapoši ya bašomi x 1 (5m x 6m); • Kitšhe e nyenyane; • Dintlwana tša bohlapelo (batho 8); le	• To improve the standard of health services and facilities with EMLM; and • To improve ambulance service delivery in order to decrease incidence of death caused by lack of emergency services;
--	---

• lefelo la go hlatswa dikotoi le didirišwa.		
MASWAO A GO ŠOMA:	DIHLOPHA TŠE GO LEBIŠITŠWEGO TLHOKOMELO GO TŠONA	LEFELO:

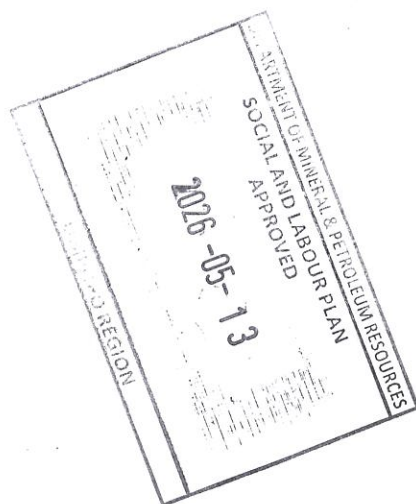
MASWAO A GO ŠOMA
 2020-05-13
 DIHLOPHA TŠE GO LEBIŠITŠWEGO
 TLHOKOMELO GO TŠONA
 MASWAO A GO ŠOMA
 2020-05-13
 DIHLOPHA TŠE GO LEBIŠITŠWEGO
 TLHOKOMELO GO TŠONA

Phihlelelo ye e oketsegilego ya ditirelo tša tšhoganetšo ka gare ga lefelo la Roossenekal.		Setšhaba sa Roossenekal	Roossenekal
MABAKA A NAKO	MEDIRO YA PROTŠEKE:		MAIKARABELO A PROTŠEKE:
Lebaka la Nako 1: January 2010 – December 2010	• Kgokagano le DoH le EMLM; • hlama leano la maleba la tlhama ya ditlabakelo tša sebopego sa thekgo ya ambulense; le • thoma mediro ya kago ya ditlabakelo tša di-ambulense.		Mapochs, DoH and EMLM.
Lebaka la Nako 2: January 2011 – December 2011	• Feleletša mediro ya kago; le • fana ka methopo e mengwe ya sebopego sa thekgo ya ambulense.		
Lebaka la Nako 3: January 2012 – December 2012	• Go hlokomela le go hlahloba dipuku tša mošomo wo o phethilwego.		
	January 2010 – December 2010	January 2011 – December 2011	January 2012 – December 2012
	R 500, 000	R 500,000	R 0
			PALOMOKA
			R1 million

TLHAHLOBO YA DITLHAHLOBO TŠEO DI LEKANYETŠWEGO		
MEŠOMO YEO E ROMELWAGO	LETŠATŠI LE BEILWEGO	TŠHELETE YA TEKANYETŠO
Go kgokagana le DoH le EMLM; hlama leano la maleba la go hlama diinstitušene tša thekgo ya ambulense; le go thoma mediro ya go aga diinstitušene tša ambulense.	Lebaka la nako 1: January 2010 – December 2010	R 500,000
Fetša mešomo ya go aga; le go fana ka methopo ye mengwe ya thekgo ya ambulense.	Lebaka la nako 2: January 2011 – December 2011	R 500, 000
Hlahloba le go lekola mošomo wo o phethilwego.	Lebaka la Nako 3:	R 0
	January 2012 – December 2012	

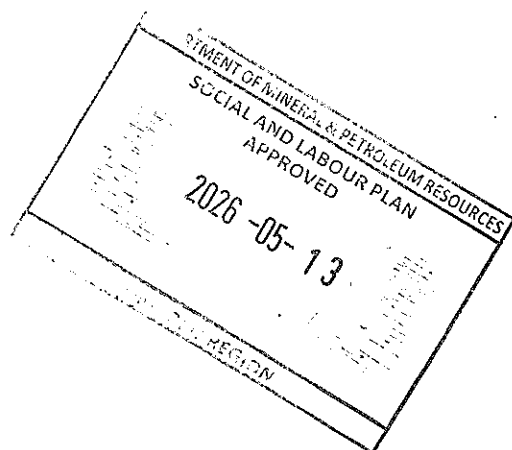
Ditefelo tša ambulense le ditirelo: Tekanyetšo ya protšeke yeo e dumeletšwego e be e le R1 000 000. Ka morago go ile gwa lemogwa gore go hlabollwa le go phethwa ga Memorantamo wa Kwano (MOU) wo o nyakegago go phethagatša morero wo go tla nyaka boitlamo bjo bogolo bja bakgathatema le dithulaganyo tša ditherišano. Ditlhokego tše di ka hlola go diega mo go tseneletšego, ka go realo di ama bokgoni bja Moepong bja go phethagatša protšeke ka nako yeo e beilwego le go boloka go obamela dikholofetšo tša yona tša SLP. Ka lebaka leo, kgopelo ya phetošo ya Karolo 102 e ile ya romelwa gomme ya dumelelwa go tšea legato la protšeke ka maitekelo a mangwe ao a ka phethagatšwago mo matšatšing ao a nyakegago. Matlaka a latelago a hlomaganya le Molao wa Palamente go ya ka Molao wa Palamente (Molao wa Palamente) wa 119-124.

LEANO LA MOTHEO LA KGWEBO BAKENG SA LA PROTŠEKE:	PROTŠEKE 5: PROTŠEKE YA TEMO LE BOIPHEDIŠO
HISTORI SA DIPROTŠEKE	MAIKEMIŠETŠO:
Ka ntle le Mapochs, tiro ye nngwe ye kgolo ya ekonomi ka Roossenekal ke temo. Mapochs e thoma kgwebo ye nnyane ya temo le HDSAs, go tšwa setšhabeng sa selegae seo se tšago leka go fokotša go ithekga ga bona ka meepo. Porošeke ya temo e tla lebiša tlhokomelo go maatlafatšeng le go tšwaetšeng maloko a setšhaba sa HDSA ka gare le tikologong ya Roossenekal. Porojeke e tla fa HDSAs bokgoni bjo bo nyakegago le tsebo ya thekniki mabapi le go bjala ditšweletšwa tša merogo tše di fapafapanego mo tikologong. Lenaneo le le tla bopa karolo ya Kgwerano ya Phatlalatšo ya Phatlalatšo ya Phatlalatšo (PPP), magareng ga maloko a setšhaba, EMLM le Mapochs. Mapochs e hweditše karolo ya naga, gomme nyakišišo ya go kgonagala ka bottalo e tla dirwa ka thušo ya bašomi go tšwa go Nkangala Higher Education Training (FET) College go laetša bokgoni, dibjalo tše di rategago tše di swanetšego go bjalo, mananeo a tlhahlo ao a nyakegago, dinyakwa tša methopo ya temo le maano a phethagatšo. Mapochs e tla thwala bahlahli ba temo go tšwa setšhabeng bao ba nago le tlhahlo goba maitemogelo a maleba a thuto. Bahlahli ba tla tšea karolo lenaneong la tlhahlo la dibeke tše 10 kua Nkangala FET College. Bahlahli ba tla letelwa go fetišetša mabokgoni ao a hweditšwego go maloko a setšhaba ka dihlopha tša 10 goba 20, ka tlase ga tlhokomelo ya bašomi ba Yunibesithi. Moithuti yo mongwe le yo mongwe o tla abelwa maanotshepetšo a lebaka ka moka la tlhahlo ya gagwe, moo puno ye nnyane e tšogo hlongwa ka mabaka a tlhahlo. Nako ya tlhahlo e tla tšea nako ye telele go fihla ge dibjalo tše di bjetšwego di fihla botšofading, gomme barutiši ba tla hwetša tlhahlo ya letšatši le letšatši go tšwa go mohlahli. Palo ya baithuti bao ba ka rutwago e tla ithekga ka bogolo bja naga.	- Go fa bašomi le ditšhaba dibaka tša go iphediša tša nnete le tše dingwe tša go ithuta mabokgoni a go fapafapana a go lema; - go fa setšhaba dinyakwa tša phepo tša letšatši le letšatši, tše di nago le maloko a mantši ao a phelago bohloking; - tšwelšapele go huduga go tšwa temong ya go iphediša, go ya diporojekeng tša temo tša kgwebo tše di ka hlolago mešomo le go tšweletša letseno setšhabeng; - go tsenya letsogo go maikemišetšo a IDP a go šomiša maitekelo a temo go hloma mešomo; le - go fa batho bao ba sa šomego bokgoni go ba kgonthša go tsenela mmara wa mešomo.

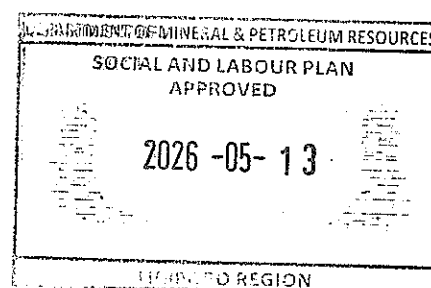

MASWAO A GO ŠOMA:	DIHLOPHA TŠE GO LEBIŠITSWEGO TLHOKOMELO GO TŠONA	LEFELO:
Palo ya batšweletši ba kgwebo bao ba nago le bokgoni bao e lego setšweletšwa sa protšeke.	Ditšhaba tša HDSAs ka gare le go dikologa Roossenekal	Roossenekal
MABAKA A NAKO	MEDIRO YA PROTŠEKE:	MAIKARABELO A POROTŠEKE:
Lebaka la Nako 1: January 2010 – December 2010	- Fana ka tšhomišano ya mafolofolo magareng ga maloko a setšhaba, EMLM le Mapochs. - Kholetšhe ya Nkangala FET le ba tše dingwe tša Fraser Alexander go dira nyakišišo ya kgonagalo ya protšeke ye. - Dipoledišano le EMLM, Kgoro ya Mebušo ya Profense le ya Selete le ditšhaba. - Rulaganya lenaneo le le tseneletšego la tiragatšo ya protšeke. - Go hwetša naga le methopo ye mengwe. - Thwala batlwaetši ba temothuo ya dihlare go dira tlwaetšo ya dibeke tše 10 Kholetšheng ya FET. - Ikgokaganye le setšhaba sa selegae le mmušo mabapi le baholegi ba protšeke. - Tlwaetša maloko a setšhaba ka dihlapha tša 10 go ya go 20 ka nako ya lenaneo la temo.	Mapochs le Kholetšhe ya Nkangala ya FET le tše dingwe.
Lebaka la Nako 2: January 2011 – December 2011	- Phethagatšo ya protšeke ya PPP Horticultural Venture HDSA;; • tlhahlo ya mabokgoni; le • Go hlotwa ga mošomo	
Lebaka la Nako 3: January 2012 – December 2012	- Tlhahlo ya mabokgoni e tšwelago pele; le - go hloma protšeke ya temothuo le kgwebo.	
Lebaka la Nako 4: January 2013 – December 2013	Tlhahlo ya boikgoni bjo bo tšwelago pele.	
Lebaka la Nako 5: January 2014 – December 2014	Thušo ye e tšwelago pele ya mabokgoni; le/goba go šetša le go lekola.	

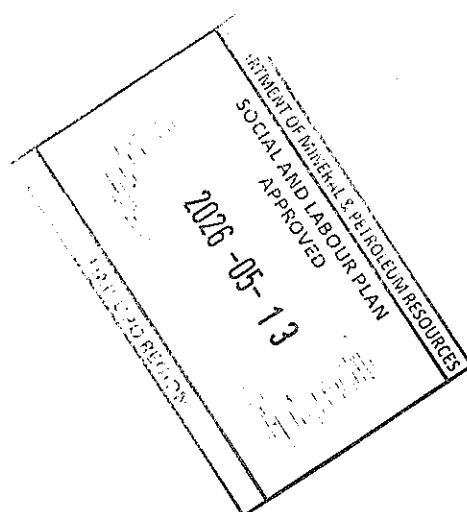
DITŠHELETE DITSHENYEGELO	January 2010 – December 2010	January 2011 – December 2011	January 2012 – December 2012	January 2013 – December 2013	January 2014 – December 2014	PALOMOKA
	R 1 000 000	R 700 000	R 500 000	R 500 000	R 500 000	R 3.2 milione

TLHAHLOBO YA DITLHAHLOBO TŠEO DI LEKANYETŠWEGO		
MEŠOMO YEO E ROMELWAGO	LETŠATŠI LE BEILWEGO	TŠHELETE YA TEKANYETŠO
• Dira nyakišišo ya bokgoni bja polasa mo thulaganyong; Dipoledišano le EMLM, Kgoro ya Mebušo ya Profense le ya Selete le • ditšhaba. • go hlama leano le le tseneletšego la protšeke go phethagatša protšeke; go hwetša methopo ya naga, methopo ya tlhahlo le methopo ya ditšhelete; go thwala bahlali ba babedi ba tša temo go tsenela tlhahlo ya dibeke tše 10; go rerišana le setšhaba sa selegae le mmušo ka ga baholegi ba protšeke; le Tiwaetša maloko a setšhaba ka dihlopha tša 10 go ya go 20 ka nako ya lenaneo la temo.	Lebaka la Nako 1: January 2010 – December 2010	R 1 000 000
• Phethagatšo ya protšeke ya PPP Horticultural Venture HDSEA; • • tlhahlo ya mabokgoni; le go hloma protšeke ya temo ya kgwebo; le go hloma mešomo.	Lebaka la Nako 2: January 2011 – December 2011	R 700 000
• Tlhahlo ya mabokgoni e tšwelago pele; le	Lebaka la Nako 3: January 2012 – December 2014	R 500 000
• Tlhahlo ya mabokgoni e tšwelago pele; le	Lebaka la Nako 4: January 2013 – December 2013	R 500 000
• Go tšwela pele ka tlhahlo ya bokgoni; le go lekola le go lekola.	Lebaka la Nako 5: January 2014 – December 2014	R 500 000

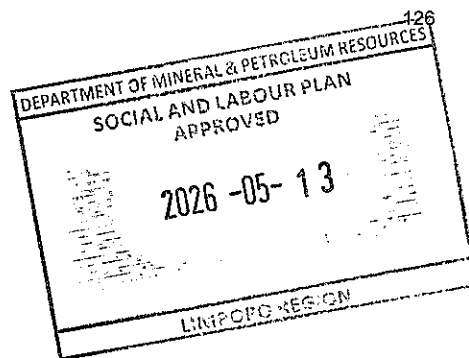

3.4.3.6 Protšeke ya 6 – Porotšeke ya nama ya kgogo le polasa

LEANO LA MOTHEO LA KGWEBO BAKENG SA LA PROTŠEKE:	PROTŠEKE 6: PROTŠEKE YA NAMA YA KGOGO LE POLASA
HISTORI SA DIPROTŠEKE	MAIKEMIŠETŠO:

Porojeke ya go hlola dikgogo le polao ya mešomo ka GTLM e tla thewa godimo ga go hlongwa ga polao ya dikgogo go fana ka dinyakwa tša mmara tšeo di lemogilwego ka profenseng ya Limpopo. Porojeke e tla dirwa ka tirišano magareng ga Mapochs, GTLM le Kgoro ya Temo. Porojeke e tla thewa motseng wa Ga-Makua ka GTLM, woo o lego bokgole bja dikhilomithara tše 65 go tloga toropong ya Burgersfort ka Seleteng sa Sekhukhune sa Profense ya Limpopo. Protšeke ya dikgogo ya Ratanang Makua e thomile ka 1989 ke sehlopha sa basadi ba lesome go tšwa setšhabeng. Molaodi wa Selete o abetše karolo ya naga ya dihektare tše e ka bago tše 5 go protšeke ye. Maikemišetšo a magolo a protšeke ye e tla ba go godiša dikgogo tša letšatši, go di fepa le go di rekišetša mebaraka ya selegae, malapa le bahlakodi. Molaokakanywa wo o tla ba le dikgato tše pedi, e lego: • Kgato ya Pele: Tlhabollo ya dintlo tše mpsha tša dikgogo tša broiler, le go oketša bokgoni bja tše di lego gona. Diprotšekete tše tharo tša dikgogo di lemogilwe go thuša, e lego Ratanang Makua Project, Nkholeng Broiler Project le Mmalekgetlane Poultry Project. Balemi ba dikgwebo tše nnyane ba tla fiwa thekgo ya ditšhelete yeo e tlogo ba fa sebaka sa go itlhomomela le go itlhomomela, malapa a bona le ditšhaba. • Kgato ya Bobedi: Nyakišišo le Tiragatšo ya Porojeke ya Tiragatšo ya Kgogo. Dinyakišišo di tla dirwa ke Kgoro ya Merero ya Selegae Setheo sa Thekgo sa Temo le Limpopo (LIPSA) mabapi le go hlongwa ga protšeke ya polao ya dikgogo.		Maikemišetšo a protšeke ke go fana ka thušo le go maatlafatša balemi bao ba lemogilwego ka tekanyo ye nnyane gore ba kgone go hwetša boipušo bja ekonomi. Maikemišetšo ke: • Go hlola mešomo, go fokotša boditso; go tšweletša letseno, ka nako e tee go kaonafatša boleng bja bophelo bja balemi ba bannyane bao ba lemogilwego. • Go hwetša mabokgoni le tlhahlo temong, le • Go aga bokgoni bja balemi ba ba lego gona ka tekanyo ye nnyane ka tlhahlo ya go swana le tšweletšo ya broiler, taolo ya dikgogo le taolo ya ditšhelete. • Go šoma mmogo le ditšhaba tša selegae mo mererong ya tlhabollo ya go ya go ile go kgontšha boikgafo.
MASWAO A GO ŠOMA:	DIHLOPHA TŠE GO LEBIŠITŠWEGO TLHOKOMELO GO TŠONA	LEFELO:
Palo ya maloko a setšhaba ao a hlogago mo thulaganyong ye.	• Balemi ba nnyane (Ratanang Makua project, Nkholeng Broiler project le Mmalekgetlane poultry project). • Maloko a setšhaba.	Ga-Makua, Ga-Rantho le Mamuru kua GTLM.
MABAKA A NAKO	MEDIRO YA PROTŠEKE:	MAIKARABELO A POROTŠEKE:

Lebaka la Nako 1: January 2010 December 2010	-	• Go rerišana le GTLM, Kgoro ya Temo, le balemi ba ba nnyane. • <i>Kgato ya pele:</i> • go hlabollwa ga dintlo tše mpsha tša dikgogo tše nnyane; • go oketša bokgoni bja bao ba lego gona; • tlhahlo ya bokgoni bja tšweletšo ya diruiwa, taolo ya dikgogo le taolo ya ditšhelete; le • tlhlo ya mešomo.			Mapochs, GTLM, Kgoro ya Temo, LIPSA, le balemi ba nnyane.
Lebaka la Nako 2: January 2011 December 2011	-	• <i>Kgato ya Bobedi:</i> • go dira nyakišišo ya go kgona go phethagatša morero; go hlama leano le le tseneletšego la kgwebo la protšeke; le go phethagatša morero.			
Lebaka la Nako 3: January 2012 December 2012	-	• tlhahlo ya bokgoni bja tšweletšo ya diruiwa, taolo ya dikgogo le taolo ya ditšhelete; le • tlhabollo ya bokgoni le tlhahlo ya bokgoni; • tlhokomelo le tekolo.			
DITŠHELETE DITSHENYEGELO	January 2010 – December 2010	January 2011 – December 2011	January 2012 – December 2012	-	PALOMOKA
	R 1,300,000	R 1,700,000	R 0		R 3 millions

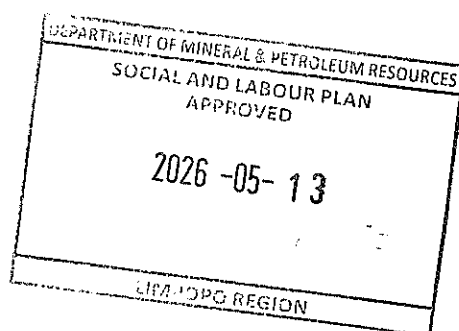
Protšeke ya Nama ya Kgogo le Polasa: Tekanyetšo ya protšeke yeo e dumeletšwego e be e lekana le R3 000 000.00. Ka go tšwela pele ga go kgatha tema ga bakgathatema le ditshepetšo tša ditherišano tša setšhaba, go ile gwa lemogwa gore ditšhaba tšeo di amegilego di be di etiša pele ka go akgoa tlhokego ya phihlelelo ya ditirelo tša motheo, kudukudu meetse le mohlagase, go feta maitekelo a mangwe a tšwetšopele ao a šišintšwego. Maloko a setšhaba a laeditše gore kabo ya methopo ye e bohlokwa e swanetše go fiwa maemo a pele go rarolla ditlhohlo tše di akgofilego tša ikonomi le leago.

Go feta fao, phethagatšo ya Porojeke ya Kgogo ya Broiler le Abattoir e tla nyaka ditekolo tše di tseneletšego tša kgonagalo, dinyakišišo tša thekniki, tumelelo ya taolo le dithulaganyo tše di raraganego tša phethagatšo, tšeo di tlogo katološa nako ya porojeke kudu. Gape go hweditšwe gore go be go se na tumelelo goba thekgo go tšwa go balaodi ba maleba ba Kgoro ya Temo go nolofatša phethagatšo ya protšeke ya mohuta wo.

Ka lebaka la ditlhohlo tše le go netefatša tšhomišo ya maleba ya matlotlo a SLP mo nakong ya tiragatšo yeo e beilwego, kgopelo ya phetošo ya Karolo 102 e ile ya romelwa gomme ya dumelelwa go tšea legato la protšeke ka maitekelo a mangwe ao a sepelelanago bokaone le dielo tša setšhaba tšeo di hlalošitšwego gomme di ka phethagatšwa mo mabakeng ao a nyakegago. Dintlha tša diprotšeke tša go tšea legato di hwetšwa go matlakala 119–124.

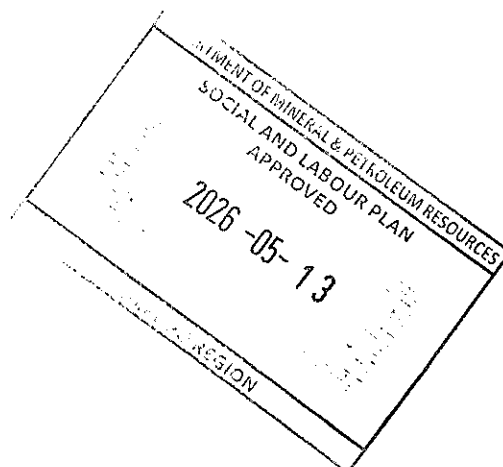

TLHAHLOBO YA DITLHAHLOBO TŠEO DI LEKANYETŠWEGO		
MEŠOMO YEO E ROMELWAGO	LETŠATSI LE BEILWEGO	TŠHELETE YA TEKANYETŠO
• Selekane magareng ga Mapochs, GTLM, Balemirui ba bannyane, le Kgoro ya Temo. • Tlhabollo ya dintlo tše mpsha tša dikgogo tša nama le go oketša bokgoni bja tše di lego gona. • Tlhahlo ya bokgoni bja tšweletšo ya diruiwa, taolo ya dikgogo le taolo ya dišhelete: le • Go hlotwa ga mošomo	Lebaka la nako 1: January 2010 – December 2010	R 1,300,000
• Tšhomišano magareng ga GTLM, dikgoro tša mmušo le bakgathatema ba bangwe. • Dipolelo tša nyakišišo ya go kgonagala. • Tiragatšo ya protšeke yeo e theilwego godimo ga diphihlelelo. • Rulaganya lenaneo le le tseneletšego la kgwebo. • Go aga bokgoni le tlhahlo ya mabokgoni go balemi bao ba lego gona.	Lebaka la Nako 2: January 2011 – December 2011	R 1,700,000
• Go hlama bokgoni le bokgoni bjo bo tšwelago pele.	Lebaka la Nako 3: January 2012 – December 2014	R 0

3.4.3.7 Protseke 7 - Protseke ya kaonafatšo le tlhokomelo ya tsela

LEANO LA MOTHEO LA KGWEBO BAKENG SA LA PROTSEKE 7: PROTSEKE YA GO MPSHAFATŠA LE GO HLOKOMELA DITSELA	
PROTSEKE:	
SETLOGO SA DIPROTSEKE	MAIKEMISETŠO:
Porojeke ye e sepelelana le sephetho se se nyakwago sa IDP sa go kaonafatša tsela le tshepedišo ya dinamelwa tša setšhaba bjalo ka karolo ya maikemišetšo a maano a diirelo tša mananeokgoparara a go hlama maano a tšwetšopele go hlahlia peakanyo ya tlhabollo le taolo ya ditoropo (EMLM IDP, 2007/8). Ye ke protseke ya tlhabollo ya mananeokgoparara yeo e akaretšago kaonafatšo le tlhokomelo ya ditsela ka gare ga Roossenekal. Koketšego ya dipeeletšo e tla ba ka lebaka la koketšego ya mešomo ya ekonomi mo tikologong. Go tla ba le koketšego ya mešomo ya ekonomi ka gare ga ekonomi ya selegae, mohlala, ka ge kgafetšakgafetša ya dithoto le batho ka gare le ka ntle ga Roossenekal e tla oketšega. Go kaonafatšwa le go hlokomelwa ga ditsela tše go tla fokotša tshenyo ya dikoloi tšeo di hlolwago ke dipitša le ditsela tše mpe. Se gape se tla kaonafatša tshepedišo ya meetse a ledimo.	- Go kaonafatša ditsela ka gare ga Roossenekal, tšeo di tlogo hloia kgolo ya ekonomi ya selegae ka go kaonafatša phallo ya dithoto, batho le ditirelo. - Go kaonafatša tsela le tshepedišo ya dinamelwa tša setšhaba bjalo ka karolo ya diirelo tša mananeokgoparara. - Go oketša polokego ya ditsela le go fokotša dikotsi tša ditsela. - Khamphani e dumela go fa setšhaba dikholego tša ekonomi, go akaretšwa dibaka tša mešomo, tlhabollo ya mabokgoni le thekišo ya selegae.
MASWAO A GO ŠOMA:	DIHLOPHA TŠE GO LEBIŠITŠWEGO TLHOKOMELO GO TŠONA
Go oketša polokego ya ditsela le dikotsi tše nnyane tša tsela	Setšhaba sa Roossenekal
MABAKA A NAKO	LEFELO:
MEDIRO YA PROTSEKE:	MAIKARABELO A POROTSEKE:
Lebaka la Nako 1: - Go rerišana le EMLM, hlama leano la protseke la go kaonafatša le go hlokomela ditsela; January 2010 – December 2010 - go hlama PPP go kaonafatša lenaneo la kaonafatšo ya tsela mo tikologong ya Roossenekal; le - go thoma mešomo ya go kaonafatša le go hlokomela ditsela.	Mapochs
Lebaka la Nako 1: Go tšwela pele ka mešomo ya go kaonafatša le go hlokomela ditsela. January 2011 – December 2011	

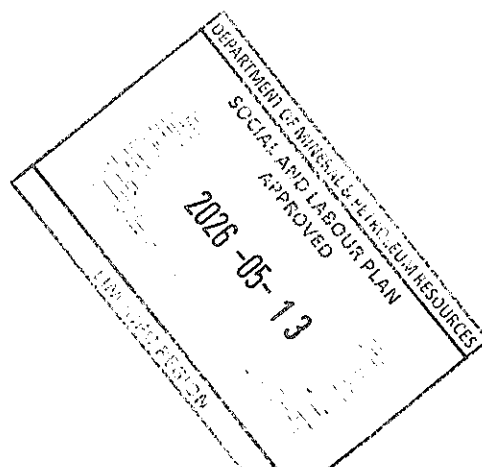
Lebaka la Nako 1: January 2012 – December 2012	• Go tšwela pele ka mešomo ya go kaonefatša le go hlokomela ditsela.				
Lebaka la Nako 1: January 2013 – December 2013	• Go tšwela pele ka mešomo ya go kaonefatša le go hlokomela ditsela; le • go hlahloba le go hlokomela mošomo wo o phethilwego.				
DITŠHELETE DITSHENYEGELO	January 2010 – December 2010	January 2011 – December 2011	January 2012 – December 2012	January 2013 – December 2013	PALOMOKA
	R 200,000	R 250,000	R 250,000	R 300,000	R 1 milione

TLHAHLOBO YA DITLHAHLOBO TŠEO DI LEKANYEDITŠWEGO		
MEŠOMO YEO E ROMELWAGO	LETŠATŠI LE BEILWEGO	TŠHELETE YA TEKANYETŠO
- Ka go rerišana le EMLM, hlama leano la protšeke la go kaonefatša le go hlokomela ditsela; - go hlama PPP go kaonefatša lenaneo la kaonefatšo ya tsela ya tlhokomelo mo tikologong ya Roosenekal; le go thoma mešomo ya kaonefatšo ya tsela le tlhokomelo.	Lebaka la Nako 1: January 2010 – December 2010	R 400,000
• Go tšwela pele ka mešomo ya go kaonefatša le go hlokomela ditsela.	Lebaka la Nako 1: January 2011 – December 2011	R 250,000
• Go tšwela pele ka mešomo ya go kaonefatša le go hlokomela ditsela.	Lebaka la Nako 1: January 2012 – December 2012	R 250,000
• Go tšwela pele ka mešomo ya go kaonefatša le go hlokomela ditsela; le go hlahloba le go hlokomela mošomo wo o phethilwego.	Lebaka la Nako 1: January 2013 – December 2013	R 300,000

3.4.3.8 Karolo ya 102 Porotšeke 1 - Protšeke ya go Epa le go Bora Mekoti

	Protšeke ya go Epa le go Bora Mekoti	Larolo la go tsapamba kgonalo	Meetse	Tekanyetšo	R3 523 362.00
Lelana la protšeke					
Thaloso ya porotšeke	Kabo ya mananeokgoparara a meetse go ditšhaba ka moka tšeo di amegilego ka go bora le go epa mekoti le ditharollo tša go boloka meetse (Šetulo 1 tšhomišo ya meetse mo mabakeng a mekoti).				
Setlolo le Bogolo bja Mošomo	Nakong ya ditherišano tša setšhaba, phihlelelo ye e lekanyeditšwego ya meetse e ile ya ahlahlwa ka ditaba tše di tlwaelegilego. Metsana ya kgauswi e lebeletšane le ditlhohlo tše kgolo ka phihlelelo ya mananeokgoparara a motheo. Bontši bja malapa ao a amegilego ga bjale a ithekgile ka methopo ya tlhago ya meetse bjalo ka dinoka le methopo. Mo e ka bago 76.7% ya malapa ga a na phihlelelo ya meetse mo lefelong leo go ya ka maemo a fase a tirelo ya meetse a phala mo setulong. Meetse a gona bjale a lekana le malapa a 22 550. Ka go realo go gatelelwa tlhokego ya protšeke ya meetse. Maikemišetšo a protšeke ke go fana ka dikgoba tše 13 metseng yeo go yona go netefaditšwego go ba le naga ya semolao, gammogo le go hlongwa ga ditanka tše 13 tša go boloka meetse tša polyethylene go boloka meetse le kabo ya tšhoganetšo. Mokgobo wo mongwe le wo mongwe o tla ba le lepokisi le tee leo le tla kgontšhago setšhaba go fihlelela meetse. Maikemišetšo a tsenogare ye ke go fokotša phokotšo ya ditirelo tše di lego gona, go kaonafatša go tshepega ga kabo ya meetse, le go netefatša gore malapa a na le phihlelelo ya meetse ao a fihlelelago maemo a fase a tirelo.				
Motho yo a Ikarabelago	Mmasepala wa Seletre	Mmasepala wa Selegae	Bao ba Holwago ke Protšeke		
Molaodi wa HR/Moepo	Greater Sekhukhune	Mmasepala wa Selegae wa Elias Motsaoladi	Marikana, Station, Roossenekal, Laerdri, Tshehla Trust, Tigershoek, Mhlabaneng, Makwana, Nkakabuleng, Nye Nye, Matokomane, Matamong le Buffelskloof		
Peakanyo ya nako ya tiragatšo					
2024	2025	2026	2027	2028	
Boikgafo le peakanyo	Boikgafo, peakanyo le tiragatšo	Go tsenya tirišong le go tswalela			
Meneelo ya ditšhelele					
2024	2025	2026	2027	2028	
	R1 000 000.00	R2 623 362.00			

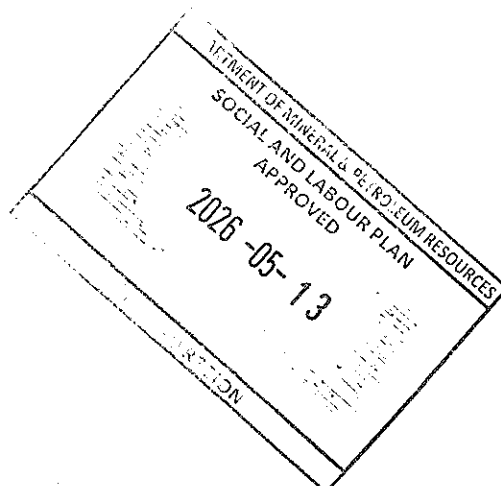

Ditšweletšwa tša protšeke		Ditšweletšwa tša porotseke	
1.	Peakanyo le tumelelo	1.	Go sekaseka protšeke le go e amogela
2.	Go hwetša ditlabakelo	2.	Reka ditlabakelo tšeo di nyakegago
3.	Go phethagatšwa ga protšeke	3.	Dipego tša Tšwetšopele le Ditihahlobo tša Ngwaga ka Ngwaga
4.	Go tswalelwa ga protšeke	4.	Pego ya go tswalela
Ditlhaloso tše diwaelegilego			
Go tla ba le dibaka tša mošomo tša nakwana tše seswai (8) tšeo di tla hlolwago ke protšeke ye, ntle le bokgoni bja go hloma mešomo ya nako ka moka. Mabaka a a tla abelwa bafsa le batho ba bagolo ka gare ga setšhaba sa baeng, go kgonthišiša boemedi bjo bo lokilego bja banna le basadi. Go 8 mešomo ye mehlano e tla bolokwa go bafsa le ye meraro go batho ba bagolo, gomme ye mene e tla abelwa banna le ye mene go basadi. Maloko a setšhaba sa selegae a tla fiwa maemo a pele go dibaka tše, gomme batšweletšiši ba selegae ba tla šomišwa ge go kgonega.			
Mokgwa wa go phetha le go tšwa mo thulaganyong			
Go neela go ditšhaba tšeo di amegilego le Mmasepala wa Selegae wa Elias Motsoaledi.			

3.4.3.9 Karolo 102 Protšeke 2 - Go hloma Dipanele tša Solar

Leina la protšeke	Go hloma di-Phanele tša Solar	Lefelo la go tsepamiša kgopolo	Panele ya Solar	Tekanyetšo	R3 429 698.00
Tlhaloso ya porotšeke	Kabo ya tshepedišo ya mohlagase wa letšatši go ditšhaba tšeo di hlalošitšego mohlagase bjalo ka tlhobaboroko ye kgolo, e lebišitše tlhokomelo go ditharollo tša mohlagase wo o ka mpshafatšwago.				
Segopego le Bogolo bja Mošomo	Malapa a mangwe ka mafelong ao a lebišitšwego ga a kgokaganye le gridi ya setšhaba gomme a ithekga ka dikgong tša mollo, paraffin le dikerese tša tšhomišo ya letšatši le letšatši, tšeo di hlalago dikotsi tša maphelo, polokego le tikologo. Go hloka mohlagase gape go fokotša dibaka tša thuto, kgwebo le tšweletšo ya ka gae. Porojeke ye e akaretša go hlongwa ga diphanele tša solar tše 48 tše di ikemetšego (e nngwe le e nngwe ya 4 kW) moo go tlišeditšwego go ba le naga ya semolao go fa diphanele tša solar go ditšhaba tše hlano tše di hlaotšwego tšeo ga bjale di se nago phepele ya mohlagase ye e theilwego godimo ga gridi. Diphanele tša letšatši di abetšwe ka tsela ye e latelago: • Buffelskloof (4) • Matokomane (8) • Tshehla Trust (24) • Nye Nye (3) • Tigershoek (9) Tshepedišo e nngwe le e nngwe e hlametšwe go direla lapa le tee goba lefelo le bohlokwa la setšhaba (go swana le kheretšhe), go ya ka dinyakwa le peakanyo ya mananeokgoparara mo lefelong le lengwe le le lengwe. Go netefatša gore dišupommu tša letšatši di hola malapa ao a lego kotsing kudu le ao a swanetšego, tshepedišo ya kgetho ya pepeneneng le ya tekatekano e tla phethagatšwa. Tshepedišo ye e tla hlahlwa ke tshepedišo ya karata ya kelo, yeo e tla thušago go sekaseka le go bea malapa pele go ya ka maemo a bona a tlhokego le bofokodi bja ikonomi le leago. Malapa ao a nago le batho bao ba golofetšego, batšofadi le malapa ao a nago le bana ba ka tlase ga mengwaga ye lesome a tla fiwa maemo a pele, ka ge dihlapha tše ka kakaretšo di le kotsing ye kgolo ya ditlamorago tša phihlelelo ye e lekanyeditšwego ya maatla. Gape go tla elwa hloko malapa ao a nago le dihlogo tša basadi le malapa ao a nago le palo ye kgolo ya bahlokamedi, ka ge malapa a magolo gantši a lebane le ditlhohlo tše kgolo tša mohlagase le tša ditšhelete. Karata ya kelo e tla aba dintlha go ya ka ditekanyetšo tše go kgontšha tshepetšo ya kgetho yeo e nago le maikemišetšo le yeo e sa bonagalego. Baetapele ba setšhaba le baemedi ba selegae ba tla tšea karolo tekolong go netefatša gore tshepedišo e lokile le go bonagatša nnete ya setšhaba. Diketelo tša tekolo di tla dirwa go netefatša tshedimošo ya ka gae le tshwanelo pele ga tumelelo ya mafelelo. Mokgwa wo o tla netefatša gore protšeke ya letšatši ga e fane fela ka maatla ao a ka mpshafatšwago eupša gape e lebane le tekatekano ya leago le go akaretšwa, go kaonafatša ka kotloloho boleng bja bophelo bja maloko ao a hlokago kudu setšhabeng. Matla a letšatši a lemogilwe bjalo ka mokgwa wo mongwe wo o swarelelago kudu le wo o sa bitšego tšhelete ye ntši go katološo ya gridi, ge go elwa hloko				

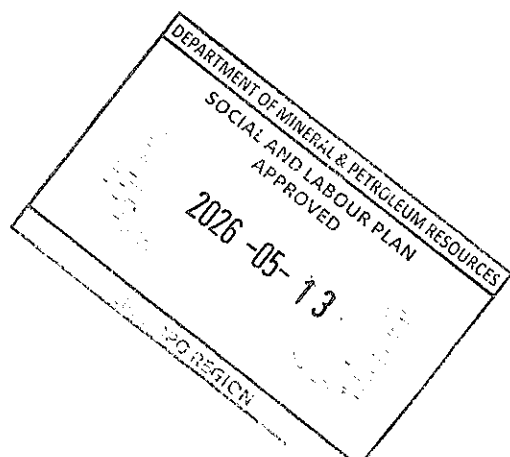

bokgole bja mafelo ao. Kabo ya panele ya letšatši yeo e tshepegago e tla kaonafatša maemo a bophelo, ya fokotša dikotsi tše di amanago le maatla, le go thekga tlhabollo ya ikonomi le leago ka ditšhabeng tšeo di hlogago.				
Motho yo a ikarabelago	Mmasepala wa Selete	Mmasepala wa Selegae	Bao ba Holwago ke Protšeke	
Molaodi wa HR/Moepo	Greater Sekhukhune	Mmasepala wa Selegae wa Elias Motsoaledi	Buffelskloof, Matokomane, Tshehla Trust, Nye Nye le Tigershoek	
Peakanyo ya nako ya tiragatšo				
2024	2025	2026	2027	2028
Boikgafo le peakanyo	Boikgafo, peakanyo le tiragatšo	Go tsenya tirišong le go tswalela		
Meneelo ya ditšhelete				
2024	2025	2026	2027	2028
		R1 429 638.00	R1 000 000.00	
Ditšweletšwa tša protšeke		Ditšweletšwa tša omošeke		
5. Peakanyo le tumelelo 6. Go hwetša ditlabakelo 7. Go phethagatšwa ga protšeke 8. Go tswalelwa ga protšeke		5. Go sekaseka protšeke le go e amogela 6. Reka ditlabakelo tšeo di nyakegago 7. Diwego tša Tšwetšopele le Ditlhalilobo tša Ngwaga ka Ngwaga 8. Pego ya go tswalela		
Ditlhaloso tše Tiwaalegilego				
Go tla ba le dibaka tša mošomo tša nakwana tše seswai (8) tšeo di tla hlolwago ke protšeke ye, ntle le bokgoni bja go hloma mešomo ya nako ka moka. Mabaka a a tla abelwa bafsa le batho ba bagolo ka gare ga setšhaba sa baeng, go kgonthišiša boemedi bjo bo lokilego bja banna le basadi. Go dikgoba tše seswai tša mošomo, 6 e tla bolokwa bakeng sa masogana le 4 bakeng sa batho ba baholo, 5 bakeng sa banna le 5 bakeng sa basadi. Selegae Maloko a setšhaba sa selegae a tla fiwa maemo a pele go dibaka tše, gomme batšweletši ba selegae ba tla šomišwa kgonagalo				
Mokgwa wa go phetha le go tšwa mo thulaganyong				
Go neela go ditšhaba tšeo di amegilego le Mmasepala wa Selegae wa Elias Motsoaledi.				

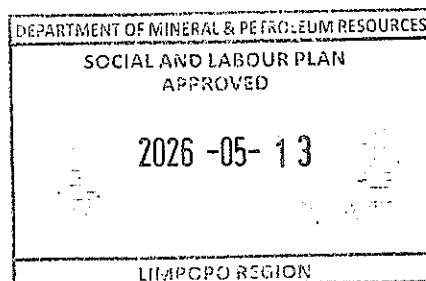

3.4.3.10 Karolo ya 102 Protšeke 3 - Go Beakanyalets Mabala a Dipapadi

Leina la protšeke	Go Beakanya Mabala a Dipapadi	Lefelo la go tsepamiša kgopolo	Mabala a Dipapadi	Tekanyetšo	R947 000.00
Tlhaloso ya protšeke	Go godiša le go hlokomela ditlabele tša setšhaba tšeo di lemogilwego e sa le pele go swana le dipapadi Mabala a Dipapadi				
Sabopego le Bogolo bja Mošomo	Porojeke ye e tla phethagatšwa ka gare ga Mmasepala wa Selete wa Elias Motsoaledi, yeo e hlaolwago ke motheo wa ekonomi wo o fokolago, mananeokgoparara ao a sa lekanego, go se be le ditirelo tše kgolo, mafelo ao a phatlaletšego a batho le maemo a godimo a bodiidi. Batho ba bafsa ba kgomilwe le go feta ke ditlholo tša leago tše bjalo ka bosenyi, go šomišwa gampe ga diokobatši, tlhakatlhakano ya leago, boimana bja bafsa le go ata ga HIV/AIDS. Go thekga Leano la Tlhabollo ya Kopantšwego la Mmasepala (IDP), leo le lemogago dipapadi le boithabišo bjalo ka didirišwa tša tlhabollo ya leago le go godiša bafsa, Mapochs Mine e šišinya go phethagatša Morero wa Taolo ya Lefelo la Dipapadi wo o ikemišeditšego go kaonafatša phihlelelo ya mafelo a boithabišo ao a bolokegilego le ao a šomago. Porojeke e tla phethagatšwa mo ditšhabeng tše seswai (8), ka tšhemong e tee (1) ya dipapadi setšhabeng se sengwe le se sengwe, seo se tla feleletšago ka go kaonafatšwa ga tšhemong ya dipapadi tše seswai (8). Maemo a mošomo a tla akaretša tše di latelago: - Go ngwadiša le go lefela tšhemong ye nngwe le ye nngwe ya dipapadi yeo e hlalošitšwego go netefatša gore dipapadi di a swanela. - Go hlongwa ga diboloko tše pedi (2) tša ablution tšhemong ye nngwe le ye nngwe ya dipapadi go fana ka mafelo a maleba a bohleki. - Go aga le go hloma pavilion e tee (1) tšhemong ye nngwe le ye nngwe ya dipapadi, ye nngwe le ye nngwe e amogela batho ba ka bago 20. - Go hlongwa ga dipanka tše lesometshela (16) tša lefelo la dipapadi tša pavilion go dikologa mafelo a seswai a dipapadi (dipanka tše pedi tšhemong ye nngwe le ye nngwe).				
Motho yo a karabelago	Mmasepala wa Selete	Mmasepala wa Selegae	Bao ba Holwago ke Protšeke		

Molaodi wa HR/Moepo	Greater Sekhukhune	Mmasepala wa Selegae wa Elias Motsoaledi	Tshehla Trust, Marikana, Station, Makwana, Nkakabuleng, Laerdraft, Roossenekal le Mhlabaneng.	
Peakanyo ya nako ya tiragatso				
2024	2025	2026	2027	2028
Boikgafo le peakanyo	Boikgafo le peakanyo	Go tsenya tirišong le go tswalela		
Meneelo ya ditšhejete				
2024	2025	2026	2027	2028
		R947 000.00		
Ditšweletšwa tša protšeke		Ditšweletšwa tša porotšeke		
9. Peakanyo le tumelelo 10. Go hwetša ditlabakelo 11. Go phethagatšwa ga protšeke 12. Go tswalelwa ga protšeke		9. Go sekaseka protšeke le go e amogela 10. Go reka ditlabakelo tšeo di nyakegago 11. Diwego tša tšwetšopele le ditlhahtobo tša ngwaga ka ngwaga 12. Pego ya go tswalela		
Ditlhaloso tše di akaretšago				
Go tla ba le dibaka tša mošomo tša nakwana tše seswai (8) tšeo di tla hloiwago ke protšeke ye, ntle le bokgoni bja go hloma mešomo ya nako ka moka. Dikgonagalo tše di tla abelwa bafsa le batho ba bagolo ka gare ga setšhaba sa baeng, go netefatša boemedi bjo bo lokilego bja banna le basadi. mešomo ye mehlano e tla bolokwa go bafsa le ye meraro go batho ba bagolo, gomme ye mene e tla abelwa banna le ye mene go basadi. Maloko a setšhaba sa selegae a tla fiwa maemo a pele go dibaka tše, gomme batšweletši ba selegae ba tla šomišwa				
Mokgwa wa go phetha le go tšwa mo thulaganyong				
Go neela go ditšhaba tšeo di amegilego le Mmasepala wa Selegae wa Elias Motsoaledi.				

Go hlama le go phethagatša diprotšeke tša LED go tla lebelelwa ka mehla ke Mapochs ka go rerišana le EMLM, GTLM, e lego bakgathatema tikologong. Tshepedišo ya tekolo ya protšeke yeo e hlahlwago ke Mapochs e tla ela hloko dinyakwa le diprotšeke bjalo ka ge di bonagatšwa ka go DIP tše mpshafaditšwego. Diprotšekete tše mpsha tše di kgotsofatšago dinyakwa tša kgetho ya Mapochs di tla oketšwa lenaneong leo le boletšwego ka godimo.

Katlego ya diprotšeke tša Mapochs e tla lekolwa ka mehla. Ge go bonala gore diprotšeke ga di atlege go fihleleleng maikemišetšo a tšona, di tla emišwa, tša lekolwa le/goba tša tlaleletšwa tše mpsha. Ka fao, diprotšeke tša Mapochs di tla fetofetoga le maemo.

3.4.4 Tiholo ya Dikgwebopotlana, tša Magareng le tše Nnyane (di-SMME).

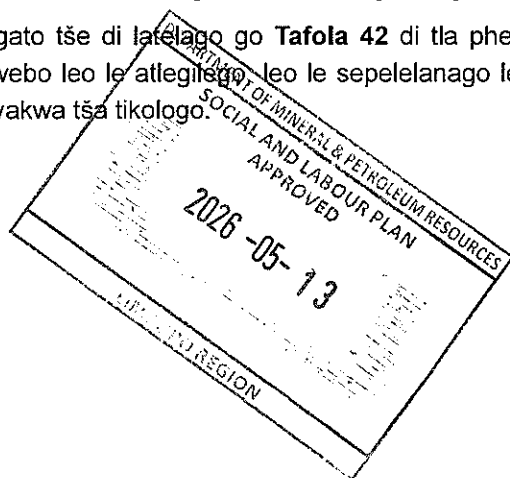
Lebelela Leano la LED la Mapochs leo le lego ka go Lenaneo la LED la Thekgo la Tlhabollo ya Mapochs leo le lego ka go **Mametletšo 3.1**.

Mapochs e hlamilile leano la mathomo la go hloma SMME go fana ka tlhako ya maitekelo ao a hlohleletšago go swarelela ga malapa a bašomi, gammogo le a ditšhaba tša kgauswi le tše kgolo tseo di romelago bašomi. Leano le le tla mpshafatšwa go ba leano la go tšwetša pele tlhabollo ya merero ya kgwebo ya maleba ya dikgato tša tlhabollo ya SMME go tšwa malapeng a bašomi.

Molaotshepetšo wa Tlhabollo wa SMME o theilwe godimo ga metheo ye e latelago:

- go hlama tlhako yeo e tla hlohleletšago maatlafatšo ya maloko a malapa a bašomi ka ditšhabeng tša kgauswi le tseo di romelago bašomi, gore ba kgone go laola ka mafolofolo go swarelela ga bona ka moso;
- e lebišitše tlhokomelo kudu go hloleng di-SME mo ditšhabeng tseo di amegilego, tseo ka go rialo di tlogo hlola dibaka tša mešomo;
- go nolofatša tlhabollo ya di-SME tše di fapafapanego ka gare ga ditšhaba tseo di sa ithekgego ka mošomo go tšwa go intasteri ya meepo, gomme di ka šoma bjalo ka mokgwa wo mongwe wa go fetoša maphelo ao a ithekgilego ka meepo;
- go fa maloko a malapa ao a nago le dikgopolo tša bona tša kgwebo le go fihlelela dinyakwa tše itšego, ka phihlelelo ya bokgoni bja thekniki le ditšhelete, tseo di ka kgontšhago go hlama leano la kgwebo leo le ka kgonagalang le go thomiša kgwebo; le
- ge go kgonagala, go ntšhetša ka ntle diprotšeke tše mmalwa tša kontraka go dikgwebo tseo di šomago ka ditšhabeng tša kgauswi.

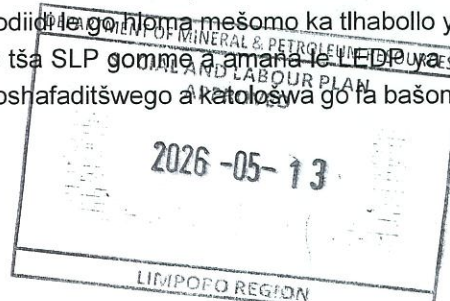
Dikgato tše di latelago go **Tafola 42** di tla phethagatšwa go tšweletša Leano la Tlhabollo ya Kgwebo leo le atlegilego, leo le sepelelanago le ditlwaelo tša tlhabollo ya leago le ekonomi le dinyakwa tša tikologo.

Tafola 42: Leanotiragatšo la go Hloma SMME

MOGATO	DILO TŠEO DI ROMELWAGO	LETŠATŠIKGWEDI LA BOIKEMIŠETŠO
Tekolo ya dipelo tša BSESS, le tshekatsheko ya dikgato tša IDP tša EMLM le GTLM.	Tshedimošo ka ga dinyakwa tša tlhabollo ya SMME ka gare ga EMLM, GTLM le GSDM.	April 2010
Diriša mohlalobi wa tlhabollo ya kgwebo go hlama lenaneo le le swanetšego la tlholo ya kgwebo.	Hlahloba le go boledišana le mohlalobi wa tšwetsopele ya SMME.	April 2010
Hlama leano le le swanetšego la tlholo ya SMME, o šomiša leano la thekgo la tlhahlo la LED. Tshepedišo ye e tla thewa godimo ga go godiša dikgopolo tše di šomago go tšwa setšhabeng, go di fetolela go merero ya kgwebo le go di phethagatša.	Leano la ho hloma SMM.	June 2010
Hlaola dikgopolo tše dingwe (e sego go SLP ya bjale) le dibaka tša go iphediša tše di ka bago gona go tšwa go malapa ka ditšhabeng tše di amegilego le dinyakwa tša dinyakišišo.	Lenaneo la dikakanyo tše di ka bago gona tša SMME go tšwa setšhabeng.	July 2010
Thuša batho go hlama maano a kgwebo le go rwala kgwebo yeo e ka rekišwago, yeo e fihlelelago 'dikhouu tša maitshwara a mabotse' a bonnyane go dikgwebo.	Merero ya kgwebo yeo e hlamilwego.	August 2010 go ya pele
Thuša ditšhaba ka tiragatšo ya di-SMEs le go di tsebo ya go hwetša ditšhelete le methopo ya thekniki go tšwa go dihlengwa tše di fapafapanego.	Katlego ya go hloma di-SME go tšwa go maloko a setšhaba.	August 2010 go ya pele
Beakanya leano le lefa la tiragatšo la ditiro tše bohlokwa tša SLP bakeng sa 2011.	Leanotiragatšo le lefa la SLP bakeng sa 2011	2011

Go ya ka seo se boletšwego ka godimo, tlholo ya SMME yeo e thekgwago ke Mapochs e tla thuša go thekga protšeke ya tirišano ya SMME ya MQA le bommasepala ba selegae, ka go thekga tlhabollo ya SMME ka gare ga GSDM. Morero wa Kgwerano ya Mmasepala wa Selete ke MQA o ikemišeditše go thekga LEDP ka gare ga bommasepala ba selete ka go fana ka tlhabollo ya mabokgoni le thekgo go bao e kilego ya ba bašomi ba meepo ka Afrika Borwa. Maikemišetšo ke go fana ka kgolo ya ekonomi, go fokotša boditšhelele go hloma mešomo ka tlhabollo ya mabokgoni. Mananeo a tlhahlo a sepelelana le dikgato tša SLP gomme a amana le LEDP ya bommasepala ba selete. Maano ao a lego gona le ao a mpshafaditšwego a katolosa go fa bašomi bao e kilego

ya ba meepo bokgoni bjo bo sepediřwago ke dinyakwa třeo di akaretřago abet le tlhabollo ya di-SMEs.

MQA e hlalořitře kabo ya mananeo a ABET le tlhahlo ya mabokgoni a kgwebo le thekgo go bao e kilego ya ba bařomi ba meepo bjalo ka tlhohlo go thekgo ya SLPs, ka lebaka la kgokagano ya yona ye e lebanyago le Leano la Tlhabollo ya Dinagamagae la mmuřo le bophara bja lona diprofenseng ka moka třa Afrika Borwa. Lenaneo la temořo ka ga HIV/AIDS gape le akareditřwe lenaneong la tlhahlo.

3.5 Dikgato třa go rarolla maemo a bodulo, maemo a bophelo le phepo

Molawana 46 (c) (iv)

Mametletřo 3.2: Leano la Tlasana la Maemo a Dintlo le Bophelo

3.5.1 Matseno

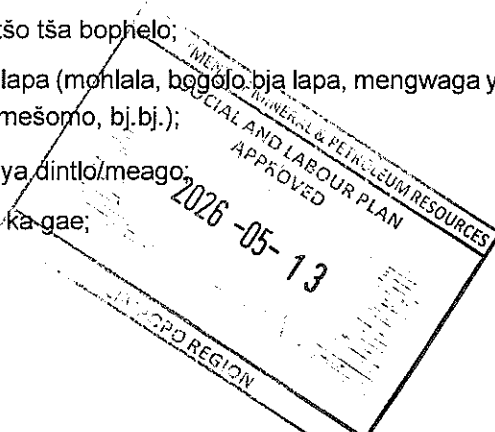
Afrika Borwa e na le bohwa bja kgethollo mabapi le bong, morafe le bogole gomme se se ganne batho ba bangwe phihlelelo ya thuto, mořomo, třwetřopele, madulo le maemo a motheo a bophelo. Mapochs HLC Sub-Plan e ikemiředitře go netefatřa gore dinyakwa třa Třhata ya Meepo di a latelwa. Ka go realo, moepong o ikgafa go:

- go hlama magato a go kaonefatřa maemo a dintlo le go třwetřa pele dikgetho třa beng ba dintlo go bařomi ba bona;
- go hlama magato a go kaonafetřa phihlelelo ya ditirelo třa motheo, kudu tlhokomelo ya maphelo, bohlweki le kabo ya meetse; le
- go řomiřa magato a go kaonafetřa phepo ya bařomi ba ka.

2.5.2 Seemo sa motheo

Go dirilwe **Tekolo ya Motheo ya Leago le Ekonomi**, yeo e akaretřago madulo le maemo a bodulo a bařomi le malapa a bona ka dintlong třa bona třa go ya go ile le třa nakwana (mo go kgonegago). Lebelela dipelo třa tekolo ye ka go **pego ya BSESS** yeo e lego go **Mametletřo 1.2**. Tekolo e akaretřa tře di latelago:

- lefelo la dintlo třa bařomi;
- ditokiřetřo třa bophelo;
- dika třa lapa (mohlala, bogolo bja lapa, mengwaga ya bahlokomedi, meřomo ya ekonomi, kelo ya meřomo, bj.bj.);
- mehuta ya dintlo/meago;
- thoto ya ka-gae;

- maikutlo a bašomi mabapi le mabaka a go dula mafelong a itšego le go ikemišetša go huduga;
- go fihlelela ditirelo le mananeokgoparara a motheo;
- go lemoga dinyakwa tše kgolo tša lapa mabapi le ditirelo tša motheo;
- malwetši ao a tlwaelegilego;
- phihlelelo ya tlhokomelo ya tša maphelo le ditirelo tše di amanago le tšona; le
- ditaba tša tlhokomelo ya maphelo.

Mapochs e fedišitše tshepedišo ya bodulo bja hosetele ka la 31 Dicember 2002 go obamela melawana ya mmušo, gomme bašomi ba ile ba lefelwa dikholego tša go se kgotsofale ka la 31 January 2003. Ka lebaka la go hloka dintlo tša letseno la fase - la magareng go bašomi ka EMLM, go fedišwa ga tshepedišo ya dihosetele go lebišitše go bothata bja go ipea. Ga go na bodulo bjo bongwe bjo bo hwetšagalago mo tikologong goba toropong ya Mapochs goba/gomme ga go na kgahlego yeo e bontšhitšwego mo lebakeng le ya go reka goba go aga dintlo. Mekgatlo e bontšhitše gore e kgotsofetše ka maano a go aga dintlo tša bašomi go rarolla mathata a dintlo le maemo a bophelo.

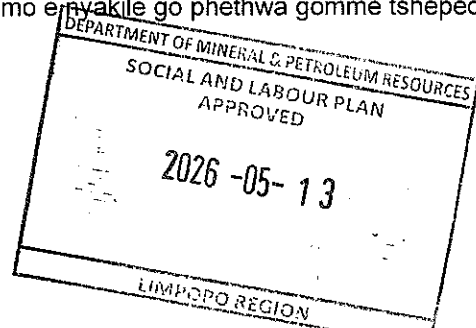
Mapochs e na le khitšhi le khitšhi tše bašomi ba ka rekago dijo go tšona. Kantoro ya kantoro ya kantoro e laolwa ke mokontraka wa HDSEA. Le ge go le bjalo, bašomi ba ikgethela go tliša dijo tša bona mošomong. Dijo tša kantine ga di thekgwe ka tšhelete goba ka mehla, ka ge moepong ga bjale go se na mošomo wa ka tlase ga mmu goba bašomi bao ba šomago ka tlase ga mmu. Go ya ka MPRDA, bašomi bao ba šomago ka tlase ga mmu ba na le tokelo ya go hwetša dijo tše tee tša mahala ka letšatši.

Go tšwa go BSESS (February 2008), Ditho di boletše gore moepong ga go na ngaka ya dijo yeo e hlokomelago bohlweki bja dijo, le gore theko ya dijo ka khitšhing e godimo kudu. Mekgatlo e šišintše gore moepo o fane ka dijo tše tee (1) ka letšatši, ka ge se se tla thuša ka tšweletšo le polokego mošomong. Go ya ka Kgoro ya Merero ya Selegae, bašomi ba bantši ba šoma letšatši le letšatši ba se na dijo tše di lekanego, e lego kotsi ya polokego.

3.5.3 Lanotiragatšo

Mapochs e tšweleditše **Leano la Tlasana la Dintlo le Maemo a Bophelo** leo le lego ka go Lenaneo la Tirelo la Thušo la LEDP go **Koketšo 3.2** go lebiša tlhokomelo go HLC ya bašomi. **Leano la Tiragatšo** (le emetšwego mo Letlakaleng la 43) le hlamilwe go phethagatša magato ao a hlalositšwego mo karolong ye le ao a lego ka go Tšhomišo ya Dintlo le Maemo a Bophelo.

Mapochs e aga diyuniti tša dintlo tša lapa tše di ka lefelelwago le tše di hlokomelwago ka botlalo ka Roosenekal go bašomi ba yona le ditšhaba tše ba ka di hirago, goba go di reka ka morago (**lebelela 3.4.3.1 – Protšeke ya Dintlo**). Maikemišetšo a protšeke ye ya HLC ke go fa bašomi bodulo bjo bongwe bjo bo ka lefelelwago, bjoo bo tla oketšago maemo a bona a bophelo. Ka go diriša protšeke ye, go holofelwa gore bašomi ba tla huduga go tšwa go lefelo la bodulo go ya go diyuniti tše tša dintlo. Meago ya mathomo e nyakile go phethwa gomme tshepedišo ya go aga e tšwela pele.

Tafola 43: Leanotiragatšo la go phethagatša magato a go rarolla maemo a dintlo le a bophelo

MOGATO	DILO TŠEO DI ROMELWAGO	LETŠATŠIKGWEDI LA BOIKEMIŠETŠO
Poledišano le tlhalošo ya bjoko ya ditaba, mathata le dipharologano tša go obamela go ya ka HLC le ditaba tšeo di rotošitšwego ka go BSESS le go dira boithobollo bjo bo tseneletšego go ya ka tlhokego ya dintlo gare ga bašomi ba Mapochs.	Lanotiragatšo la tšwetšopele le la tiro la go tliša diphetogo tše bohlokwa le ditharollo tša naga ka Mapochs. Hlaola bašomi bao ba phelago ka fase ga maemo a a amogelegago a bophelo. Kgetha palo ya dinyakwa tša HLC tšeo di swanetšego go rarollwa mo nakong ye e tlogo.	March 2010
Kopanyo ya dinyakwa tša bašomi ba borakantšho go ya ka HLC le go hlama leano la go netefatša kopanyo ya bona.	Go tsenywa ga bakontraka ba motheo ka gare ga leano la HLC la Mapochs.	May 2010
Tlhatlhobo ya magato a HLC ao a lego ka gare ga dikgato tša IDP tša EMLM, GTLM le GSDM. Dikgokagano le baemedi ba maleba bao ba amegago.	Boledišana ka morero wo o šišintšwego wa Highveld wa go aga le go kaonafatša HLC ka Roossenekal. Kgonthiša gore leano leo le šišintšwego la Mapochs le kopanywa le merero ya EMLM.	May 2010
Hlama leano le le tseneletšego la go hlama leo le nago le tlhalošo ya kago ya diyuniti tša dintlo le ditirelo tše di swanetšego ka Roossenekal, tšeo di nago le dikakanyo tša ditshenyegelo, dintlha tša borakantšho le diprotšeke tša pele. Beakanya dipakane tše di tseneletšego, dinako, ditiro le methopo.	Leano la Kgwebo la HLC.	June 2010
Go hlwekišwa ga Leano la Tlasana la HLC ya Mapochs go sepedišana le maano a EMLM.	Tswalano le EMLM IDP, le peakanyo ye botse ya Leano la HLC la Mapochs.	June 2010
Go thwalwa ga borakontraka, go lebane le molao, dikontraka, go tlatšwa ga peakanyo, ditherišano, bj.bj.	Feleletša dikontraka ka moka tša semolao, tša semolao le tša semolao.	July 2010
Tiragatšo ya Protšeke ya HLC mo lefelong la Mapochs.	Mathomo a protšeke.	August 2010

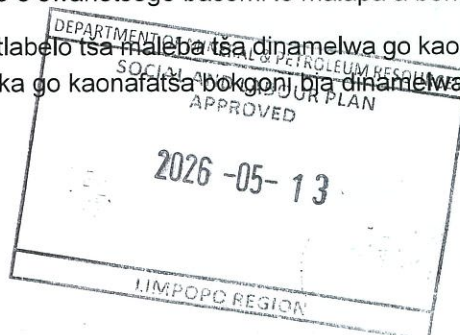

Dipelo tše mpsha tše di ka lekanwago, maikemišetšo le magato a bohlokwa ao a swanetšego go bewa mo ngwageng wo o šetšego, le phethagatšo ya protšeke. Tše di swanetše go tsenywa ka gare ga Lenaneo la Thekgo la HLC go SLP.	Matšatšikgwedi a mafa, methaladi le methopo ya go šala ya 2008 le protšeke. Kopanyo ka go Leano la Thekgo la HLC go SLP (Mametletšo 3.2).	September 2010
Go tšwela pele go hlokomela le go phethagatša protšeke ya HLC go ya ka Leano la HLC.	Tlhokomelo ya ka mehla ya protšeke ya WIM le maikemišetšo ao a boletšwego ka godimo.	September 2010 go ya pele
MOGATO	DILO TŠEO DI ROMELWAGO	LETŠATŠIKGWEDI LA BOIKEMIŠETŠO
Beakanya leano le lefa la tiragatšo la ditiro tše bohlokwa tša SLP bakeng sa 2011.	Leanotiragatšo le lefa la SLP bakeng sa 2011	January 2011

3.5.3.1 Bodulo

Mapochs e tla kaonefatša tlhokomedišišo le phihlelelo ya bašomi ba yona go bodulo bjo bo lekanego, ka magato a a latelago:

- lebelela leano la tlasana la maemo a dintlo le a bophelo go **Mametletšo 3.2**;
- go fana ka bodulo bjo bo swanetšego mo toropong ya Roosenekal le ditšhabeng tše di bapilego le yona;
- go godiša beng ba dintlo gare ga bašomi bao ba lego meagong yeo e swarelelago;
- go nolofatša dikgopelo tša Lenaneo la Kagoleswa le Tlhabollo (RDP) tša dithušo tša dintlo legatong la bašomi;
- go hlama mekgwa ya go thibela go hlolwa ga mafelo ao a sa swaregego go dikologa Mapochs;
- go fana ka mananeo a go ruta bašomi mabapi le beng ba dintlo, phihlelelo ya dithušo tša mmušo/dikadimo tša dintlo, go hlama ditekanyetšo, le gore ke dikgetho dife tša dintlo tšeo di hwetšagalago ka ditšhabeng tše di swarelelago;
- maemo a maemo a maemo a bophelo a bašomi ka mokgwa wa tekolo go bea pele go hlama leano la go rarolla bothata bjo;
- go hlama molaotshepetšo wa dintlo le go o kgokaganya le dikgato tša tšwetšopele ya leago, tlhahlo le tlhabollo ya mabokgoni;
- go hlaola bašomi bao ba hlokago le/goba ba kgopetšego thušo ya dintlo, le go ba thuša go fihlelela diinstitušene tša ditšhelete tše di swanetšego go hwetša thušo;
- go hlama tharollo ya dintlo yeo e swanetšego bašomi le malapa a bona ka Roosenekal;
- go kaonafatša phihlelelo ya ditlabele tša maleba tša dinamelwa go kaonafatša phihlelelo ya bašomi go malapa a bona ka go kaonafatša bokgoni bja dinamelwa

- go šoma mmogo le EMLM go thibela le go laola mafelo ao a sego a hlangwa mo meepo; le
- go nolofatša go huduga ga batho go tšwa go diyuniti tša bodulo tšeo e sego tša semmušo goba ka go huduga ga badudi bao e sego ba semmušo mo lefelong la meepo, goba, go tšwa dithabeng go ya go bodulo bjo bo abetšwego meepo (bjalo ka kgato ya lebakanyana goba ge go rata, mokgwa wo mongwe).

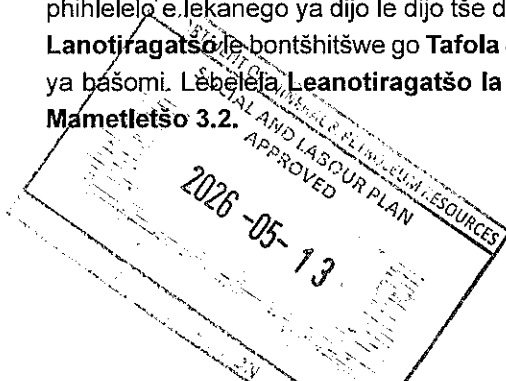
3.5.3.2 Tlhokomelo ya tša maphelo

Mapochs e tla rarolla mathata a maphelo a bašomi ba yona ka magato a a latelago:

- lebelela leano la tlasana la maemo a dintlo le a bophelo go **Mametletšo 3.2**;
- go šoma mmogo ka gare ga lenaneo la mmušo la go tsena ditaba gare la HIV/AIDS leo le akaretšago ditšhaba le bašomi;
- go tšwela pele ka Lesolo la Temošo ka HIV/AIDS ;
- go tšwetšapele lenaneo la VCT;
- Dira dipeakanyetšo tša ditšhelete tša ditshenyegelo tša ka moso tša kalafo le mananeo a thekgo ya bašomi.
- go godiša tlhokomedišišo gare ga bašomi le bahlokomedi ba bona mabapi le tšhomišo ya mafelo a motheo a tlhokomelo ya maphelo ao a hlomilwego ke mmušo wa selegae mo lefelong leo;
- go nolofatša phihlelelo ya tlhokomelo ya maphelo ya motheo go bašomi ka moka gammogo le bahlokomedi ba bona bao ba ngwadišitšwego, go akaretšwa bao ba lego mafelong a magolo ao a romago bašomi;
- go sekaseka ka mehla boleng, ditshenyegelo le tshwanelo ya ditirelo le maemo/bokgoni bja dihlare tšeo di fiwago kliniking ya meepo; le
- go tšwetša pele lenaneo la HIV/AIDS kliniking ya meepo le/goba mmogo le dintlo tše dingwe tša meepo mo tikologong le go kgetha modiredi wa tša leago/maphelo go rarolla ditaba tše di amanago le peakanyo ya lapa, keletšo ya lenyalo le ditaba tše di amanago le tšona.

3.5.3.3 Dikgato tša go kaonefatša phepo

Molawana 46 (c) (v) o nyaka gore meepo e be le magato a go netefatša gore bašomi ba na le phihlelelo e lekanego ya dijo le dijo tše di lekalekanego. Mabapi le maemo a motheo a Mapochs, **Lanotiragatšo** le bontšhitšwe go **Tafola 44**, go phethagatša magato a go rarolla mathata a phepo ya bašomi. Lebelela **Lanotiragatšo la Tlasana la Maemo a Dintlo le Bophelo** leo le lego go **Mametletšo 3.2**.

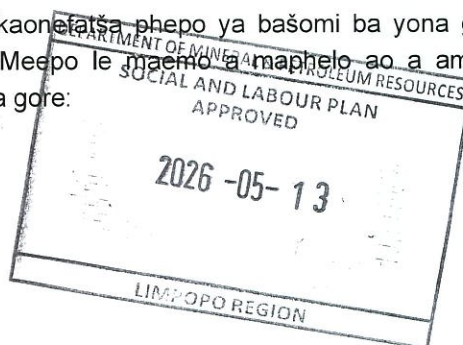

Tafola 44: Leanotiragatšo la Dikgato tša go rarolla le mathata a dijo a bašomi Molawana 46 (c) (v)

MOGATO	DILO TŠEO DI ROMELWAGO	LETŠATŠIKGWEDI LA BOIKEMIŠETŠO
Tekolo ya diphihlelelo tša BSESS mabapi le maikutlo a bašomi mabapi le phepo yeo e abjago ke moepo.	Leano le le tseneletšego la go tšea magato go rarolla HLC ya bašomi, go ya ka Lenaneo la Thušo ya Dintlo le Maemo a Bophelo ka go Mametletšo 4.2.	May 2010
Go laela ngaka ya dijo go dira tekolo ya maemo a boleng le phepo ya dijo tše di lego gona go netefatša gore dijo di	Pego ya kelo, dikhwetšo le leano la ditšhišinyo. Leano la phepo.	August 2010
MOGATO	DILO TŠEO DI ROMELWAGO	LETŠATŠIKGWEDI LA BOIKEMIŠETŠO
phepo e lekalekanego. Dira tekolo ya kakaretšo ya dijo tšeo bašomi ba di jago go tšwa dijong tša bona. Kgobokanya leano la phepo.		
Phethagatšo ya ditšhišinyo le go kgoboketšwa ga leano la phepo ya bašomi.	Tšeo di tlogo go hlalowa.	August 2010
Hlama leano la temošo ya phepo go ruta bašomi le ditšhaba ka meholo ya dijo tše di nago le phepo le seo se bopago dijo tše di nago le phepo le tšeo di hwetšagalago gabonolo ka EMLM	Leano la go lemoša ka phepo.	October 2010
Go tsenywa ga borakonteraka.	Go tsenywa ga borakonteraka ba bagolo lenaneong la SLP.	November 2010
Tiragatšo ya leano la temošo ka phepo.	Masolo a temošo.	January 2011 go ya pele
Beakanya leanotiragatšo le lefsa la la ditiro tše bohlokwa tša SLP bakeng sa 2011.	Lanotiragatšo le lefsa la SLP bakeng sa 2011	January 2011

Dikgato tše di latelago di tla phethagatšwa mabapi le phepo:

- Mapochs e ikgafile go kaoneletša phepo ya bašomi ba yona go ya ka maemo ao a beilwego ke Kgoro ya Meepo le maemo a maphelo ao a amogelelegago nageng ka bophara, ka go netefatša gore:

- dijo tšeo di fiwago ke moapei di na le dinyakwa tša phepo tše di lekanego; ○ dijo tšeo di fiwago ka theko ye e amogelelegago go bašomi ka moka ba Mapochs; le
- bašomi ka moka ba na le phihlelelo ye e lekanego ya dijo ka dinako tša mošomo.
- go ruta bašomi le malapa a bona ka ga bohlokwa bja phepo ye e lekanego le ye e swanetšego, ka lenaneo la tlhokomedišišo ya phepo;
- go sekaseka ka mehla boleng bja dijo le dijo tša bašomi bao ba sa dirišego khitšhing; le
- go fa tumelelo go rakontraka wa BEE yo a swanelegago go fana ka ditirelo tša khantšene (ela hloko gore rakontraka wa bjale ke BEE).

3.6 Leano la Tšwetšopele ya Thekišo le phethagatšo ya lona go dikhamphani tša HDSA go ya ka dithoto tša tšhelete, ditirelo le ditšweletšwa tša go šomišwa

Molawana 46 (c)

Mametletšo 3.3: Leano la Tlasana la Theko

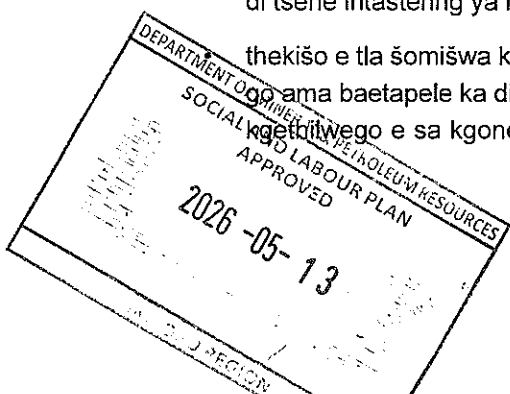
Mapochs e lemoga tlhokego ya go lokiša go se lekalekane ga nako ye e fetilego le go lebelela BEEe le ye nngwe ya dikokwane tše di thekgago Tshepetšo ya Phetogo ka Afrika Borwa, gomme e lemoga gore BEE e bohlokwa go fihlelela ditebelelo tša Tšhata ya Meepo ya Afrika Borwa. Moepong o lemoga gore thekišo e fana ka lefelo la maleba la go thomiša lesolo la mafelelo la go maatlafatša ekonomi ya di-HDSA. Moepo o ikemišeditše go diriša lenaneo le ka mo go holago.

3.6.1 Mokgwa wa go dira dilo

Molaotshepetšo wa thekišo wo o kgethilwego o tšweleditšwe wo o laetšago gabotse boikgafo bja Mapochs go BEE. Lebelela **Leantiragatšo la Tlasana la Theko** leo le lego go **Mametletšo 3.3**. Go ya ka Tšhata ya Meepo, molaotshepetšo wo o lebišitše šedi kudu go thekišo go tšwa go barekisi ba HDSA le go tšwetša pele dibaka tše mpsha tša go tšea karolo ka mo go kwalago ke dikhamphani tša HDSA mo tšhomišong ya thekišo ya Mapochs. Pholisi e dirile tokišetšo ya mokgwa wo o latelago:

- Mapochs e tla diriša magato a go tšwetša pele, go tiišetša, go kgetha le go tšwetša pele thekišo go tšwa go batho bao ba bilego le kgethollo ye e sa lokago nakong ye e fetilego. Moepong o lemoga tlhokego ya go katološa ka mo go kwalago dibaka tša gore di-HDSA di tsene intastering ya meepong, le go holwa ke tšhomišo ya methopo ya naga;

thekišo e tla šomišwa ke Mapochs bjalo ka ye nngwe ya mekgwatshepetšo ye megolo ya go ama baetapele ka ditšhabeng tšeo di angwago ke tiragatšo ya yona. Ge thekišo yeo e kgethilwego e sa kgonege ka lebaka la tlhokego ya bokgoni ka ditšhabeng tša selegae,

batho ba selegae ba tla fiwa dibaka tša go maatlafatšwa bjalo ka baabi ba ditirelo go Mapochs;

- Pono ya Mapochs ke go lemoga, go hlabolla le go tšwetša pele go hlolwa le go swarelela ga dikgwebo tšeo di šomišwago ke di-HDSA ka mokgwa wa thekišo. Maikemišetšo ke go godiša bo-rakgwebo ka ditšhabeng tša kgauswi le mešomo ya yona ya meepo le ka go oketša maemo a go kgatha tema ga batšweletši ba HDSA ka go intasteri ye kgolo ye e amanago le methopo le methopo;
- baabi ka moka ba tla kgopelwa go utolla tshedimošo ka ga beng ba bona/taolo le mananeo a ka gare a BEE;
- Mapochs e tla tšea magato a go lekola le go netefatša maemo a bjale a batšweletši ba go fapafapana le go netefatša gore tshedimošo yeo e a tšhepega;
- go tla fiwa tšhegofatšo go ditšweletšwa tšeo di abjago le ditirelo tšeo di abjago ke batšweletši ba HDSA go tšwa ditšhabeng tša selegae ka gare ga EMLM, GTLM le GSDM;
- moepo o tla hloheletša batšweletši go hlama ditirišano goba ditlamo tša mohlakanelwa le dikhamphani tša batšweletši ba HDSA moo go se nago morekiši wa HDSA yo a fago dithoto goba ditirelo tše di nyakegago;
- ditlhokego tša thekišo di tla tsebišwa ka botlalo go barekiši ba HDSA; le
- barekiši ba HDSA ba tla thušwa le go hlahlwa go hlama maano a maleba a kgwebo.

3.6.2 Seemo sa motheo

Go ya ka molaotshepetšo wa thekišo ya meepong, Mapochs o kgobokeditše **Leano la Tlasana la Thekišo** leo le lego ka go **Mametletšo 3.3** ya *Leano la Thekgo la go Šoma la LEDP*. Maemo a thekišo ya HDSA ya Mapochs a ka bonwa mo **Foromong ya T** yeo e lego ka go **Mametletšo 3.3**. Kakaretšo ya ditshenyagelo ka moka le ditshenyagelo tša HDSA tša dithoto tša motsemošate, dilo tša go šomišwa le ditirelo di laeditšwe ka go **Tafola 45**. Foromo ye e tla mpshafatšwa ngwaga ka ngwaga go laetša kgatelopele. Palomoka ya ditshenyagelo tša Mapochs go barekiši ba HDSA ke 77% go ya ka tshepedišo ya tlhophiso yeo e filwego ka leanong la thekišo go **Mametletšo 3.3**.

Thekišo e tla šomišwa ke Mapochs bjalo ka ye nngwe ya mekgwatshepetšo ye megolo ya go ama LED ka ditšhabeng tšeo di angwago ke tiragatšo ya yona. Moo thekišo ya maemo a godimo e sa kgonegego ka lebaka la tlhokego ya bokgoni ka ditšhabeng tša selegae, batho ba selegae ba tla fiwa phihlelelo ya mabokgoni le dibaka tša SMME.

Tafola 45: Boemo bja bjale bja tšhomišo ya tšhelete ke Mapochs go barekiši ba BEE goba HDSA bakeng sa ngwaga wa 2008 (January go fihla ka December)

Tšhelete ya legoro	Tšhelete ka moka	Tšhelete ya HDSA /	Peresente HDSA/ BEE ditshenyagalelo ya palomoka
		BEE DEPARTMENT OF MINERAL & PETROLEUM RESOURCES SOCIAL AND LABOUR PLAN	
Tšhelete ya Dithoto	R 45,856.50	R 45,856.50	100%
2026 -05- 13			146
LIMPOPO REGION			

Dilo tše Dirišwago	R 36,527,171.00	R 19,280,409.03	53%
Ditirelo	R 152,442,236.30	R 127,159,779.00	83
Palomoka ya HDSA	R 189,015,263.80	R 146,486,044.53	77%

3.6.3 Leanotiragatšo

Lebelela Leanotiragatšo la Tlasana la Thekišo go **Mametletšo 3.3**. Mapochs e tla fa HDSA le dikhamphani tša BEE le dikgwebo maemo ao a kgethilwego a baabi maamong ka moka a mararo a thekišo, ao e lego: dithoto tša tšhelete, ditšweletšwa tša go šomišwa le ditirelo. Se se tla dirwa ka moo go kgonegago, ge go elwa hloko tlhokego ya ditirelo tše di lego gona le mabokgoni ao a nyakegago mo lefelong leo.

Tabela 46 ka tlase e laetša maikemišetšo ao a beilwego ke Mapochs go oketša seabe sa dikhamphani tša batšweletši ba HDSA. **Tafola 47** e emela leano le lekopana la tiragatšo ya lenaneo la thekišo la Mapochs le magato ao a lego ka go karolo ye.

Tafola 46: Maikemišetšo a go oketša tšhomišo ya tšhelete go dikhamphani tša HDSA

Tšhomišo ya legoro %	2010	2011	2012	2013	2014
Dithoto ka moka	55%	56%	57%	58%	59%
Dilo tše Dirišwago	20%	21%	22%	23%	24%
Ditirelo	59%	60%	61%	62%	63%
Palomoka ya HDSA	54%	55%	56%	57%	58%
Baabi ba Tikologong, ke gore, GSDM	2%	3%	4%	5%	6%

**Hlokomela gore ngwaga o mongwe le o mongwe go tla dirwa lenaneo le lefsa la dipakane le go romelwa go DME.*

Tše di latelago ke Ditshenyagalelo go Barekiši ba go fapafapana:

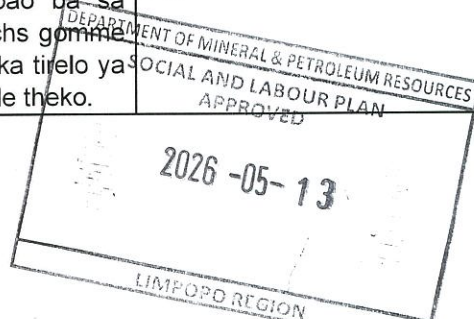
Moabi	Lefelo	Tekanyo ya tšhelete
Itireleng Ore Reclamation	Roosenekal	R 1,116,108.96
U Joint le CV Joint Centre	Burgersfort	R 83,108,14
Allecente 113 Trading Asswe	Stoffberg	R 349,376,90

Tikologo ya Limpopo	Palomoka ya Ditshenyagalelo ka Limpopo	Palomoka ya Tšhelete yeo e Dirišitšwego go Baabi	Peresente
	R 189,015,263.80	R 1,199,217.10	1%

Taola 47: Leanotiragatšo la kgetho ya theko

MOGATO	DILO TŠEO DI ROMELWAGO	LETŠATŠIKGWEDI LA BOIKEMIŠETŠO
Go dira nyakišišo ya semmušo go netefatša maemo a HDSA a batšweletši bao ba lego gona.	Boemo bjo bo netefaditšwego bja boabi bja HDSA, bo go ditifikeiti.	March 2010
Ngwala leano le le kgethegilego la thekišo ya maemo a godimo la Mapochs, ke gore, go ya ka lenaneo la thekišo la thekgo ya thekišo.	Peakanyo ya thekišo yeo e kgethilwego.	May 2010
Hlama database ya Mapochs yeo e swarago tshedimošo yeo e sepelelanago le leano.	Polokelo ya tshedimošo ya thekišo	June 2010
MOGATO	DILO TŠEO DI ROMELWAGO	LETŠATŠIKGWEDI LA BOIKEMIŠETŠO
dikontraka tša thekišo.	boitsebišo bjo bo nepagetšego le bjo bo lego nakong.	
Go kgokagana le borakantšho bao ba sa dumelelanego le HDSA, go laetša gore ke maano afe ao ba a beago a go obamela HDSA.	Modulasetulo o rerile go ba modulasetulo wa HDSA.	June 2010
Thuša go hlama le go phethagatša lenaneo la go tsebiša le go aga bokgoni bja batšweletši bao ba sa dumelelanego le Mapochs go oketša seabe sa di-HDSA ka go dikhamphani tša bona.	Tšweletšo ya tsebo le lenaneo la bokgoni go borakgwebo ba Mapochs.	July 2010
Diriša tshekatsheko ya mmara go bona gore ke mafelo afe ao Mapochs e ka oketšago ditshenyagalelo tša yona tša HDSA le tša setšhaba. Dira database ya batšweletši ba bangwe ba BEE/setšhaba bao ba ka tšea go legato la batšweletši bao ba sa dumelelanego le Mapochs go ba tšwela pele go fana ka tirelo ya boleng bjo bo swanago le theko.	Tekolo ya bafani ba ditirelo bao ba ka bago gona (HDSA le setšhaba) mmarakeng bao ba swanetšego Mapochs.	September 2010

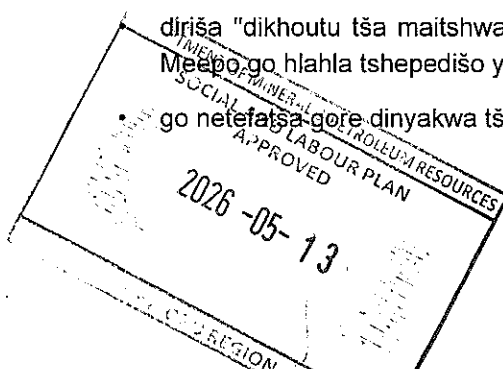
Bea magato a go hlabolla bokgoni bja batšweletši bao ba ka bago gona ka ditšhabeng tša selegae, EMLM, GTLM, GSDM le Limpopo.	Lenaneo la go aga bokgoni bja barekiši	October 2010
Kopanyo ya borakotraka ba bagolo tshepedišong ya thekišo ya Mapochs.	Kopanyo ya borakotraka ba bagolo.	November 2010
Boloka leano la thekišo la Mapochs le le nakong ka tshedimošo yeo šaletšego morago.	Leano leo le lego nakong la thekišo.	November 2010
Šomiša lenaneo leo le theilwego setšhabeng go hlabolla mabokgoni le bokgoni bja mokgatlo go fana ka ditirelo le dilo tšeo di ka šomišwago go Dipharologantšho ka mafelong ao a ka kgonagalago.	Lenaneo la go aga bokgoni leo le theilwego godimo ga thekišo ya setšhaba.	2010
Beakanya leano le lefsa la tiragatšo la ditiro tše bohlokwa tša SLP bakeng sa 2011.	Leanotiragatšo le lefsa la SLP bakeng sa 2011	January 2011

Leano la Thekišo le dirilwe ka magato a a latelago go nolofatša maemo ao a kgethilwego a moabi go dikhamphani tše di theilwego go HDSA:

- phethagatšo ya magato ka moka ao a lego ka go karolwana ya thekišo ya Mapochs go **Mametletšo 3.3**;
- go šomiša lenaneo le la thekišo go "Barekiši" ka moka, bao ba bopšago ke borakonteraka, baabi ba ditirelo;
- go dira nyakišišo go netefatša maemo a BEE a batšweletši bao ba lego gona, gore go tle go be le molaotlhakwa wo o ka hlalošwago;
- kgothaletša batšweletši go dira ditirišano, dikoporasi goba dikoporasi le dikhamphani tša batšweletši ba HDSA moo go se nago khamphani ya HDSA yeo e fago thekišo ya go aba dithoto goba ditirelo tšeo di nyakegago;
- go fana ka lenaneo le le feletšego la ditšweletšwa le ditirelo, tšeo di nyakegago ke Mapochs tšeo di ka abjago ke di-HDSA;
- go ikgokaganya le Kgoro ya Kgwebo le Intasteri (DTI) go hlaola dikhamphani tša HDSA tšeo di nago le bokgoni bjo bo nyakegago tšeo di nyakago go šoma ka intastering ya meepo;

diriša "dikhouu tša maitshwara a mabotse" tša DTI le tlhahlo go tšwa go Tšhata ya Meepo go hlahla tshepedišo ya thekišo;

- go netefatša gore dinyakwa tša thekišo di tsebišwa ka botlalo go barekiši;

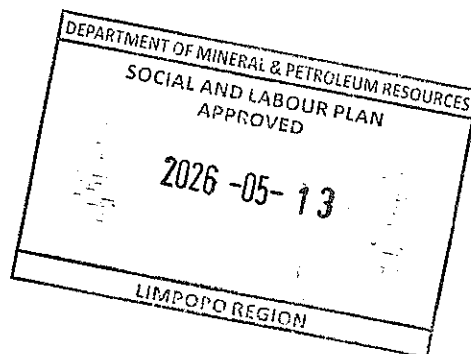

- go thuša batho bao ba nago le maikemišetšo a mabotse go hlama mananeo a maleba a kgwebo;
- go thuša di-HDSA mananeong a tlhahlo, ao a lebišago tlhokomelo go fihleleleng dinyakwa tša thentara le South African Bureau of Standards (SABS), le go tšweletša kwešišo ya ditshepedišo tša motheo tša taolo ya ditshelete;
- go thuša di-HDSA go lemoga mebaraka ya ka ntle, ka ntle ga meepo, ka nepo ya go ba le boitšhupo bjo bo lekanego le go se ithekge kudu ka Mapochs bakeng sa dibaka tša letseno;
- lenaneotlhahlo la kgetho le tla hlabollwa go hlohleletša thulano le "pele" mabapi le dikgetho tša baabi;
- go netefatša maemo a SEB/HDSA a barekisi bao ba fago dithoto tša tšhelete, ditšweletšwa tša go šomišwa le ditirelo go borakantšho ba motheo ba Mapochs; le
- tlhalošo yeo e dirišwago go batšweletši ba BEE/HDSA, bjalo ka ge e beakantšwe ke Mapochs, e tla ba taba ye bohlokwa mo tšhepedišong ya thekišo. Barekiši ba BEE goba ba HDSA ba tla beakanywa bjalo ka ge go laeditšwe ka go **Tafola 48**.

Tafola 48: Go hlopha ga barekiši ba BEE

TLHAMO YA BEE	DITEKANYETŠO TŠA BEE			
	Ke ya	E Laolwa ke	Ke ya Mosadi	E Laolwa ke Mosadi
Khamphani ya BEE/HDSA	> 50 %	> 50 %	-	-
Khamphani e tšweleditšwego ya BEE/HDSA	-	-	> 30 %	> 30 %
Khamphani e tšweleditšwego ya BEE/HDSA	25 % - 50 %	25 % - 50 %	-	-
Khamphani e hlohleletšwago ke BEE/HDSA	5 % - 25 %	5 % - 25 %	-	-

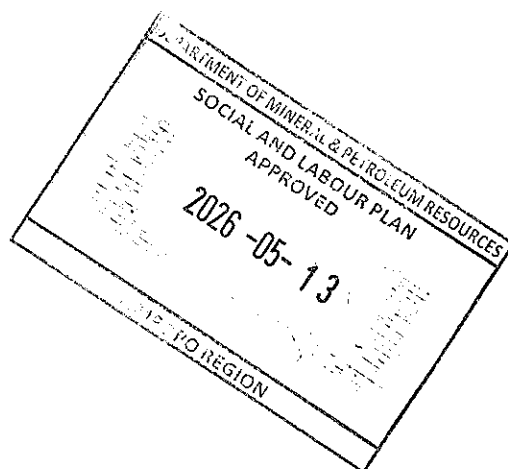
* Ela hloko gore maemo a beng ba BEE/ HDSA a fiwa ka tlase ga hlogo ya kholomo ya "TLHAMO YA BEE". Ditekanyetšo tšeo morekiši a swanetšego go di fihlelela gore a swanelege ka tlase ga "leina la BEE" leo le amegago di fiwa ka tlase ga hlogo ya kholomo ya "TLHAMO YA BEE".

KAROLO 4

LENANEO LA GO LAOLA
GO FOKOTŠA MOŠOMO LE GO
FOKOTŠWA MOŠOMONG

Molawana 46 (d)

4 LENANELO LA GO LAOLA GO FOKOTŠA MOŠOMO LE GO FOKOTŠWA MOŠOMONG

Molawana 46 (d)

4.1 Mokgwa wa go dira dilo

Mametletšo 4: Thekgo ya Leano la go Fokotša Mošomo le go Fokotšwa Mošomong

Dikarolo tše di latelago di akaretša ditiro tša leano tše di šomago go bašomi, tše di bopago motheo wa Leano la go Fokotša Mošomo le go Fokotšwa Mošomong la Mapochs. Hle bona **Lenaneotšhomo la Thekgo la go Fokotša Mošomo le go Fokotšwa Mošomong** la Mapochs, go **Mametletšo 4**.

Leano la Phokotšo le go Fokotšwa Mošomong le tla nyaka go phethagatša magato, ao a ka fokotšago ditlamorago tše mpe tša leago tše di hlokwago ke phokotšo, phokotšo le go tswalelwa ga meepo. Maano a a latelago a bohlokwa a beakantšwe gomme a lebišitšwe dikarolong tše di latelago:

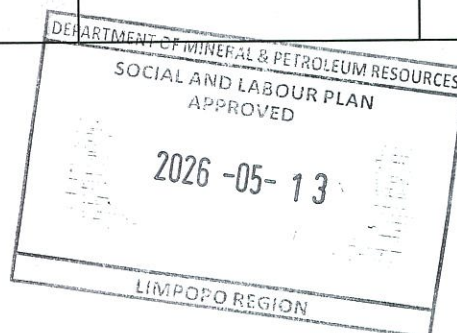
- go hloma Foramo ya Kamoso (FF);
- go hlama mekgwa ya go boloka mešomo le go phema go fokotšwa le go tlošwa;
- go tšea magato ao a swanetšego go latelwa nakong ya phokotšo le go fokotša;
- go hlama dibaka tše dingwe tša go iphediša le go tsenywa tirišong ga IDP; le
- go kopanya borakotraka ba bagolo.

Mapochs mo peakanyong ya tiragatšo ya bjale, go akaretšwa katološo ye e šišintšwego ya meepo ya ka tlase ga lefase e šaletšwe ke mengwaga e 30. Go na le diprotšeke tše dingwe tša dikholego le diprotšeke tša mohlakanelwa tše di akanyetšwago go katološa bophelo bja moepo.

Kakaretšo ya mediro ya motheo yeo e sepelelanago le Leano la go Fokotša le go Fokotšwa Mošomong la Mapochs e bontšhitšwe go **Tafola 49**.

Tafola 49: Leanotiragatšo la go fokotša tekanyo ya mošomo le go fokotšwa mošomong

MOGATO	DILO TŠEO DI ROMELWAGO	LETŠATŠIKGWEDI LA BOIKEMIŠETŠO
Go thoma ga FF le balaodi le baemedi ba bašomi go ya ka molaotheo wa tlhahlo wo o lego ka go Mametletšo 4 .	Go hlongwa ga FF.	June 2011

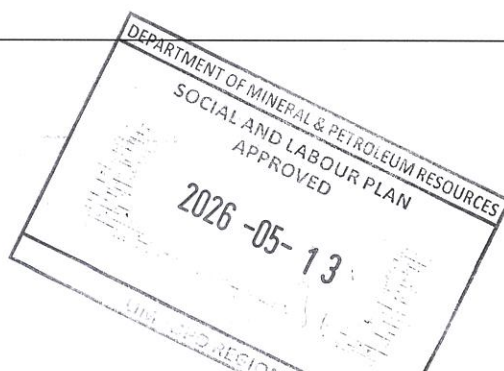

Tlhalošo ya magato le ditlabele tša ditšhelete tša go fepa go theoša ga maemo ao a sa letelwago, phokotšo ye kgolo le go tswalelwa.	Peakanyo yeo e sa letelwago ya phokotšo le go fokotšwa mošomong yeo e sa letelwago.	September 2011
MOGATO	DILO TŠEO DI ROMELWAGO	LETŠATŠIKGWEDI LA BOIKEMIŠETŠO
Peakanyo ya Leano la go tswalela Leago go hlaola mekgwa ye mengwe ya go iphediša le mešomo ya ekonomi ya bašomi, go akaretšwa tiragatšo ya Tshepetšo ya Kamego ya Leago le tshapedišo ya go rerišana le bakgathatema.	Leano la go tswalela setšhabeng.	Mengwaga e tshela pele ga go tswalelwa.
Poledišano mabapi le kgonagalo ya go fokotšwa goba go tswalelwa mo kanegelong yeo e lego ka tlase ga 4.3.	Dikopano tše di fapafapanego.	Ngwaga le seripa pele ga go tswalelwa
Go tsenya tirišong maano a go fetoša moepo.	Maanotshepetšo a go fetoša.	Ngwaga o tee pele ga go tswalelwa
Tiragatšo ya maano a mangwe a go hlama mokgwa wa boiphedišo.	Mekgwa e mengwe ya go hlama mokgwa wa boiphedišo	dikgwedi tše 6 pele ga go tswalelwa
Leanotiragatšo la phokotšo le go fokotša	Tše dingwe – tše di sa swanetšego go hlalošwa.	Dikgwedi tše 4 pele ga go tswalelwa
Beakanya leano le lefsa la tiragatšo la ditiro tše bohlokwa tša SLP bakeng sa 2011.	Leanotiragatšo le lefsa la SLP bakeng sa 2011	January 2012

Ka ntle le go hlongwa ga FF, metšhene ye mengwe, le ge e le gore e amana kgaufsi le HRDP ya Mapochs, e tla thongwa fela ge go beakantšwe phokotšo ya fase goba ya bogolo bjo bogolo, mohlala ge phedišo ye e tšwelago pele ya moepo e tšhošetšwa. Mapochs e tla latela mekgwa ya go fokotša le go tloša mešomo bjalo ka ge go laeditšwe ke DoL le Molao wa Dikamano tša Bašomi, wo o ukangwego dikarolong tše di latelago.

4.2 Go Hloma Foramo ya Kamoso (FF)

Molawana 46 (d) (i)

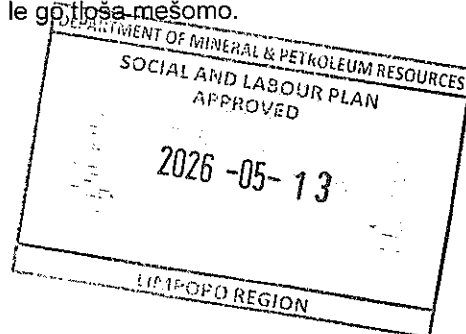
Mametletšo 4: Thekgo ya Leano la go Fokotša Mošomo le go Fokotšwa Mošomong

Go hlongwa ga FF go a nyakega go ya ka Molaowana 46 (d) (i) wa MPRDA. FF ke setho se se kgethegilego sa taolo ya mešomo seo se tlogo go lebiša tlhokomelo phethagatšong le tlhokomelo ya SLP. Maikemišetšo ke go fana ka koloi ya semmušo, moo mahlakore ka moka ao a amegilego a ka boledišanago le go ahlaahla ditlhohlo le ditharollo tše di ka bago gona go mathata ao a lebanego le moepo ao a ka bago le kgonagalo ya go lebiša go phumolo yeo e ka bago gona mo nakong ye e tlogo.

Mapochs e tla hloma FF ka June 2011. Seboka se se tla ba le baemedi go tšwa go Mapochs le bašomi le mekgatlo ya bašomi. Seboka se tla thuša go tšwetša pele ditherišano tše di tšwelago pele magareng ga bašomedi ba meepo le bašomi. Maikemišetšo a magolo a FF ke:

- go kgatha tema le go hlokomela tiragatšo ya SLP ya Mapochs;
- go ahlaahla ka mehla tšwetšopele le ditaba tšeo di amanago le tiragatšo ya SLP, le go šišinya ditharollo tše mpsha le mananeo a SLP;
- tšwetšapele ditherišano magareng ga meepo le bašomi/borakotraka goba baemedi ba bona le batho ba bangwe bao ba amegago mabapi le mathata le ditlhohlo dife goba dife tšeo di lebanego le ye nngwe ya mapheko mabapi le goba mabapi le kgonagalo ya go raka goba go lahlegelwa ke mešomo ke bašomi;
- go rerišana mmogo ka ditharollo tše di ka bago gona tša tahlegelo ya mešomo le go phumulwa ga mešomo go lebeletšwe go kgonagala le dinyakwa tša go šoma tša meepo;
- go kgatha tema mmogo ka go peakanyo ya leano go thibela goba go fokotša phokotšo le tahlegelo ya mešomo, le go tšwetša pele go swarelela le kgolo ya kgwebo, ka go realo go thibela le go thibela phokotšo ya mešomo le tahlegelo ya mešomo ya ka moso;
- go thoma phetogo le/goba kabolessa goba maano a mangwe ao a swanetšego go thibela tahlegelo ya mešomo mola go tšwetša pele phadišano le go kgonagala ga kgwebo;
- go hlama mmogo le go phethagatša ditharollo tša go thibela tahlegelo ya mešomo le go tloša mešomo; le
- go dira dilo tše dingwe ka moka tšeo di sa letelwago le tšeo di lebišago go fihleleleng maikemišetšo ao a boletšwego ka godimo.

Mapochs e hlamilile **molaotheo wa FF**, wo o lego ka go Lenaneo la Thekgo la go Fokotša le go Fokotšwa Mošomong go **Mametletšo 4**, go buša le go hlahla tiragatšo ya foramo ye. FF e tla bitšwa go šoma kotara ka kotara nakong ya go šoma ga Mapochs, go mpshafatša bašomi ka ga tšweletšo le go swarelela ga Mapochs, le nako ye nngwe le ye nngwe ge go tšwelela ditlhohlo tšeo di ka feleletšago ka go fokotša le go tloša mešomo.

4.3. Mekgwatshepetšo ya go šireletša mešomo le go phema go lahlegelwa ke mešomo le go fokotšega ga mešomo *Molawana 46 (d) (ii) le (iii)*

Mametletšo 4: Thekgo ya Leano la go Fokotša Mošomo le go Fokotšwa Mošomong

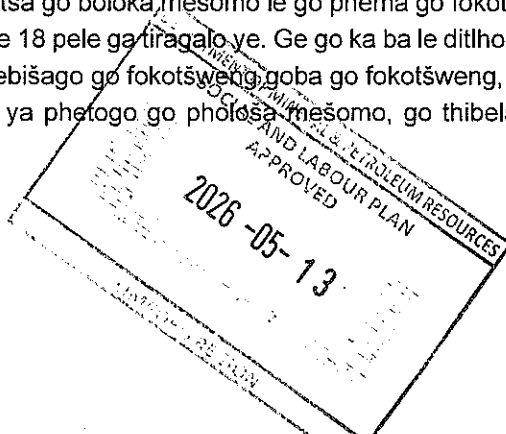
"Mekgatlo e swanetše go fokotša bašomi nako le nako ka mabaka a ekonomi le go dula e phadišana lefaseng ka bophara. Ye ke e nngwe ya dilo tše mpe kudu tseo di ka diragalelago mošomi tseo di amago bophelo bja gagwe ka moka. Ka fao go bohlokwa gore bengmešomo ba netefatše pele gore ga go na dikgetho tše dingwe tše di šomago, go fihlelela dinyakwa tša go šoma, tseo di hwetšagalago pele ba ka akanya ka go fokotša palo ya bašomi." - Ditaelo tša SLP tša intasteri ya meepo le tšweletšo.

Mapochs e tla hlama maano a go tsebagatša magato ao a ka thibelago go lahlegelwa ke mešomo mo mabakeng ao a tšhošetšago mošomo wo o netefadišwego. Ditshepedišo tše dingwe di tla latelwa ge maemo a ekonomi ao a lego gona a dira gore kelo ya poelo go ya go poelo ya Mapochs e wele ka fase ga 6% ka palogare lebaka la dikgwedi tše 12 tše di tšwelago pele, goba ge maemo ao a bontšhitšwego ka go **Lebokose 1** a direga.

TSEBISO GO MODULASETULO WA BOTO YA TLHABOLOLO YA DIMINERAL LE MOEPO.	TSEBISO GO TONA YA MEŠOMO
Moo Mapochs a bonago e sa le pele go fokotšega mo go bonagalago ga diminerale tseo di epilwego le/goba e ba ya ka thoko moo moepo o bago wo o se nago poelo.	Ge Mapochs a akanya goba a rerile go tloša mešomo ye megolo (10% goba go feta ya bašomi)
Moo Mapochs a akanyago goba a ikemišeditšego go ntšha mešomo ye megolo (10% goba go feta ya bašomi) mo nakong ya ngwaga o tee (1).	

Lebokose 1: Mogato wa go Tsebiša

Ge go bonala gore tiragatšo e tla tsena mo kगतong ya go fokotša goba ya go tswalela, dikgetho tše dingwe tša go boloka mešomo le go phema go fokotša/go tswalela di tla ahlahlwa ka go FF, dikgwedi tše 18 pele ga tiragatšo ye. Ge go ka ba le ditlhohlo tšeo Mapochs a ka lebanego le tšona tšeo di ka lebišago go fokotšweng, goba go fokotšweng, Mapochs e tla hlama le go diriša maano le mekgwa ya phetogo go phofoša mešomo, go thibela tlhokego ya mešomo le go thibela go fokotšwa.

Highveld e tla hlama leano le le tseneletšego le phephelo ya pholisi ya phokotšo le phokotšo yeo e sa letelwago go ya ka lenaneo la ka fase.

4.4 Mekgwa ya go fana ka ditharollo tše dingwe le mekgwa ya go hloma tšhireletšo ya mešomo moo go lahlegelwa ke mešomo go ka se phengwego ... Molawana 46 d (iii)

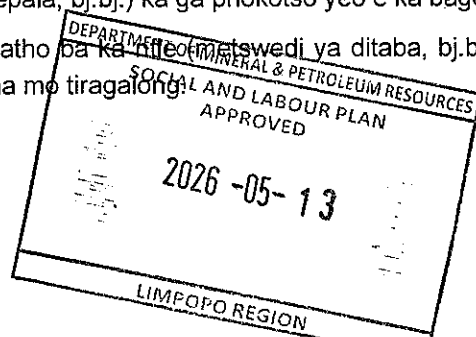
Mametletšo 4: Thekgo ya Leano la go Fokotša Mošomo le go Fokotšwa Mošomong

Ge e ba go e ba molaleng, gomme ka morago ga go ela hloko mekgwa e mengwe ka moka ya go lelefatša nako ya moepo, gore go fokotšwa le go phumolwa ga meepo go ka se phemege, thekišo ya maleba ya phumolo e tla dirwa. Se se tla dirwa ka go rerišana le diphathi tše di amegago gomme sa phethwa dikgwedi tše nne (4) pele ga tiragalo ye, moo go swanetšego, ka ntle le ge maemo ao a sa letelwago a tšwelela. Mo kgatong ye, Mapochs o tla boledišana le FF ka mehla go hlahlisa tshepedišo ya go tloša le go fana ka keletšo, keletšo le thekgo ya mešomo go bašomi.

Tšhomišo ya Mapochs ye e lebanyago le ye e swanetšego kudu e tla ba go thuša bašomi bao ba ka thwetšwego go hwetša mešomo ye mengwe.

Ge moepo o swanetše go fokotšwa (ka ditlamorago tše di ka bago gona tša go lahlegelwa ke mešomo) goba ge meepo e swanetše go kgaotšwa, mekgwa ye e latelago e tla latelwa:

- ditherišano – tshepetšo ya ditherišano go ya ka karolo 52 (1) ya Molao wa Dikamano tša Bašomi;
- phethagatšo ya magato a phokotšo le phokotšo ao a ukangwego karolong ya 189 ya Molao wa Dikamano tša Bašomi;
- tsebišo go Boto ya Tlhabollo ya Diminerale le Meepo – tshepedišo ya tsebišo go Boto go ya ka karolo 52 (1) (a) ya MPRDA;
- go obamela taelo ya Tona – go obamela taelo ya Tona le go tlišetša gore magato a phošollo a tla tšewa bjang; le
- go tsebagatša dikholego tše di ka bago gona – leano le le šomago la poledišano le tla latelwa:
 - go tsebiša bašomi ka ga dikholego tše di ka bago gona;
 - go tsebiša batho ba bangwe bao ba amegilego (mafelo ao a romelwago, bommasepala, bj.bj.) ka ga phokotšo yeo e ka bago gona mo tiragalong; le
 - tsebiša batho ba ka ntle dikgwedi ya ditaba, bj.bj.) ka ga dikholego tše di ka bago gona mo tiragalong;

4.5. Mekgwa ya go kaonefatša khuetšo ya leago le ya ekonomi go batho ka bomong, ditikologo, le ikonomi moo go lebogišwa mošomo goba go tswalelwa ga tshepedišo go kgonthišeditšwego.

Molawana 46 (d) (iv)

Mametletšo 4: Thekgo ya Leano la go Fokotša Mošomo le go Fokotšwa Mošomong

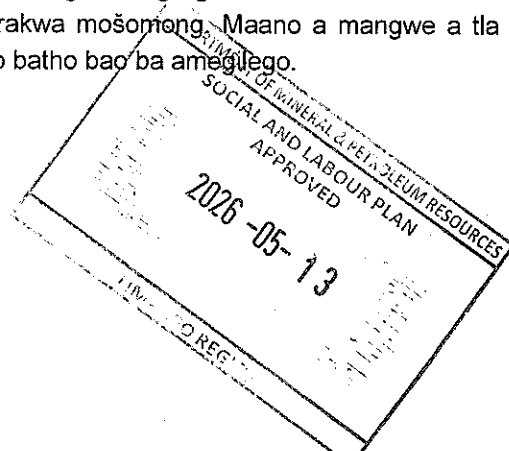
Leano la go tswalela Leago le tla hlagišwa mengwaga ye tshela (6) pele ga go tswalelwa mo go rulagantšwego, go akaretšwa go dira Tekolo ya Kamego ya Leago le tshepedišo ye e tseneletšego ya go rerišana le Batšeakarolo, yeo e tlogo go lebiša tlhokomelo go tše di latelago:

- go akanya ka ga seabe seo se ka bago gona sa ekonomi le leago go malapa a bašomi, ditšhaba le tikologo;
- go lemoga ditaba tše bohlokwa tšeo di amago go tšwela pele ga go swarelela ga bašomi le ditšhaba nakong ya go tswalelwa, ka tshepedišo ya ditherišano tše di tseneletšego;
- go hlalosa dibaka le diprotšeke tša tlhabollo ya leago le ekonomi, tšeo di ka bago tše di swarelelago lebaka le letelele; le
- go fokotša le go laola ditlamorago tše di sa kgahlišego tša go tswalelwa.

Mapochs e tla dira maiteko ka moka go kaonafatša seabe sa leago le ekonomi go batho, diprofense le ekonomi moo go tlošwa le go tswalelwa ga moepo go kgonthišeditšwego.

Ge go ka ba le phokotšo le phokotšo, Mapochs e tla thuša bašomi bao ba amegilego go hwetša mešomo ye mengwe goba dibaka tša go iphediša. Se se tla dirwa ge bašomi ba sa kgone go tsenywa ka gare goba go abelwa gape go efe goba efe ya mešomo ye mengwe ya meepo, le ge e le gore ga ba na mengwaga ya go rola modiro.

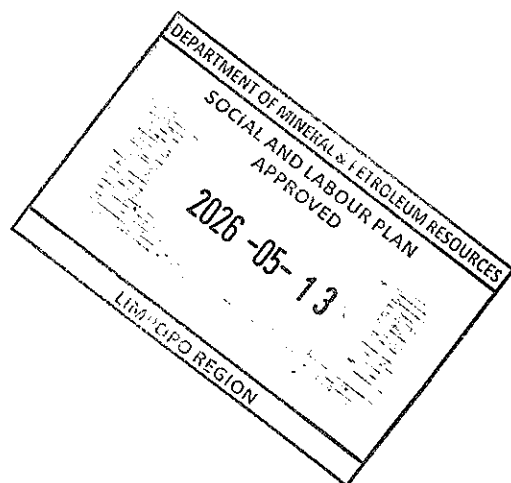
Moepong, ka go šomišana le Kgoro ya Mebušo ya Profense le ya Selegae, o tla laola mmogo tshepedišo ye nngwe le ye nngwe ya mohuta wo. Go tsenywa ga bašomi diporojekeng tše di fapafapanego tša LED, ge go hlokega, go tla dirwa ka tirišano le selete le bommasepala ba selegae, le bakgathatema ba bangwe bao ba hlankelago mo foramong ya LED. Ge bašomi ba sa kgone go tsenywa ka gare ga dikgato tša LED, ba tla fiwa dibaka tša tlhahlo ya mabokgoni, tšeo di tla ba kgontšhago go hwetša mešomo e mengwe ka morago ga go tlošwa mošomong goba go rakwa mošomong. Maano a mangwe a tla lebiša tlhokomelo ditirelong tša tekolo le keletšo go batho bao ba amegilego.

KAROLO 5

GO DIRIŠA MOKGWA WA GO ŠOMA

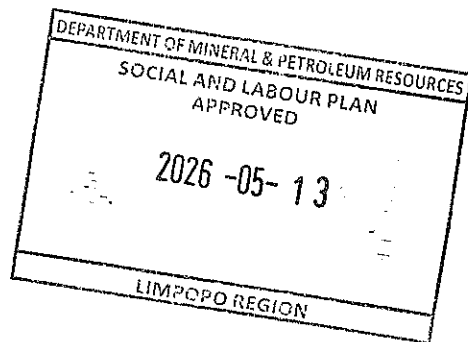

5 GO DIRIŠA MOKGWA WA GO ŠOMA

Highveld e tla phethagatša SLP ka go rerišana le bakgathatema ba bohlokwa ba Mapochs ka diforamong tša keletšo le dikomiting bjalo ka ge go hlalošitšwe ka mo fase. Go tla hlongwa le go phethagatšwa ga diforamo tše di latelago tša Mapochs:

- *Sehlopha sa HR.* Tshepedišo ya motheo ya phethagatšo ya Highveld SLP e tla ba sehlopha sa Mapochs HR. Sehlophathuto se se tla bega Highveld ka ga...
- *Foramo ya Kamoso.* FF e tla hlongwa bakeng sa Mapochs gomme e tla fana ka sebaka go balaodi le baemedi ba bašomi bao ba kgethilwego go kopana le go ahlaahla ditaba tše di amanago le SLP. Kgoro ya Merero ya Selegae e tla leka go rarolla mathata le mathata ao a ka tšwelelago...
- *Foramo ya LED.* Baemedi ba go tšwa Highveld ba tla kgokagana mo go Foramo ya LED ya EMLM. Maikemišetšo a foramo ye e tla ba go kopanya di-SLP ka moka go IDP le go tšwetša pele go fihlelelwa ga maikemišetšo a tihabollo ya tikologo. Gape e tla leka go fapantšha ekonomi ya selete ka tsela yeo e ikemetšego go meepo.

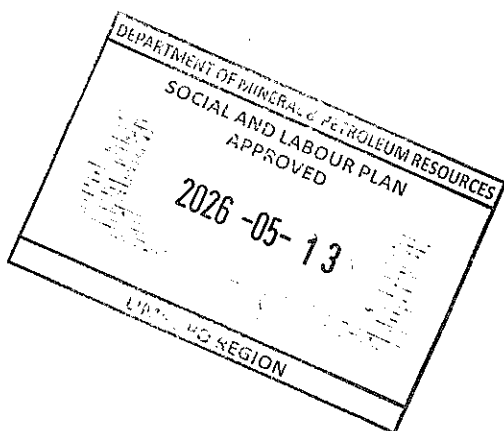
Mohlankedi Pharephare (CEO) wa Highveld o tla rwala maikarabelo go DME mabapi le tiragatšo ya SLP ya Mapochs, mola Molaodi wa Meepo ya Mapochs a tla rwala maikarabelo, gomme o tla bega go Mohlankedi-Kakaretšo mabapi le tiragatšo ya mananeo le maitekelo ao a lebanego le khamphani.

KAROLO 6

THUŠO YA DITŠHELETE BAKENG SA GO DIRIŠA LEANO LA LEAGO LA BAŠOMI

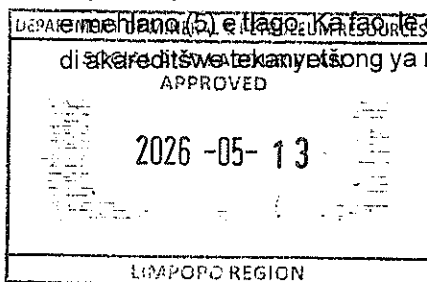
Molawana 46 (e)

6 THUŠO YA DITŠHELETE BAKENG SA GO DIRIŠA SLP

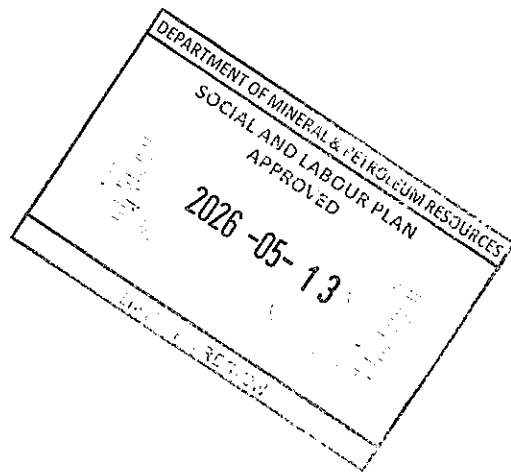
Highveld e tla fana ka ditšhelete tše di lekanego bakeng sa phethagatšo ya mananeo le diprotšeke tša SLP ya Mapochs. Highveld e tla ikgafa ka tšhelete yeo e hlalositšwego ka go **Ponelopele ya Phallo ya Tšhelete go Tafola 50** go lefela HRDP ya yona le LEDP lebaka la mengwaga e mehlano (5). Tšhelete ya Phokotšo le Phokotšo e akareditšwe go ditshenyegelo tša go šoma tša moepo, tšeo di welago ka fase ga ditokišetšo tša ditšhelete le melaotshepetšo ya Highveld. Dikgopolo tše di latelago di šoma go tshepedišo ya ditšhelete:

- ngwaga wa ditšhelete o fela ka Dicember, gomme ka go realo Lenaneo la Ditshenyegelo la SLP le beakantšwe go tloga ka di 1 January (kgwedi yeo e thomago ka morago ga go fela ga ngwaga wa ditšhelete) go fihla ka di 31 December ngwaga wo mongwe le wo mongwe, gomme le tla thoma ka di 1 January 2010;
- tšhelete ya SLP e tla oketšwa ngwaga wo mongwe le wo mongwe wa ditšhelete go laetša koketšego ya theko ya godimo gammogo le kgolo ya bogolo bja meepong le go swarelela ga ekonomi;
- tšhelete efe goba efe ya SLP yeo e sa dirišwego mo ngwageng wa ditšhelete e tla oketšwa go tekanyetšo ya SLP ya ngwaga wo o latelago, ke gore tšhelete yeo e sa dirišwego e tla kgoboketšwa;
- ditšhelete tšeo di tšewago morago go tšwa go MQA go ya ka Sekhwama sa Tšwetšopele ya Mabokgoni, di tla oketšwa ka mokgwa wa ditšhelete wa Highveld Mapochs SLP gomme tša šomišwa go phethagatša HRDP;
- ka lebaka la sebopego sa peeletšo ya tšhelete ya go hloma diprotšeke tša LEDP le ditshenyegelo tšeo di akaretšwego mo nakong ya tšona ya mathomo ya go swarelela, Highveld e ka kgetha go šomiša tšhelete ye e beakantšwego ya nako ya ngwaga ya ka moso mo nakong ya pele, goba ka morago, ya ngwaga, mohlala, ditšhelete tša SLP tšeo di ka abelwago nako ya 2011 ya moepong di ka hloka go šomišwa mo nakong ya 2010 ya moepong;
- Highveld e na le tokelo ya go dira diphetho ka botlalo le maatla a go ikgethela a ditshenyagelo tša SLP, goba diphetogo, bjalo ka ge go akantšwe ka go SLP ye go ya ka kgonagalo ya ditšhelete ya mediro ya yona; le
- mafelelong a nako ya ponelopele ya mengwaga e mehlano (5) (31 December 2014), peakanyo ye e mpsha ya ditšhelete ya SLP e tla balwa.
- **tekanyetšo ya R 54 606 000 e tla šomišwa go lefela SLP ya Highveld SLP ya Mapochs go tloga ka di 1 January 2010 go fihla ka di 31 December 2014.** Hle lebelela Tafola 50.
- tšhelete yeo e laetšwago ka fase ga "taolo ya phokotšo le go fokotšwa" e tla šomišwa ke Highveld fela maemong ao a sa letelwago, ge se se ka direga. Ka ge go swarelela le bophelo bja moepo di le telele ebile di lokile, tiragalo ye ga e kgonege mo mengwageng emehlano (5) e tloga ka fao le go ditshenyegelo tše di akanyetšwego di tšwelela gomme di akareditšwe tekanyetšong ya ngwaga le ngwaga ya SLP, seo ga se bolele gore tšhelete

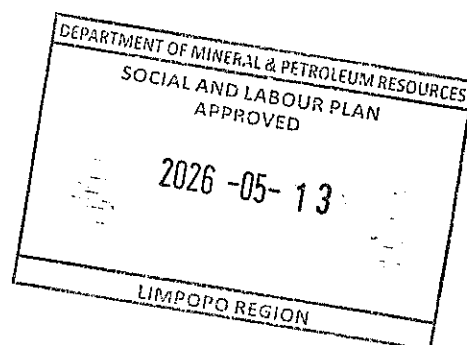
ye e tla šomišwa ke Highveld, ke gore tšhelete ye e tla šomišwa fela maemong ao a sa letelwago a go tloša mešomo le go ntšha tšhelete ka tekanyo ye kgolo.

- **hlokomela gore go tloga ka 2008 go ya pele, go ile gwa thoma go phethagatšwa ga diprotšeke tša yona tša SLP.** Palomoka ya R 6,630,000 e dirišitšwe phethagatšong ya SLP ya Mapochs go tloga mathomong a 2008 go fihla ga bjale (lebelela Tafola 51 bakeng sa tlhaloso ya ditshenyagelo).

Tafola 50: Peakanyo ya ditšhelete ya SLP go tloga ka di 1 January 2010 – 31 December 2019

KAROLO YA SLP	DINAKO					PALOMOKA	1 Jan 2015 - 31 Dec 2019
	1 Jan 2010 - 31 Dec 2010	1 Jan 2011 - 31 Dec 2011	1 Jan 2012 - 31 Dec 2012	1 Jan 2013 - 31 Dec 2013	1 Jan 2014 - 31 Dec 2014		
Lenaneo la Tlhabollo ya Bašomi							
Go kaonafatša le go katološa mafelo tlhahlo	R 500,000	R 300,000	R 100,000	R 0	R 0	R 900,000	Go swanetše go hlangwe leano le lefa le HRDP tša mengwaga e mehlano
Lenaneo la ABET	R 750,000	R 1,300,000	R 1,420,000	R 1,000,000	R 1,000,000	R 5,470,000	
Mananeo a tlhabollo ya mabokgoni (go akaretšwa tlhahlo ya mabokgoni a khamphani, bokgoni bja go ithuta le tlhahlo ya mabokgoni a tlhago)	R 250,000	R 350,000	R 500,000	R 600,000	R 800,000	R 2,500,000	
Mananeo a Tšwetšopele ya Mošomo	R 100,000	R 150,000	R 150,000	R 160,000	R 176,000	R 736,000	
Mananeo a bohlahli	R 100,000	R 100,000	R 100,000	R 120,000	R 120,000	R 540,000	
Mananeo a go hlalelwa mošomo le pasari	R 100,000	R 110,000	R 130,000	R 200,000	R 220,000	R 760,000	
Mananeo a tekatekano ya mešomo	R 200,000	R 100,000	R 0	R 0	R 0	R 300,000	
Palomoka ya tlasana	R 2,000,000	R 2,410,000	R 2,400,000	R 2,080,000	R 2,316,000	R 11,206,000	R 12,326,600
Lenaneo la Tlhabollo ya Ekonomi ya Selegae							
Diprotšeke tša LED							
Kabo ya meetse e kopantšwego le protšeke ya kago ya matamo	R 2,500,000	R 5,000,000	R 2,500,000	R 0	R 0	R 10,000,000	Go swanetše go hlangwe leano le lefa le HRDP tša mengwaga e mehlano
Protšeke ya toropo ya peakanyo e kopantšwego	R 200,000	R 500,000	R 0	R 0	R 0	R 1,000,000	
Protšeke ya ditlabakelo tša dimbulanse le ditirelo	R 500,000	R 500,000	R 0	R 0	R 0	R 1,000,000	
Porotšeke ya Tlhabollo ya Temo le boiphedišo	R 1,000,000	R 700,000	R 500,000	R 500,000	R 500,000	R 3,200,000	

Diprotšeke tša kgogo ya nama le go hlola mešomo	R 1,300,000	R 1,700,000	R 0	R 0	R 0	R 3,000,000
Protšeke ya Tlhabollo le Tlhokomelo ya Ditsela	R 150,000	R 150,000	R 100,000	R 100,000	R 0	R 500,000
<i>Palomoka ya Tlasana ya Diprotšeke tša LED</i>	<i>R 5,650,000</i>	<i>R 8,550,000</i>	<i>R 3,100,000</i>	<i>R 600,000</i>	<i>R 500,000</i>	<i>R 18,400,000</i>

**** Tlhokomedišo:** Protšeke ya ditlabele tša ambulense le ditirelo (R1 000 000) le protšeke ya dikgogo tša nama le go fediša mešomo (R3 000 000) ga se tša phethagatšwa. Phetogo ya Karolo 102 e dumeletšwe, ka go tsebagatša diprotšeke tše di latelago tša go tšeela legato: Porojeke ya go Bora Mekoti (R 3,623,362.00), Go hlongwa ga Diphanele tša Solar (R 3,429,638.00), le Go Mpshafatša Mabala a Dipapadi (R 947,000.00). Lebelela Tafola 51 ka tlase bakeng sa diprotšeke tše di fetotšwego tša LED.

KAROLO YA SLP	DINAKO					PALOMOKA	1 Jan 2015 - 31 Dec 2019
	1 Jan 2010 - 31 Dec 2010	1 Jan 2011 - 31 Dec 2011	1 Jan 2012 - 31 Dec 2012	1 Jan 2013 - 31 Dec 2013	1 Jan 2014 - 31 Dec 2014		
<i>Protšeke ya kabo ya dintlo le ditirelo tše di swarelelago</i>	R 5,000,000	R 5,000,000	R 5,000,000	R 5,000,000	R 5,000,000	R 25,000,000	
<i>Palomoka ya tlasana</i>	<i>R 10,650,000</i>	<i>R 13,550,000</i>	<i>R 8,100,000</i>	<i>R 5,600,000</i>	<i>R 5,500,000</i>	<i>R 43,400,000</i>	<i>R 35,000,000</i>
<i>*Taolo ya phokotšo le go fokotšwa mošomong</i>	<i>R 5,000,000</i>	<i>R 5,500,000</i>	<i>R 6,050,000</i>	<i>R 6,655,000</i>	<i>R 7,320,500</i>	<i>R 30,525,500</i>	<i>R 33,578,050</i>
PALOMOKA YA NGWAGA LE NGWAGA YA SLP (ga e akaretše. *Taolo ya phokotšo le go fokotšwa mošomong)	R 12,650,000	R 15,960,000	R 10,500,000	R 7,680,000	R 7,816,000	R 54,606,000	R 47,326,600

PALOMOKA YA NGWAGA LE NGWAGA YA SLP (ga e akaretše. *Taolo ya phokotšo le go fokotšwa mošomong)	R 17,650,000	R 21,460,000	R 16,550,000	R14,335,000	R 15,136,500	R 85,131,500	R 80,904,650
--	--------------	--------------	--------------	-------------	--------------	--------------	--------------

Hlokomela:

* Tšhelete ye e tla šomišwa ke Highveld go laola phokotšo yeo e sa letelwago, go tswalelwa le go phumolwa, ge se se ka direga. Ka ge go na le kgonagalo ye kgolo ya gore go be le tšwetšopele ye botse mo mengwageng ye mehlano ye e tlogo, go na le kgonagalo ye kgolo ya gore go be le tšwetšopele ye Ka fao, le ge ditshenyegelo tše di akanyetšwago di tšwelela gomme di akareditšwe go tekanyetšo ya ngwaga le ngwaga ya SLP, seo ga se boleele gore tšhelete ye e tla šomišwa. Tšhelete ye e tla šomišwa fela ge go ka ba le phokotšo ye e sa letelwago le phokotšo ye kgolo yeo e tlogo pele.

** Dittabelo tšaAmbulense le ditirelo (R1 000 000) le protšeke ya Dintlwana tša Dikgogo le go hlola mešomo (R3 000 000) ga se tša phethagatšwa. Phetogo ya Karolo 102 go SLP ka morago e ile ya dumelelwa ke Kgoro ya Ditšhelete tša Diminerale, yeo e ilego ya tsebagatša diprotšeke tše tharo tša go tšeela legato go e na le diprotšeke tše pedi tše di sa phethagatšwago, e lego: Porojeke ya go epa ya Boreholes (R 3,623,362.00); Go hlongwa ga Diphanele tša Letšatši (R 3,429,638.00); le Mafelo a Dipapadi (R 947,000.00). Diprotšekete ka moka tše tharo tša karolo ya 102 di ile tša phethagatšwa bjalo ka ge di dumeletšwe.

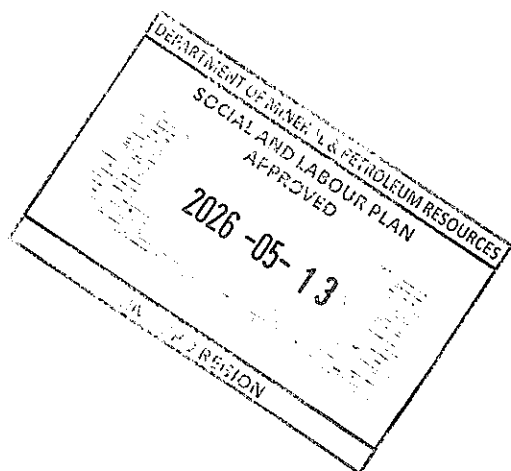
- LEDP e laetša Lenaneo la Tlhabollo ya Ekonomi ya Selegae.
- HRDP e laetša Lenaneo la Tlhabollo ya Bašomi.

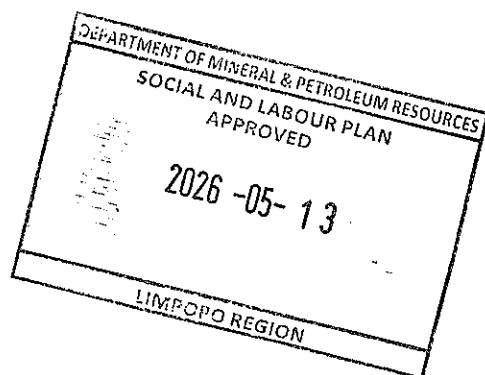
Tafola 51: Diprotšeke tša LED tše di Fetošitšwego – Diprotšeke tša Mathomo le Diprotšeke tša go Tšeela Legato la Karolo ya 102

Tafola e lego ka mo tlase e laetša lenaneo le le feletšego la protšeke ya LED, e laetša diprotšeke tša mathomo ka maemo a tšona a phethagatšo, le diprotšeke tše tharo tša go tšeela legato tšeo di tšweleditšwego ka phetošo ya Karolo 102. Diprotšekete tšeo di bontšhwago ka mmala o mohubedu di be di sa dirišwe gomme di ile tša tšeelwa legato bjalo ka ge go hlalositšwe ka godimo.

PROTŠEKE	MAEMO A PHETHAGATŠO	TEKANYETŠO YA TŠHELETE E ABILWE	DINTLHA
DIPROJEKTE TŠA LED TŠA MATHOMO (bjalo ka ge go laeditšwe go Tafola 50)			
<i>Kabo ya meetse e kopantšwego le protšeke ya kago ya matamo</i>	<i>E dirišitšwe</i>	<i>R 10,000.00</i>	
<i>Protšeke ya toropo ya peakanyo e kopantšwego</i>	<i>E dirišitšwe</i>	<i>R 1,000,000.00</i>	
<i>Protšeke ya ditlabakelo tša dmbulance le ditirelo</i>	<i>Ga se ya dirišwa</i>	<i>R 1,000,000.00</i>	<i>Ga se ya dirišwa. E tšeetšwe legato ka phetošo ya Karolo ya 102.</i>
<i>Protšeke ya tihabollo ya temo le boiphedišo</i>	<i>E dirišitšwe</i>	<i>R 3,200,000.00</i>	
<i>Diprotšeke tša mešomo ya dikgogo le go hlola mešomo</i>	<i>Ga se ya dirišwa</i>	<i>R 3,000,000.00</i>	<i>Ga se ya dirišwa. E tšeetšwe legato ka phetošo ya Karolo ya 102.</i>
<i>Protšeke ya tihabollo le tlhokomelo ya dišela</i>	<i>E dirišitšwe</i>	<i>R 500,000.00</i>	
<i>Protšeke ya kabo ya dintlo le ditirelo tše di swarelelago</i>	<i>E dirišitšwe</i>	<i>R 25,000,000.00</i>	
DIPROTŠEKE TŠA GO TŠEELAA SEBAKA – DI TSENTSWE KA GO KAROLO YA 102 YA MPSHAFATŠO (go tšeela legato ga diprotšeke tšeo di sa phethagatšwego ka mo godimo)			
<i>Protšeke ya go Bora Mekoti</i>	<i>E tla dirišwa</i>	<i>R 3,623,362.00</i>	<i>Protšeke ye mpsha e tsebagaditšwe ka phetošo ya Karolo ya 102</i>
<i>Go hloma Dipanele tša Solar</i>	<i>E tla Dirišwa</i>	<i>R 3,429,638.00</i>	<i>Protšeke ye mpsha e tsebagaditšwe ka phetošo ya Karolo ya 102</i>
<i>Go Beakanya Leswa Mabala a Dipapadi</i>	<i>E tla dirišwa</i>	<i>R 947,000.00</i>	<i>Protšeke ye mpsha e tsebagaditšwe ka phetošo ya Karolo ya 102</i>

Palomoka Karolo ya 102 Diprotšeke tša go Tšeela Legato	R8,000,000.00	Tekanyetšo ye e kopantšwego ya Ambulanse (R 1,000,000) + Kgogo ya Nama (R 3,000,000) = R 4,000,000 ya mathomo; palomoka ya boleng bja go tšea legato la Karolo ya 102: R 8,000,000.00
--	---------------	--

KAROLO 7

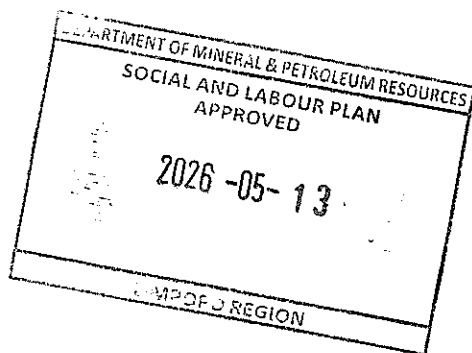
GO KGONTHIŠETŠA

Molawana 46 (d)

Highveld e tla tšwela pele go diriša mekgwa ya ditšhelete yeo e hlomilwego ke Molao wa Tlhabollo ya Mabokgoni le tefelo ya metšhelo ya mabokgoni. Highveld e tla bušetša ditseleimi morago mabapi le se. Highveld e tla ba leloko la MQA, gomme e tla ikgafa go phethagatša ditekanyetšo tše.

Ge go ka direga gore go be le go fokotšwa mošomong, ditšhelete tše di latelago di tla lefša ke moepo:

- a) mogolo wa go kgaotša mošomo wa mogolo wa dibeke tše tharo ngwageng o mongwe le o mongwe wo o phethilwego wa tirelo go ya ka bonnyane bja mogolo wa dikgwedi tše tharo;
- b) ditshenyagalelo tša go fiwa khantsheling go bašomi bao ba fokoditšwego mošomong; le
- c) tšhelete yeo e beilwego e sa le pele go mošomi yo mongwe le yo mongwe bakeng sa tlhahlo ya bokgoni bjo bo ka tšewago go ya ka kgetho ya mošomi.

7 GO KGONTHIŠETŠA

Molawana 46 (d)

Se se emela kgonthišetšo ya mong wa tokelo ya go epa go netefatša go obamela SLP le go e tsebiša bašomi.

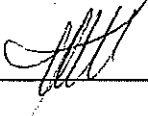
Nna, Nelson Taimo yo ke saennego ka mo tlase le yo a dumeletšwego ka tshwanelo go dira bjalo, ke **Mapochs Resources (Pty) Ltd** ke kgonthišetša go obamela tshedimošo, dinyakwa, ditlamago le maemo bjalo ka ge go laeditšwe ka go SLP ya Highveld SLP ya Mapochs.

E sannwe Polokwane Ka letšatši le, 17 la: December 2025

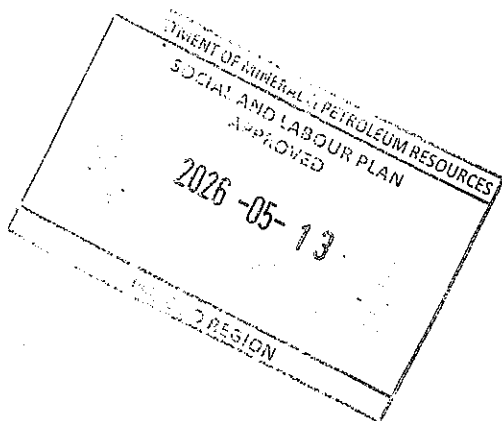
Mosaeno wa motho yo a ikarabelago

Maemo Chief Executive Officer

E sannwe Polokwane Ka letšatši, 17 la: December 2025

Mosaeno wa mosaeni-gotee

Maemo CFO

MAMETLETŠO 1.1

**MAFELO KA BOTLALO A GO ROMELA
BAŠOMI**

MAMETLETŠO 1.2

DIPHATIŠIŠO TŠA
THUTO YA MOTHEO YA EKONOMI YA
LEAGO

MAMETLETŠO 1.3

METSOTSO YA DIKOPANO GO TŠWA GO
SLP

MOGATO WA DIPOLEDIŠANO LE
BAKGATHATEMA

MAMETLETŠO 2

LEANO LE ŠOMAGO LA GO THEKGA
HRDP

MAMETLETŠO 3

LEANO LE ŠOMAGO LA GO THEKGA
LED

MAMETLETŠO 4

LEANO LE ŠOMAGO LA GO THEKGA GO
FOKOTŠA LE GO FOKOTŠWA
MOŠOMONG
